

राज्य पुनर्संरचना सुभाब उच्चस्तरीय आयोगको

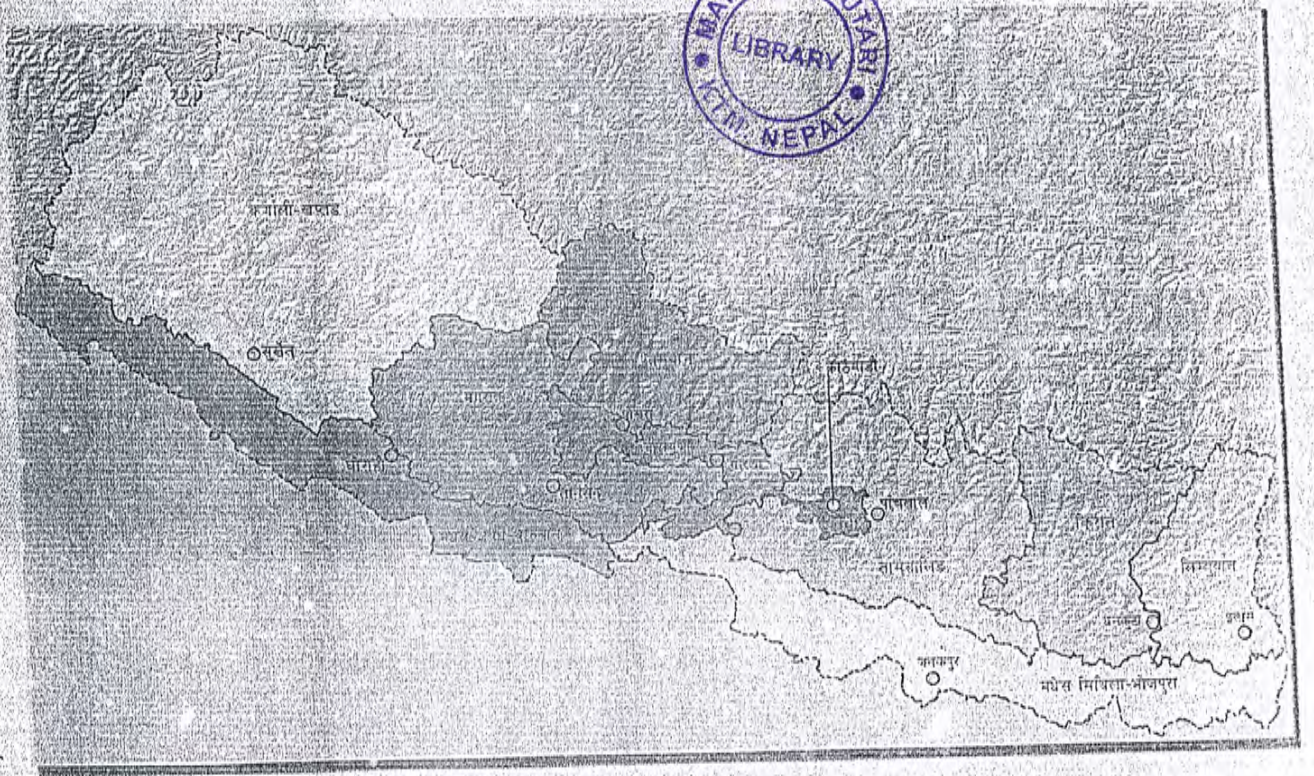
सुभाब प्रतिवेदन - २०६८

राज्य पुनर्संरचना सुभाब उच्चस्तरीय आयोग
जावलाखेल, ललितपुर, नेपाल ।

राज्य पुनर्संरचना सुभाब उच्चस्तरीय आयोगको

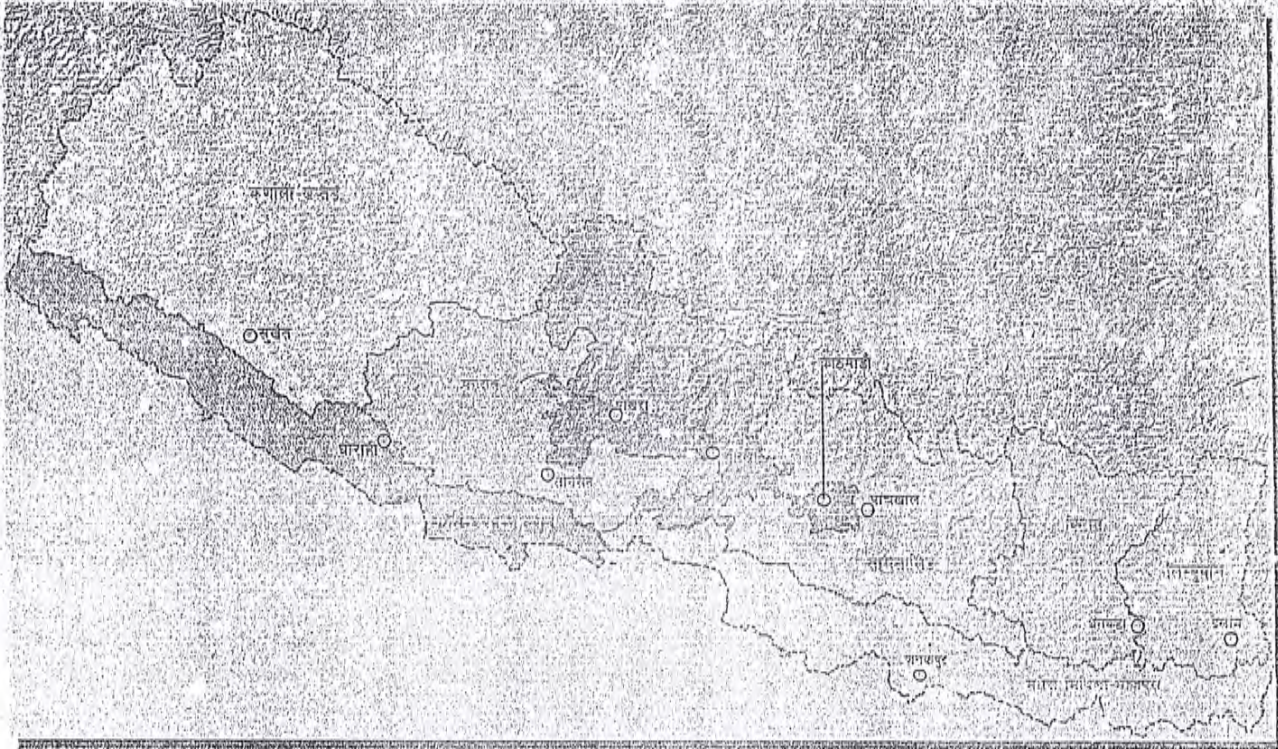
सुभाब प्रतिवेदन - २०६८

राज्य पुनर्संरचना सुभाब उच्चस्तरीय आयोग
जावलाखेल, ललितपुर, नेपाल ।

राज्य पुनर्संरचना सुझाव उच्चस्तरीय आयोगको

सुझाव प्रतिवेदन - २०६८

11574

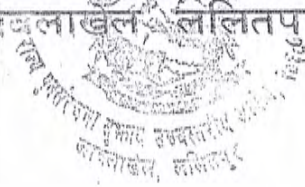
राज्य पुनर्संरचना सुझाव उच्चस्तरीय आयोग

जाबलाखेल, ललितपुर, नेपाल।

राज्य पुनर्संरचना सुभावाच्चवस्तरीय आयोग, २०६८

जाबलाखेल, ललितपुर

पत्र संख्या:

चलानी नम्बर:

मिति २०६८/१०/१७

सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू,
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय,
सिंहदरवार, काठमाडौं

विषय:- राज्य पुनर्संरचना सम्बन्धमा सुभावा/प्रतिवेदन पेश गरिएको ।

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १३८ बमोजिम नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को निर्णयानुसार गठित यस आयोगले आफ्नो कार्यादेश अन्तर्गत रही राज्य पुनर्संरचना सम्बन्धमा तयार गरेको सुभावा/प्रतिवेदन, २०६८ सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू मार्फत नेपाल सरकार समक्ष प्रस्तुत गरेका छौं ।

सि.नं.	नाम	पद	हस्ताक्षर
१	डा. मदन प्रसाद परियार	अध्यक्ष	
२	डा. कृष्ण हाछेथु	सदस्य	
३	डा. भोगेन्द्र भा	सदस्य	
४	श्री मल्ल के. सुन्दर	सदस्य	
५	डा. रमेश कुमार दुङ्गेल	सदस्य	
६	श्री स्टेला तामाङ	सदस्य	
७	श्री सुरेन्द्र कुमार महतो	सदस्य	
८	डा. सर्वराज खड्का	सदस्य	
९	श्री सावित्री गुरुङ्ग	सदस्य	

नेपाल अहिले संघीय लोकतान्त्रिक संविधान निर्माणको क्रममा रहेको छ । देशमा विद्यमान केन्द्रीकृत र एकात्मक शासन व्यवस्थाका कारण सृजित वर्गीय, जातीय, लैंगिक, भाषिक, सांस्कृतिक, धार्मिक र क्षेत्रीय समस्याहरूलाई समाधान गर्न र केन्द्रीकृत एवम् एकात्मक राज्यको अन्त्य गरी संघीय संरचना सहितको राज्यको पुनर्संरचना राष्ट्रिय साभा उद्देश्य हो । सो अनुरूप देशलाई संघात्मक संरचनामा रुपान्तरण गरी अधिकारको बाँडफाँड राज्य पुनर्संरचनाको एउटा मुख्य पक्ष हो । राज्यको स्वरूप, शासन पद्धति एवम् सरकारको स्वरूपमा परिवर्तन गरी समावेशीकरणको मुद्दा, साधन स्रोतको न्यायोचित वितरण लगायत सबैको सम्मान, पहिचान, पहुँच र प्रतिनिधित्वलाई सुनिश्चित गर्ने तथा बहिष्करण र उत्पीडनको अन्त्य गर्ने लक्ष्य हो । यसले व्यापक विषयलाई समेट्ने भएपनि मूलतः संघीय राज्यको निर्माण गरी त्यस अर्न्तगतका विभिन्न तह र सरकारबीच अधिकार तथा श्रोतको बाँडफाँड गरी निर्दिष्ट अधिकारक्षेत्र भित्र रही संघीय एकाईहरूले स्वायत्तता र स्वशासनको उपयोग गर्नु हो ।

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १३८ मा वर्गीय, जातीय, भाषिक, लैङ्गिक, सांस्कृतिक, धार्मिक र क्षेत्रीय भेदभावको अन्त्य गर्न राज्यको केन्द्रीकृत र एकात्मक ढाँचाको अन्त्य गरी राज्यको समावेशी, लोकतान्त्रिक संघीय शासन प्रणाली सहितको अग्रगामी पुनर्संरचना गरिने र सो बमोजिम राज्यको पुनर्संरचना गर्नको लागि सुझाव दिन एक उच्चस्तरीय आयोगको गठन गरिने व्यवस्था रहेको छ । त्यस्तो आयोगको गठन, काम कर्तव्य, अधिकार र सेवाको शर्त नेपाल सरकारले निर्धारण गरेबमोजिम हुने भन्ने संवैधानिक व्यवस्था गरिएको छ । सोही संवैधानिक व्यवस्था अनुसार नेपाल सरकार (मन्त्रपरिषद्)को मिति २०६८ साल मंसिर ६ गतेको निर्णयानुसार आठ सदस्यीय राज्य पुनर्संरचना सुझाव उच्चस्तरीय आयोगको गठन भएको हो । नेपाल सरकारको मिति २०६८/८/२० को निर्णयले आयोगको संयोजक र मिति २०६८/१२/२८को निर्णयले आयोगको संयोजकलाई अध्यक्ष पदमा रुपान्तरण गरेपश्चात् आयोगले पूर्णता प्राप्त गर्‍यो । सरकारद्वारा आयोगलाई दिइएको कार्यदिशा निम्नानुसार छन् ।

१. नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १३८ को व्यवस्था, संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिका सबै मत र विचारहरू लगायत समग्र पक्षलाई ध्यान दिई पहिचान र सामर्थ्यलाई आधार मानी आफ्नो सुझाव प्रतिवेदन नेपाल सरकार समक्ष पेश गर्ने ।

२. आयोगको कार्यावधि कार्य प्रारम्भ गरेको मितिले बढीमा दुई महिनाको हुने ।^१

उल्लेखित कार्यादेशभित्र रही राज्य पुनर्संरचना सम्बन्धी सुझाव प्रतिवेदन नेपाल सरकार समक्ष प्रस्तुत गर्ने मूल दायित्व यस आयोगको रहेको थियो । यस आयोगले निर्धारित कार्यादेश भित्रका विषयमा अध्ययन गरी निर्धारित समय भित्र नेपाल सरकार समक्ष सुझाव प्रस्तुत गर्नु निश्चय नै जटिल र चुनौतिपूर्ण कार्य थियो । संविधानसभाको राज्य पुनर्संरचना तथा राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिले पेश गरेको प्रतिवेदन, २०६६, समेतमा परेका मत र सभामा उठेका विचारहरूमा एकरूपता र मतैक्यता थिएन । यसबाहेक राजनैतिक दलहरू, विभिन्न संघसंस्था, नागरिक समाज, सरोकारवाला एवं बुद्धिजीवीहरूका विचारहरूमा पनि संघीय ढाँचाको संरचनाका सम्बन्धमा फरकफरक दृष्टिकोणहरू रहेको सन्दर्भमा पनि सबै मत एवं विचारहरूलाई मिलाएर निर्धारित समयावधिभित्र राज्य पुनर्संरचनाको

१. नेपाल सरकारको मिति २०६०/१०/१२को निर्णयले आयोगको कार्यावधि एक हप्ता थप गरी २०६८/१०/१७ सम्म कायम गरेको ।

Mr

सुभाब पेश गर्नु पर्ने आयोगको जिम्मेवारी निःसन्देह चुनौतीपूर्ण थियो । यति हुदाहुँदै निर्धारित समयमावधि र क्षेत्राधिकारभित्र रही सुभाब प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको छ । यस क्रममा आयोगका सदस्यहरू बीच गहन छलफल र बहस पश्चात् निर्णयमा पुग्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । यस प्रक्रियामा सबै सदस्यहरूको भूमिका प्रशंसनीय रहेको छ ।

मूलतः आयोगले यो सुभाब प्रतिवेदन तयार गर्दा संविधानसभा राज्य पुनर्संरचना तथा राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदन, त्यसमा रहेका फरक मत, सभामा प्रस्तुत विचारहरू समेतलाई ध्यान दिइ पहिचान र सामर्थ्यलाई प्रदेश निर्माण गर्ने आधारको रूपमा लिएको छ । पहिचान अन्तर्गत आयोगले जातीय, सामुदायिक, भाषिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भौगोलिक एवम् ऐतिहासिक निरन्तरता जस्ता विषयहरू र सामर्थ्य अन्तर्गत प्राकृतिक स्रोत साधन, भौतिक पूर्वाधार, प्रशासनिक सुगमता, जनसंख्याको वितरण, मानवीय स्रोत जस्ता विषयहरूलाई अध्ययन र विश्लेषण गरी प्रदेश निर्माणको सुभाब प्रस्तुत गरेको छ । आयोगले राज्य पुनर्संरचनाका विभिन्न विषयहरूमा सम्बन्धित विज्ञहरूसँग पनि गम्भीर छलफल एवं परामर्श गरेको थियो । विज्ञहरूसँगको छलफलले पनि आयोगलाई निर्धारित कार्यदेशभित्र रही प्रतिवेदन तयार गर्न सहयोग पुगेको छ । साथै सरोकारवाला समूह, संघ संस्थाहरूबाट आयोगलाई प्राप्त सुभाब र व्यक्त चासोहरूलाई समेत आयोगले दृष्टिगत गरी प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने प्रयास गरेको छ ।

आयोगले कुल ३८ वटा बैठक बसी प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्य सम्पन्न गरेको छ । यस क्रममा आयोगले सदस्यहरूमध्येबाट विभिन्न समिति गठन गरि आफ्नो कार्य सम्पादन गरेको थियो । छोटो समयमावधि, समयसमयमा भएका बन्द, हडताल, विद्युत लोडसेडिङ, साधनस्रोतको कमी जस्ता कारणहरूको बाबजुद पनि नेपाल सरकारले दिएको गहन जिम्मेवारीलाई आयोगले गम्भीरतापूर्वक ग्रहण गरी कार्य सम्पादन गर्नुपरेको सबैमा विदितै छ । आयोगका सदस्यहरूको अनवरत सहयोग, विदाका दिनहरूमा र विहान बेलुकी समेत लगातार रूपमा खटिइ काम गर्नु परेको यथार्थता समेत हाम्रो सामु रहेको छ । कतिपय गम्भीर विषयमा आयोगको बैठकमा सदस्यहरूबीच छलफल, विचार विमर्श र वादविवादका कारण बैठकको कारवाहीमा असहज परिस्थिति सृजना हुनुलाई स्वाभाविक रूपमा ग्रहण गरिएको छ । सदस्यहरूको सहयोग, समन्वय र इमान्दार प्रयासले त्यस्ता परिस्थितिहरूलाई सहज र सरल बनाई आफ्नो कार्य सम्पन्न गर्न मद्दत पुगेको कुरा समेत व्यक्त गर्न चाहन्छु । आयोगले निर्णय गर्ने क्रममा सदस्यहरूको सर्वसम्मत निर्णयबाट विषयहरू टुङ्गो लगाउने सिद्धान्तलाई कार्यविधिमा संलग्न गरी सोही अनुसार निर्णय लिने प्रकृया अवलम्बन गरेको थियो । तथापि कतिपय विषयहरूमा सर्वसम्मत हुने नसक्दा कार्यविधिमा स्वीकृत गरिएको बहुमतको निर्णय स्वीकार गर्ने लोकतान्त्रिक विधिको माध्यमबाट विषयहरूलाई टुङ्गो लगाउने कार्य गरिएको छ । कुनैपनि विषयमा बहुमतबाट निर्णय भएको र सो विषयमा कुनै सदस्यले फरक मत व्यक्त गरेको अवस्थामा त्यस्तो फरक मत सम्बन्धमा "प्रस्तुत प्रतिवेदनमा फरक मतहरू परेका र त्यस्ता मतहरू छुट्टै अभिलेखबद्ध गरी पेश गरिने" भन्ने आयोगको निर्णय अनुसार त्यस्ता मतहरूलाई सोही अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

राज्यको संघीय ढाँचामा पुनर्संरचना गर्ने कार्यले निश्चय पनि सबैको आकांक्षालाई पूर्णतः सम्बोधन गर्न सम्भव नहोला तथापि आयोगले त्यसतर्फ गम्भीर र संवेदनशील भएर राज्य पुनर्संरचनाको सुभाब प्रस्तुत गरेको छ । यस क्रममा आयोगले पहिचान र सामर्थ्यका आधारमा केन्द्रित भएर बहस तथा छलफल गरी नेपालको संघीय संरचनामा संघ, प्रदेश र प्रदेश अन्तर्गत स्थापना हुने स्थानीय तह रहने सुभाब प्रस्तुत गरेको छ । साथै पहिचान र सामर्थ्यको विश्लेषणको आधारमा नेपालको संघीय संरचनामा १० भौगोलिक र एक गैर भौगोलिक दलित प्रदेश निर्माण गर्ने सुभाब प्रस्ताव गरेको छ ।

Mr

भने संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाको रूपमा रहने स्वायत्त क्षेत्रको अधिकारको सूची समेत प्रतिवेदनमा समावेश गरेको छ। साथै संघीय एकाइहरूबीच विवाद समाधान गर्ने संयन्त्र, संघीय संविधानमा महिला, दलित, गधेरी, आदिवासी जनजातिको विशेष अधिकार जस्ता विषयमा पनि सुभाव प्रस्तुत गरिएको छ। प्रस्तुत प्रतिवेदनले संविधानसभाको लागि नयाँ संविधानमा राज्य पुनसंरचनाका स्वरूप निर्धारण गर्ने विषयमा मद्दत पुग्नेछ भन्ने विश्वास आयोगले लिएको छ।

अन्त्यमा आयोगलाई राज्य पुनसंरचनाको विषयमा सुभाव दिन नेपाल सरकारले दिएको ऐतिहासिक तथा गहन जिम्मेवारी प्रति आयोग नेपाल सरकार प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछ। आयोगको काम कारवाहीमा नेपाल सरकारको तर्फबाट सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू र संघीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था र संस्कृति मन्त्रीज्यूबाट प्राप्त सहयोगका लागि हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु। साथै आयोगका सम्पूर्ण सहयोगी सदस्यहरूलाई उहाँहरूले सुभाव प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा गर्नुभएको अथक परिश्रम, मेहनत र सहयोगका लागि हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु। आयोगको आमन्त्रणलाई स्वीकार गरेर आयोगमा उपस्थित भै छलफल, परामर्श गर्नु हुने सम्पूर्ण विज्ञ मित्रहरू पनि धन्यवादको पात्र हुनुहुन्छ। साथै आयोगको काममा सहयोग गर्नुहुने आयोगका सचिव, सहसचिव एवं आयोगमा कार्यरत सम्पूर्ण कर्मचारी मित्र, भूगोल तथा भौगोलिक सूचना प्रणाली विज्ञ समूह एवं सचिवालय परिवारलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु।

धन्यवाद

मिति : २०६८।१०।१७

(डा. मदन प्रसाद परियार)

अध्यक्ष

विषय सूची

प्राक्कथन

पृष्ठ संख्या

परिच्छेद - एक

१. प्रारम्भिकी	१
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ आयोगको गठन	२
१.३ आयोगको कार्यादेश	२
१.४ आयोगको कार्यविधि	२
१.५ प्रतिवेदनको सीमा	४
१.६ आयोगको बैठक र निर्णय	४
१.७ सुभाब प्रतिवेदनको स्वरुप	४

परिच्छेद- दुई

२. राज्य पुनर्संरचना सुभाब उच्चस्तरीय आयोगको सुभाब अनुसूचीहरु	५-२३ १-१-७-१
---	-----------------

परिच्छेद- तीन

३. आयोगको सुभाब प्रतिवेदनको विश्लेषण र व्याख्या परिशिष्टहरु फरकमत खण्ड	२४-४६ प.१-१ - प.६-५ ५० - १०९
--	------------------------------------

Handwritten signature

परिच्छेद - १

प्रारम्भिकी

१.१ पृष्ठभूमि

नयाँ संविधान निर्माणसँगै नेपाल संघीय देशको रूपमा रुपान्तरण हुन गइरहेको छ । जनआन्दोलन द्वितीयको अतिरिक्त विभिन्न शान्तिपूर्ण राजनीतिक आन्दोलन, सशस्त्र संघर्ष र विभिन्न सामाजिक समूहहरुबाट गरिएका आन्दोलनहरुबाट प्राप्त उपलब्धीलाई संस्थागत गर्न राज्यको पुनर्संरचना गर्ने कार्य राष्ट्रको प्रमुख लक्ष्य बन्न गएको छ । राजतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको अन्त्य पश्चात् मुलुकमा गणतन्त्र कायम भई संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रले संविधानतः स्वीकृती समेत प्राप्त गरिसकेको छ । वस्तुतः भाषिक, सांस्कृतिक, सामाजिक, जातीय, भौगोलिक विविधतायुक्त मुलुकमा सबै समुदायको सरोकारको विषयलाई सम्बोधन गर्नकालागि संघीयता अपरिहार्य नै हुन्छ । संघीय शासन व्यवस्थामा स्वायत्त र साभेदारी शासन पद्धती हुने भएकाले लोकतन्त्र प्रत्येक वर्ग र समुदायसम्म पुग्दछ । त्यसैले नै मुलुकको विविधतालाई संबोधन तथा उपेक्षित, सिमान्तकृत एवं अल्पसंख्यक समुदाय समेतको न्यायोचित सशक्तिकरण गर्ने दृष्टिकोणले संघीय शासन व्यवस्थाको अपरिहार्यतालाई आत्मसात् गरी संघीय लोकतान्त्रिक, गणतन्त्रात्मक व्यवस्थालाई स्वीकार गरेर लोकतन्त्रको विधिवत् कार्यान्वयन भै सकेको छ भने संघीयताको स्वीकृत धारणालाई व्यवहारिक रुपान्तरण गर्ने प्रक्रियामा नै मुलुक रहेको छ र संविधानसभाबाट नयाँ संविधानको निर्माण पश्चात विधिवत् रुपमा संघीयताले मूर्तरूप लिनेछ ।

यसै सन्दर्भमा संविधानसभाका विभिन्न विषयगत समितिबाट तयार पारिएका मस्यौदा र प्रतिवेदन पछि नयाँ संविधान लेखनको अभ्यास अन्तिम चरणमा पुगिसकेको छ । संघीय संरचना निर्धारणसँग प्रत्यक्ष रुपमा सम्बद्ध "राज्य पुनर्संरचना तथा राज्य शक्तिको वाँडफाँड समिति" द्वारा विभिन्न चरणको अभ्यास पश्चात् चौध प्रदेशको खाका सहितको अवधारणा अग्रसारित गरेको छ । जसमाथि संविधानसभामा व्यापक छलफल भइसकेको छ । यस क्रममा विभिन्न प्रकारका आरोह अवरोह र राजनीतिक विचार प्रतिविचार पश्चात् अन्ततः राजनीतिक दलहरु वीचको सहमती र साभेदारीको सुनिश्चिता पश्चात् नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १३८ (२) अनुसार नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्)को मिति २०६३।०८।०६को निर्णय अनुसार आठ सदस्यीय 'राज्य पुनर्संरचना सुभावा उच्चस्तरीय आयोगको गठन भयो र नेपाल सरकार (मन्त्रीपरिषद्)को मिति २०६३।०८।२०को निर्णय अनुसार आयोगको संयोजकको नियुक्ति पश्चात् नौ सदस्यीय आयोगले पूर्णता प्राप्त गर्‍यो । पुनः नेपाल सरकारको मिति २०६३।१०।२०को निर्णयानुसार संयोजक पदलाई अध्यक्षमा परिवर्तित गरियो ।

१.२ आयोगको गठन एवं उद्देश्य :

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३को धारा १३८(२) अनुसार गठित 'राज्य पुनर्संरचना सुभावा उच्चस्तरीय आयोग'को प्रमुख उद्देश्य संविधानसभा 'राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको वाँडफाँड समिति'का सबै मत र विचारहरू सहितको प्रतिवेदनको अपेक्षा, संविधानसभामा छलफल हुँदा प्रस्तुत

W.S.

भएका विचारहरू लगायत समग्र पक्षलाई ध्यान दिई पहिचान र सामर्थ्यलाई आधार मानि सुभाब प्रतिवेदन नेपाल सरकार समक्ष पेश गर्नु रहेको छ ।

(यस आयोगको अध्यक्ष एवं सदस्यहरूको नामावली र काम कर्तव्य अधिकार परिशिष्ट १ मा उल्लेख गरिएको छ ।)

१.३ आयोगको कार्यदेश (TOR)

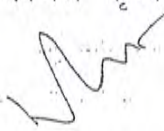
नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३को धारा १३८(२)को प्रावधान अनुसार नेपाल सरकार (मन्त्री परिषद्) को मिति २०६८।०८।०६को निर्णयानुसार गठित 'राज्य पुनर्संरचना सुभाब उच्चस्तरीय आयोगको कार्यदेश नेपाल सरकार ((मन्त्रिपरिषद्))बाट गरिएको निर्णयानुसार निम्न छन् :

- (क) राज्य पुनर्संरचना सुभाब उच्चस्तरीय आयोगले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३को धारा १३८ को व्यवस्था, राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिका सबै मत र विचारहरू सहितको प्रतिवेदनको अपेक्षा, संविधानसभामा छलफल हुँदा प्रस्तुत विचारहरू लगायत समग्र पक्षलाई ध्यान दिई पहिचान र सामर्थ्यलाई आधार मानी आफ्नो सुभाब प्रतिवेदन नेपाल सरकार समक्ष पेश गर्ने ।
- (ख) राज्य पुनर्संरचना सुभाब उच्चस्तरीय आयोगले आफ्नो कार्यविधि आफै व्यवस्थित गर्न सक्नेछ ।
- (ग) राज्य पुनर्संरचना सुभाब उच्चस्तरीय आयोगको कार्य प्रारम्भ मितिले वढीमा दुई महिना सात दिनको हुनेछ ।

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३को धारा १३८ (२) र नेपाल सरकार ((मन्त्रिपरिषद्))को मिति २०६८।०८।०६को निर्णयानुसार निर्धारित परिधिभित्र रही राज्य पुनर्संरचना सम्बन्धी सुभाब प्रतिवेदन नेपाल सरकार समक्ष प्रस्तुत गर्ने मूल कार्यदेश यसलाई रहेको थियो ।

१.४ आयोगको कार्यविधि :

नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्)को मिति २०६८।०८।०६को निर्णयानुसार गठित 'राज्य पुनर्संरचना सुभाब उच्चस्तरीय आयोगको प्रथम विधिवत् बैठक आयोगको कार्यालय जाउलाखेल, ललितपुरमा मिति २०६८।०८।११ का दिन भएपछि विधिवत् आयोगको कार्यारम्भ २०६८।०८।११ देखि भयो । प्रारम्भमा आठ सदस्यीय आयोग गठन हुँदा सरकारद्वारा संयोजक/अध्यक्ष नतोकिएको कारणले गर्दा वर्णानुक्रम अनुसार आलोपालो गरी अध्यक्षीय दायित्व निर्वाह गरियो । आयोगको पहिलो बैठकमा आयोगको कार्यविधि, २०६८ पारित गरिनुका साथै सो कार्यविधिलाई आवश्यकता अनुसार संशोधन समेत गरिएको थियो । उक्त कार्यविधि परिशिष्ट २ मा दिइएको छ । साथै आयोगको पहिलो बैठकले आयोगको कार्यतालिका पारित गर्नुको संगसंगै आचारसंहिताको पनि निर्धारण गरियो । आयोगको गतिविधिलाई संचार जगत्मा सम्प्रेषित गर्ने दृष्टिकोणले कृष्ण हाँचेथुलाई आयोगको प्रवक्ताको जिम्मेवारी दिइयो ।

२

मिति २०६८।०८।२० मा आयोगको संयोजक र मिति २०६०।१।२८मा आयोगको संयोजकलाई अध्यक्षको पदमा रुपान्तरण गरिएपश्चात् उक्त जिम्मेवारी अध्यक्षमा हस्तान्तरित भयो ।

राज्य पुनर्संरचना सुभाब उच्चस्तरीय आयोगप्रतिको चासो एवं नेपाल सरकारको अपेक्षा समेतलाई दृष्टिगत गर्दै आयोगले प्रस्तुत सुभाब प्रतिवेदन तयार गर्दा सैद्धान्तिक एवं व्यवहारिक दुवै पद्धतिहरूलाई अनुशरण गरेको छ । सैद्धान्तिक पद्धति अन्तर्गत कार्यादेश अनुसार संविधानसभाका राज्य पुनर्संरचना तथा राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदन लगायत विभिन्न विषयगत समितिहरूको प्रतिवेदन तथा तत्सम्बन्धी छलफलको क्रममा समितिहरू र संविधान सभामा व्यक्त विचारहरूको गहन अध्ययन विश्लेषणको संगसंगै विभिन्न पक्षहरूसंग नेपाल सरकारद्वारा गरिएको सम्झौताहरू, सान्दर्भिक राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रकाशित पुस्तक, विभिन्न सामयिक लेखहरू संकलन, अध्ययन र विश्लेषण गरी सुभाब प्रतिवेदन तयार गर्ने आधारको रुपमा लिइएको छ ।

आयोगले कार्य प्रारम्भ गर्न निम्न चारवटा विषयगत समितिहरू गठन गरिएको थियो : (१) प्रदेशहरूको संख्या, सीमांकन एवं नामांकन (२) वित्तीय संघीयता (३) संघ र प्रदेशबीच अधिकारको विभाजन र (४) अल्पसंख्यकको पहिचान र अधिकार । उक्त विषयगत समितिहरूले तीन चरणमा आ-आफ्नो प्रतिवेदन आयोगमा प्रस्तुत गरे जसमा गहन विचार विमर्श पश्चात् अन्तरिम एकीकृत प्रतिवेदन तयार गर्ने मार्ग प्रशस्त गरियो । साथै, विधागत विशेषज्ञहरूको सहयोग प्राप्त गर्ने उद्देश्यले अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम आयोजना गरी विभिन्न विशेषज्ञहरूसंगको व्यापक विचार-विमर्शको माध्यमद्वारा समेत अपेक्षित धारणा संकलन गर्ने प्रयास गरिएको छ । आयोगमा आमन्त्रित विज्ञहरू र उहाँहरूसंग गरिएको छलफलको विषयसम्बन्धी विवरण परिशिष्ट ३मा दिइएको छ । साथै उपलब्ध तथ्य एवं तथ्यांकहरूको अध्ययन एवं विश्लेषण गरी आयोगले सुभाब प्रतिवेदन तयारीलाई अग्रसरता प्रदान गर्‍यो । अन्तिम चरणमा प्रवेश गर्नु अघि आयोगका सदस्यहरूमध्येबाट मस्यौदा समितिको गठन भएको थियो । प्रदेश निर्माणका प्रमुख आधारको रुपमा पहिचान र सामर्थ्यलाई मूल मन्त्रको रुपमा आयोगले अंगीकार गरी पहिचानका व्यापक आधारहरूको मूल्यांकनको संगसंगै विभिन्न आर्थिक तथा अन्य मापकहरूको सूचकांकको प्रयोग एवं विश्लेषणको आधारमा प्रस्तावित प्रदेशहरूको सामर्थ्यताको मापन गरिएको छ भने भौगोलिक सूचना प्रणाली सम्बन्धी प्राविधिक विशेषज्ञहरूको विधि प्रयोगात्मक तथ्य एवं तथ्यांकको सुक्ष्म विश्लेषणको आधारमा प्रादेशिक रेखांकन गरी सुभाब प्रतिवेदन तयार गरिएको छ । आयोगको कार्य सम्पादनमा सहयोग गर्न नेपाल सरकारबाट काजमा खटाइएका कर्मचारीहरू र भूगोल तथा भौगोलिक सूचना प्रणाली विज्ञ एवम् प्राविधिकहरूको विवरण क्रमशः परिशिष्ट ४ र ५ मा उल्लेख गरिएको छ ।

१.५ अध्ययन/प्रतिवेदनको सीमा

राज्य पुनर्संरचना सुभाब उच्च स्तरीय आयोगलाई आफ्नो कार्यादेश भित्र रहेर निर्धारित विषयमा नेपाल सरकार ससक्ष सुभाब प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्न दुई महिना सात दिनको समय निश्चय नै गम्भीर चुनौतीको रुपमा थियो जसलाई आयोग सम्बद्ध व्यक्तिहरूले चुनौतीकै रुपमा स्वीकार गरी कार्य सम्पादन गरेको छ । विहान-बेलुका, रातदिन गरेर दैनिक १५-१६ घण्टासम्मको कामको प्रतिफलको रुपमा यो प्रतिवेदन संभव भएको छ । एकातिर सांघुरो समयको घेरा चुनौतिको रुपमा थियो भने यसै

३

सीमित अवधिमा ६ पटकको बन्द/हडतालले अर्को व्यवधान सृजना गरेको थियो । आयोगको कार्यक्षेत्र अत्यन्त संवेदनशील मात्र नभएर सम्पूर्ण नेपालीको सरोकारको विषय भएकोले संवेदनशीलतापूर्ण कार्यसम्पादनको अपरिहार्यतालाई कसैले अस्वीकार गर्न सक्दैन । तर, एकातिर समयको सीमितताको कारणले गर्दा चाहेर पनि स्थलगत भ्रमण अवलोकन गर्न सकिएन भने अत्यावश्यक भौतिक सुविधा एवं मानवीय साधनको अपर्याप्तताको संगसंगै लोडसेडिङको कारण विद्युत आपूर्तिको अनियमितताले गर्दा कार्य सम्पादनमा निरन्तर अवरोध उत्पन्न भएको पनि स्पष्ट नै रहेको छ । यी विविध बाध्यताहरूको बावजूद पनि आयोगका सदस्यहरू एवं सहयोगी प्रशासकीय व्यक्तित्वहरूको कामप्रतिको समर्पण र प्रतिबद्धताको कारण निर्धारित समयमा सुभाब प्रतिवेदन तयार गर्न सम्भव भयो ।

१.६ आयोगको बैठक र निर्णय

आयोगको बैठक संभव भएसम्म नियमित रूपमा बसी निर्णय गर्ने प्रक्रिया अवलम्बन गरिएको थियो । आयोगले आफ्नो काम सम्पन्न गर्न कूल ३८ वटा बैठक बसी छलफल, विचार विमर्श भएको थियो । आयोगका केही महत्वपूर्ण निर्णयहरू परिशिष्ट ६मा दिइएको छ ।

१.७ प्रतिवेदनको स्वरूप

आयोगको प्रतिवेदनमा कूल तीनवटा परिच्छेद, सात अनुसूची र छ वटा परिशिष्टहरू दिइएको छ । पहिलो परिच्छेदमा प्रारम्भिकी अन्तर्गत आयोगको गठन, कार्यदेश, कार्यविधि, सीमा, बैठक र निर्णयलाई उल्लेख गरिएको छ ।

परिच्छेद दुईमा आयोगको सुभाब र व्याख्याको सारसंक्षेप प्रस्तुत गरिएको छ । यसरी सुभाब प्रस्तुत गर्ने क्रममा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १३८, राज्य पुनसंरचना तथा राज्य शक्तिको वाँडफाँड समितिको प्रतिवेदनको सबै मत र विचार, संविधानसभामा छलफल हुँदा प्रस्तुत विचारहरू लगायत समग्र पक्षलाई ध्यान दिइ राज्य पुनसंरचना सम्बन्धमा संविधानमा रहने विषयवस्तुमा केन्द्रीत रहेर आयोगको सुभाब र व्याख्याको सार प्रस्तुत गरिएको छ भने परिच्छेद ३ मा प्रतिवेदनको विश्लेषण र व्याख्या समावेश गरिएको छ ।

परिच्छेद - २

राज्य पुनर्संरचना सुभावा उच्चस्तरीय आयोगको सुभावा प्रतिवेदन

विषय	आयोगको सुभावा	संविधानमा रहने स्थान	व्याख्याको सारसंक्षेप
१. प्रस्तावना	<p>.....देशमा विद्यमान वर्गीय, जातीय, भाषिक, क्षेत्रीय, लैङ्गिक तथा समुदायगत समस्यारूलाई समाधान गर्न, नेपालको एकात्मक तथा केन्द्रीकृत स्वरूपलाई अन्त्य गर्दै, नेपाललाई पूर्ण लोकतान्त्रिक समावेशी सहितको समानुपातिक संघीय गणतन्त्रात्मक शासन प्रणाली स्थापना गर्न अग्रगामी पुनर्संरचना गर्नु पर्ने भएकोले,</p> <p>नेपालको सार्वभौमसत्ता, स्वाधिनता, स्वतन्त्रता, एकता र अखण्डतालाई अक्षुण्ण राख्दै राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भाषिक तथा भौतिक विकास गर्न, संविधानद्वारा प्रदत्त आत्मनिर्णयको अधिकार सहितको पहिचान र सामर्थ्यमा आधारित स्वायत्त, स्वशासित तथा अधिकार सम्पन्न प्रदेश, स्थानीय तह तथा विशेष संरचना पनि निर्माण गरी केन्द्रमा निहित शासन शक्तिलाई संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनासम्म वाँडफाँड गरी शान्तिपूर्ण, स्वाधिन, धर्म निरपेक्ष, समतामूलक र समृद्ध नेपालको निर्माण गर्नु पर्ने भएकोले, सबै जाति, क्षेत्र, लिङ्ग एवं समुदायको राज्यशक्तिको परिचालन गर्ने अंगहरूमा समानुपातिक प्रतिनिधित्व एवं अधिकार पाउने व्यवस्था गर्ने वाञ्छनीय भएकोले,</p>	प्रस्तावनामा	सामाजिक र क्षेत्रगत विभेद हटाउन, सांस्कृतिक विविधताको व्यवस्थापन गर्न र समावेशी लोकतन्त्रलाई साकार पार्ने उद्देश्य प्राप्त गर्न नेपाललाई संघीय राज्यमा रुपान्तरण गरिएको हो ।
२. परिभाषा	<p>विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस संविधानमा, -</p> <p>(क) "संघ" भन्नाले संघीय संरचनाको सबभन्दा माथिल्लो तहको रुपमा रहने संघीय तह सम्भन्नु पर्छ । यस शब्दले संघीय नेपालका विभिन्न प्रदेशहरू, स्थानीय तह</p>	परिभाषाको भागमा	नेपालको विद्यमान राजनैतिक संरचना परिवर्तन भई राज्यको शासन शक्ति संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनामा समेत जाने भएकोले र संविधानमा 'संघ, प्रदेश, स्थानीय तह, विशेष

र विशेष संरचनाको समष्टिगत स्वरूपलाई समेत जनाउँछ ।

(ख) "प्रदेश" भन्नाले संघीय एकाईमा संरचना गरिएको नेपालको संघीय एकाईको भौगोलिक क्षेत्र र राजनीतिक स्वरूप सम्झनु पर्छ ।

(ग) "स्थानीय तह" भन्नाले प्रदेश अन्तर्गत स्थापना हुने गाउँपालिका तथा नगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।

(घ) "विशेष संरचना" भन्नाले प्रदेशभित्र स्थापना गरिने स्वायत्त क्षेत्र, संरक्षित क्षेत्र, विशेष क्षेत्र सम्झनु पर्छ ।

(ङ) अनुसूची २ अनुसार स्थापित हुने "स्वायत्त क्षेत्र" भन्नाले प्रदेशभित्र स्थापना गरिने आदिवासी जनजातीको एक जाति/समुदाय वा भाषाको बाहुल्य भएको वा सघन उपस्थितिको अवस्था रहेको क्षेत्रलाई सम्झनु पर्छ ।

(च) "संरक्षित क्षेत्र" भन्नाले प्रदेशभित्र स्थापना गरिने अति अल्पसंख्यक, लोपोन्मुख र अति सीमान्तकृत रूपमा रहेका जाति, समुदाय र सांस्कृतिक क्षेत्रको संरक्षण र संवर्द्धन गर्न स्थापना गरिने क्षेत्रलाई सम्झनु पर्छ ।

(छ) "विशेष क्षेत्र" भन्नाले स्वायत्त क्षेत्र र संरक्षित क्षेत्रले नसमेटेको, सम्बन्धित प्रदेश भित्र पिछडिएको, आर्थिक र सामाजिक अवस्थाबाट पछडि पारिएको जाति, समुदाय र क्षेत्र वा विषयगत क्षेत्रको विकास गर्न स्थापना गरिने भौगोलिक एकाइलाई सम्झनु पर्छ ।

(ज) "राज्य शक्ति" भन्नाले राज्यको कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका सम्बन्धी अधिकार सम्झनु पर्छ ।

(झ) "सूची" भन्नाले संघ, प्रदेश, स्थानिय तह तथा विशेष संरचना अन्तर्गत स्थापना हुने स्वायत्त क्षेत्रलाई यो संविधान बमोजिम प्रदान गरिएको अधिकार प्रयोग गर्न

संरचना अन्तर्गत स्थापना हुने स्वायत्त क्षेत्र, विशेष क्षेत्र, संरक्षित क्षेत्र, राज्यशक्ति, अधिकारको सूची जस्ता शब्दावलीहरु विभिन्न धारा, उपधाराहरुमा बारम्बार प्रयोगमा आउने हुँदा स्पष्टरूपमा बुझ्न र त्यसको अर्थमा एकरूपता ल्याउनका लागि परिभाषा गरिएको छ ।

<p>३. राज्यको पुनसंरचना र राज्य शक्तिको स्वरूप</p>	<p>पाउने विषयको सूची सम्झनु पर्छ र सो शब्दले सिवधानमा उल्लेखित साभा सूची समेतलाई जनाउछ ।</p> <p>(१) नेपालको राज्यशक्तिको प्रयोग संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाले यस सिवधानमा सूचीकृत अधिकार बमोजिम गर्नेछन् ।</p> <p>(२) संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाले नेपालको एकता, अखण्डता, सार्वभौमसत्ता तथा मुलुकको दीर्घकालिन हित, सर्वाङ्गीण विकास, मानव अधिकार तथा मौलिक हक, कानूनी राज्य, शक्ति पृथकीकरण र नियन्त्रण तथा सन्तुलन, जात/जातीय तथा लैङ्गिक समानतामा आधारित समतामूलक तथा बहुलतामा आधारित समाज, बहुदलीय प्रतिस्पर्धात्मक लोकतान्त्रिक प्रणाली, समानुपातिक र समावेशी प्रतिनिधित्वको अधिकार र पहिचानको संरक्षण गर्ने छन् ।</p> <p>(३) स्वायत्त क्षेत्रमा बसोवास गर्ने आदिवासी जनजातिको पहिचान, स्वशासन र स्वायत्तताको प्रत्याभूति हुनेछ ।</p>	<p>संघीयताको भागमा रहने</p>	<p>प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचना अन्तर्गतका स्वायत्त क्षेत्रमा बसोबास गर्ने आदिवासी जनजाती लगायत विभिन्न सामाजिक समूहको पहिचान, स्वशासन र स्वायत्तताको प्रत्याभूति गर्न आवश्यक भएको र संघीय एकाईहरूले राज्यशक्तिको प्रयोग गर्दा देशको एकता, अखण्डता, सार्वभौमसत्ता र राष्ट्रको सर्वाङ्गीण विकासलाई केन्द्र विन्दुमा राखी अधिकार प्रयोग गर्नुपर्ने भएकोले यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
<p>४. संघीय नेपालको तहगत संरचना</p>	<p>(१) संघीय नेपालको मूल संरचनामा संघ, प्रदेश र प्रदेश अन्तर्गत स्थापना हुने स्थानीय तह रहनेछ ।</p> <p>(२) उपधारा (१) बमोजिमका संघ तथा प्रदेशमा व्यवस्थापिका, न्यायपालिका र कार्यपालिका रहने छन् ।</p> <p>(३) उपधारा (१) बमोजिम स्थानीय तहमा अनुसूची ६ मा उल्लेखित अधिकार प्रयोग गर्ने गरी प्रादेशिक कानून अन्तर्गत विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार रहेको एक निर्वाचित परिषद रहने छ ।</p> <p>(४) उपधारा (१) मा भएको व्यवस्था अतिरिक्त विशेष संरचनाको रूपमा धारा ८ मा व्यवस्था भए बमोजिम प्रदेश भित्र स्वायत्त क्षेत्र, विशेष क्षेत्र र संरक्षित क्षेत्र रहन सक्नेछन् ।</p>		<p>सबै प्रकारका विभेद विरुद्ध उठेका वर्गिय, जातीय, क्षेत्रिय, लैङ्गिक, भाषिक र मधेश आन्दोलनका आवाज संवोधन गर्न र विभेदमा परेका जनताको समस्या समाधान गर्न एवं जनताको स्वायत्तता र स्वशासनको अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न राज्यको केन्द्रीकृत एवं एकात्मक शासन व्यवस्थालाई संघीय संरचनामा रुपान्तरण गरी त्यस्तो संघीय संरचनामा संघ, प्रदेश र प्रदेश अन्तर्गत स्थानीय तहको व्यवस्था गरिएको छ । स्थानीय तह प्रदेश अन्तर्गत सञ्चालन हुन उपयुक्त हुने भएको हुँदा स्थानीय तहलाई प्रदेश अन्तर्गत राखिएको हो । अल्पसंख्यक आदिवासी जनजातिलाई पहिचान</p>

<p>सहित संघीय शासन प्रणाली अनुसारको स्थशासन र स्वायत्तताको उष्भोग गराउन विशेष संरचना अन्तर्गत स्वायत्त क्षेत्रको व्यवस्था गरिएको हो । यस्तो व्यवस्था अरु अस्यसंख्यकको लागि पनि आवश्यक भएकोले संरक्षित क्षेत्र र विशेष क्षेत्रको व्यवस्था गरिएको छ ।</p>	<p>प्रदेश निर्माणको आधारहरूमा पहिचान र सामर्थ्यलाई लिएको छ । प्राथमिक आधारको रूपमा पहिचानलाई लिइएको छ । पहिचानको आधार अन्तर्गत जातीय/ समुदाय, भाषिक, सांस्कृतिक, भौगोलिक/ क्षेत्रगत निरन्तरता एवं ऐतिहासिक निरन्तरता रहेका छन् । सामर्थ्यको आधार अन्तर्गत आर्थिक अन्तरसम्बन्ध र सामर्थ्यता, पूर्वाधार विकासको अवस्था र सम्भावना, प्राकृतिक साधन र स्रोतको उपलब्धता र प्रशासनिक सुगमतालाई आधार मानि नेपालको एकात्मक राज्यको स्वरूपलाई पुनर्संरचना गरि दश भौगोलिक प्रदेश र एक गैर भौगोलिक प्रदेशमा संरचना गरिएको छ ।</p>
<p>(५) उपधारा(४)बमोजिम स्थापना हुने स्वायत्त क्षेत्रमा अनुसूची ७ मा उल्लेखित अधिकार प्रयोग गर्ने गरी प्रादेशिक कानून अन्तर्गत विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार रहेको एक निर्वाचित परिषद् रहनेछ ।</p>	<p>प्रदेशहरूको नाम हेरफेर गर्ने विषय, सिमाना हेरफेरको विषय, प्रदेशहरू एकापसमा गाभिन पर्ने वा एउटै प्रदेशबाट थप नयाँ प्रदेश निर्माण गर्ने विषय मूलत प्रादेशिक अधिकार क्षेत्रको कुरा भएतापनि यी विषयहरूमा संघीय सरकार वा</p>
<p>५. प्रदेशको निर्माण</p>	<p>(१) नेपालको एकात्मक राज्यको स्वरूपलाई पुनर्संरचना गरी संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाललाई दश भौगोलिक प्रदेश र एक गैर भौगोलिक दलित प्रदेशमा विभाजन गरिएको छ ।</p> <p>(२) उपधारा (१) बमोजिम निर्माण गरिएको भौगोलिक प्रदेशको नाम देहाय बमोजिम र त्यसको क्षेत्र अनुसूची १ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।</p> <p>प्रदेश १ लिम्बुवान प्रदेश २ किराँत प्रदेश ३ ताम्सालिङ प्रदेश ४ मधेस मिथिला-भोजपुरा प्रदेश ५ नेवाः प्रदेश ६ नारायणी प्रदेश ७ तमुवान प्रदेश ८ मगरात प्रदेश ९ कर्णाली-खप्तड प्रदेश १० मधेस-अवध-थारुवान</p> <p>(३) उपधारा (२) बमोजिम विभाजित प्रदेशको नाम हेरफेर गर्नु परेमा सम्बन्धित प्रदेशको प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतको निर्णय भई प्रादेशिक सरकारले संघीय सरकारमा सिफारिस गरे पछिको लगत्तै बस्ने संघीय व्यवस्थापिकाको</p>

अधिवेशनमा दुईतिहाई बहुमतले अनुमोदन गर्नु पर्नेछ ।

व्यवस्थापिका पनि सामेल हुनुको औचित्यता छ तर यस प्रकृत्यामा संघको भूमिका कुनै कारणवस सहयोगी हुन नसके जनताको मतद्वारा निर्णय गर्न जनमत संग्रहको व्यवस्था गर्नु आवश्यक हुन्छ । जनमत संग्रहको निर्णय जनताको निर्णय हुने हुँदा सो निर्णयको आधारमा संविधानमा संशोधन गर्नु अनिवार्यता हुन्छ ।

प्रादेशिक राजधानी रहने स्थान सम्बन्धित प्रदेशको आर्थिक, सामाजिक, भौगोलिक, प्रशासनिक एव भौतिक पूर्वाधार तथा विकास र विस्तारका संभावनालाई ध्यानमा राख्नु पर्दछ ।

(४) उपधारा (३) बमोजिम प्रदेशको नाम हेरफेर गर्ने विषयमा संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमत कायम हुन नसकेमा सम्बन्धित प्रदेशको व्यवस्थापिकाले आवश्यक ठानेमा जनमत संग्रह गर्न सक्नेछ ।

(५) यस संविधान बमोजिमका प्रदेशहरू, एक आपसमा गाभिन तथा थप नयाँ प्रदेशको रूपमा निर्माण गर्न परेमा वा प्रादेशिक सिमानालाई एक आपसमा मिलाई हेरफेर गर्न परेमा सम्बन्धित प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतको निर्णय भई प्रादेशिक सरकारले संघीय सरकारमा सिफारिस गरे पछिको लगत्तै बस्ने संघीय व्यवस्थापिकाको अधिवेशनमा दुईतिहाई बहुमतले अनुमोदन गर्नु पर्नेछ ।

(६) उपधारा (५) बमोजिमको प्रक्रिया अबलम्बन गर्दा संघीय व्यवस्थापिकामा दुई तिहाई बहुमत नपुगी अनुमोदन हुन नसकेमा सम्बन्धित प्रदेशहरूमा जनमत संग्रह गर्न

	<p>सकिनेछ ।</p> <p>(७) उपधारा (४) र उपधारा (६) बमोजिम भएको जनमत संग्रहको निर्णय अनुसार संविधान संशोधन हुनेछ ।</p> <p>(८) उपधारा (३), उपधारा (४) र उपधारा (५) बमोजिम संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतले अनुमोदन गर्ने र उपधारा (४) र (६) बमोजिम जनमत संग्रह गर्ने लगायत अन्य व्यवस्था संघीय व्यवस्थापिकाले कानूनद्वारा निर्धारण बमोजिम हुनेछ ।</p> <p>(९) प्रदेशको राजधानी अनुसूची १ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ । प्रादेशिक राजधानी हेरफेर गर्नु परेमा प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ । प्रादेशिक राजधानीको स्थान हेरफेर गर्ने कार्यविधि र प्रक्रिया प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।</p> <p>(१०) गैर भौगोलिक दलित प्रदेश सम्बन्धमा कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।</p>	
६. संघको राजधानी	<p>(१) संघको राजधानी संघीय सरकारले लोकेको स्थानमा रहनेछ ।</p>	<p>संघको राजधानी संघीय सरकारले आवश्यकता र उपयुक्तताको आधारमा लोकन उपयुक्त हुने भएको र संघीय सरकारले एक पटक तोकिक सकेपिछ त्यसलाई परिवर्तन गर्नुपरेमा संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतबाट परिवर्तन गर्नु उपयुक्त हुने भएकोले संघको राजधानी लोकन अधिकार संघीय सरकार र राजधानी परिवर्तन गर्ने अधिकार संघीय व्यवस्थापिकालाई नै दिन उपयुक्त हुन्छ ।</p>
७. स्थानीय	<p>(१) यस संविधान बमोजिम निर्माण भएका प्रदेश अन्तर्गत</p>	<p>स्थानीय तह प्रदेश अन्तर्गत रहने हुँदा त्यस्ता</p>

तहको निर्माण र क्षेत्र निर्धारण	<p>स्थानीय तहको रूपमा गाउँपालिका र नगरपालिका रहनेछन् ।</p> <p>(२) उपधारा (१) बमोजिम रहने स्थानीय तहको संख्या र क्षेत्र निर्धारण गर्नको लागि प्रादेशिक सरकारले निश्चित मापदण्ड तोक्नेछ । यसरी मापदण्ड तोक्दा प्रादेशिक सरकारले सापेक्षिक रूपमा समान जनसंख्या, भौगोलिक तथा प्रशासनिक अनुकूलता, जनसंख्याको घनत्व, यातायातको सुविधा, प्राकृतिक स्रोत र साधनको अवस्थिति र सम्बन्धित क्षेत्रका वासिन्दाको सांस्कृतिक तथा सामुदायिक पक्षलाई ध्यान दिनु पर्ने छ ।</p> <p>(३) उपधारा (२) बमोजिम तोकेको मापदण्डको आधारमा सम्बन्धित प्रादेशिक सरकारले स्थानीय तहको नाम, संख्या र क्षेत्र निर्धारण गर्न उच्चस्तरीय आयोग गठन गर्नेछ ।</p>	तहको भागमा रहने	तहको नाम संख्या र क्षेत्र निर्धारण प्रादेशिक सरकारले गर्नु उपयुक्त हुन्छ । त्यस्तो स्थानीय तहको गठनमा सकभर एकरूपता कायम गर्न आवश्यक पर्ने निश्चित मापदण्ड तोक्ने अधिकार प्रदेशलाई नै दिनु उपयुक्त हुन्छ । त्यसरी तोकिएको मापदण्ड समेतका आधारमा विशेषज्ञहरूको आयोगबाट अध्ययन अनुसन्धान गराई औचित्य र आवश्यकता निश्चित गरेपश्चात मात्र स्थानीय तहको नाम, संख्या र क्षेत्र निर्धारण गर्न प्रदेश सरकारलाई सहयोग पुग्ने भएकोले यो व्यवस्था गरिएको छ ।
८. विशेष संरचना सम्बन्धी व्यवस्था	<p>(१) अनुसूची र अनुसार प्रदेशभित्र स्थापना गरिने एक जाति/समुदाय वा भाषाको बाहुल्य भएको वा सघन उपस्थितिको अवस्था रहेको क्षेत्रलाई स्वायत्त क्षेत्र कायम गर्नसकिनेछ ।</p> <p>(२) "संरक्षित क्षेत्र" प्रदेशभित्र स्थापना गरिने अति अल्पसंख्यक, लोपोन्मुख र अति सीमान्तकृत रूपमा</p>	संघीयता भित्र विशेष संरचनाको भागमा रहने	अल्पसंख्यक आदिवासी जनजातिले पनि संघीय शासन प्रणाली अनुसारको स्वशासन र स्वायत्तताको उपभोग गरी आफ्नो पहिचान सहित राज्य संचालनमा सहभागी हुन पाउन भन्ने उद्देश्यले स्वायत्त क्षेत्रको व्यवस्था गरिएको छ । अरु अल्पसंख्यक समुदायको लागि संरक्षित क्षेत्र र

रहेका जाति, समुदाय र सांस्कृतिक क्षेत्रको संरक्षण र संवर्द्धन गर्न स्थापना गरिने क्षेत्रलाई संरक्षित क्षेत्र कायम गर्न सकिनेछ ।

(३) "विशेष क्षेत्र" स्वायत्त क्षेत्र र संरक्षित क्षेत्रले नसमेटेको, सम्बन्धित प्रदेश भित्र पिछडिएको, आर्थिक र सामाजिक अवस्थाबाट पछाडि पारिएको जाति, समुदाय र क्षेत्र वा विषयगत क्षेत्रको विकास गर्न स्थापना गरिने भौगोलिक एकाइलाई विशेष क्षेत्र कायम गर्न सकिनेछ ।

(४) उपधारा (१) बमोजिम प्रदेश अन्तर्गत निर्माण हुने स्वायत्त क्षेत्रहरु अनुसूची २ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछन् । अनुसूची-२ अन्तर्गतका आदिवासी जनजातीको सूची नेपाल सरकारले सूचीकृत अनुसार अपुर्ण भएकोले प्रादेशिक आयोग गठन पश्चात पुनः सूचीकृत गर्ने । तर माथि जुनसुकै उल्लेख भएतापनि पहिचानको आधारमा प्रदेश बनिस्केका आदिवासी जनजातीहरुको हकमा त्यस्तो स्वायत्त क्षेत्र अन्यत्र बन्ने छैन । स्वायत्त क्षेत्रको निर्माण पहिलोपटक प्रादेशिक सरकार गठन भएको एक वर्ष भित्र गरिसक्नु पर्नेछ ।

(५) उपधारा (४) बमोजिम स्थापित हुने स्वायत्त क्षेत्रहरुको नाम, संख्या र सीमानाको हेरफेर, थपघट र परिवर्तन गर्नु परेमा सम्बन्धित प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतबाट हुनेछ ।

(६) उपधारा (२) र (३) बमोजिम संरक्षित क्षेत्र र विशेष क्षेत्र निर्माण गर्दा सम्बन्धित प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको बहुमतको निर्णयबाट गर्न सकिनेछ ।

(७) स्वायत्त क्षेत्र, विशेष क्षेत्र र संरक्षित क्षेत्र सम्बन्धी अन्य व्यवस्था प्रादेशिक कानूनद्वारा निर्धारण भए बमोजिम हुनेछ ।

<p>९. संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष अधिकारको संरचनाको अधिकारको बाँडफाँड</p>	<p>(१) अनुसूची ३ मा उल्लेखित विषयमा संघको अधिकार निहित रहने छ । संघीय व्यवस्थापिकाले यस सविधानको अनुसूची ३ मा उल्लेखित विषयमा कानून बनाउन सक्नेछ ।</p>	<p>अधिकारको बाँडफाँड भागमा रहने</p>	<p>संघीय व्यवस्थाको एउटा मूलभूत चरित्र भनेको संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाको अधिकार सविधानमा नै व्यवस्था गर्नु हो । यसरी सविधानमा नै अधिकारको स्पष्ट व्यवस्था गर्दा संघले प्रदेशको अधिकारमा हस्तक्षेप गर्न तथा प्रदेशले स्थानीय तहको अधिकारमा हस्तक्षेप गर्न नसक्ने भै सबै संरचनाले आफ्नो अधिकारको उपभोग स्वतन्त्र रूपमा गर्न सक्ने हुन्छ । अधिकार बाँडफाँड गर्दा राष्ट्रिय महत्वको विषय संघमा, प्रदेशको स्थायताको लागि आवश्यक पर्ने अधिकार र प्रदेशले व्यवस्थापन गर्न सक्ने विषयहरू प्रदेशमा र स्थानीय महत्वका तथा स्थानीय तहले व्यवस्थापन गर्न सक्ने विषयमा स्थानीय तहमा अधिकारको व्यवस्था गर्न उपयुक्त हुने भएकोले सो अनुरूप अधिकारको सूची तयार गरिएको छ । केही अधिकार संघ र प्रदेश दुवैले प्रयोग गर्नपर्ने प्रकृतिका हुने भएकाले साभ्का अधिकारको सूची समेत तयार गरिएको छ ।</p>
<p>(२) अनुसूची ४ मा उल्लेखित विषयमा प्रदेशको अधिकार निहित रहने छ । प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले यस सविधानको अनुसूची ४ मा उल्लेखित विषयमा आफ्नो प्रदेशभित्र लागू हुने गरी कानून बनाउन सक्नेछ ।</p>	<p>(३) यस सविधानमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अनुसूची ५ मा उल्लेखित साभ्का सूचीका विषयमा संघीय व्यवस्थापिकाले निर्धारण गरेको विधायनको आधारभूत सिद्धान्त, मान्यता र ढाँचाको आधारमा प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले आवश्यक कानून निर्माण गर्न सक्नेछ ।</p>		
<p>(४) उपधारा (१) र (२) मा उल्लेखित विधायिकी अधिकारका साथै यस सविधान बमोजिम संघ तथा प्रदेशलाई कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार हुनेछ ।</p>	<p>(५) स्थानीय तहको अधिकार सविधानको अनुसूची ६ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ । अनुसूची ६ मा उल्लेखित विषयमा स्थानीय तहले प्रादेशिक कानूनभित्र रही आवश्यक नियमावली बनाउन सक्नेछ ।</p>		
<p>(६) उपधारा (५) मा स्थानीय तहमा व्यवस्था भएको निर्वाचित परिषदलाई कार्यकारिणी र अर्ध न्यायिक अधिकार हुनेछ ।</p>	<p>(७) विशेष संरचना अन्तर्गतको स्वायत्त क्षेत्रको अधिकार सविधानको अनुसूची ७ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ । अनुसूची ७ मा उल्लेखित विषयमा स्वायत्त क्षेत्रले आफ्नो क्षेत्र भित्र लागू हुने गरी कानून बनाउन सक्नेछ ।</p>		

	<p>। यसरी बनाएको कानून प्रादेशिक कानूनसँग बाँफिएमा बाँफिएको हदसम्म स्वतः निष्क्रिय हुनेछ ।</p> <p>(८) उपधारा (७) को विधायिकी अधिकार सहित स्वायत्त क्षेत्रमा व्यवस्था भएको निर्वाचित परिषदलाई कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार रहेनेछ ।</p> <p>(९) यस संविधान बमोजिम स्थापना गरिने संरक्षित क्षेत्र र विशेष क्षेत्रले प्रादेशिक कानूनभित्र रही नियमावली बनाउन सक्नेछ ।</p> <p>(१०) संघ, प्रदेश, स्थानीय तह तथा विशेष संरचना अन्तर्गतको स्वायत्त क्षेत्रको अधिकारको सूचीमा वा साभा सूचीमा उल्लेख नभएको कुनै विषयमा दुई वा दुई भन्दा बढी प्रदेश र संघसंग सम्बन्धित रहेमा संघमा र प्रदेशसंग सम्बन्धित रहेमा प्रदेशमा अबशिष्ट अधिकार रहनेछ ।</p>	<p>संघीय संरचनामा रहने सरकारका तहहः बीच अधिकारको प्रयोग वा साभा चासो वा सरोकारका विषयमा विवाद हुनु पर्ने हुन्छ, यसको लागि संघले समन्वय विस्तार गर्नु पर्ने हुन्छ, यसको लागि संघले समन्वयकर्ता र अभिभावकत्वको भूमिका निर्वाह गर्नु पर्ने हुन्छ, यसो गर्दा प्रदेशको अधिकारमा हस्तक्षेप गर्नु हुदैन, प्रदेशले पनि देशको सर्वभूमिसत्ता र अखण्डतामा कुनै खलल पुऱ्याउन हुदैन । एक प्रदेशको बासिन्दालाई अर्को प्रदेशमा विभेद गर्न हुदैन र नागरिकको समान अधिकारलाई रक्षा गर्नु पर्दछ भन्ने जस्ता कुराहरुलाई मध्यनजर गरी संघीय एकाईहरु बीचको अन्तरसम्बन्धको व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
<p>१०. संघीय एकाईहरु बीच अन्तरसम्बन्ध</p>	<p>संघीय एकाईबीचको अन्तर सम्बन्धको भागमा रहने</p> <p>(१) संघ, प्रदेश, स्थानीय तह तथा विशेष संरचना बीचको सम्बन्ध सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित हुनेछ ।</p> <p>(२) प्रदेश प्रदेश बीचको आपसी सम्बन्ध व्यवस्थित गर्न संघले प्रदेशहरु बीच आवश्यक समन्वय र व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ ।</p> <p>(३) दुई वा दुई भन्दा बढी प्रदेशले अनुसूची ४ मा उल्लेखित विषयमा कानून निर्माण गर्ने संघीय व्यवस्थापिका समक्ष अनुरोध गरेमा संघीय व्यवस्थापिकाले आवश्यक कानून बनाउन सक्नेछ ।</p> <p>(४) संघले राष्ट्रिय महत्वका विषयमा र प्रदेशहरु बीच समन्वय गर्नु पर्ने विषयमा सबै प्रदेशहरुका लागि संविधान र कानून बमोजिम आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित</p>	

प्रदेशको कर्तव्य हुनेछ । तर प्रदेशको अधिकारमा हस्तक्षेप हुने गरी संघले कुनै निर्देशन वा कार्यकारिणी आदेश जारी गर्ने छैन ।

(५) कुनै प्रदेशले राष्ट्रिय सार्वभौमसत्ता र अखण्डतामा असर पर्ने किसिमको कार्य गरेमा संघीय सरकारको सिफारिसमा राष्ट्र प्रमुखले त्यस्तो प्रदेशलाई आवश्यकतानुसार सचेत गराउन, प्रादेशिक सरकार र व्यवस्थापिका निलम्बन गर्न सक्नेछ ।

(६) उपधारा (५) वमोजिम कुनै प्रदेशको सरकार वा व्यवस्थापिका निलम्बन गरिएकोमा 'पैतीस दिनभित्र संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ । तर संघीय व्यवस्थापिकाबाट अनुमोदन नभएमा त्यस्तो आदेश स्वतः निष्कृय भएको मानिनेछ ।

(७) उपधारा (६) वमोजिम संघीय व्यवस्थापिकाबाट अनुमोदन भएमा त्यस्तो प्रदेशमा ६ महिनाभित्र प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको निर्वाचन हुनेछ ।

(८) उपधारा (७) वमोजिम निर्वाचन नभएसम्मका लागि त्यस्तो प्रदेशमा संघीय शासन कायम रहनेछ ।

(९) एक प्रदेशले अर्को प्रदेशको कानूनी व्यवस्था वा न्यायिक एवं प्रशासकीय निर्णय वा आदेशको कार्यान्वयनमा सहयोग गर्नुपर्नेछ ।

(१०) एक प्रदेशले अर्को प्रदेशसंग साझा चासो र हितको विषयमा एक अर्कोलाई सूचना आदान प्रदान गर्न, परामर्श गर्न, आफ्नो कार्य र विधायनका बारेमा एक आपसमा समन्वय गर्न र आपसी सहयोग विस्तार गर्न सक्नेछ ।

(११) एक प्रदेशले अर्को प्रदेशको वासिन्दालाई आफ्नो प्रदेशको कानून वमोजिम समान सुरक्षा र सुविधा

	<p>उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।</p> <p>(१२) संघले सम्बन्धित प्रदेश मार्फत् स्थानीय तह र विशेष संरचनालाई संविधान र प्रचलित कानून बमोजिम प्रदेशको अधिकारमा हस्तक्षेप नहुने गरी सहयोग गर्न र निर्देशन दिन सक्नेछ ।</p>		
<p>११. संघीय एकाइहरू बीच उत्पन्न हुने विवाद समाधान सम्बन्धी व्यवस्था</p>	<p>(१) संघ र प्रदेश बीच र प्रदेश प्रदेश बीच विवाद उत्पन्न हुने नदिन र उत्पन्न भएका राजनीतिक विवादको समाधान गर्न वा समाधान नभएका त्यस्ता विषय संघीय व्यवस्थापिकामा सिफारिस गर्न एक अन्तर प्रादेशिक परिषद रहने छ । जसमा देहाय बमोजिमका अध्यक्ष र सदस्यहरू रहने छन् ।</p> <p>क) संघीय कार्यकारी प्रमुख - अध्यक्ष</p> <p>ख) संघीय गृहमन्त्री - सदस्य</p> <p>ग) संघीय अर्थमन्त्री - सदस्य</p> <p>घ) प्रदेशका प्रमुखहरू - सदस्य</p> <p>(२) उपधारा (१) बमोजिमको परिषदले आवश्यकता अनुसार परिषदको बैठकमा सम्बन्धित विषयको संघीय मन्त्री र प्रादेशिक मन्त्री तथा विशेषज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ । आमन्त्रीत विशेषज्ञमा कम्तीमा १ जना महिला हुनुपर्नेछ ।</p> <p>(३) उपधारा (१) बमोजिमको परिषदको कार्यविधि सम्बन्धी अन्य व्यवस्था कानूनद्वारा निर्धारण भए बमोजिम हुने छ ।</p> <p>(४) अन्तर प्रादेशिक परिषदबाट सिफारिस भई आएका विषयलाई संघीय व्यवस्थापिकाको दुवै सदनको बैठकबाट छलफल गरी समाधान गर्न सकिने छ ।</p> <p>(५) उपधारा (४) बमोजिम विवाद समाधान गर्ने प्रक्रिया संघीय व्यवस्थापिकाले कानून बनाई तोके बमोजिम</p>	<p>संघीयता भित्र संघीय एकाइबीच विवाद समाधानको भागमा सहने</p>	<p>संघीय संरचनाभित्र उत्पन्न हुने विवाद समाधानका सबै उपायहरू अवलम्बन गरी समाधान गर्न उपयुक्त हुने भएकोले आवश्यकतानुसार राजनैतिक संयन्त्र, वार्ता, बैकल्पिक विवाद समाधानको उपायहरू तथा न्यायालय, जनमतसंग्रह समेतबाट त्यस्ता विवाद समाधान गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । यस्तो व्यवस्था भित्र विवाद समाधान गर्दा नियमित अदालत वाहेकको अर्को अदालत वा न्यायाधिकरण गठन गर्न उपयुक्त नदेखिएकोले नियमित अदालतबाट नै विवादको निरूपण हुने व्यवस्था गरिएको छ । यसरी अदालतलाई क्षेत्राधिकार तोक्दा संघ र प्रदेश तथा प्रदेश प्रदेश बीचको विवाद संघीय सर्वोच्च अदालतमा लैजान तथा एक प्रदेश भित्रको संघीय संरचना बीचको विवाद प्रादेशिक उच्च अदालतबाटै किनारा हुन उपयुक्त हुने देखि सोही बमोजिमको व्यवस्था गरिएको छ ।</p>

हुनेछ ।	<p>(४) उपधारा (४) बमोजिम विवादको समाधान हुन नसकेमा उपधारा (१) बमोजिम गठन हुने अन्तर प्रादेशिक परिषदको सिफारिसमा संघीय सरकारले जनमत संग्रहको घोषणा गर्न सक्नेछ ।</p> <p>(५) (क) प्रदेशभित्रको विवाद समाधान गर्न सो प्रदेश वा प्रदेशहरिभित्र प्रादेशिक जनमत संग्रह गर्ने काम प्रादेशिक सरकारले गर्न सक्नेछ ।</p> <p>(६) समग्र राष्ट्रको विषयमा राष्ट्रिय जनमत संग्रह गर्ने काम संघीय सरकारले गर्न सक्नेछ ।</p> <p>(७) जनमत संग्रह सम्बन्धी अन्य व्यवस्था संघीय व्यवस्थापिकाद्वारा कानून बनाई निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।</p> <p>(८) प्रदेश र स्थानीय तह वा प्रदेश र विशेष संरचनाहरू वा स्थानीय तहहरू वा स्थानीय तह र विशेष संरचनाहरू वा विशेष संरचना अन्तर्गतका क्षेत्रहरू बीच विवाद उत्पन्न भएमा सम्बन्धित प्रदेशको व्यवस्थापिकाले छलफल गरी समाधान गर्न सक्ने छ ।</p> <p>(९) उपधारा (९) अनुसार विवाद समाधान गर्ने प्रक्रिया र कार्यविधि प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले कानूनद्वारा निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ ।</p> <p>(१०) संघ र प्रदेश, प्रदेश र प्रदेशीय सविधानद्वारा सूचीकृत अधिकारको विषयमा वा सवैधानिक व्याख्याको विषयमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा त्यस्तो विवादको शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार संघीय सर्वोच्च अदालतलाई हुनेछ ।</p> <p>(११) (ख) प्रदेश र स्थानीय तह, प्रदेश र विशेष संरचना र</p>
---------	---

	<p>स्थानीय तह र विशेष संरचना, स्थानीय तह र स्थानीय तहका बीच सिद्धान्तद्वारा सूचीकृत अधिकारको विषयमा वा संवैधानिक व्याख्याको विषयमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार सम्बन्धित प्रदेशको उच्च अदालतलाई हुनेछ ।</p> <p>(१२) स्थानीय तह र विशेष संरचना अन्तर्गत स्थापना हुने क्षेत्रहरू, स्थानीय तहहरू, विशेष संरचना अन्तर्गत स्थापना हुने क्षेत्रहरू बीच उत्पन्न हुने कानूनी विवादको शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार सम्बन्धित प्रादेशिक उच्च अदालतलाई हुने छ ।</p> <p>(१३) यस धारामा माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि संघ र प्रदेश, प्रदेश र प्रदेश, प्रदेश र स्थानीय तह, प्रदेश र विशेष संरचना, विशेष संरचनाहरू र स्थानीय तहहरू बीच उत्पन्न विवादहरूको समाधानका लागि दुई पक्षीय एवं बहुपक्षीय वार्ता, मेलमिलाप, समन्वय एवं मध्यस्थता जस्ता विवाद समाधानका वैकल्पिक प्रक्रियाहरू अवलम्बन गर्न सकिने छ ।</p> <p>(१४) उपधारा (१३) बमोजिमका प्रक्रिया अन्तर्गत विवाद समाधान गर्ने कार्यविधि लगायतका विषय संघीय कानूनद्वारा निर्धारण भए बमोजिम हुनेछ ।</p> <p>(१५) आदिवासी जनजाती, मधेशी र दलितलाई आन्तरिक र स्थानीय रूपमा राजनीति, संस्कृति, धर्म, भाषा, शिक्षा, सूचना, संचार, स्वास्थ्य, बसोबास, रोजगार, सामाजिक सुरक्षा, आर्थिक क्रियाकलाप, वाणिज्य, भूमि, स्रोतसाधनको परिचालन तथा वातावरण सम्बन्धी अधिकारका रूपमा आत्मनिर्णयको अधिकार रहने छ ।</p>	<p>मौलिक हक भागमा रहने</p>	<p>मुलुकको सार्वभौमसत्ता, स्वतन्त्रता, एकता र क्षेत्रीय अखण्डतामा खलल नपर्ने गरी तथा नेपाल पक्ष रहेका विभिन्न मानव अधिकार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय दस्तावेजहरू र मानव अधिकारको सर्व स्वीकृत मान्यता अनुरूप हुने गरी आदिवासी जनजाती, मधेशी र दलितलाई निश्चित विषयहरूमा आत्मनिर्णयको अधिकार सम्पन्न बनाउन उपयुक्त</p>
<p>१२. आत्मनिर्णयको अधिकार</p>			

			भएको हुँदा आत्मनिर्णयको अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ ।
१३. राजनैतिक अग्रगण्यता सम्बन्धी व्यवस्था	(२) उपधारा (१) बमोजिम आत्मनिर्णयको अधिकारको प्रयोग गर्दा देशको सार्वभौमसत्ता, स्वतन्त्रता, एकता र क्षेत्रीय अखण्डतामा खलल नपर्ने गरी गरिने छ । विशेष संरचना अन्तर्गत निर्माण हुने स्वायत्त क्षेत्रमा बाह्य रहेको जाति/समुदायको त्यस्तो स्वायत्त क्षेत्रको प्रमुख नेतृत्व तहमा राजनैतिक अग्रगण्यता हुनेछ । तर यस्तो राजनैतिक अग्रगण्यताको व्यवस्था एक कार्यकाल पछि स्वतः निष्क्रिय हुनेछ ।	राज्यको नीति निर्देशक सिद्धान्तको भागमा सहने	विशेष संरचना अन्तर्गत निर्माण हुने स्वायत्त क्षेत्रको हकमा ऐतिहासिक उत्पीडनमा परेको वर्गलाई प्रमुख नेतृत्व तहमा पुग्ने व्यवस्था गर्न उपयुक्त भएको र त्यसबाट सो वर्गलाई केही हदसम्म ऐतिहासिक न्याय क्षतिपूर्ति र प्रोत्साहन हुने भएकोले स्वायत्त क्षेत्रमा मात्रै एक कार्यकालको राजनैतिक अग्रगण्यताको व्यवस्था गरिएको छ ।
१४. महिलाको अधिकार	(१) महिलाहरूलाई देहाय बमोजिमका पुरुष सरह समान अधिकार रहने छन् । (क) पैतृक सम्पत्ति, पारिवारिक सम्पत्तिमा समान स्वामित्वको व्यवस्था, नागरिकता, वंशज तथा पारिवारिक मामिलाको निर्णय र कार्यान्वयन, (ख) कानूनको दृष्टिमा समान संरक्षण र लाभ प्राप्त गर्ने अधिकार, (ग) समान कामका लागि समान पारिश्रमिक, ज्याला र सम्मान पाउने अधिकार, (घ) सम्बन्ध विच्छेद र पारिवारिक पुनर्मिलनको अधिकार, (ङ) विवाह सम्बन्धी निर्णय गर्ने अधिकार, (च) राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्रको नीति निर्माण हुने हरेक निकायमा समानुपातिक सिद्धान्तको आधारमा समान अधिकार,	मौलिक हक भागमा रहने	नेपालपक्ष रहेका अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार सम्बन्धी महासन्धिहरू मध्ये खास गरी महिला विरुद्धका सबै प्रकारका भेदभाव अन्त्य गर्ने सम्बन्धी महासन्धि तथा मानव अधिकारका सर्वमान्य सिद्धान्तहरूलाई विचार गरी महिला र पुरुष बीच समानता व्यवहारिक रूपमा नै कायम हुने व्यवस्था गर्न केही निश्चित विषयमा महिलाको अधिकारको सुनिश्चितता गर्न अपरिहार्य हुन्छ । नेपाली समाजमा राजनैतिक, आर्थिक, सामाजिक रूपमा समान अवसरबाट बञ्चित भई महिला पछडी परेको वास्तविकतालाई मध्येनजर गरी समानुपातिक तथा समावेशी सिद्धान्त, लैङ्गिक न्याय, महिलालाई विशेष संरक्षण, महिलाका विशेष अधिकार समेतलाई व्यवस्थित गर्न संघीय

<p>संरचनाका सबै नीति निर्माण तहमा एकल र अपाङ्ग महिला समेतको सहभागिता र प्रतिनिधित्व गराउनु पर्ने कुरालाई केन्द्र विन्दुमा राखी महिलाको अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ ।</p>		<p>(छ) सघीय, प्रादेशिक, स्थानीय र विशेष संरचनाका सबै राजनैतिक तहमा समानुपातिक सिद्धान्तका आधारमा समान अधिकार कानूनद्वारा व्यवस्थित गरिनेछ ।</p> <p>(२) उपधारा (१) मा उल्लेखित अधिकारका अलावा महिलाहरूमा देहायका अधिकारहरू सुरक्षित रहने छन् ।</p> <p>क) प्रजनन स्वास्थ्य तथा प्रजनन सम्बन्धी अधिकार</p> <p>ख) सुरक्षित मातृत्वको अधिकार</p> <p>(३) उपधारा (१) र (२) को व्यवस्थाका लागि नेपाल सरकारले कानून बनाई लागू गर्न आवश्यक पर्ने स्रोत तथा साधनको व्यवस्था गर्ने छ ।</p> <p>(४) उपधारा (१) र (२) मा उल्लेखित अधिकारका अलावा महिलाहरूलाई देहायका क्षेत्रमा निम्न लिखित विशेष अधिकार र अवसरको सुनिश्चितता गरिने छ ।</p> <p>(क) शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी (सरकारी, गैरसरकारी, अर्धसरकारी र नीजि उद्योग र औद्योगिक प्रतिष्ठानहरू) सामाजिक सुरक्षाको क्षेत्रमा विशेष अधिकार ।</p> <p>(ख) नीति निर्माणको तहमा रहने नेतृत्वदायी पदमा महिलाको समानुपातिक प्रतिनिधित्व र सहभागिताको विशेष व्यवस्था ।</p> <p>(५) महिलाले प्राप्त गर्ने सम्पूर्ण अधिकारमा मधेशी महिला, आदिवासी जनजाति महिला, अल्पसंख्यक र दलित महिलाको समेत समानुपातिक प्रतिनिधित्व गराइने छ ।</p> <p>(१) दलित समुदायको आर्थिक, राजनीतिक, सांस्कृतिक, शैक्षिक एवं सामाजिक क्षेत्रमा निम्नानुसार विशेष अधिकार रहनेछ ।</p> <p>(क) जात, समुदाय, वंश वा पेशाका आधारमा कुनै पनि व्यक्तिलाई कुनै पनि स्थानमा कुनै किसिमको छुवाछूत र भेदभाव गरिने छैन । यस्तो व्यवहार मानवता विरुद्धको</p>
<p>नेपाली समाजमा दलित समुदाय युगौदेखि विभिन्न उत्पिडनमा रहदैआएको र जातीय विभेद र छुवाछूत जस्तो कुरीतिका कारण दलित समुदाय अपहेलित जीवन बाँच्न विवशा रहेकाले दलितहरूको लागि राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक र शैक्षिक क्षेत्रमा विशेष अधिकारको व्यवस्था गर्न र सघीय</p>	<p>मौलिक हक भागमा रहने</p>	<p>१५. दलितको अधिकार</p>

20

<p>जघन्य दण्डनीय सामाजिक अपराध मानिने छ । पीडित व्यक्तिले कानूनद्वारा निर्धारण भए बमोजिम क्षतिपूर्ति पाउने छ ।</p> <p>(ख) सरकारी र अर्ध-सरकारी उद्योग र औद्योगिक प्रतिष्ठानहरू तथा निजी क्षेत्रमा समानुपातिक ढंगले रोजगारीको प्रत्याभूति गरिने छ ।</p> <p>(ग) दलितका परम्परागत पेशासंग सम्बन्धित आधुनिक व्यवसायमा दलितलाई प्राथमिकता दिई तदनुसार सीप र स्रोत उपलब्ध गराइने छ ।</p> <p>(घ) राज्यले भूमिहीन दलितलाई एक पटक जीवन निर्वाहको लागि चाहिने न्यूनतम जमीन उपलब्ध गराउने छ साथै आधारभूत बसोबासको समेत व्यवस्था गर्नेछ ।</p> <p>(ङ) दलित विद्यार्थीलाई पूर्ववात्य अवस्था शिक्षादेखि उच्च शिक्षासम्म छात्रवृत्ति सहित निःशुल्क शिक्षाको व्यवस्था गरिने छ । प्राविधिक उच्च शिक्षामा दलितको लागि जनसंख्याको अनुपातमा १० प्रतिशत थप हुने गरी छात्रवृत्ति सहित निःशुल्क शिक्षाको लागि विशेष व्यवस्था गरिने छ ।</p> <p>च) दलितहरूको सामाजिक प्रगतिको लागि सीपयुक्त शिक्षा, स्वास्थ्य र रोजगारीमा विशेष व्यवस्था गरिने छ । साथै आर्थिक उपाजन गर्ने सीप र स्रोत उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिने छ ।</p> <p>(२) संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय तहका सबै राजनैतिक सरचनामा जनसंख्याको आधारमा दलितको समानुपातिक प्रतिनिधित्वको व्यवस्था गरी संघीय र प्रादेशिक संरचनामा प्रदेशमा सात र केन्द्रमा पाँच प्रतिशत थप प्रतिनिधित्वको कानूनद्वारा व्यवस्थित गरिने छ ।</p>	<p>संरचनामा सबै तहमा दलित समुदायको समानुपातिक प्रतिनिधित्व गराई त्यस्तो समुदायलाई देशको राजनैतिक, प्रशासनिक क्षेत्रमा सहभागी गराउन तथा ऐतिहासिक उत्पिडन समेतलाई क्षतिपूर्तिको माध्यमबाट संवोधन गर्न दलितको विशेष अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
--	---

	<p>(३) दलित समुदायलाई राज्यको नीति निर्माण, शासन, प्रशासन, जंगी, प्रहरी, संस्थान, विकास समिति, प्रतिष्ठान लगायतका सम्पूर्ण संरचनामा जनसंख्याको समानुपातको आधारका अतिरिक्त थप १० प्रतिशत प्रतिनिधित्वको व्यवस्था कानूनद्वारा गरिने छ । नेतृत्वदायी पद समेतमा दलितको जनसंख्याको आधारमा कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम समावेशी सहितको समानुपातको व्यवस्था हुनेछ ।</p> <p>(४) दलित समुदायले प्राप्त गर्ने सम्पूर्ण अधिकारमा सबै क्षेत्रका पहाडी दलित, मधेशी दलित र दलित महिलाको समानुपातिक प्रतिनिधित्व गराइने छ ।</p>		<p>सर्वधानिक अंगको भागमा राख्ने</p>	<p>दलित, महिला, मधेशी र आदिवासी जनजाति पिछ्छोडिएको समूह भएकोले उनीहरुको हक हितको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्न संवैधानिक हैसियतको आयोगहरुको व्यवस्था गरिएकोछ ।</p>
<p>१६. आयोग सम्बन्धी व्यवस्था</p>	<p>(१) नेपालमा एक संघीय महिला आयोग रहने छ । त्यस्तो आयोग प्रदेशमा पनि गठन गरिनेछ । यस्ता आयोगहरु संवैधानिक आयोग हुने छन् । यसको गठन समावेशी र समानुपातिक हुनेछ ।</p> <p>(२) नेपालमा संघीय दलित आयोग रहनेछ । त्यस्तो आयोग प्रदेशमा पनि गठन गरिनेछ । यस्ता आयोगहरु संवैधानिक आयोग हुने छन् । यसको गठन समावेशी र समानुपातिक हुनेछ ।</p> <p>(३) नेपालमा एक संघीय मधेशी आयोग रहनेछ । त्यस्तो आयोग प्रदेशमा पनि गठन गरिनेछ । यस्ता आयोगहरु संवैधानिक आयोग हुने छन् । यसको गठन समावेशी र समानुपातिक हुनेछ ।</p> <p>(४) नेपालमा एक आदिवासी जनजाती आयोग रहनेछ । त्यस्तो आयोग प्रदेशमा पनि गठन गर्न सकिनेछ । यस्ता आयोगहरु संवैधानिक आयोग हुने छन् । यसको गठन समावेशी र समानुपातिक हुनेछ ।</p>			
<p>१७. मधेशीको</p>	<p>(१) मधेशी समुदायलाई राज्यको नीति निर्माण, शासन,</p>		<p>मौलिक हक भागमा</p>	<p>मधेशी समुदाय राजनीतिक, आर्थिक, भाषिक,</p>

<p>अधिकार</p>	<p>प्रशासन, जंगी, प्रहरी, संस्थान, विकास समिति, प्रतिष्ठान लगायतका सम्पूर्ण तह र संरचनामा नेतृत्वदायी पद समेतमा जनसंख्याको अनुपातमा समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्वको अधिकार हुनेछ ।</p>	<p>रहन</p>	<p>क्षेत्रगत विषयमा पछाडी परेकोले त्यस्तो समुदायलाई प्रशासन, सुरक्षा लगायत अन्य अङ्गमा राज्यको विभिन्न नीति निर्माणको तहमा समानुपातिक प्रतिनिधित्वको लागि विशेष अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
<p>१८. अल्पसंख्यक, लोपोन्मुख जाति/ समुदाय को अधिकार</p>	<p>(१) राज्यले संघीय संरचनाका सबै तहहरूमा कानूनद्वारा निर्धारित अल्पसंख्यक, लोपोन्मुख जाति/ समुदायको प्रतिनिधित्व, सहभागिता र विकासलाई कानून बनाई विशेष संरक्षण गर्ने नीति अवलम्बन गर्नेछ ।</p> <p>(२) आर्थिक र सामाजिक रूपले विपन्न, अति अल्पसंख्यक र सिमान्तकृत समुदायको प्रतिनिधित्व, सहभागिता, संरक्षण र विकासका निम्ति राज्यले कानूनद्वारा विशेष व्यवस्था गर्नेछ ।</p>	<p>मौलिक-हक भागमा रहने</p>	<p>राज्यबाट उत्पिडित, उपेक्षित, राज्यबाटो पहुँचबाट टाढा परेका र बहिष्करणमा परिएका लोपोन्मुख जाति/समुदायको प्रतिनिधित्व, सहभागिता र विकासलाई विशेष संरक्षण गर्नु पर्ने नीति अवलम्बन गरिएकोछ ।</p>
<p>१९. विशेष अधिकारको समीक्षा तथा पुनरावलोकन</p>	<p>महिला, दलित तथा मुस्लिम समुदायको विशेष अधिकारको व्यवस्थाको कार्यान्वयन र त्यसको प्रभाव सम्बन्धमा मानव विकास सूचकांकको आधारमा प्रत्येक १० वर्षमा गरिने राष्ट्रिय जनगणनासँगै नेपाल सरकारले समीक्षा तथा पुनरावलोकन गर्ने छ ।</p>	<p>विशेष भागमा रहने</p>	<p>महिला, दलित र मुस्लिम समुदायलाई प्रदान गरिएका विशेष अधिकारको व्यवस्थाको कार्यान्वयन र त्यसको प्रभाव सम्बन्धमा मानव विकास सूचकांकको आधारमा आवधिक रूपमा समीक्षा तथा पुनरावलोकन गरिनु उपयुक्त हुन्छ ।</p>

अनुसूची-१

धारा ५ सँग सम्बन्धित

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालका प्रदेशहरू

कर्णाली-खप्तड

सुदूरपश्चिम

धारासूची

लुम्बिनी

बागमती

गण्डकी

सगरमाथा

पश्चिमाञ्चल

मध्यमाञ्चल

पश्चिमाञ्चल

कर्णाली

○ प्रदेशको राजधानी

जयपूर

मधेश मिथिला-भोजपुर

लुम्बिनी

इलाम

धनकुटा

Limbuwan

Province 1	VDC Name	District Name
Limbuwan	RaniGauin	Panchthar
Limbuwan	Ranitar	Panchthar
Limbuwan	SarangDanda	Panchthar
Limbuwan	Sidin	Panchthar
Limbuwan	Siwa	Panchthar
Limbuwan	Sumang	Panchthar
Limbuwan	Syangrumba	Panchthar
Limbuwan	Tharpu	Panchthar
Limbuwan	Yanganam	Panchthar
Limbuwan	Yasok	Panchthar
Limbuwan	Ankhibhui	Sankhuwasabha
Limbuwan	Bana	Sankhuwasabha
Limbuwan	Baneswor	Sankhuwasabha
Limbuwan	Chainpur	Sankhuwasabha
Limbuwan	Jajjala	Sankhuwasabha
Limbuwan	Kharang	Sankhuwasabha
Limbuwan	MadiMulkharka	Sankhuwasabha
Limbuwan	MadiRambeni	Sankhuwasabha
Limbuwan	Mamling	Sankhuwasabha
Limbuwan	Mawadin	Sankhuwasabha
Limbuwan	Nundhaki	Sankhuwasabha
Limbuwan	SabhaPokhari	Sankhuwasabha
Limbuwan	Siddhakali	Sankhuwasabha
Limbuwan	Siddhapokhari	Sankhuwasabha
Limbuwan	Syabun	Sankhuwasabha
Limbuwan	Tamafok	Sankhuwasabha
Limbuwan	Ambegudin	Taplejung
Limbuwan	Ankhop	Taplejung
Limbuwan	Chaksibote	Taplejung
Limbuwan	Change	Taplejung
Limbuwan	Dhungeasaghu	Taplejung

Province 1	VDC Name	District Name
Limbuwan	ArkhauleJitpur	Dhankuta
Limbuwan	Basantatar	Dhankuta
Limbuwan	Bodhe	Dhankuta
Limbuwan	Budhabare	Dhankuta
Limbuwan	BudiMorang	Dhankuta
Limbuwan	Chanuwa	Dhankuta
Limbuwan	DandaBazar	Dhankuta
Limbuwan	Dandagaun	Dhankuta
Limbuwan	Faksib	Dhankuta
Limbuwan	Hathikharka	Dhankuta
Limbuwan	Khuwafok	Dhankuta
Limbuwan	Kurule	Dhankuta
Limbuwan	Leguwa	Dhankuta
Limbuwan	MarekKatahare	Dhankuta
Limbuwan	Mounabudhuk	Dhankuta
Limbuwan	Mudebas	Dhankuta
Limbuwan	Murtidhunga	Dhankuta
Limbuwan	Parewadin	Dhankuta
Limbuwan	RajaRani	Dhankuta
Limbuwan	Sanne	Dhankuta
Limbuwan	Tankhuwa	Dhankuta
Limbuwan	Telia	Dhankuta
Limbuwan	Amchok	Ilam
Limbuwan	Bajho	Ilam
Limbuwan	Barbote	Ilam
Limbuwan	Chameta	Ilam
Limbuwan	Chisapani	Ilam
Limbuwan	Chulachuli	Ilam
Limbuwan	Danabari	Ilam
Limbuwan	Dhuseni	Ilam

Province 1	VDC Name	District Name
Limbuwan	Dokhu	Taplejung
Limbuwan	Dummrise	Taplejung
Limbuwan	Ekhabu	Taplejung
Limbuwan	Hangdeva	Taplejung
Limbuwan	Hangpang	Taplejung
Limbuwan	Kalikhola	Taplejung
Limbuwan	Khamlung	Taplejung
Limbuwan	Khejenim	Taplejung
Limbuwan	Khewang	Taplejung
Limbuwan	Khokling	Taplejung
Limbuwan	Lelep	Taplejung
Limbuwan	Limbudin	Taplejung
Limbuwan	Lingtep	Taplejung
Limbuwan	Linkhim	Taplejung
Limbuwan	Liwang	Taplejung
Limbuwan	Mamanke	Taplejung
Limbuwan	Mehele	Taplejung
Limbuwan	Naibu	Taplejung
Limbuwan	Nankholyang	Taplejung
Limbuwan	Nidhuradin	Taplejung
Limbuwan	OlangchungGola	Taplejung
Limbuwan	Papung	Taplejung
Limbuwan	Pedang	Taplejung
Limbuwan	Phakumba	Taplejung
Limbuwan	Phawakhola	Taplejung
Limbuwan	Phulbari	Taplejung
Limbuwan	Phungling	Taplejung
Limbuwan	Phurumbu	Taplejung
Limbuwan	Sadewa	Taplejung
Limbuwan	Sangu	Taplejung
Limbuwan	Santhakra	Taplejung
Limbuwan	Sanwa	Taplejung
Limbuwan	Sawadin	Taplejung

Province 1	VDC Name	District Name
Limbuwan	Ektappa	Ilam
Limbuwan	Erautar	Ilam
Limbuwan	Gajurmukhi	Ilam
Limbuwan	Goduk	Ilam
Limbuwan	Gorkhe	Ilam
Limbuwan	Ilam N.P.	Ilam
Limbuwan	Jamuna	Ilam
Limbuwan	Jirmale	Ilam
Limbuwan	Jitpur	Ilam
Limbuwan	Jogmai	Ilam
Limbuwan	Kanyam	Ilam
Limbuwan	Kolbung	Ilam
Limbuwan	Laxmipur	Ilam
Limbuwan	Lumde	Ilam
Limbuwan	Mabu	Ilam
Limbuwan	Mahamai	Ilam
Limbuwan	Maimajhuwa	Ilam
Limbuwan	Maipokhari	Ilam
Limbuwan	Mangalbare	Ilam
Limbuwan	Namsaling	Ilam
Limbuwan	NayaBazar	Ilam
Limbuwan	Panchakanya	Ilam
Limbuwan	PasupatiNagar	Ilam
Limbuwan	Phakphok	Ilam
Limbuwan	PhikalBazar	Ilam
Limbuwan	Phuyatappa	Ilam
Limbuwan	Puwamejhuwa	Ilam
Limbuwan	Pyang	Ilam
Limbuwan	Sakfara	Ilam
Limbuwan	Sakhejung	Ilam
Limbuwan	Samalbung	Ilam
Limbuwan	Sangrumba	Ilam
Limbuwan	ShantiDanda	Ilam

W

Province 1	VDC Name	District Name
Limbuwan	Sawalakhu	Taplejung
Limbuwan	Sikaicha	Taplejung
Limbuwan	Sinam	Taplejung
Limbuwan	Surumakhim	Taplejung
Limbuwan	Tapethok	Taplejung
Limbuwan	Tellok	Taplejung
Limbuwan	Thechambu	Taplejung
Limbuwan	Thinglabu	Taplejung
Limbuwan	Thukima	Taplejung
Limbuwan	Thumbedin	Taplejung
Limbuwan	Tiringe	Taplejung
Limbuwan	Yamfudin	Taplejung
Limbuwan	Ambung	Terhathum
Limbuwan	Angdeem	Terhathum
Limbuwan	Basantapur	Terhathum
Limbuwan	ChhateDhunga	Terhathum
Limbuwan	Chuhandanda	Terhathum
Limbuwan	Dangapa	Terhathum
Limbuwan	Eseebu	Terhathum
Limbuwan	Ewa	Terhathum
Limbuwan	Hamarjung	Terhathum
Limbuwan	Hwaku	Terhathum
Limbuwan	Jaljala	Terhathum
Limbuwan	Jirikhinti	Terhathum
Limbuwan	Khاملalung	Terhathum
Limbuwan	Morahang	Terhathum
Limbuwan	Myanglung	Terhathum
Limbuwan	Okhare	Terhathum
Limbuwan	Oyakjung	Terhathum
Limbuwan	PanchakanyaPokhari	Terhathum
Limbuwan	Phakchamara	Terhathum
Limbuwan	Phulek	Terhathum
Limbuwan	Piple	Terhathum

Province 1	VDC Name	District Name
Limbuwan	Shantipur	Ilam
Limbuwan	ShreeAntu	Ilam
Limbuwan	Siddhithumika	Ilam
Limbuwan	Sopak	Ilam
Limbuwan	Soyang	Ilam
Limbuwan	Sulubung	Ilam
Limbuwan	Sumbek	Ilam
Limbuwan	Bhogateni	Morang
Limbuwan	Patigaun	Morang
Limbuwan	RamiteKhola	Morang
Limbuwan	SinhadeviSombare	Morang
Limbuwan	Tandi	Morang
Limbuwan	Warangi	Morang
Limbuwan	Yangshila	Morang
Limbuwan	Aangna	Panchthar
Limbuwan	Aangsarang	Panchthar
Limbuwan	Aarubote	Panchthar
Limbuwan	Amarpur	Panchthar
Limbuwan	Bharapa	Panchthar
Limbuwan	Chilingdin	Panchthar
Limbuwan	Chokmagu	Panchthar
Limbuwan	Chyangthapu	Panchthar
Limbuwan	Durdimba	Panchthar
Limbuwan	Ekteen	Panchthar
Limbuwan	Embung	Panchthar
Limbuwan	Falaicha	Panchthar
Limbuwan	HANGUM	Panchthar
Limbuwan	Kurumba	Panchthar
Limbuwan	Limba	Panchthar
Limbuwan	Lungrupa	Panchthar
Limbuwan	LUWAMFU	Panchthar
Limbuwan	Manglabung	Panchthar
Limbuwan	Jauw	Panchthar

Province-1	VDC Name	District Name
Limbuwan	Pouthak	Terhathum
Limbuwan	Sabla	Terhathum
Limbuwan	Samdu	Terhathum
Limbuwan	SankrantiBazar	Terhathum
Limbuwan	Shreejung	Terhathum
Limbuwan	Simle	Terhathum
Limbuwan	Solma	Terhathum
Limbuwan	Sudap	Terhathum
Limbuwan	Sungnam	Terhathum
Limbuwan	Tamfula	Terhathum
Limbuwan	Thoklung	Terhathum

Province-1	VDC Name	District Name
Limbuwan	Memeng	Panchthar
Limbuwan	Nagi	Panchthar
Limbuwan	Nangeen	Panchthar
Limbuwan	Nawamidanda	Panchthar
Limbuwan	Olane	Panchthar
Limbuwan	Oyam	Panchthar
Limbuwan	Panchami	Panchthar
Limbuwan	PauwaSartap	Panchthar
Limbuwan	Phaktep	Panchthar
Limbuwan	Phidim	Panchthar
Limbuwan	Prangbung	Panchthar
Limbuwan	Rabi	Panchthar

W Kirat

Province 2	VDC Name	District Name
Kirat	Nunthaha	Khotang
Kirat	Patheka	Khotang
Kirat	Pauwasera	Khotang
Kirat	Pedi	Khotang
Kirat	R. Maheswori	Khotang
Kirat	Rajapani	Khotang
Kirat	Rakha Bangdel	Khotang
Kirat	Rakha Dipsung	Khotang
Kirat	Ratancha Majhagau	Khotang
Kirat	Ribdung Jaleswor	Khotang
Kirat	Sa. Chittapokhari	Khotang
Kirat	Salle	Khotang
Kirat	Saptéswor	Khotang
Kirat	Saunechaur	Khotang
Kirat	Sawakatahare	Khotang
Kirat	Simjani	Khotang
Kirat	Sungdel	Khotang
Kirat	Suntale	Khotang
Kirat	Temma	Khotang
Kirat	Wopluksa	Khotang
Kirat	Wopung	Khotang
Kirat	Yanikha	Khotang
Kirat	Ancheri (Narayansthan)	Okhaldhunga
Kirat	Bakso	Okhaldhunga
Kirat	Balakhu	Okhaldhunga
Kirat	Barnali	Okhaldhunga
Kirat	Baruneshwor	Okhaldhunga
Kirat	Betini	Okhaldhunga
Kirat	Bhadaure	Okhaldhunga
Kirat	Bigutar	Okhaldhunga
Kirat	Chvanam	Okhaldhunga

Province 2	VDC Name	District Name
Kirat	Aamtey	Bhojpur
Kirat	Annapurna	Bhojpur
Kirat	Baikuntha	Bhojpur
Kirat	Basikhotho	Bhojpur
Kirat	Saaringtharapur	Bhojpur
Kirat	Basteem	Bhojpur
Kirat	Bhaisipankha	Bhojpur
Kirat	Bhojpur	Bhojpur
Kirat	Bhuba (Yoon)	Bhojpur
Kirat	Bhujke	Bhojpur
Kirat	Soknim	Bhojpur
Kirat	Boya	Bhojpur
Kirat	Champe	Bhojpur
Kirat	Changre	Bhojpur
Kirat	Charambi	Bhojpur
Kirat	Chaukdada	Bhojpur
Kirat	Chhinamakhu	Bhojpur
Kirat	Dalgaur	Bhojpur
Kirat	Deurali	Bhojpur
Kirat	Dewantar	Bhojpur
Kirat	Dhotlekhani	Bhojpur
Kirat	Dobhane	Bhojpur
Kirat	Dumunana	Bhojpur
Kirat	Goyane	Bhojpur
Kirat	Gupteshwor	Bhojpur
Kirat	Haranpur	Bhojpur
Kirat	Heleuchha	Bhojpur
Kirat	Hontang	Bhojpur
Kirat	Jarayatara	Bhojpur
Kirat	Keemalang	Bhojpur
Kirat	K...	Bhojpur

Province 2	VDC Name	District Name
Kirat	Diyale	Okhaldhunga
Kirat	Jyamire	Okhaldhunga
Kirat	Ketuke	Okhaldhunga
Kirat	Kuibhir	Okhaldhunga
Kirat	Kuntadevi	Okhaldhunga
Kirat	Madhavpur	Okhaldhunga
Kirat	Mamkha	Okhaldhunga
Kirat	Manebhaniyang	Okhaldhunga
Kirat	Moli	Okhaldhunga
Kirat	Okhaldhunga	Okhaldhunga
Kirat	Pokhare	Okhaldhunga
Kirat	Prapcha	Okhaldhunga
Kirat	Ragadeep	Okhaldhunga
Kirat	Ratmata	Okhaldhunga
Kirat	Rumjatar	Okhaldhunga
Kirat	Salleri	Okhaldhunga
Kirat	Serna	Okhaldhunga
Kirat	Sisneri	Okhaldhunga
Kirat	Taluwa	Okhaldhunga
Kirat	Thakle	Okhaldhunga
Kirat	Thoksel	Okhaldhunga
Kirat	Thulachhap	Okhaldhunga
Kirat	Ubu	Okhaldhunga
Kirat	Bahrabise	Sankhuwasabha
Kirat	Bala	Sankhuwasabha
Kirat	Chepuwa	Sankhuwasabha
Kirat	Dhupu	Sankhuwasabha
Kirat	Diding	Sankhuwasabha
Kirat	Hatiya	Sankhuwasabha
Kirat	Keemathnka	Sankhuwasabha
Kirat	Khadbari N.P.	Sankhuwasabha
Kirat	Makalu	Sankhuwasabha
Kirat	Mangtewa	Sankhuwasabha

Province 2	VDC Name	District Name
Kirat	Khairang	Bhojpur
Kirat	Khartimchha	Bhojpur
Kirat	Khatamma	Bhojpur
Kirat	Khawa	Bhojpur
Kirat	Kota	Bhojpur
Kirat	KudakKaule	Bhojpur
Kirat	Kulunga	Bhojpur
Kirat	Lekharka	Bhojpur
Kirat	ManeBhaniyang	Bhojpur
Kirat	Mulpani	Bhojpur
Kirat	Nagi	Bhojpur
Kirat	Nepaledada	Bhojpur
Kirat	Okhre	Bhojpur
Kirat	Pangcha	Bhojpur
Kirat	PatlePani	Bhojpur
Kirat	Pawala	Bhojpur
Kirat	Pyauli	Bhojpur
Kirat	Ranibas	Bhojpur
Kirat	Sangpang	Bhojpur
Kirat	SanoDumma	Bhojpur
Kirat	Shyamsila	Bhojpur
Kirat	Siddheswor	Bhojpur
Kirat	Sindrang	Bhojpur
Kirat	Taksar	Bhojpur
Kirat	Thidingkha	Bhojpur
Kirat	ThuloDumma	Bhojpur
Kirat	Timma	Bhojpur
Kirat	TiwariBhangyan	Bhojpur
Kirat	Tunggechha	Bhojpur
Kirat	Walangkha	Bhojpur
Kirat	Yaku	Bhojpur
Kirat	Yangpang	Bhojpur
Kirat	Ahale	Dhankuta

(1-2)

Province 2	VDC Name	District Name
Kirat	Ankhisalla	Dhankuta
Kirat	Belhara	Dhankuta
Kirat	Bhirgaun	Dhankuta
Kirat	Chhintang	Dhankuta
Kirat	Chungwang	Dhankuta
Kirat	Dhankuta N.P.	Dhankuta
Kirat	Falate	Dhankuta
Kirat	Ghorlikharka	Dhankuta
Kirat	Khoku	Dhankuta
Kirat	Mahabharat	Dhankuta
Kirat	Muga	Dhankuta
Kirat	Pakhribas	Dhankuta
Kirat	Vedetar	Dhankuta
Kirat	Ainselukharka	Khotang
Kirat	Arkhaule	Khotang
Kirat	Badahare	Khotang
Kirat	BadakaDiyale	Khotang
Kirat	Bahunidanda	Khotang
Kirat	Bakachol	Khotang
Kirat	Baksila	Khotang
Kirat	Bamrang	Khotang
Kirat	Barahapokhari	Khotang
Kirat	Baspani	Khotang
Kirat	Batase	Khotang
Kirat	BijayaKharka	Khotang
Kirat	Buipa	Khotang
Kirat	Chhitapokhari	Khotang
Kirat	Chhorambu	Khotang
Kirat	Chipring	Khotang
Kirat	Chisapani	Khotang
Kirat	Chyandada	Khotang
Kirat	Chyasmitar	Khotang
Kirat	Damarkhushivalaya	Khotang

Province 2	VDC Name	District Name
Kirat	MatsyaPokhari	Sankhuwasabha
Kirat	Num	Sankhuwasabha
Kirat	Pathibhara	Sankhuwasabha
Kirat	Pawakhola	Sankhuwasabha
Kirat	Sisuwakhola	Sankhuwasabha
Kirat	Sitalpati	Sankhuwasabha
Kirat	Tamku	Sankhuwasabha
Kirat	Yafu	Sankhuwasabha
Kirat	Mahadevdada	Sindhuli
Kirat	Ratnawati	Sindhuli
Kirat	Solphathana	Sindhuli
Kirat	Baku	Solukhumbu
Kirat	Basa	Solukhumbu
Kirat	Bung	Solukhumbu
Kirat	Chaurikharka	Solukhumbu
Kirat	Chheskam	Solukhumbu
Kirat	Deusa	Solukhumbu
Kirat	Gudel	Solukhumbu
Kirat	Jubing	Solukhumbu
Kirat	Jubu	Solukhumbu
Kirat	Kaku	Solukhumbu
Kirat	Kangel	Solukhumbu
Kirat	Khumjung	Solukhumbu
Kirat	Lokhim	Solukhumbu
Kirat	Mabe(Pawai)	Solukhumbu
Kirat	Mukali	Solukhumbu
Kirat	Namche	Solukhumbu
Kirat	NechaBatase	Solukhumbu
Kirat	NechaBedghari	Solukhumbu
Kirat	Nefe	Solukhumbu
Kirat	Panchan	Solukhumbu
Kirat	Salyan	Solukhumbu
Kirat	Sotang	Solukhumbu

Province 2	VDC Name	District Name
Kirat	Takasindu	Solukhumbu
Kirat	Tingla	Solukhumbu
Kirat	Barahachhetra	Sunsari
Kirat	Bishnupaduka	Sunsari
Kirat	Panchakanya	Sunsari
Kirat	Aaptar	Udayapur
Kirat	Balamta	Udayapur
Kirat	Baraha	Udayapur
Kirat	Basabote	Udayapur
Kirat	Bashaha	Udayapur
Kirat	Beltar	Udayapur
Kirat	Bhuttar	Udayapur
Kirat	Chaudandi	Udayapur
Kirat	Iname	Udayapur
Kirat	Jalpachilaune	Udayapur
Kirat	Jante	Udayapur
Kirat	Katunjabawala	Udayapur
Kirat	Khanbu	Udayapur
Kirat	Laphagau	Udayapur
Kirat	Lekhani	Udayapur
Kirat	Lekhgau	Udayapur
Kirat	Mainamiani	Udayapur
Kirat	Nametar	Udayapur
Kirat	Okhale	Udayapur
Kirat	Pokhari	Udayapur
Kirat	Rauta	Udayapur
Kirat	Rupatar	Udayapur
Kirat	Saune	Udayapur
Kirat	ShorungChabise	Udayapur
Kirat	Sidhdipur	Udayapur
Kirat	Tamlida	Udayapur
Kirat	Thanagau	Udayapur
Kirat	Thoksila	Udayapur

Province 2	VDC Name	District Name
Kirat	Dandagaun	Khotang
Kirat	Devasthan	Khotang
Kirat	Dhitung	Khotang
Kirat	Diktel	Khotang
Kirat	Dikuwa	Khotang
Kirat	Diplung	Khotang
Kirat	Dorpachiuridada	Khotang
Kirat	Dubekoldada	Khotang
Kirat	DumreDharapani	Khotang
Kirat	Durchhim	Khotang
Kirat	Faktang	Khotang
Kirat	Haunchur	Khotang
Kirat	Indranipokhari	Khotang
Kirat	Jalapa	Khotang
Kirat	Jyamire	Khotang
Kirat	Kahule	Khotang
Kirat	Khalle	Khotang
Kirat	Kharmi	Khotang
Kirat	Kharpa	Khotang
Kirat	Khartanchha	Khotang
Kirat	Khidima	Khotang
Kirat	Khotangbazar	Khotang
Kirat	Kuvinde	Khotang
Kirat	Lafyang	Khotang
Kirat	Lamidada	Khotang
Kirat	Lichkiramche	Khotang
Kirat	Linkuwapokhari	Khotang
Kirat	Magpa	Khotang
Kirat	Mahadevasthan	Khotang
Kirat	Mangaltar	Khotang
Kirat	MattimBirta	Khotang
Kirat	Mauwabote	Khotang
Kirat	Nerpa	Khotang

(1-9)

W

Province 2	VDC Name	District Name
Kirat	Nirmalidada	Khotang

W

Province 2	VDC Name	District Name
Kirat	Yayankhu	Udayapur

Tamsaling

Province 3	VDC Name	District Name
Tamsaling	Korak	Chitawan
Tamsaling	Lothar	Chitawan
Tamsaling	Baireni 1 to 6	Dhading
Tamsaling	Bhumesthan,1,2,3,5	Dhading
Tamsaling	ChhatreDyaurali2 to 9	Dhading
Tamsaling	Darkha	Dhading
Tamsaling	Gumdi	Dhading
Tamsaling	Jharlang	Dhading
Tamsaling	Katunje	Dhading
Tamsaling	Kiranchok	Dhading
Tamsaling	Lapa	Dhading
Tamsaling	Mahadevsthan	Dhading
Tamsaling	Marpak	Dhading
Tamsaling	Naubise 8,9	Dhading
Tamsaling	Phulkhark	Dhading
Tamsaling	Pida 4 to 9	Dhading
Tamsaling	ReeGaun	Dhading
Tamsaling	Satyadevi	Dhading
Tamsaling	Semjong	Dhading
Tamsaling	Sertung	Dhading
Tamsaling	Tasarpu	Dhading
Tamsaling	Thakre 1,6,7,9	Dhading
Tamsaling	Tipling	Dhading
Tamsaling	Alampu	Dolakha
Tamsaling	Babare	Dolakha
Tamsaling	Bhedapu	Dolakha
Tamsaling	Bhimeswor N.P.	Dolakha
Tamsaling	Bhirkot	Dolakha
Tamsaling	Bhusaphedi	Dolakha
Tamsaling	Bigu	Dolakha
Tamsaling	Bocha	Dolakha

Province 3	VDC Name	District Name
Tamsaling	Samundraratar	Nuwakot
Tamsaling	Shikharbesi	Nuwakot
Tamsaling	Sikre	Nuwakot
Tamsaling	Sundaradevi	Nuwakot
Tamsaling	Sunkhani	Nuwakot
Tamsaling	Suryamati	Nuwakot
Tamsaling	Talaku	Nuwakot
Tamsaling	Thanapati	Nuwakot
Tamsaling	Thansing	Nuwakot
Tamsaling	Thaprek	Nuwakot
Tamsaling	Tupche	Nuwakot
Tamsaling	Ureni	Nuwakot
Tamsaling	Bhussinga	Okhaldhunga
Tamsaling	Bilandu	Okhaldhunga
Tamsaling	Fediguth	Okhaldhunga
Tamsaling	Fulbari	Okhaldhunga
Tamsaling	Gamnangtar	Okhaldhunga
Tamsaling	Harkapur	Okhaldhunga
Tamsaling	Jantarkhani	Okhaldhunga
Tamsaling	Kalikadevi	Okhaldhunga
Tamsaling	Kaptigaun(Khigikati)	Okhaldhunga
Tamsaling	Katunje	Okhaldhunga
Tamsaling	KhijiChandeshwori.	Okhaldhunga
Tamsaling	Khijifalate	Okhaldhunga
Tamsaling	Mulkharika	Okhaldhunga
Tamsaling	Narmedeshwor	Okhaldhunga
Tamsaling	Palapu	Okhaldhunga
Tamsaling	Palte	Okhaldhunga
Tamsaling	Pokali	Okhaldhunga
Tamsaling	Ragani	Okhaldhunga
Tamsaling	Raniban	Okhaldhunga

Province 3	VDC Name	District Name
Tamsaling	Bulung	Dolakha
Tamsaling	Chankhu	Dolakha
Tamsaling	Chhetrapa	Dolakha
Tamsaling	Chilankha	Dolakha
Tamsaling	Chyama	Dolakha
Tamsaling	Dandakharka	Dolakha
Tamsaling	Dudhpokhari	Dolakha
Tamsaling	Fasku	Dolakha
Tamsaling	Gairimudi	Dolakha
Tamsaling	GauriSankar	Dolakha
Tamsaling	GhangSukathokar	Dolakha
Tamsaling	Hawa	Dolakha
Tamsaling	Japhe	Dolakha
Tamsaling	Jhule	Dolakha
Tamsaling	Jhyaku	Dolakha
Tamsaling	Jiri	Dolakha
Tamsaling	Jugu	Dolakha
Tamsaling	Kabhre	Dolakha
Tamsaling	Kalingchok	Dolakha
Tamsaling	Katakuti	Dolakha
Tamsaling	Khare	Dolakha
Tamsaling	Khopachagu	Dolakha
Tamsaling	Laduk	Dolakha
Tamsaling	LakuriDada	Dolakha
Tamsaling	Lamabagar	Dolakha
Tamsaling	Lamidada	Dolakha
Tamsaling	Lapilang	Dolakha
Tamsaling	Magapauwa	Dolakha
Tamsaling	Mali	Dolakha
Tamsaling	Malu	Dolakha
Tamsaling	Marbu	Dolakha
Tamsaling	Melung	Dolakha
Tamsaling	Mirase	Dolakha

Province 3	VDC Name	District Name
Tamsaling	Rawadolu	Okhaldhunga
Tamsaling	Shreechaur	Okhaldhunga
Tamsaling	Singhadevi	Okhaldhunga
Tamsaling	Tarkerabari	Okhaldhunga
Tamsaling	Yasam	Okhaldhunga
Tamsaling	BamtiBhandar	Ramechhap
Tamsaling	Betali	Ramechhap
Tamsaling	Bethan	Ramechhap
Tamsaling	Bhadaure	Ramechhap
Tamsaling	Bhatauli	Ramechhap
Tamsaling	Bhirpani	Ramechhap
Tamsaling	Bhujee	Ramechhap
Tamsaling	Bijulikot	Ramechhap
Tamsaling	Chanakhu	Ramechhap
Tamsaling	Chisapani	Ramechhap
Tamsaling	Chuchure	Ramechhap
Tamsaling	Dadhuwa	Ramechhap
Tamsaling	Deurali	Ramechhap
Tamsaling	Dimipokhari	Ramechhap
Tamsaling	Doramba	Ramechhap
Tamsaling	Duragau	Ramechhap
Tamsaling	Farpu	Ramechhap
Tamsaling	Gelu	Ramechhap
Tamsaling	Goswara	Ramechhap
Tamsaling	Gothgau	Ramechhap
Tamsaling	Gumdel	Ramechhap
Tamsaling	GunsiBhadaure	Ramechhap
Tamsaling	Guptesor	Ramechhap
Tamsaling	Hiledevi	Ramechhap
Tamsaling	Himganga	Ramechhap
Tamsaling	Kathjor	Ramechhap
Tamsaling	Khadadevi	Ramechhap
Tamsaling	Khaniyapani	Ramechhap

Province 3	VDC Name	District Name
Tamsaling	Khimti	Ramechhap
Tamsaling	Kubukasthali	Ramechhap
Tamsaling	Lakhanpur	Ramechhap
Tamsaling	Majuwa	Ramechhap
Tamsaling	Makadum	Ramechhap
Tamsaling	Maluwajor	Ramechhap
Tamsaling	Manthali	Ramechhap
Tamsaling	NagaDaha	Ramechhap
Tamsaling	Namadi	Ramechhap
Tamsaling	Okhreni	Ramechhap
Tamsaling	Pakarbass	Ramechhap
Tamsaling	Phulasi	Ramechhap
Tamsaling	Pinkhuri	Ramechhap
Tamsaling	Pritee	Ramechhap
Tamsaling	Puranagau	Ramechhap
Tamsaling	Rakathum	Ramechhap
Tamsaling	Ramechhap	Ramechhap
Tamsaling	Rampur	Ramechhap
Tamsaling	Rasanalu	Ramechhap
Tamsaling	Sajpu	Ramechhap
Tamsaling	Salupati	Ramechhap
Tamsaling	Sanghutar	Ramechhap
Tamsaling	Sukajor	Ramechhap
Tamsaling	Sunarpani	Ramechhap
Tamsaling	Those	Ramechhap
Tamsaling	Tilpung	Ramechhap
Tamsaling	Tokarpur	Ramechhap
Tamsaling	Bhorle	Rasuwa
Tamsaling	Bridhim	Rasuwa
Tamsaling	Chilime	Rasuwa
Tamsaling	Dandagoun	Rasuwa
Tamsaling	Dhunchhe	Rasuwa
Tamsaling	Gatlang	Rasuwa

Province 3	VDC Name	District Name
Tamsaling	Namdu	Dolakha
Tamsaling	Orang	Dolakha
Tamsaling	Pawati	Dolakha
Tamsaling	Sahare	Dolakha
Tamsaling	Sailungeswor	Dolakha
Tamsaling	Sunakhani	Dolakha
Tamsaling	Sundrawati	Dolakha
Tamsaling	Suri	Dolakha
Tamsaling	SusmaChhemawati	Dolakha
Tamsaling	Syama	Dolakha
Tamsaling	Thulopatal	Dolakha
Tamsaling	Anaikot	Kavrepalanchok
Tamsaling	Baldthali	Kavrepalanchok
Tamsaling	Balting	Kavrepalanchok
Tamsaling	BaluwapatiDeupur	Kavrepalanchok
Tamsaling	BanakuChor	Kavrepalanchok
Tamsaling	BeksimleDhartigaun	Kavrepalanchok
Tamsaling	Bhimkhori	Kavrepalanchok
Tamsaling	Bhumlutar	Kavrepalanchok
Tamsaling	Birtadeurali	Kavrepalanchok
Tamsaling	BoldeFediche	Kavrepalanchok
Tamsaling	Budhakhani	Kavrepalanchok
Tamsaling	ChalalGaneshsthan	Kavrepalanchok
Tamsaling	ChandeniMandan	Kavrepalanchok
Tamsaling	Choubas	Kavrepalanchok
Tamsaling	Chyamrangbesi	Kavrepalanchok
Tamsaling	ChyasingKharka	Kavrepalanchok
Tamsaling	Dandagaun	Kavrepalanchok
Tamsaling	DapchaChatraibhanjha	Kavrepalanchok
Tamsaling	DataunePokhari	Kavrepalanchok
Tamsaling	DeuvumiBaluwa	Kavrepalanchok
Tamsaling	Devitar	Kavrepalanchok
Tamsaling	Dhuikhel N.P. 1 & 6	Kavrepalanchok

Province 3	VDC Name	District Name
Tamsaling	Goljung	Rasuwa
Tamsaling	Haku	Rasuwa
Tamsaling	Jibjibe(Nilkantha)	Rasuwa
Tamsaling	Laharepouwa	Rasuwa
Tamsaling	Langtang	Rasuwa
Tamsaling	Ramche	Rasuwa
Tamsaling	Saramthali	Rasuwa
Tamsaling	Syafu	Rasuwa
Tamsaling	Thulogoun	Rasuwa
Tamsaling	Thuman	Rasuwa
Tamsaling	Timure	Rasuwa
Tamsaling	Yarsa	Rasuwa
Tamsaling	Amale	Sindhuli
Tamsaling	Arunthakur	Sindhuli
Tamsaling	Bahuntipung	Sindhuli
Tamsaling	Balajor	Sindhuli
Tamsaling	Baseshwar	Sindhuli
Tamsaling	Bastipur	Sindhuli
Tamsaling	Belghari	Sindhuli
Tamsaling	Bhadrakali	Sindhuli
Tamsaling	Bhimeshwar	Sindhuli
Tamsaling	Bhimsthan	Sindhuli
Tamsaling	BhuwaneshoriGwaltar	Sindhuli
Tamsaling	BitijorBagaiya	Sindhuli
Tamsaling	Dadiguranshe	Sindhuij
Tamsaling	Dudbhanyang	Sindhuij
Tamsaling	Dudhouli	Sindhuij
Tamsaling	HariharpurGadhi	Sindhuij
Tamsaling	Harsahi	Sindhuij
Tamsaling	Hatpate	Sindhuij
Tamsaling	Jalkanya	Sindhuij
Tamsaling	Jarayotar	Sindhuij
Tamsaling	JhangjholiRaimata	Sindhuli

Province 3	VDC Name	District Name
Tamsaling	Dhunkharka	Kavrepalanchok
Tamsaling	DhuseniSiwalaya	Kavrepalanchok
Tamsaling	Dolaighat	Kavrepalanchok
Tamsaling	FalateBhumlu	Kavrepalanchok
Tamsaling	Falemetar	Kavrepalanchok
Tamsaling	Foksingtar	Kavrepalanchok
Tamsaling	GairiBisounaDeupur	Kavrepalanchok
Tamsaling	Ghartichhap	Kavrepalanchok
Tamsaling	Gokule	Kavrepalanchok
Tamsaling	Gothpani	Kavrepalanchok
Tamsaling	HokseBazar	Kavrepalanchok
Tamsaling	JaisithokMandan	Kavrepalanchok
Tamsaling	JyamdiMandan	Kavrepalanchok
Tamsaling	KanpurKalapani	Kavrepalanchok
Tamsaling	KartikeDeurali	Kavrepalanchok
Tamsaling	KatunjeBesi	Kavrepalanchok
Tamsaling	KavreNityaChandeswor	Kavrepalanchok
Tamsaling	KaharePangu	Kavrepalanchok
Tamsaling	Khanalthok	Kavrepalanchok
Tamsaling	Kharelthok	Kavrepalanchok
Tamsaling	Kharpachok	Kavrepalanchok
Tamsaling	KolatiBhumlu	Kavrepalanchok
Tamsaling	Koshidekha	Kavrepalanchok
Tamsaling	KuruwasChapakthori	Kavrepalanchok
Tamsaling	Machchhegaun	Kavrepalanchok
Tamsaling	MadanKundari	Kavrepalanchok
Tamsaling	MahadevsthanMandan	Kavrepalanchok
Tamsaling	Mahadevtar	Kavrepalanchok
Tamsaling	MahankalChaur	Kavrepalanchok
Tamsaling	MajhiFeda	Kavrepalanchok
Tamsaling	Mangaltar	Kavrepalanchok
Tamsaling	Mathurapatifulbari	Kavrepalanchok
Tamsaling	Methinkot	Kavrepalanchok

Province 3	VDC Name	District Name
Tamsaling	Jinakhu	Sindhuli
Tamsaling	KakurThakur	Sindhuii
Tamsaling	Kalpabrishykhya	Sindhuli
Tamsaling	Kamalamai N.P.	Sindhuli
Tamsaling	Kapilakot	Sindhuli
Tamsaling	KhangSang	Sindhuli
Tamsaling	Kholagaun	Sindhuli
Tamsaling	KusesworDumja	Sindhuii
Tamsaling	Kyaneshwor	Sindhuli
Tamsaling	Ladabhir(Mahendra)	Sindhuli
Tamsaling	Lampantar	Sindhuli
Tamsaling	Mahadevsthan	Sindhuli
Tamsaling	Mahendrajhayadi	Sindhuii
Tamsaling	Majhuwa	Sindhuli
Tamsaling	Netrakali	Sindhuii
Tamsaling	Nipane	Sindhuli
Tamsaling	Pipalmadi	Sindhuii
Tamsaling	Puranojhangajholi	Sindhuli
Tamsaling	Ranibas	Sindhuli
Tamsaling	Ranichuri	Sindhuii
Tamsaling	Ratanchura	Sindhuii
Tamsaling	Santeswori(Rampur)	Sindhuii
Tamsaling	Sirthuli	Sindhuii
Tamsaling	Sitalpati	Sindhuli
Tamsaling	SunamPokhari	Sindhuli
Tamsaling	Tamajor	Sindhuii
Tamsaling	Tandi	Sindhuli
Tamsaling	Tinkanya	Sindhuii
Tamsaling	Tosramkhola	Sindhuli
Tamsaling	TribhuvanAmbote	Sindhuli
Tamsaling	Atarpur	Sindhupalchok
Tamsaling	Badegau	Sindhupalchok
Tamsaling	Bansbari	Sindhupalchok

Province 3	VDC Name	District Name
Tamsaling	Miliche	Kavrepalanchok
Tamsaling	NagreGagarche	Kavrepalanchok
Tamsaling	NayagaunDeupur	Kavrepalanchok
Tamsaling	Panchkhal	Kavrepalanchok
Tamsaling	Pataleket	Kavrepalanchok
Tamsaling	PokhariChauri	Kavrepalanchok
Tamsaling	PokhariNarayansthan	Kavrepalanchok
Tamsaling	PuranogaunDapcha	Kavrepalanchok
Tamsaling	RaviOpi	Kavrepalanchok
Tamsaling	Saldhara	Kavrepalanchok
Tamsaling	SalleBhumlu	Kavrepalanchok
Tamsaling	Salmechakala(Taldhunga)	Kavrepalanchok
Tamsaling	SankhupatiChour	Kavrepalanchok
Tamsaling	Sanowangthali	Kavrepalanchok
Tamsaling	Saping	Kavrepalanchok
Tamsaling	Saramthali	Kavrepalanchok
Tamsaling	Sarasyunthark	Kavrepalanchok
Tamsaling	SathigharBhagawati	Kavrepalanchok
Tamsaling	SikharAmbote	Kavrepalanchok
Tamsaling	SimalchourSyampati	Kavrepalanchok
Tamsaling	Simthali	Kavrepalanchok
Tamsaling	SipaliChilaune	Kavrepalanchok
Tamsaling	Sisakhani	Kavrepalanchok
Tamsaling	ThuloParsel	Kavrepalanchok
Tamsaling	Ashrang	Lalitpur
Tamsaling	Bhardev	Lalitpur
Tamsaling	Bhattedanda	Lalitpur
Tamsaling	Bukhel	Lalitpur
Tamsaling	Chandanpur	Lalitpur
Tamsaling	Choughare	Lalitpur
Tamsaling	Dalchoki	Lalitpur
Tamsaling	Gimdi	Lalitpur
Tamsaling	Gotikhel	Lalitpur

Province 3	VDC Name	District Name
Tamsaling	Banskharka	Sindhupalchok
Tamsaling	Baramchi	Sindhupalchok
Tamsaling	Barhabise	Sindhupalchok
Tamsaling	Baruwa	Sindhupalchok
Tamsaling	Batase	Sindhupalchok
Tamsaling	Bhimtar	Sindhupalchok
Tamsaling	Bhotasipa	Sindhupalchok
Tamsaling	Bhotechaur	Sindhupalchok
Tamsaling	BhoteNamlang	Sindhupalchok
Tamsaling	Choukati	Sindhupalchok
Tamsaling	Choutara	Sindhupalchok
Tamsaling	Dhumthang	Sindhupalchok
Tamsaling	Dubachour	Sindhupalchok
Tamsaling	Fatakshila	Sindhupalchok
Tamsaling	Fulpingdandagau	Sindhupalchok
Tamsaling	Fulpingkatti	Sindhupalchok
Tamsaling	Fulpingkot	Sindhupalchok
Tamsaling	Gati	Sindhupalchok
Tamsaling	Ghorthali	Sindhupalchok
Tamsaling	Ghuskun	Sindhupalchok
Tamsaling	Gloche	Sindhupalchok
Tamsaling	Gumba	Sindhupalchok
Tamsaling	Gunsakot	Sindhupalchok
Tamsaling	Hagam	Sindhupalchok
Tamsaling	Haibung	Sindhupalchok
Tamsaling	Helumbu	Sindhupalchok
Tamsaling	Ichok	Sindhupalchok
Tamsaling	Irkhu	Sindhupalchok
Tamsaling	Jalbire	Sindhupalchok
Tamsaling	Jethal	Sindhupalchok
Tamsaling	Jyamire	Sindhupalchok
Tamsaling	Kadambas	Sindhupalchok
Tamsaling	Kalika	Sindhupalchok

Province 3	VDC Name	District Name
Tamsaling	Ikudol	Lalitpur
Tamsaling	Kaleswor	Lalitpur
Tamsaling	Malta	Lalitpur
Tamsaling	Manikhel	Lalitpur
Tamsaling	Nallu	Lalitpur
Tamsaling	Pyutar	Lalitpur
Tamsaling	Sankhu	Lalitpur
Tamsaling	Thuladurlung	Lalitpur
Tamsaling	Agara	Makwanpur
Tamsaling	Ambhanjyang	Makwanpur
Tamsaling	Basamadi	Makwanpur
Tamsaling	Betini	Makwanpur
Tamsaling	Bhaise	Makwanpur
Tamsaling	BhartaPundyadevi	Makwanpur
Tamsaling	Bhimfedi	Makwanpur
Tamsaling	Budhichaur	Makwanpur
Tamsaling	Churiyamai	Makwanpur
Tamsaling	Daman	Makwanpur
Tamsaling	Dandakharka	Makwanpur
Tamsaling	Dhimal	Makwanpur
Tamsaling	Fakhel	Makwanpur
Tamsaling	Faparbari	Makwanpur
Tamsaling	Gogane	Makwanpur
Tamsaling	Handikhola	Makwanpur
Tamsaling	Hatiya	Makwanpur
Tamsaling	Hetauda N.P.	Makwanpur
Tamsaling	Hurnamadi	Makwanpur
Tamsaling	IpaPanchakanya	Makwanpur
Tamsaling	Kalikatar	Makwanpur
Tamsaling	Kankada	Makwanpur
Tamsaling	Khairang	Makwanpur
Tamsaling	Kogate	Makwanpur
Tamsaling	Kulali	Makwanpur

Province 3	VDC Name	District Name
Tamsaling	Karthali	Sindhupalchok
Tamsaling	Kiwool	Sindhupalchok
Tamsaling	Kubhinde	Sindhupalchok
Tamsaling	Kunchok	Sindhupalchok
Tamsaling	Langarche	Sindhupalchok
Tamsaling	Lisankhu	Sindhupalchok
Tamsaling	Listikot	Sindhupalchok
Tamsaling	Mahankal	Sindhupalchok
Tamsaling	Maneswor	Sindhupalchok
Tamsaling	Mankha	Sindhupalchok
Tamsaling	Marming	Sindhupalchok
Tamsaling	Melamchi	Sindhupalchok
Tamsaling	Motang	Sindhupalchok
Tamsaling	Nawalpur	Sindhupalchok
Tamsaling	Pagretar	Sindhupalchok
Tamsaling	Palchok	Sindhupalchok
Tamsaling	Pangtang	Sindhupalchok
Tamsaling	Petaku	Sindhupalchok
Tamsaling	Pipaldanda	Sindhupalchok
Tamsaling	Piskar	Sindhupalchok
Tamsaling	Ramche	Sindhupalchok
Tamsaling	Sangachok	Sindhupalchok
Tamsaling	Sanusiruwari	Sindhupalchok
Tamsaling	Selang	Sindhupalchok
Tamsaling	Sikharpur	Sindhupalchok
Tamsaling	Sindhukot	Sindhupalchok
Tamsaling	Sipalkavre	Sindhupalchok
Tamsaling	SipaPokhare	Sindhupalchok
Tamsaling	Sunkhani	Sindhupalchok
Tamsaling	SyauleBazar	Sindhupalchok
Tamsaling	Talramarang	Sindhupalchok
Tamsaling	Tatopani	Sindhupalchok
Tamsaling	Tauthali	Sindhupalchok

Province 3	VDC Name	District Name
Tamsaling	Makwanpurgadhi	Makwanpur
Tamsaling	Manahari	Makwanpur
Tamsaling	Manthali	Makwanpur
Tamsaling	Markhu	Makwanpur
Tamsaling	Namtar	Makwanpur
Tamsaling	Nibuwater	Makwanpur
Tamsaling	PadamPokhari	Makwanpur
Tamsaling	Palung	Makwanpur
Tamsaling	Raigaun	Makwanpur
Tamsaling	Raksirang	Makwanpur
Tamsaling	SarikhetPalase	Makwanpur
Tamsaling	Shikharpur	Makwanpur
Tamsaling	ShreepurChhatiwari	Makwanpur
Tamsaling	SisneriMahadevsthan	Makwanpur
Tamsaling	Sukaura	Makwanpur
Tamsaling	Thingan	Makwanpur
Tamsaling	TistungDeurali	Makwanpur
Tamsaling	BagesworiChokade	Nuwakot
Tamsaling	Balkumari	Nuwakot
Tamsaling	Barsunchet	Nuwakot
Tamsaling	Belkot	Nuwakot
Tamsaling	Beteni	Nuwakot
Tamsaling	Bhadrarat	Nuwakot
Tamsaling	Bhalche	Nuwakot
Tamsaling	Bidur N.P.	Nuwakot
Tamsaling	Bungtang	Nuwakot
Tamsaling	Chaturale	Nuwakot
Tamsaling	Chaughada	Nuwakot
Tamsaling	Chhap	Nuwakot
Tamsaling	Dangsing	Nuwakot
Tamsaling	Deurali	Nuwakot
Tamsaling	Fikuri	Nuwakot
Tamsaling	Ganeshthan	Nuwakot

Province 6	VDC Name	District Name
Tamsaling	Gaunkharka	Nuwakot
Tamsaling	Gerku	Nuwakot
Tamsaling	Ghyangphedi	Nuwakot
Tamsaling	Gorsyang	Nuwakot
Tamsaling	Jiling	Nuwakot
Tamsaling	Kabilas	Nuwakot
Tamsaling	Kakani	Nuwakot
Tamsaling	Kalikaahalde	Nuwakot
Tamsaling	Kalyanpur	Nuwakot
Tamsaling	Kaule	Nuwakot
Tamsaling	Kharanitar	Nuwakot
Tamsaling	KhologaunKhanigaun	Nuwakot
Tamsaling	Kintang	Nuwakot
Tamsaling	Lachyang	Nuwakot
Tamsaling	Likhu	Nuwakot
Tamsaling	Madanpur	Nuwakot
Tamsaling	Mahakali	Nuwakot
Tamsaling	Manakamana	Nuwakot
Tamsaling	Narjmandap	Nuwakot
Tamsaling	Okharpauwa	Nuwakot
Tamsaling	Panchkanya	Nuwakot
Tamsaling	Ralukadevi	Nuwakot
Tamsaling	Rautbesi	Nuwakot
Tamsaling	Salme	Nuwakot
Tamsaling	Samari	Nuwakot
Tamsaling	Samundradevi	Nuwakot
Tamsaling	Chautha	Nuwakot
Tamsaling	Duipipal	Nuwakot
Tamsaling	Ratmate	Nuwakot
Tamsaling	Kumari	Nuwakot
Tamsaling	Goganpani	Dhading
Tamsaling	Jeewanpur	Dhading

Province 6	VDC Name	District Name
Tamsaling	Tekampur	Sindhupalchok
Tamsaling	Thakani	Sindhupalchok
Tamsaling	ThampaChhap	Sindhupalchok
Tamsaling	Thanpalkot	Sindhupalchok
Tamsaling	Thokarpa	Sindhupalchok
Tamsaling	ThuloDhading	Sindhupalchok
Tamsaling	ThuloPakhar	Sindhupalchok
Tamsaling	ThuloSirubari	Sindhupalchok
Tamsaling	ThumPakhar	Sindhupalchok
Tamsaling	Yamunadanda	Sindhupalchok
Tamsaling	Beni	Solukhumbu
Tamsaling	Bhakanje	Solukhumbu
Tamsaling	Chaulakharika	Solukhumbu
Tamsaling	Garma	Solukhumbu
Tamsaling	Goli	Solukhumbu
Tamsaling	Gorakhani	Solukhumbu
Tamsaling	Kureng	Solukhumbu
Tamsaling	LodingTamakhani	Solukhumbu
Tamsaling	Salleri	Solukhumbu
Tamsaling	Tapting	Solukhumbu
Tamsaling	Barai	Udayapur
Tamsaling	Dumre	Udayapur
Tamsaling	Hardeni	Udayapur
Tamsaling	Katari	Udayapur
Tamsaling	Limpatar	Udayapur
Tamsaling	Pachhawati	Udayapur
Tamsaling	Risku	Udayapur
Tamsaling	Sirise	Udayapur
Tamsaling	Tawashree	Udayapur
Tamsaling	Valayadanda	Udayapur

Madhesh-Mithila-Bhojपुरा

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Amarpatti	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Amlekhganj	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Amritgang	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Avab	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Babuain	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bachhanpurwa	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BadakiFulbariya	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bagahi	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bahuari	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Balirampur	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bandhuwan	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Banariya	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Barainiya	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bariyarpur	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Basantpur (Bhaganpur)	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Batara	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Beldari	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Benauli	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhagwanpur	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BhaluyeeArwaliya	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BharatganjSigaul	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhatauda	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhodaha	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bishrampur	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bishunpur	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bishunpurwa	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Buniyad	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	ChhataPipra	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Chhatawa	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Dahiyar	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Dewapur	Bara

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Supauli	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Surjaha	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Thori	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	TulasiBarba	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	UdayapurDhurmi	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Vauratar	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Ajagabi	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Akolawa	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Auraiya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Badharwa	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bagahi	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BahuwaMadanpur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bairiya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Banjaraha	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bariyarpur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Basantapatti	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Basatpur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BasbitiJingadiya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhalohiya(Pipra)	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhediyahi	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Birtiprastoka	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bishrampur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BisunpurwaManpur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Brahmapuri	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Chandranigahapur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Debahi	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Dharampur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Dharhari	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Dipahi	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Dumariya(Matiauna)	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Dumriya(Paroha)	Rautahat

21-201

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojpora	FatuaMaheshpur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	FatuwaHarsaha	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Gadhi(Bhanawanpur)	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	GamhariyaBirta	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	GamhariyaParsa	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Gangapipara	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	GarudaBairiya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Gaur N.P.	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Gedahiguthi	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	HadriyaPaltuwa	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Hajminiya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Hathiyahi	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	IharbariJyutahi	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Inaruwa	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Jatahara	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Jayanagar	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Jethrahiya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Jhunkhunwa	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	JingadawaBelbichwa	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Jowaha(Jokaha)	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Judibela	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Kakanpur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	KarkachKarmaiya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Karuniya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Katahariya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Khesarhiya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Laxminiya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Laxmipur (Do)	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	LaxmipurBelbichawa	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Lokaha	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Madhopur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Mahamadpur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpora	Malahi	Rautahat

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojpora	DharmaNagar	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Dohari	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Dumarwana	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Fattepur	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Gadhahal	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	GanjBhawanipur	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Golaganj	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Haraiya	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Hardiya	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Hariharpur	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Inarwamal	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Inarwasira	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Itiyahi	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Jhitakaiya(Dakshin)	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Jhitakaiya(Uttar)	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	JitpurBhawanipur	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Kabahigoth	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Kabahijabdi	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Kachorwa	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Kakadi	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Kalaiya N.P.	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Karaiya	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Khopawa	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Khutwajabdi	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Kolhabi	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Kudawa	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	LaxmipurKotwali (Rampur)	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Lipanimal	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Madhurijabdi	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	MahendraAdarsha	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Maheshpur	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Majhariya	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpora	Mar-Lawa	Bara

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojpura	Matarwa	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Motisar	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Narahi	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Nijgadh	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	PakadiyaChikani	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Paterwa	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Patharhati	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Pathera	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Pheta	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Piparabirta	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	PiparaSimara	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Piparpatijabdi	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	PiparpatiParchrouwa	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	PipraBasantapur	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	PipradhiGoth	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Prasauni	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Prasona	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Prastoka	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Prasurmpur	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Purainiya	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Raghunathpur	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	RampurTokani	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Rampurwa	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Ratanpuri	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Rauwahi	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sapahi	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	ShreenagarBairiya	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sihorwa	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sinhasani	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sisahaniya	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Tedhakatti	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Telkuwa	Bara
Madesh-Mithila-Bhojpura	Tetariya	Bara

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojpura	Maryadpur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Masedawa	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Mathiya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Matsari	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Mithuawa	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Mudwalawa	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	NarkatiyaGuthi	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Pacharukhi	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Pataura	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	PatharaBudharampur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Paurai	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	PiparaPokhariya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Pipariya(Dostiya)	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Pipariya(Paroha)	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	PipraBhagwanpur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	PipraRajbara	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Pothiyahi	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	PratappurPaltuwa	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	PrempurGunahi	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Raghunathpur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Rajdevi	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	RajpurFarhadawa	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	RajpurTulsi	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	RamoliBairiya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	RampurKhap	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Rangapur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sakhuawa	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	SakhuwaDhamaura	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Samanpur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sangrampur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Santapur(Dostiya)	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Santpur(Matiaun)	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sarmujawa	Rautahat

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Uchidilha	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Umarjan	Bara
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Ayodhyapuri	Chitawan
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bachhyauli	Chitawan
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bagauda	Chitawan
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Gardi	Chitawan
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kathar	Chitawan
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Khairahani	Chitawan
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kumroj	Chitawan
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Madikalyanpur	Chitawan
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Meghauri	Chitawan
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Padampur	Chitawan
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Royal Chitawan National P	Chitawan
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Royal Chitawan National P	Chitawan
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Andupatti	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Aurahi	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bafai	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bagchaura	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BahedaBala	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bahuarba	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Balabakhar	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BalahaKathal	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BalahaSadhara	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Ballagoth	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Baniya	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Baramajhiya	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Basahiya	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Basbitti	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bateswor	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Begadawar	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BegaShivapur	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bharatpur	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhuchakrapur	Dhanusa

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Saruatha	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Saunaraniya	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	ShitalpurBaigania	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	SimaraBhawanipur	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Tejapakar	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Tengraha	Rautahat
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Arnaha	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Aurahi	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Badgama	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bairawa	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bakdhauwa	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bamangamakatti	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bananiya	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Banarjhula	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Banaula	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Banauli	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Baramjhiya	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Barsain(Ko.)	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Basbalpur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Basbiti	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bathanaha	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Belhi	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Belhichapena	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhagawatpur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhangaha	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhardaha	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhutahi	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BirpurBarahi	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bishahariya	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bodebarsaien	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Boriya	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Brahmapur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Chinnamasta	Saptari

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dadha	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Daulatpur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Deuri	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Deurimaruwa	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dhanagadi	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dharampur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dhodhanpur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Didhawa	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Diman	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Fakira	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Farseth	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Fatepur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Fulkahi	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	GamhariyaParwaha	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	GobarGada	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Goithi	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Hanumannagar	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Haroliya	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Hariharpur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Haripur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Inarwa	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	InarwaFulpariya	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	ItahariBishnupur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Jagatpur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Jamunimadhepura	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Jandaul	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Jhutaki	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Joginiya-1	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Joginiya-2	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Kabilash	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Kachan	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Kalyanpur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Kamalpur	Saptari

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojpura	BhutaHIPaterwa	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bindhi	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bisarbhora	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Chakkar	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	ChoraKoilpur	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	D.Govindapur	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Debadiha	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	DeuriParbaha	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	DevpuraRupetha	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dhabouli	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dhalkebar	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dhanauji	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dhanusadham	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Digambarpur	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	DubarikotHathalekha	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Duhabi	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Ekarahi	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Fulgama	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Ghodghans	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Godar	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Gopalpur	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	GothKohelpur	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	HansapurKathpula	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Hariharpur	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Harine	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Hathipurharbara	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Inarwa	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Itaharwa	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Janakpur N.P.	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Jhatiyahi	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	JhojhiKataiya	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	KachuriThera	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	KajaraRamaul	Dhanusa

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kanakpatti	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	KhajuriChanha	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Khariyani	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kurtha	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Labatoli	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Lagmagadhaguthi	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Lakhour	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Lakkad	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Laxminiwas	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Laxmipurbagewa	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Lohana	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mahuwa(Pra.Khe)	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mahuwa(Pra.Ko)	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Makanaha	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Manshingpatti	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Marchaihitakaiya	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mithileswormauwahi	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mithileswormikas	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mukhiyapattimushargiya	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Nagaraeen	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Nakatajhijh	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Nanupatti	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	NauwakhorPrashahi	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pachaharwa	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Patanuka	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Paterwa	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Paudeswor	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Puspapur	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Raghunathpur	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	RamaidaiyaBhawadi	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sabela	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	SakhuwaMahendranagar	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sapahi	Dhanusa

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kanchanpur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kataiya	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Khadgapur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Khojpur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Khoksarparbaha	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Ko.Madhepura	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kochahakhari	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Koiladi	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Koshi Tappu Wildlife Reser	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kushaha	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Lalapati	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Launiya	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Lohajara	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Madhawapur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Madhupati	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mahadeva	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mainakaderi	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mainasahasrabahu	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Malekpur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Maleth	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Malhanama	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Malhaniya	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Manraja	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mauwaha	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mohanpur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Nardho	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Negada	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Odraha	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pakari	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pansera	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Paterwa	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pato	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Patthargada	Saptari

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojpura	Pipra(Purba)	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Pipra(West)	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Portaha	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Prasabani	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Rajbiraj N.P.	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Ramnagar	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Rampuramalhaniya	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Rampurjumuwa	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Rautahat	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Rayapur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Rupnagar	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sambhunath	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sankarpura	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Saraswor	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	SimrahaSigiyo.in	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	SiswaBeihi	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sitapur	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Tarahi	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Terahota	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Theliya	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Tikuliya	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Tilathi	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Trikola	Saptari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Achalgadhi	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojpura	Arnaaha	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojpura	Atrouli	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojpura	Aurahi	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojpura	Babarganj	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bagdaha	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bahadurpur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojpura	Balara	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojpura	Barahathawa	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojpura	BaraUdhoran	Sarlahi

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojpura	Satosar	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Shantipur	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Siddha	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	SingyahiMaidan	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sinurjoda	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sonigama	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	SugaMadhukarahi	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Suganikash	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	TarapatSirsiyi	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	ThadiJhija	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	ThillaYaduwa	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	TulsiChauda	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	TulsiyahiNikas	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	TulsiyanIabdi	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Umaprempur	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Yadukush	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Yagyabhumi	Dhanusa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Anarmani	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Arjundhara	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bahundangi	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Baigundhura	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Balubari	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Baniyani	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bhadrapur N.P.	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Budhabare	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Chakchaki	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Chandragadhi	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Charpane	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Damak N.P.	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dangibari	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dhaijan	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dharampur	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Duwagadhi	Jhapa

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Basantapur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Batraul	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bela	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Belhi	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Belhi (Mailhi)	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Belwajabdi	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhadsar	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhagawatipur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhaktipur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhawanipur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Brahmapuri	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	ChandraNagar	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Chhataul	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Chhatona	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	DhanakaulPachiyati	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	DhanakaulPurba	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Dhangada	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Dhungrekholo	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Dhurkauli	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Dumariya	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Farahadawa	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Fulparasi	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Gadahiyabairi	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Gamhariya	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Godeta	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Gourishankar	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Hajariya	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Harakthawa	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Haripur,	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Haripurwa	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Hariyon	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Hathiyol	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Hempur	Sarlahi

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Garamani	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Gauradaha	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Gauriganj	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Ghailadubba	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Gherabari	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Goldhap	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Haldibari	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Jalthal	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Juropani	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Jyamirgadhi	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kechana	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Khajurgachhi	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Khudunabari	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kohabara	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Korobari	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kumarkhod	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Lakhanpur	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mahabhara	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Maharanijhoda	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Maheshpur	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mechinagar N.P.	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Panchgachhi	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pathamari	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pathariya	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Prithivinagar	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Rajgadh	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sanischare	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Satasidham	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Shantinagar	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sharanarnati	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Shivaganj	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Surunga	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Tagandubba	Jhapa

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Ishworpur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Jabdi	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Jamuniya	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	JanakiNagar	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Jingadawa	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Kabilasi	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Kalinjor	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Karmaiya	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Khirwa	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Khoriya	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Khutauna	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Kisanpur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Kodena	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Lalbandi	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Laukath	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	LaxmipurKodraha	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	LaxmipurSu.	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Madhubangoth	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Madhubani	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Mahinathpur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Malangawa N.P.	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Manpur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Mirjapur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Mohanpur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Motipur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Murtiya	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Musauli	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	NarayanKhola	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Narayanpur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Netraganj	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Noulailawa	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Paisa	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Parwanipur	Sarlahi

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Topgachchi	Jhapa
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Anakar	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Aurahi	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Bagada	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	BairgiyaBanchauri	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	BairgiyaLaxminiya	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Balawa	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	BanauliDonauli	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Banouta	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Bardibas	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Basabitti	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Bathanaha	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Belgachhi	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Bharatpur	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Bhatauliya	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Bijayalपुर	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Bramarpura	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Damhimarayee	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Dhamaura	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Dharnapur	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Dhirapur	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Ekadarabela	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Ekarahiya	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Etaharwakatti	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	FulahattaParikauli	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Fulakaha	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	GaidahaBhelpur	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Gauribas	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Gaushala	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Gonarpura	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Halkhori	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	HariharpurHarinamari	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुर	Hathilet	Mahottari

4-27

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pattharkot	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pidari	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pidariya	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pipariya	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Rajghat	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Rambain	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	RamnagarBahaur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Raniganj	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Rohuwa	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sakraul	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Salempur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sangrampur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sankarpur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sasapur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Shreepur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sikhauna	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Simara	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sisotiya	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sisout	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sohadawa	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sudama	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sundarpur	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	SundarpurChuldawa	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	TribhuwanNagar	Sarlahi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Arnainalapur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Arnaramampur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Asanpur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	AshokpurBalkawa	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Aurahi	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Ayodhyanager	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Badharamal	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Barchhawa	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bariyarpatti	Siraha

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Hatisarwa	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Jaleswor N.P.	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Khairbanni	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	KhayarMara	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Khopi	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Khuttapiparadhi	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	KisanNagar	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	KolhuwaBagaicha	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Laximiniya	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Loharpatti	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mahadayatapanpur	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mahottari	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Maisthan	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	MajhoraBishnupur	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Manara	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Matihani	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	MeghanathGorahanna	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Nainhi	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Nigaul	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Paraul	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	ParsaDewadh	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	ParsaPateli	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pasupatinagar	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pigouna	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pipra	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	PokharibhindaSamgrampu	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Raghunathpur	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Ramgopalpur	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Ramnagar	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Ratauli	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sahasaula	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sahorawa	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sandha	Mahottari

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bastipur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Belaha	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Belhi	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Betauna	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bhadaiya	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bhaganpur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bhagawatipur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bhawanipur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	BhawanpurKalabanzar	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bhokraha	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bishnupurkatti	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	BishnupurPra.Ma.	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	BishnupurPra.Ra	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Brahmagaughadi	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	ChandraAyodhyapur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Chandralalpur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Chandrodavapur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Chatari	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Chikana	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Devipur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dhangadi	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dhodhana	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dumari	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Durgapur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Fulbariya	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	FulkahaKati	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Gadha	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Gauripur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Gautari	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	GovindapurMalahanama	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	GovindpurTaregana	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Hakpara	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojpura	Hanumannagar (Pra. Ma.)	Siraha

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sarpallo	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Shamsi	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Shreepur	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Simardahi	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Singyahi	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sisawakataiya	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sonama	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sonamai	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sonaul	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojpura	SugaVawani	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Sundarpur	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Vagaha	Mahottari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Amahibariyati	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Aamdaha	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Amgachhi	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	BabiyaBirta	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bahuni	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Baijanathpur	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Banigama	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Baradanga	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bayarban	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Belbari	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bhaudaha	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Biratnagar U.M.N.P.	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Budhanagar	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dadarbairiya	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dainiya	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dangihat	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dangraha	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Drabesh	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dulari	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Govindapur	Morang
Madesh-Mithila-Bhojpura	Haraicha	Morang

(1-2a)

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Hasandaha	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Hathimudha	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Hoklabari	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Indrapur	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Itahara	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Jante	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Jhorahat	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Jhuriya	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kaseni	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Katahari	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	kathamaha	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kerabari	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Keroun	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Lakhantari	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Letang	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Madhumalla	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mahadewa	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Majhare	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Matigachha	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Motipur	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mrigauliya	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Necha	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pathari	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pokhariya	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Rajghat	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Rangeli	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sanischare	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sidharaha	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sijuwa	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sisabanibadahara	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sisawanijahada	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sorabhad	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sunagar	Morang

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Hanumannagar (Pra.Dha.)	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Harakatti	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Inarwa	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Itarhawa	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	ItariParsahi	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Itatar	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Jamadaha	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Janakinagar	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Jighaul	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kabilasi	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kachanari	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	KalyanpurJabadi	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	KalyanpurKalabanzar	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Karjanha	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kharukyahi	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Khirauna	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	KrishnapurBirta	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kushahalaxiniya	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	LagadiGadiyani	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Lagadigodh	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Lahan N.P.	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Lalpur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Laxminiya	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Laxmipur (Pra.Ma.)	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	LaxmipurPatar	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Madar	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	MahadewaPoraha	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mahanaur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	MaheshpurGamharla	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	MaheshpurPatar	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Majhailiya	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Majhaura	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	MajhaurinGamharla	Siraha

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Takuwa	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Tankisinuwari	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Tetariya	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Thalaha	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Urلابari	Morang
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Agyouli	Nawalparasi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kolhuwa	Nawalparasi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Kumarwanti	Nawalparasi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Narayani	Nawalparasi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pithauli	Nawalparasi
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Alau	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Amarpatti	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Auraha	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bagahi	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bagbana	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BageshwariTirrona	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BahauriPidari	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bahuarbamatha	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Basadiiwa	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Basantpur	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BelwaParsouni	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BeriyaBirta (Nau. Ta. Ja)	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	BeriyaBirta (Wa.Pu.)	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhawanipur	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhedihari	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bhisawa	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bijbaniya	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bindabasini	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Biranchibarba	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Birgunj U.M.N.P.	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Birwaguthi	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Bisrampur	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Chorni	Parsa

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Malhaniyakhori	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mauwahi	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Media	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	MohanpurKamalpur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Muksar	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	NaharaRigoul	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	NarahaBaikawa	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Navarajpur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	PadariyaTharutol	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	PipraPra.Dha	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	PipraPra.Pi	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pokharbhinda	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Radhopur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Rajpur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	RamnagarMirchaliya	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	RampurBirta	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sakhuwanankarkatti	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sanhaitha	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sarswar	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sikron	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	SilorbaPachhawari	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Siraha N.P.	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sisawani	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	SitapurPra.Da.	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	SitapurPra.Ra.	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	SonmatiMajhaura	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sothiyan	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sukhachina	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sukhipur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Tenuwapatti	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	ThalahaKataha	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Tulisipur	Siraha
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Vidhyanager	Siraha

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojpura	Deukhana	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dhaubini	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dhore	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Gadi	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Gamhariya	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	GhoddaudaPipra	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Govindapur	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Hariharpur	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	HariharpurBirta	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Harpatagunj	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Harpur	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	JagaranathpurSira	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Jaimangalapur	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Janakitala	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Jeetpur	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	JhouwaGuthi	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	KauwaBanKataiya	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	LahawarThakari	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Lakhanpur	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	LalParsa	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Langadi	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	LipaniBirta	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	MadhubanMathaul	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Mahadevpatti	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Mahuwan	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Mainpur(Pakaha)	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Maniyari	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Masihani	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Mikhampur	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Mirjapur	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Mudali	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Nagardaha	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojpura	Nichuta	Parsa

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojpura	Aekamba	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Amaduwa	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Amahibelaha	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Aurabarni	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Babiya	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bakalauri	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	BasanLapur	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	BhadgauSinawari	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bhaluwa	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bharaul	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Bhokraha	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Chadwela	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Chhitaha	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Chimdi	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dewanganj	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dharan N.P.	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dhuskee	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Duhabi	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Dumaraha	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Gautampur	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Hansposha	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Harinagar	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Haripur	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Inaruwa N.P.	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Itahari N.P.	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Jalpapur	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Kaptanganj	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Khanar	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Laukahi	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Madhelee	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Madhesa	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Madhuwan	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojpura	Madhyeharsahi	Sunsari

Province 4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	NirmalBasti	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pancharukhi	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Parsa Wildlife Reserve.	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	ParsauniBirta	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	ParsauniMatha	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pidariguthi	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pokhariya	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Prasurampur	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Ramgadhawa	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Ramnagari	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sabaithawa	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	SakhuwaPrasauni	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Samjhauta	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	SankarSaraiya	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sedhawa	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Shivaworga	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	SirsiyaKhalwatola	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sonbarsa	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sreesiya(Nau.Ta.Ja.)	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Subarnapur	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	SugauliBirta	Parsa
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	SugauliPartewa	Parsa

Province-4	VDC Name	District Name
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Mahendranagar	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Narshinhatappu	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Pakali	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	PaschimiKasuha	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Prakashpur	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Purbakushaha	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	RamganjBelgachhi	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	RamganjSenuwari	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	RamnagarBhutaha	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sahebganj	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Santerjhora	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Simariya	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Singiya	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sonapur	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sripurjabdi	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Tanamuna	Sunsari
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Hadiya	Udayapur
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Jogidaha	Udayapur
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Sundarpur	Udayapur
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Tapeswori	Udayapur
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Tribeni	Udayapur
Madesh-Mithila-Bhojपुरा	Triyuga N.P.	Udayapur

Newa

Province 5	VDC Name	District Name
Newa	Matatirtha	Kathmandu
Newa	Mulpani	Kathmandu
Newa	Naglebhare	Kathmandu
Newa	NaikapNayaBhanjyang	Kathmandu
Newa	NaikapPuranoBhanjyang	Kathmandu
Newa	Nayapati	Kathmandu
Newa	Pukhulachhi	Kathmandu
Newa	Ramkot	Kathmandu
Newa	Sangla	Kathmandu
Newa	Satikhel	Kathmandu
Newa	Satungal	Kathmandu
Newa	Seuchatar	Kathmandu
Newa	Sheshnarayan	Kathmandu
Newa	Sitapaila	Kathmandu
Newa	Sundarrijal	Kathmandu
Newa	Suntol	Kathmandu
Newa	Talkududechour	Kathmandu
Newa	Thankot	Kathmandu
Newa	Tinhana	Kathmandu
Newa	TokhaChandeswori	Kathmandu
Newa	TokhaSarswoti	Kathmandu
Newa	Banepa N.P.	Kavrepalanchok
Newa	Dhulikhel N.P.2,3,4,5,7,8,9	Kavrepalanchok
Newa	KalatiBhumidanda	Kavrepalanchok
Newa	Kushadevi	Kavrepalanchok
Newa	Mahendrajyoti	Kavrepalanchok
Newa	Nala(Ugrachandi)	Kavrepalanchok
Newa	NasikasthanSanga	Kavrepalanchok
Newa	Panauti N.P.	Kavrepalanchok
Newa	RyaleBhir	Kavrepalanchok
Newa	Sa...-Bate...	Kavrepalanchok

Province 5	VDC Name	District Name
Newa	Bageswori	Bhaktapur
Newa	Balkot	Bhaktapur
Newa	Bhaktapur N.P.	Bhaktapur
Newa	Changunarayan	Bhaktapur
Newa	Chhaling	Bhaktapur
Newa	Chitapol	Bhaktapur
Newa	Dadhikot	Bhaktapur
Newa	Duwakot	Bhaktapur
Newa	Gundu	Bhaktapur
Newa	Jhaukhel	Bhaktapur
Newa	Kautunje	Bhaktapur
Newa	Madhyapur Thimi N.P.	Bhaktapur
Newa	Nagarokot	Bhaktapur
Newa	Nankhel	Bhaktapur
Newa	Sipadol	Bhaktapur
Newa	Sirutar	Bhaktapur
Newa	Sudal	Bhaktapur
Newa	Tathali	Bhaktapur
Newa	Baireni, 7, 8,9	Dhading
Newa	Bhumesthan 4,6,7,8,9	Dhading
Newa	ChhatreDyaurali, 1	Dhading
Newa	Naubise 1 to 7	Dhading
Newa	Pida, 1,2,3	Dhading
Newa	Thakre, 2,3,4,5,8	Dhading
Newa	Aalapot	Kathmandu
Newa	BaadBhanjyang	Kathmandu
Newa	Bajrayogini(Sankhu)	Kathmandu
Newa	Balambu	Kathmandu
Newa	Baluwa	Kathmandu
Newa	Bhadrabas	Kathmandu
Newa	Bhimdrungga	Ka...indu

Province 5	VDC Name	District Name
Newa	Budanilkantha	Kathmandu
Newa	Chainakhel	Kathmandu
Newa	ChapaliBhadrakali	Kathmandu
Newa	Chhaimale	Kathmandu
Newa	ChouketarDahachok	Kathmandu
Newa	Chunikhel	Kathmandu
Newa	Daanchhi	Kathmandu
Newa	Daxinkali	Kathmandu
Newa	Dhapasi	Kathmandu
Newa	Dharmasthali	Kathmandu
Newa	Futung	Kathmandu
Newa	Gagalphedi	Kathmandu
Newa	Gokarneswor	Kathmandu
Newa	Goldhunga	Kathmandu
Newa	Gonggabu	Kathmandu
Newa	Gothatar	Kathmandu
Newa	IchangNarayan	Kathmandu
Newa	Indrayani	Kathmandu
Newa	JhorMahankal	Kathmandu
Newa	Jitpurphedi	Kathmandu
Newa	Jorpati	Kathmandu
Newa	Kabhresthali	Kathmandu
Newa	Kapan	Kathmandu
Newa	Kathmandu M.N.P.	Kathmandu
Newa	KhadkaBhadrakali	Kathmandu
Newa	Kirtipur N.P.	Kathmandu
Newa	Lapsephedi	Kathmandu
Newa	Machhegaun	Kathmandu
Newa	Mahadevathan	Kathmandu
Newa	Mahankal	Kathmandu
Newa	Manmaju	Kathmandu

Province 5	VDC Name	District Name
Newa	TukuchaNala	Kavrepalanchok
Newa	Ugrataralanagal	Kavrepalanchok
Newa	Badikhel	Lalitpur
Newa	Bisankhunarayan	Lalitpur
Newa	Bungamati	Lalitpur
Newa	Chapagaun	Lalitpur
Newa	Chhampi	Lalitpur
Newa	Devichour	Lalitpur
Newa	Dhapakhel	Lalitpur
Newa	Dhusel	Lalitpur
Newa	Dukuchhap	Lalitpur
Newa	Godamchaur	Lalitpur
Newa	Godawari	Lalitpur
Newa	Harisiddhi	Lalitpur
Newa	Imadol	Lalitpur
Newa	Jharuwarasi	Lalitpur
Newa	Khokana	Lalitpur
Newa	Lalitpur U.M.N.P.	Lalitpur
Newa	Lamatar	Lalitpur
Newa	Lele	Lalitpur
Newa	Lubhu	Lalitpur
Newa	Sainbu	Lalitpur
Newa	Siddhipur	Lalitpur
Newa	Sunakothi	Lalitpur
Newa	Thaiba	Lalitpur
Newa	Thecho	Lalitpur
Newa	Tikathali	Lalitpur
Newa	Bajrabarahi	Makwanpur
Newa	Chitlang	Makwanpur

Province 6	VDC Name	District Name
Narayani	Amalachaur	Baglung
Narayani	Arjewa	Baglung
Narayani	Binamare	Baglung
Narayani	Chhisti	Baglung
Narayani	Damek	Baglung
Narayani	DhulluGaidi	Baglung
Narayani	Kusmishera	Baglung
Narayani	Malika	Baglung
Narayani	Narayansthan (Andheri)	Baglung
Narayani	Paiyupata	Baglung
Narayani	Sarkuwa	Baglung
Narayani	Bhandara	Chitawan
Narayani	Bharatpur N.P.	Chitawan
Narayani	Birendranagar	Chitawan
Narayani	Chainpur	Chitawan
Narayani	Dibyanagar	Chitawan
Narayani	Fulbari	Chitawan
Narayani	Gitanagar	Chitawan
Narayani	Gunjanagar	Chitawan
Narayani	Jagatpur	Chitawan
Narayani	Jutpani	Chitawan
Narayani	Kaule	Chitawan
Narayani	Mangalpur	Chitawan
Narayani	Parbatipur	Chitawan
Narayani	Patihani	Chitawan
Narayani	Piple	Chitawan
Narayani	Pithuwa	Chitawan
Narayani	Ratnanagar N.P.	Chitawan
Narayani	Saradanagar	Chitawan
Narayani	Shaktikhor	Chitawan
Narayani	Sibanagar	Chitawan

Province 6	VDC Name	District Name
Narayani	Gaidakot	Nawalparasi
Narayani	Kawaswoti	Nawalparasi
Narayani	Mukundapur	Nawalparasi
Narayani	Pragatinagar	Nawalparasi
Narayani	Rajahar	Nawalparasi
Narayani	Shivmandir	Nawalparasi
Narayani	Budhasing	Nuwakot
Narayani	Charghare	Nuwakot
Narayani	KhadagBhanjyang	Nuwakot
Narayani	Taruka	Nuwakot
Narayani	ArtharDadakharka	Parbat
Narayani	Bachhia	Parbat
Narayani	BahakThanti	Parbat
Narayani	Bajung	Parbat
Narayani	Balakot	Parbat
Narayani	Banou	Parbat
Narayani	Baskharka	Parbat
Narayani	Behulibans	Parbat
Narayani	Bhangara	Parbat
Narayani	Bhoksing	Parbat
Narayani	Bhorle	Parbat
Narayani	BihadiBarachaur	Parbat
Narayani	BihadiRanipani	Parbat
Narayani	BitalawaPipaltari	Parbat
Narayani	Chitre	Parbat
Narayani	Chuwa	Parbat
Narayani	Deupurkot	Parbat

Province 6	VDC Name	District Name
Narayani	Deurali	Parbat
Narayani	Dhairing	Parbat
Narayani	Durlung	Parbat
Narayani	Falamkhani	Parbat
Narayani	FalebasDevasthan	Parbat
Narayani	FulebasKhanigaun	Parbat
Narayani	Hosrangdi	Parbat
Narayani	Huwas	Parbat
Narayani	Karkineta	Parbat
Narayani	KatuwaChaupari	Parbat
Narayani	KhauraLakuri	Parbat
Narayani	Khurkot	Parbat
Narayani	Kurgha	Parbat
Narayani	Kyang	Parbat
Narayani	Lekhfant	Parbat
Narayani	Limithana	Parbat
Narayani	LunkhuDeurali	Parbat
Narayani	MajphantiMallaj	Parbat
Narayani	Mudikuwa	Parbat
Narayani	Nagliwang	Parbat
Narayani	Pakhapani	Parbat
Narayani	Pakuwa	Parbat
Narayani	Pang	Parbat
Narayani	Pangrang	Parbat
Narayani	RamjaDeurali	Parbat
Narayani	Saligram	Parbat
Narayani	Salija	Parbat
Narayani	Saraukhola	Parbat
Narayani	ShankarPokhari	Parbat
Narayani	Shivalaya	Parbat
Narayani	Taklak	Parbat
Narayani	ThanaMaulo	Parbat

Province 6	VDC Name	District Name
Narayani	Siddi	Chitawan
Narayani	Sukranagar	Chitawan
Narayani	Aginchok	Dhading
Narayani	Benighat	Dhading
Narayani	Chainpur	Dhading
Narayani	Dhola	Dhading
Narayani	Dhussa	Dhading
Narayani	Dhuwakot	Dhading
Narayani	Gajuri	Dhading
Narayani	Jogimara	Dhading
Narayani	Jyamrung	Dhading
Narayani	Kalleri	Dhading
Narayani	Khalte	Dhading
Narayani	Khari	Dhading
Narayani	Kumpur	Dhading
Narayani	Maidi	Dhading
Narayani	Mulpani	Dhading
Narayani	MuraliBhanjyang	Dhading
Narayani	Nalang	Dhading
Narayani	Nilkantha	Dhading
Narayani	Salang	Dhading
Narayani	Salyankot	Dhading
Narayani	Salyantar	Dhading
Narayani	Sangkosh	Dhading
Narayani	SunaulaBazar	Dhading
Narayani	Tripureswor	Dhading
Narayani	Aanppipal	Gorkha
Narayani	AaruChanuante	Gorkha
Narayani	Aarupokhari	Gorkha
Narayani	Asrang	Gorkha
Narayani	Thapathana	Parbat

(1-37)

Province 6	VDC Name	District Name
Narayani	Baguwa	Gorkha
Narayani	Bhirkot	Gorkha
Narayani	Bhumlichok	Gorkha
Narayani	Borlang	Gorkha
Narayani	Bunkot	Gorkha
Narayani	Chhoprak	Gorkha
Narayani	Darbhung	Gorkha
Narayani	Dhawa	Gorkha
Narayani	Finam	Gorkha
Narayani	Fujel	Gorkha
Narayani	Gaikhur	Gorkha
Narayani	Ghairung	Gorkha
Narayani	Ghyalchok	Gorkha
Narayani	Harmhi	Gorkha
Narayani	Khoplang	Gorkha
Narayani	Makaising	Gorkha
Narayani	Masel	Gorkha
Narayani	Namjung	Gorkha
Narayani	Nareshwor	Gorkha
Narayani	Palumtar	Gorkha
Narayani	Prithbinarayan N.P.	Gorkha
Narayani	Tandrang	Gorkha
Narayani	Tanglichok	Gorkha
Narayani	Taple	Gorkha
Narayani	Bhadaure Tamagi	Kaski
Narayani	Bharat Pokhari	Kaski
Narayani	Chapakot	Kaski
Narayani	Deurali	Kaski
Narayani	Dhikure Pokhari	Kaski
Narayani	Hansapur	Kaski
Narayani	Kaskikot	Kaski
Narayani	Kritinachne Chaur	Kaski
Narayani	alpc	urki

Province 6	VDC Name	District Name
Narayani	Thuli Pokhari	Parbat
Narayani	Tilaha	Parbat
Narayani	Tribeni	Parbat
Narayani	Urampokhara	Parbat
Narayani	Arjun Chaupari	Syangja
Narayani	Aruchaur	Syangja
Narayani	Arukharika	Syangja
Narayani	Bagefatake	Syangja
Narayani	Bahakot	Syangja
Narayani	Bhatkhola	Syangja
Narayani	Bichari Chautara	Syangja
Narayani	Birgha Archale	Syangja
Narayani	Chhangchhangdi	Syangja
Narayani	Chilaunebas	Syangja
Narayani	Darsing Dahathum	Syangja
Narayani	Dhapuk Simal Bhanjyang	Syangja
Narayani	Faparthum	Syangja
Narayani	Fedikhola	Syangja
Narayani	Jagatradevi	Syangja
Narayani	Kalikakot	Syangja
Narayani	Kaulmabarahachaur	Syangja
Narayani	Khilung Deurali	Syangja
Narayani	Malunga	Syangja
Narayani	Nibuwakharika	Syangja
Narayani	Pakwadi	Syangja
Narayani	Panchamul	Syangja
Narayani	Pauwegaude	Syangja
Narayani	Pelakot	Syangja
Narayani	Pidikhola	Syangja
Narayani	Putalibazar N.P.	Syangja
Narayani	Rapakot	Syangja
Narayani	Satau Darau	Syangja
Narayani	Setidobhan	Syangja

Province 6	VDC Name	District Name
Narayani	ShreekrishnaGandaki	Syangja
Narayani	Sirsekot	Syangja
Narayani	Sworek	Syangja
Narayani	Taksar	Syangja
Narayani	Thuladihi	Syangja
Narayani	Thumpokhara	Syangja
Narayani	Tindobate	Syangja
Narayani	Tulsibhanjyang	Syangja
Narayani	Waling N.P.	Syangja
Narayani	WangsingDeurali	Syangja
Narayani	Barbhanjyang	Tanahu
Narayani	Basantapur	Tanahu
Narayani	Bhanu	Tanahu
Narayani	Bhanumati	Tanahu
Narayani	Bhimad	Tanahu
Narayani	Byas N.P.	Tanahu
Narayani	Chhang	Tanahu
Narayani	ChokChisapani	Tanahu
Narayani	Devghat	Tanahu
Narayani	Dhorfirdi	Tanahu
Narayani	Dulegaunda	Tanahu
Narayani	Firfire	Tanahu
Narayani	Ghansikuwa	Tanahu
Narayani	JamuneBhanjyang	Tanahu
Narayani	Khairenitar	Tanahu
Narayani	Kyamin	Tanahu
Narayani	Manpang	Tanahu
Narayani	Purkot	Tanahu
Narayani	Raipur	Tanahu
Narayani	Risti	Tanahu
Narayani	Rupakot	Tanahu
Narayani	Satiswara	Tanahu
Narayani	Shyngpha	Tanahu

Province 6	VDC Name	District Name
Narayani	Pumdibhumdi	Kaski
Narayani	Rupakot	Kaski
Narayani	Salyan	Kaski
Narayani	Sarangkot	Kaski
Narayani	Siddha	Kaski
Narayani	Thumki	Kaski
Narayani	Bangre	Lamjung
Narayani	Bhalayakharka	Lamjung
Narayani	Bhorletar	Lamjung
Narayani	Chakratirtha	Lamjung
Narayani	Chandreshwor	Lamjung
Narayani	Dhamilikuwa	Lamjung
Narayani	Dhuseni	Lamjung
Narayani	Duradanda	Lamjung
Narayani	Isaneshwor	Lamjung
Narayani	Jita	Lamjung
Narayani	Kunchha	Lamjung
Narayani	Neta	Lamjung
Narayani	Parewadada	Lamjung
Narayani	Ramgha	Lamjung
Narayani	Samibhanjyang	Lamjung
Narayani	Sindure	Lamjung
Narayani	Sundarbazar	Lamjung
Narayani	Suryapal	Lamjung
Narayani	Tandrang(Taksar)	Lamjung
Narayani	Tarku	Lamjung
Narayani	Tarkughat	Lamjung
Narayani	Udipur	Lamjung
Narayani	Arthunge	Myagdi
Narayani	Dhatan	Myagdi
Narayani	Jyamrukot	Myagdi
Narayani	Pulachaur	Myagdi
Narayani	RakhuBhagawati	Myagdi

Handwritten signature and number 10-201

ms

Province 6	VDC Name	District Name
Narayani	Rakhupiple	Myagdi
Narayani	Ratnechaur	Myagdi
Narayani	Amarapuri	Nawalparasi
Narayani	Devachuli	Nawalparasi
Narayani	Dibyapuri	Nawalparasi

ms

Province:6	VDC Name	District Name
Narayani	Tanahunsur	Tanahu
Narayani	Thaprek	Tanahu
Narayani	Virlung	Tanahu

Province 7	VDC Name	District Name
Tamuwan	Baseri	Dhading
Tamuwan	Budhathum	Dhading
Tamuwan	AaruArbang	Gorkha
Tamuwan	Bihl	Gorkha
Tamuwan	Chhaikampar	Gorkha
Tamuwan	Chumchet	Gorkha
Tamuwan	Gakhu	Gorkha
Tamuwan	Ghyachok	Gorkha
Tamuwan	Gumda	Gorkha
Tamuwan	Hanspur	Gorkha
Tamuwan	Jaubari	Gorkha
Tamuwan	Kashigaun	Gorkha
Tamuwan	Kerabari	Gorkha
Tamuwan	Kerauja	Gorkha
Tamuwan	Kharibot	Gorkha
Tamuwan	Laprak	Gorkha
Tamuwan	Lapu	Gorkha
Tamuwan	Lho	Gorkha
Tamuwan	Manbu	Gorkha
Tamuwan	Muchhok	Gorkha
Tamuwan	Panchkuwadeurali	Gorkha
Tamuwan	Pandrung	Gorkha
Tamuwan	Prok	Gorkha
Tamuwan	Samagaun	Gorkha
Tamuwan	Saurpani	Gorkha
Tamuwan	Shreenathkot	Gorkha
Tamuwan	Simjung	Gorkha
Tamuwan	Sirdibas	Gorkha
Tamuwan	Swara	Gorkha
Tamuwan	Takukot	Gorkha
Tamuwan	Takumajhalakuribot	Gorkha

Province 7	VDC Name	District Name
Tamuwan	Bajhakhet	Lamjung
Tamuwan	Balungpani	Lamjung
Tamuwan	Bansar	Lamjung
Tamuwan	Besishahar	Lamjung
Tamuwan	Bharte	Lamjung
Tamuwan	Bhoje	Lamjung
Tamuwan	Bhoteoodar	Lamjung
Tamuwan	Bhujung	Lamjung
Tamuwan	Bhulbhule	Lamjung
Tamuwan	Bichaur	Lamjung
Tamuwan	Chandisthan	Lamjung
Tamuwan	Chiti	Lamjung
Tamuwan	Dhodeni	Lamjung
Tamuwan	Dudhpokhari	Lamjung
Tamuwan	Faleni	Lamjung
Tamuwan	Gauda	Lamjung
Tamuwan	Gaunshahar	Lamjung
Tamuwan	Ghanpokhara	Lamjung
Tamuwan	Ghermu	Lamjung
Tamuwan	Gilung	Lamjung
Tamuwan	Hiletaksar	Lamjung
Tamuwan	Ilampokhari	Lamjung
Tamuwan	Karapu	Lamjung
Tamuwan	Khudi	Lamjung
Tamuwan	Koiki	Lamjung
Tamuwan	Maling	Lamjung
Tamuwan	Mohoriyakot	Lamjung
Tamuwan	Nalima	Lamjung
Tamuwan	Nauthar	Lamjung
Tamuwan	Pachok	Lamjung
Tamuwan	Pasagaun	Lamjung

11574

Province 7	VDC Name	District Name
Tamuwan	Thalajung	Gorkha
Tamuwan	Thumi	Gorkha
Tamuwan	Uhya	Gorkha
Tamuwan	Warpak	Gorkha
Tamuwan	ArbaVijaya	Kaski
Tamuwan	Armala	Kaski
Tamuwan	Bhachok	Kaski
Tamuwan	Dangsing	Kaski
Tamuwan	Dhampus	Kaski
Tamuwan	Dhital	Kaski
Tamuwan	Ghachok	Kaski
Tamuwan	Ghandruk	Kaski
Tamuwan	Hemaja	Kaski
Tamuwan	Kahun	Kaski
Tamuwan	Kalika	Kaski
Tamuwan	Lahachok	Kaski
Tamuwan	Lamachaur	Kaski
Tamuwan	Lekhanath N.P.	Kaski
Tamuwan	Lumle	Kaski
Tamuwan	Lwangghale	Kaski
Tamuwan	Machhapuchhre	Kaski
Tamuwan	Majthana	Kaski
Tamuwan	Mauja	Kaski
Tamuwan	Mijuredada	Kaski
Tamuwan	Namarjung	Kaski
Tamuwan	Parche	Kaski
Tamuwan	Pokhara U.M.N.P.	Kaski
Tamuwan	Puranchaur	Kaski
Tamuwan	Reevan	Kaski
Tamuwan	Saimarang	Kaski
Tamuwan	Sardikhola	Kaski
Tamuwan	Sildujure	Kaski
Tamuwan	Thumakodaria	Kaski

Province 7	VDC Name	District Name
Tamuwan	Puranokot	Lamjung
Tamuwan	Pyarjung	Lamjung
Tamuwan	ShreeBhanjyang	Lamjung
Tamuwan	Simpani	Lamjung
Tamuwan	Taghring	Lamjung
Tamuwan	Uttarkanya	Lamjung
Tamuwan	Bhraka	Manang
Tamuwan	Chame	Manang
Tamuwan	Dharapani	Manang
Tamuwan	Fu	Manang
Tamuwan	Ghyaru	Manang
Tamuwan	Khangsar	Manang
Tamuwan	Manang	Manang
Tamuwan	Nar	Manang
Tamuwan	Pisang	Manang
Tamuwan	TachiBagarchhap	Manang
Tamuwan	TankiManang	Manang
Tamuwan	Thoche	Manang
Tamuwan	Charang	Mustang
Tamuwan	Chhohup	Mustang
Tamuwan	Chhoser	Mustang
Tamuwan	Chhusang	Mustang
Tamuwan	Dhami	Mustang
Tamuwan	Jhong	Mustang
Tamuwan	Jomsom	Mustang
Tamuwan	Kagbeni	Mustang
Tamuwan	Kowang	Mustang
Tamuwan	Kunjo	Mustang
Tamuwan	Lete	Mustang
Tamuwan	Lomanthang	Mustang
Tamuwan	Marpha	Mustang
Tamuwan	Muktinath	Mustang
Tamuwan	Surkhang	Mustang

Province 7	VDC Name	District Name
Tamuwan	Valam	Kaski
Tamuwan	Archalbot	Lamjung
Tamuwan	Bahundanda	Lamjung

Province 7	VDC Name	District Name
Tamuwan	Tukucho	Mustang
Tamuwan	Bhuktangle	Parbat

Magarat

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Adguri	Arghakhanchi
Magrat	Argha	Arghakhanchi
Magrat	Arghatos	Arghakhanchi
Magrat	Asurkot	Arghakhanchi
Magrat	Balkot	Arghakhanchi
Magrat	Bangi	Arghakhanchi
Magrat	Bangla	Arghakhanchi
Magrat	Bhagawati	Arghakhanchi
Magrat	Chhatraganj	Arghakhanchi
Magrat	Chidika	Arghakhanchi
Magrat	Dhakawang	Arghakhanchi
Magrat	Dhanchaur	Arghakhanchi
Magrat	Dharapani	Arghakhanchi
Magrat	Dhatriwang	Arghakhanchi
Magrat	Dhikura	Arghakhanchi
Magrat	Dibharna	Arghakhanchi
Magrat	Gorkhunga	Arghakhanchi
Magrat	Hansapur	Arghakhanchi
Magrat	Jukena	Arghakhanchi
Magrat	Juluke	Arghakhanchi
Magrat	Keemadada	Arghakhanchi
Magrat	Kerunga	Arghakhanchi
Magrat	Khan	Arghakhanchi
Magrat	Khanchikot	Arghakhanchi
Magrat	Khandaha	Arghakhanchi
Magrat	Khidim	Arghakhanchi
Magrat	Khilji	Arghakhanchi
Magrat	Maidan	Arghakhanchi
Magrat	Mareng	Arghakhanchi
Magrat	Narapani	Arghakhanchi
Magrat	Nuwakot	Arghakhanchi

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Rakachuli	Nawalparasi
Magrat	Rakuwa	Nawalparasi
Magrat	Ratanapur	Nawalparasi
Magrat	Ruchang	Nawalparasi
Magrat	Sunwal	Nawalparasi
Magrat	Tamasariya	Nawalparasi
Magrat	UpalloArkhale	Nawalparasi
Magrat	Archale	Palpa
Magrat	Argali	Palpa
Magrat	Bahadurpur	Palpa
Magrat	Baldengadhi	Palpa
Magrat	Bandipokhara	Palpa
Magrat	Barangdi	Palpa
Magrat	Bhairabsthan	Palpa
Magrat	Bhuwanpokhari	Palpa
Magrat	Birkot	Palpa
Magrat	Bodhapokharathok	Palpa
Magrat	Boudhagumba	Palpa
Magrat	Chappani	Palpa
Magrat	Chahara	Palpa
Magrat	Chidipani	Palpa
Magrat	Chirtungdhara	Palpa
Magrat	Darchha	Palpa
Magrat	Darlamdanda	Palpa
Magrat	Deurali	Palpa
Magrat	Devinagar	Palpa
Magrat	Dobhan	Palpa
Magrat	Fek	Palpa
Magrat	Foksingkot	Palpa
Magrat	Gadakot	Palpa
Magrat	Galdha	Palpa

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Gejha	Palpa
Magrat	Gothadi	Palpa
Magrat	Haklang	Palpa
Magrat	Humin	Palpa
Magrat	Hungi	Palpa
Magrat	Jalpa	Palpa
Magrat	Jhadewa	Palpa
Magrat	Jhirubas	Palpa
Magrat	Juthapauwa	Palpa
Magrat	Jyamire	Palpa
Magrat	Kachal	Palpa
Magrat	Kaseni	Palpa
Magrat	Khaliban	Palpa
Magrat	Khanichhap	Palpa
Magrat	Khanigau	Palpa
Magrat	Khasyoli	Palpa
Magrat	Khyaha	Palpa
Magrat	Koldada	Palpa
Magrat	Kusumkhola	Palpa
Magrat	Madanpokhara	Palpa
Magrat	Masyam	Palpa
Magrat	Mityal	Palpa
Magrat	Mujhung	Palpa
Magrat	Nayarnamtales	Palpa
Magrat	Palung>Mainadi	Palpa
Magrat	Pipaldada	Palpa
Magrat	Pokharathok	Palpa
Magrat	Rahabas	Palpa
Magrat	Rampur	Palpa
Magrat	Ringneraha	Palpa
Magrat	Rupse	Palpa
Magrat	Sahalkot	Palpa
Magrat	Satyawati	Palpa

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Pali	Arghakhanchi
Magrat	Pathauti	Arghakhanchi
Magrat	Pathona	Arghakhanchi
Magrat	Pokharathok	Arghakhanchi
Magrat	Sandhikharka	Arghakhanchi
Magrat	Siddhara	Arghakhanchi
Magrat	Simalapani	Arghakhanchi
Magrat	Sitapur	Arghakhanchi
Magrat	Subarnakhal	Arghakhanchi
Magrat	Thada	Arghakhanchi
Magrat	Thulapokhara	Arghakhanchi
Magrat	Adhikarichaur	Baglung
Magrat	Amarbhumi	Baglung
Magrat	Argal	Baglung
Magrat	Batakachaur	Baglung
Magrat	Bhakunde	Baglung
Magrat	Bhimgithe	Baglung
Magrat	Bhimpokhara	Baglung
Magrat	Bihunkot	Baglung
Magrat	Boharagaun	Baglung
Magrat	Bongadovan	Baglung
Magrat	Bowang	Baglung
Magrat	Burtiwang	Baglung
Magrat	Dagatundada	Baglung
Magrat	Darling	Baglung
Magrat	Devasthan	Baglung
Magrat	Dhamja	Baglung
Magrat	Dhudhlabhati	Baglung
Magrat	Dhullubaskot	Baglung
Magrat	Gwalichaur	Baglung
Magrat	Harichaur	Baglung
Magrat	Hatiya	Baglung
Magrat	Hecl	Baglung

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Siddheshwor	Palpa
Magrat	Siluwa	Palpa
Magrat	Somadi	Palpa
Magrat	Tahu	Palpa
Magrat	Tansen N.P.	Palpa
Magrat	Telgha	Palpa
Magrat	Timure	Palpa
Magrat	Wakamalang	Palpa
Magrat	Yamgha	Palpa
Magrat	Arkha	Pyuthan
Magrat	Badikot	Pyuthan
Magrat	Bangesal	Pyuthan
Magrat	Baraula	Pyuthan
Magrat	Barjiwang	Pyuthan
Magrat	Belwaspur	Pyuthan
Magrat	Bhingri	Pyuthan
Magrat	BijayaNagar	Pyuthan
Magrat	Bijubar	Pyuthan
Magrat	Bijuli	Pyuthan
Magrat	Chuja	Pyuthan
Magrat	Dakhanwadi	Pyuthan
Magrat	Damri	Pyuthan
Magrat	Dangwang	Pyuthan
Magrat	Dharampani	Pyuthan
Magrat	Dharmawati	Pyuthan
Magrat	Dhobaghat(UdayapurKot)	Pyuthan
Magrat	Dhuwang	Pyuthan
Magrat	Dungegadi	Pyuthan
Magrat	Gothiawang	Pyuthan
Magrat	Hansapur	Pyuthan
Magrat	Jumrikanda	Pyuthan
Magrat	Khaira	Pyuthan
Magrat	Khalanga (Pyuthan)	Pyuthan

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Hugdisheer	Baglung
Magrat	Jaljala	Baglung
Magrat	Kalika N.P.	Baglung
Magrat	Kandebas	Baglung
Magrat	Khunga	Baglung
Magrat	Lekhani	Baglung
Magrat	Malma	Baglung
Magrat	Narethanti	Baglung
Magrat	Nisi	Baglung
Magrat	Paiyunthanthap	Baglung
Magrat	Palakot	Baglung
Magrat	Pandavkhani	Baglung
Magrat	Rajkut	Baglung
Magrat	Ranasinkiteni	Baglung
Magrat	Rangkhani	Baglung
Magrat	Rayadanda	Baglung
Magrat	Resh	Baglung
Magrat	Righa	Baglung
Magrat	Salyan	Baglung
Magrat	Singana	Baglung
Magrat	Sisakhani	Baglung
Magrat	Sukhaura	Baglung
Magrat	Sunkhani	Baglung
Magrat	Taman	Baglung
Magrat	Tangram	Baglung
Magrat	Tara	Baglung
Magrat	Tityang	Baglung
Magrat	ChandiBhaniyang	Chitawan
Magrat	Dahakhani	Chitawan
Magrat	Darechok	Chitawan
Magrat	Kabilas	Chitawan
Magrat	Hansipur	Dang
Magrat	apur	Dang

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Kabhre	Dang
Magrat	Loharpani	Dang
Magrat	Saidha	Dang
Magrat	Syuja	Dang
Magrat	Bakrang	Gorkha
Magrat	Chyngli	Gorkha
Magrat	Deurali	Gorkha
Magrat	Dhuwakot	Gorkha
Magrat	Manakamana	Gorkha
Magrat	Taklung	Gorkha
Magrat	Aaglung	Gulmi
Magrat	AmarArbathok	Gulmi
Magrat	Amarpur	Gulmi
Magrat	Apchaur	Gulmi
Magrat	Arbani	Gulmi
Magrat	Arje	Gulmi
Magrat	Arkhal	Gulmi
Magrat	Arkhang	Gulmi
Magrat	Arlangkot	Gulmi
Magrat	Aslewa	Gulmi
Magrat	Badagaun	Gulmi
Magrat	Bajheteria	Gulmi
Magrat	Baletaksar	Gulmi
Magrat	Balithum	Gulmi
Magrat	Bamgha	Gulmi
Magrat	Bharse	Gulmi
Magrat	Bhurtung	Gulmi
Magrat	Birbas	Gulmi
Magrat	Bisukharka	Gulmi
Magrat	Chhapahile	Gulmi
Magrat	Dalamchaur	Gulmi
Magrat	DarbarDevasthan	Gulmi
Magrat	Darling	Gulmi

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Khawang	Pyuthan
Magrat	Khung	Pyuthan
Magrat	Kochiwang	Pyuthan
Magrat	Ligha	Pyuthan
Magrat	Liwang	Pyuthan
Magrat	Lung	Pyuthan
Magrat	Majhakot	Pyuthan
Magrat	Maranthana	Pyuthan
Magrat	Markawang	Pyuthan
Magrat	Narikot	Pyuthan
Magrat	NayaGaun	Pyuthan
Magrat	Okharkot	Pyuthan
Magrat	Pakala	Pyuthan
Magrat	Phopli	Pyuthan
Magrat	Puja	Pyuthan
Magrat	Rajbara	Pyuthan
Magrat	Ramdi	Pyuthan
Magrat	RuspuriKot	Pyuthan
Magrat	Sari	Pyuthan
Magrat	Swargadwarikhal	Pyuthan
Magrat	Syauliwang	Pyuthan
Magrat	Tiram	Pyuthan
Magrat	Torwang	Pyuthan
Magrat	Tusara	Pyuthan
Magrat	Wangemarot	Pyuthan
Magrat	Aresh	Rolpa
Magrat	Bhawang	Rolpa
Magrat	Bhirul	Rolpa
Magrat	Budagaun	Rolpa
Magrat	Dhawang	Rolpa
Magrat	Dubaring	Rolpa
Magrat	Dubidanda	Rolpa
Magrat	Eriwang	Rolpa

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Daungha	Gulmi
Magrat	Dhamir	Gulmi
Magrat	DhurkotBastu	Gulmi
Magrat	DhurkotBhanbhane	Gulmi
Magrat	DhurkotNayagaun	Gulmi
Magrat	DhurkotRajasthal	Gulmi
Magrat	Digam	Gulmi
Magrat	Dirbung	Gulmi
Magrat	Dohali	Gulmi
Magrat	Dubichaur	Gulmi
Magrat	Foksing	Gulmi
Magrat	Gaidakot	Gulmi
Magrat	Gwadha	Gulmi
Magrat	Gwadi	Gulmi
Magrat	Hadahade	Gulmi
Magrat	Hansara	Gulmi
Magrat	Hardineta	Gulmi
Magrat	Harewa	Gulmi
Magrat	Harmichaur	Gulmi
Magrat	Harrachaur	Gulmi
Magrat	Hastichaur	Gulmi
Magrat	Hawangdi	Gulmi
Magrat	Hunga	Gulmi
Magrat	IsmaRajasthal	Gulmi
Magrat	Jaisithok	Gulmi
Magrat	Jayakhani	Gulmi
Magrat	Johang	Gulmi
Magrat	Juniya	Gulmi
Magrat	Juvung	Gulmi
Magrat	Khadgakot	Gulmi
Magrat	Kharjyang	Gulmi
Magrat	Kurgha	Gulmi
Magrat	Limgha	Gulmi

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Fagaam	Rolpa
Magrat	Gaam	Rolpa
Magrat	Gairigaun	Rolpa
Magrat	Gajul	Rolpa
Magrat	GhartiGaun	Rolpa
Magrat	Ghodagaun	Rolpa
Magrat	Gumchal	Rolpa
Magrat	Harjang	Rolpa
Magrat	Jailwang	Rolpa
Magrat	Jaimakasala	Rolpa
Magrat	Jankot	Rolpa
Magrat	JauliPokhari	Rolpa
Magrat	Jedwang	Rolpa
Magrat	Jhenam	Rolpa
Magrat	Jinawang	Rolpa
Magrat	Jungar	Rolpa
Magrat	Kareti	Rolpa
Magrat	Khumel	Rolpa
Magrat	Khungri	Rolpa
Magrat	Korchawang	Rolpa
Magrat	Kotgaun	Rolpa
Magrat	Kureli	Rolpa
Magrat	Liwang	Rolpa
Magrat	Masina	Rolpa
Magrat	Mijhing	Rolpa
Magrat	Nuwagaun	Rolpa
Magrat	Pachhawang	Rolpa
Magrat	Pakhapani	Rolpa
Magrat	Pang	Rolpa
Magrat	Rangkot	Rolpa
Magrat	Rangsi	Rolpa
Magrat	Rank	Rolpa
Magrat	Sakhi	Rolpa

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Seram	Rolpa
Magrat	Sirpa	Rolpa
Magrat	Siuri	Rolpa
Magrat	Talawang	Rolpa
Magrat	Tewang	Rolpa
Magrat	Thawang	Rolpa
Magrat	Uwa	Rolpa
Magrat	Wadachaur	Rolpa
Magrat	Whama	Rolpa
Magrat	Wot	Rolpa
Magrat	Chunwang	Rukum
Magrat	Hukam	Rukum
Magrat	Kanda	Rukum
Magrat	Kankri	Rukum
Magrat	Kol	Rukum
Magrat	Mahat	Rukum
Magrat	Morawang	Rukum
Magrat	Rangsi	Rukum
Magrat	Ranmamaikot	Rukum
Magrat	Sobha	Rukum
Magrat	Taksera	Rukum
Magrat	Devadaha	Rupandehi
Magrat	Bafukhola	Salyan
Magrat	SarpaniGarpa	Salyan
Magrat	Alainadevi	Syangja
Magrat	BenethokDeurali	Syangja
Magrat	BiruwaaArchale	Syangja
Magrat	ChandiBhaniyang	Syangja
Magrat	Chapakot	Syangja
Magrat	Chinnebas	Syangja
Magrat	Chisapani(Magyam)	Syangja
Magrat	ChitreBhaniyang	Syangja

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Malagiri	Gulmi
Magrat	Marbhung	Gulmi
Magrat	Musikot	Gulmi
Magrat	MyalPokhari	Gulmi
Magrat	Neta	Gulmi
Magrat	Pallikot	Gulmi
Magrat	Paralmi	Gulmi
Magrat	PauchhiAmarayee	Gulmi
Magrat	Pipaldhara	Gulmi
Magrat	PurkotDaha	Gulmi
Magrat	Purtighat	Gulmi
Magrat	Reemuwa	Gulmi
Magrat	Rupakot	Gulmi
Magrat	Ruru	Gulmi
Magrat	Shantipur	Gulmi
Magrat	Simichaur	Gulmi
Magrat	Sirseni	Gulmi
Magrat	Tamghas	Gulmi
Magrat	Thanpati	Gulmi
Magrat	ThuloLumpek	Gulmi
Magrat	Turang	Gulmi
Magrat	Wagla	Gulmi
Magrat	Warmitaksar	Gulmi
Magrat	Arman	Myagdi
Magrat	Babiyachaur	Myagdi
Magrat	Bagarkhola	Myagdi
Magrat	Baranja	Myagdi
Magrat	Bhakilmi	Myagdi
Magrat	Bima	Myagdi
Magrat	Chimkhola	Myagdi
Magrat	Dagnam	Myagdi
Magrat	Dana	Myagdi
Magrat	Darwang	Myagdi

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Devasthan	Myagdi
Magrat	Dowa	Myagdi
Magrat	GurjaKhani	Myagdi
Magrat	HasthanMandali	Myagdi
Magrat	Jhin	Myagdi
Magrat	Kuhun	Myagdi
Magrat	Kuinemangale	Myagdi
Magrat	Lulang	Myagdi
Magrat	Malkwang	Myagdi
Magrat	Marang	Myagdi
Magrat	Mudi	Myagdi
Magrat	Muna	Myagdi
Magrat	Narchyang	Myagdi
Magrat	Niskot	Myagdi
Magrat	Okharbot	Myagdi
Magrat	Pakhapani	Myagdi
Magrat	Patlekheth	Myagdi
Magrat	Ramche	Myagdi
Magrat	Room	Myagdi
Magrat	Shikha	Myagdi
Magrat	Singa	Myagdi
Magrat	Takam	Myagdi
Magrat	Tatapani(Bhurung)	Myagdi
Magrat	Benimanipur	Nawalparasi
Magrat	Bharatipur	Nawalparasi
Magrat	Bulingtar	Nawalparasi
Magrat	DadajheriTadi	Nawalparasi
Magrat	Dedgaun	Nawalparasi
Magrat	Deurahi	Nawalparasi
Magrat	Dhaubadi	Nawalparasi
Magrat	Dhurkot	Nawalparasi
Magrat	Dumkibas	Nawalparasi
Magrat	Hupsekot	Nawalparasi

Province	VDC Name	District Name
Magrat	JagatBhanjyang	Syangja
Magrat	KewareBhanjyang	Syangja
Magrat	Kichnas	Syangja
Magrat	Kuwakot	Syangja
Magrat	Kyakmi	Syangja
Magrat	MajhakotSivalaya	Syangja
Magrat	Malyangkot	Syangja
Magrat	Manakamana	Syangja
Magrat	Oraste	Syangja
Magrat	Pelkachaur	Syangja
Magrat	Rangvang	Syangja
Magrat	Ratnapur	Syangja
Magrat	Sakhar	Syangja
Magrat	Sekham	Syangja
Magrat	Yaladi	Syangja
Magrat	Anbukhaireni	Tanahu
Magrat	Arunodaya	Tanahu
Magrat	Baidi	Tanahu
Magrat	Bandipur	Tanahu
Magrat	Bhirkot	Tanahu
Magrat	Chhimeshwori	Tanahu
Magrat	Chhipchhipe	Tanahu
Magrat	Deurahi	Tanahu
Magrat	Dharapani	Tanahu
Magrat	Gajarkot	Tanahu
Magrat	KahuShivapur	Tanahu
Magrat	Keshavtar	Tanahu
Magrat	Kihun	Tanahu
Magrat	Kota	Tanahu
Magrat	Kotdarbar	Tanahu
Magrat	Majhakot	Tanahu
Magrat	PokhariBhanjyang	Tanahu
Magrat	Ramjakot	Tanahu

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Jaubari	Nawalparasi
Magrat	Kotathar	Nawalparasi
Magrat	Mainaghat	Nawalparasi
Magrat	Mithukaram	Nawalparasi
Magrat	Naram	Nawalparasi
Magrat	NayaBelhani	Nawalparasi
Magrat	Parsauni	Nawalparasi

Province	VDC Name	District Name
Magrat	Ranipokhari(Resing)	Tanahu
Magrat	ShambuBhagawatipur	Tanahu
Magrat	Sundhara(Ghiring)	Tanahu

Karnali Khaptad

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Babala	Achham
Karnali-Khaptad	Baijinaath	Achham
Karnali-Khaptad	Bannatoli	Achham
Karnali-Khaptad	Baradadivi	Achham
Karnali-Khaptad	Basti	Achham
Karnali-Khaptad	Batulasen	Achham
Karnali-Khaptad	Bayala	Achham
Karnali-Khaptad	Bhagyawori	Achham
Karnali-Khaptad	Bhairabsthan	Achham
Karnali-Khaptad	Bhatakatiya	Achham
Karnali-Khaptad	Bhuli	Achham
Karnali-Khaptad	Binayak	Achham
Karnali-Khaptad	Bindhyawasini	Achham
Karnali-Khaptad	Birpath	Achham
Karnali-Khaptad	Budhakot	Achham
Karnali-Khaptad	Chalsa	Achham
Karnali-Khaptad	Chandika(Bayalpata)	Achham
Karnali-Khaptad	Chaphamandau	Achham
Karnali-Khaptad	Darna	Achham
Karnali-Khaptad	Devasthan	Achham
Karnali-Khaptad	Dhakari	Achham
Karnali-Khaptad	Dhaku	Achham
Karnali-Khaptad	Dhamali	Achham
Karnali-Khaptad	Dhodasain	Achham
Karnali-Khaptad	Dhudharukot	Achham
Karnali-Khaptad	Dhungachalna	Achham
Karnali-Khaptad	Duni	Achham
Karnali-Khaptad	Gajara	Achham
Karnali-Khaptad	Hatikot	Achham
Karnali-Khaptad	Hichma	Achham
Karnali-Khaptad	Jalapadevi	Achham

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Laha	Dolpa
Karnali-Khaptad	Lawan	Dolpa
Karnali-Khaptad	Likhu	Dolpa
Karnali-Khaptad	Majhfal	Dolpa
Karnali-Khaptad	Mukot	Dolpa
Karnali-Khaptad	Narku	Dolpa
Karnali-Khaptad	Pahada	Dolpa
Karnali-Khaptad	Phoksundo	Dolpa
Karnali-Khaptad	Raha	Dolpa
Karnali-Khaptad	RIMI	Dolpa
Karnali-Khaptad	Sahartara	Dolpa
Karnali-Khaptad	Saldang	Dolpa
Karnali-Khaptad	Sarmi	Dolpa
Karnali-Khaptad	Suhun	Dolpa
Karnali-Khaptad	Tinje	Dolpa
Karnali-Khaptad	Tripurakot	Dolpa
Karnali-Khaptad	BanjaKakani	Doti
Karnali-Khaptad	Banlek	Doti
Karnali-Khaptad	Barchhen	Doti
Karnali-Khaptad	Basudevi	Doti
Karnali-Khaptad	Bhumirajmadau	Doti
Karnali-Khaptad	ChawaraChautara	Doti
Karnali-Khaptad	Chhapali	Doti
Karnali-Khaptad	Chhatiwan	Doti
Karnali-Khaptad	Dahakalikasthan	Doti
Karnali-Khaptad	Daud	Doti
Karnali-Khaptad	Dhanglagau	Doti
Karnali-Khaptad	Dhirkamandau	Doti
Karnali-Khaptad	Dipayal Silgadhi N.P.	Doti
Karnali-Khaptad	Durgamadau	Doti
Karnali-Khaptad	Gadasera	Doti

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Gaguda	Doti
Karnali-Khaptad	Gairagau	Doti
Karnali-Khaptad	Ganjari	Doti
Karnali-Khaptad	Ghanteswor	Doti
Karnali-Khaptad	Girichauka	Doti
Karnali-Khaptad	Jijodamandau	Doti
Karnali-Khaptad	Kadamadaun	Doti
Karnali-Khaptad	Kalena	Doti
Karnali-Khaptad	Kalikaasthan	Doti
Karnali-Khaptad	Kanachaur	Doti
Karnali-Khaptad	Kapalleki	Doti
Karnali-Khaptad	KedarAkhada	Doti
Karnali-Khaptad	Khatiwada	Doti
Karnali-Khaptad	Khirsain	Doti
Karnali-Khaptad	Ladagada	Doti
Karnali-Khaptad	Lamikhahal	Doti
Karnali-Khaptad	LanaKedareswor	Doti
Karnali-Khaptad	Latamandau	Doti
Karnali-Khaptad	LaxmiNagar	Doti
Karnali-Khaptad	Mahadevsthan	Doti
Karnali-Khaptad	Mannakapadi	Doti
Karnali-Khaptad	Mudabhara	Doti
Karnali-Khaptad	Mudhegau	Doti
Karnali-Khaptad	Nirauli	Doti
Karnali-Khaptad	Pachanali	Doti
Karnali-Khaptad	Pokhari	Doti
Karnali-Khaptad	Ranagau	Doti
Karnali-Khaptad	Sanagau	Doti
Karnali-Khaptad	Saraswotnagar	Doti
Karnali-Khaptad	Satphari	Doti
Karnali-Khaptad	Simchaur	Doti
Karnali-Khaptad	Tijali	Doti
Karnali-Khaptad	Tikhatar	Doti

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Janalibandali	Achham
Karnali-Khaptad	Janalikot	Achham
Karnali-Khaptad	Jupu	Achham
Karnali-Khaptad	Kalagau	Achham
Karnali-Khaptad	Kalekanda	Achham
Karnali-Khaptad	Kalika	Achham
Karnali-Khaptad	Kalikaasthan	Achham
Karnali-Khaptad	Khaptad	Achham
Karnali-Khaptad	Khodasadevi	Achham
Karnali-Khaptad	Kuika	Achham
Karnali-Khaptad	Kuntibandali	Achham
Karnali-Khaptad	Kushkot	Achham
Karnali-Khaptad	Layati	Achham
Karnali-Khaptad	Lungra	Achham
Karnali-Khaptad	Malatikot	Achham
Karnali-Khaptad	Mangalsen	Achham
Karnali-Khaptad	Marku	Achham
Karnali-Khaptad	Mashtanamdali	Achham
Karnali-Khaptad	Mastamandau	Achham
Karnali-Khaptad	Nada	Achham
Karnali-Khaptad	Nandegada	Achham
Karnali-Khaptad	Nawathana	Achham
Karnali-Khaptad	Oligau	Achham
Karnali-Khaptad	Patalikot	Achham
Karnali-Khaptad	Payal	Achham
Karnali-Khaptad	Pulletala	Achham
Karnali-Khaptad	Rahaph	Achham
Karnali-Khaptad	Ramarosan	Achham
Karnali-Khaptad	Raniban	Achham
Karnali-Khaptad	Ridikot	Achham
Karnali-Khaptad	Risidaha	Achham
Karnali-Khaptad	Santada	Achham
Karnali-Khaptad	Sera	Achham

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Toleni	Doti
Karnali-Khaptad	Wagalek	Doti
Karnali-Khaptad	Warpata	Doti
Karnali-Khaptad	Baraigaun	Humla
Karnali-Khaptad	Bargaun	Humla
Karnali-Khaptad	Chhipra	Humla
Karnali-Khaptad	Dandafaya	Humla
Karnali-Khaptad	Darma	Humla
Karnali-Khaptad	Gothi	Humla
Karnali-Khaptad	Hepka	Humla
Karnali-Khaptad	Jair	Humla
Karnali-Khaptad	Kalika	Humla
Karnali-Khaptad	Khagalgaun	Humla
Karnali-Khaptad	Kharpunath	Humla
Karnali-Khaptad	Lali	Humla
Karnali-Khaptad	Limi	Humla
Karnali-Khaptad	Madana	Humla
Karnali-Khaptad	Maila	Humla
Karnali-Khaptad	Melchham	Humla
Karnali-Khaptad	iMimi	Humla
Karnali-Khaptad	Muchu	Humla
Karnali-Khaptad	Raya	Humla
Karnali-Khaptad	Rodikot	Humla
Karnali-Khaptad	Sarkeedeu	Humla
Karnali-Khaptad	Saya(Sama)	Humla
Karnali-Khaptad	Shreemastha	Humla
Karnali-Khaptad	ShreeNagar	Humla
Karnali-Khaptad	Simikot	Humla
Karnali-Khaptad	Syada	Humla
Karnali-Khaptad	Thehe	Humla
Karnali-Khaptad	Archhani	Jajarkot
Karnali-Khaptad	BhagawatiTol	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Bhoor	Jajarkot

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Siddheswor	Achham
Karnali-Khaptad	Siudi	Achham
Karnali-Khaptad	Soukat	Achham
Karnali-Khaptad	Sutar	Achham
Karnali-Khaptad	Thanti	Achham
Karnali-Khaptad	Timilsain	Achham
Karnali-Khaptad	Toli	Achham
Karnali-Khaptad	Tosi	Achham
Karnali-Khaptad	Turmakhad	Achham
Karnali-Khaptad	Walant	Achham
Karnali-Khaptad	Warla	Achham
Karnali-Khaptad	Amchaur	Baitadi
Karnali-Khaptad	Basantapur	Baitadi
Karnali-Khaptad	Basuling	Baitadi
Karnali-Khaptad	Bhatana	Baitadi
Karnali-Khaptad	Bhumeswor	Baitadi
Karnali-Khaptad	Bijayapur	Baitadi
Karnali-Khaptad	Bilashpur	Baitadi
Karnali-Khaptad	Bumiraj	Baitadi
Karnali-Khaptad	Chaukham	Baitadi
Karnali-Khaptad	Dasharathchanda.N.P.	Baitadi
Karnali-Khaptad	Dehimandau	Baitadi
Karnali-Khaptad	Deulek	Baitadi
Karnali-Khaptad	Dhikarim/Rim	Baitadi
Karnali-Khaptad	Dhikasintad/Sitad	Baitadi
Karnali-Khaptad	Dhungad	Baitadi
Karnali-Khaptad	Dilasaini	Baitadi
Karnali-Khaptad	Durgabhabani	Baitadi
Karnali-Khaptad	Durgasthan	Baitadi
Karnali-Khaptad	Gajari	Baitadi
Karnali-Khaptad	Giregada	Baitadi
Karnali-Khaptad	Gokuleswor	Baitadi
Karnali-Khaptad	Guljar	Baitadi

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Daha	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Dandagaun	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Dasera	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Dhime	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Garkhakot	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Jagatipur	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Jhapra	Jajarkot
Karnali-Khaptad	JungaThapachaur	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Karkigaun	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Khagenkot	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Khalanga	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Kortrang	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Lahai	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Majhakot	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Nayakwada	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Paink	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Pajaru	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Punama	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Ragda	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Ramidanda	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Rokayagaun	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Sakala	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Salma	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Sima	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Suwanauli	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Talegaun	Jajarkot
Karnali-Khaptad	ThalaRaikar	Jajarkot
Karnali-Khaptad	Badki	Jumla
Karnali-Khaptad	Birat	Jumla
Karnali-Khaptad	Buvramadichaur	Jumla
Karnali-Khaptad	ChandanNath	Jumla
Karnali-Khaptad	Chhumchaur	Jumla
Karnali-Khaptad	Depalgaun	Jumla

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Gurukhola	Baitadi
Karnali-Khaptad	Gwallek	Baitadi
Karnali-Khaptad	Hat	Baitadi
Karnali-Khaptad	Hatraj	Baitadi
Karnali-Khaptad	Kaipal	Baitadi
Karnali-Khaptad	Kataujpani	Baitadi
Karnali-Khaptad	Kotila	Baitadi
Karnali-Khaptad	Kotpetara	Baitadi
Karnali-Khaptad	Kulau	Baitadi
Karnali-Khaptad	Kuwakot	Baitadi
Karnali-Khaptad	Mahadevsthan	Baitadi
Karnali-Khaptad	Mahakali	Baitadi
Karnali-Khaptad	Maharudra	Baitadi
Karnali-Khaptad	Malladehi	Baitadi
Karnali-Khaptad	Mathairaj	Baitadi
Karnali-Khaptad	Maunali	Baitadi
Karnali-Khaptad	Melauli	Baitadi
Karnali-Khaptad	Nagarjun	Baitadi
Karnali-Khaptad	Nwadeu	Baitadi
Karnali-Khaptad	Nwali	Baitadi
Karnali-Khaptad	Pancheswor	Baitadi
Karnali-Khaptad	Patan	Baitadi
Karnali-Khaptad	Raudidewal	Baitadi
Karnali-Khaptad	Rauleswor	Baitadi
Karnali-Khaptad	Rudreswor	Baitadi
Karnali-Khaptad	Sakar	Baitadi
Karnali-Khaptad	Salena	Baitadi
Karnali-Khaptad	Sarmali	Baitadi
Karnali-Khaptad	Shankarpur	Baitadi
Karnali-Khaptad	Shibanath	Baitadi
Karnali-Khaptad	Shikharpur	Baitadi
Karnali-Khaptad	Shivaling	Baitadi
Karnali-Khaptad	Siddhapur	Baitadi

(1-55)

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Dhapa	Jumla
Karnali-Khaptad	Dillichaur	Jumla
Karnali-Khaptad	Garjyangkot	Jumla
Karnali-Khaptad	GhodeMahadev	Jumla
Karnali-Khaptad	Guthichaur	Jumla
Karnali-Khaptad	Haku	Jumla
Karnali-Khaptad	Kalikakhetu	Jumla
Karnali-Khaptad	Kanakasundari	Jumla
Karnali-Khaptad	KartikSwami	Jumla
Karnali-Khaptad	Kudari	Jumla
Karnali-Khaptad	Labhra	Jumla
Karnali-Khaptad	Lihii(Rara)	Jumla
Karnali-Khaptad	MahabePattharkhola	Jumla
Karnali-Khaptad	MahatGaun	Jumla
Karnali-Khaptad	MalikaBota	Jumla
Karnali-Khaptad	Malikathota	Jumla
Karnali-Khaptad	Narakot	Jumla
Karnali-Khaptad	Pandawagufa	Jumla
Karnali-Khaptad	Patarasi	Jumla
Karnali-Khaptad	Patmara	Jumla
Karnali-Khaptad	Sanigaun	Jumla
Karnali-Khaptad	Taliun	Jumla
Karnali-Khaptad	Tamti	Jumla
Karnali-Khaptad	Tatopani	Jumla
Karnali-Khaptad	Badaikot	Kalikot
Karnali-Khaptad	Chhapre	Kalikot
Karnali-Khaptad	Chilikhaya	Kalikot
Karnali-Khaptad	Dah	Kalikot
Karnali-Khaptad	Dholagoh	Kalikot
Karnali-Khaptad	Gela	Kalikot
Karnali-Khaptad	Jubika	Kalikot
Karnali-Khaptad	Khin	Kalikot
Karnali-Khaptad	Kotbada	Kalikot

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Siddheswor	Baitadi
Karnali-Khaptad	Sikash	Baitadi
Karnali-Khaptad	Silanga	Baitadi
Karnali-Khaptad	SreeKedar	Baitadi
Karnali-Khaptad	Sreekot	Baitadi
Karnali-Khaptad	Talladehi	Baitadi
Karnali-Khaptad	Thalakanda	Baitadi
Karnali-Khaptad	Udayadeb	Baitadi
Karnali-Khaptad	Banjh	Bajhang
Karnali-Khaptad	Bhairabanath	Bajhang
Karnali-Khaptad	Bhamchaur	Bajhang
Karnali-Khaptad	Bhatekhola	Bajhang
Karnali-Khaptad	Byasi	Bajhang
Karnali-Khaptad	Chainpur	Bajhang
Karnali-Khaptad	Chaudhari	Bajhang
Karnali-Khaptad	Dahabagar	Bajhang
Karnali-Khaptad	Dangaji	Bajhang
Karnali-Khaptad	Dantola	Bajhang
Karnali-Khaptad	Daulichaur	Bajhang
Karnali-Khaptad	Deulekh	Bajhang
Karnali-Khaptad	Deulikot	Bajhang
Karnali-Khaptad	Dhamena	Bajhang
Karnali-Khaptad	Gadaraya	Bajhang
Karnali-Khaptad	Hemantabada	Bajhang
Karnali-Khaptad	Kadel	Bajhang
Karnali-Khaptad	Kailash	Bajhang
Karnali-Khaptad	Kalukheti	Bajhang
Karnali-Khaptad	Kanda	Bajhang
Karnali-Khaptad	Kaphalaseri	Bajhang
Karnali-Khaptad	Khiratadi	Bajhang
Karnali-Khaptad	Koiralakot	Bajhang
Karnali-Khaptad	KotBhairab	Bajhang
Karnali-Khaptad	Kotdewal	Bajhang

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Kumalgaun	Kalikot
Karnali-Khaptad	Lalu	Kalikot
Karnali-Khaptad	Mailkot	Kalikot
Karnali-Khaptad	Manma	Kalikot
Karnali-Khaptad	Marta	Kalikot
Karnali-Khaptad	Mehalmudi	Kalikot
Karnali-Khaptad	Mugraha	Kalikot
Karnali-Khaptad	Mumra	Kalikot
Karnali-Khaptad	Nanikot	Kalikot
Karnali-Khaptad	Odanku	Kalikot
Karnali-Khaptad	Palha	Kalikot
Karnali-Khaptad	Phojmahadev	Kalikot
Karnali-Khaptad	Phukot	Kalikot
Karnali-Khaptad	Ramchuli	Kalikot
Karnali-Khaptad	Ramnakot	Kalikot
Karnali-Khaptad	Ranku	Kalikot
Karnali-Khaptad	Rupsha	Kalikot
Karnali-Khaptad	Sipkhana	Kalikot
Karnali-Khaptad	Sukatiya	Kalikot
Karnali-Khaptad	Syuna	Kalikot
Karnali-Khaptad	Thirpu	Kalikot
Karnali-Khaptad	Dhainakot	Mugu
Karnali-Khaptad	Dolphu	Mugu
Karnali-Khaptad	Gumtha	Mugu
Karnali-Khaptad	Hyanglu	Mugu
Karnali-Khaptad	Jima	Mugu
Karnali-Khaptad	Karkibada	Mugu
Karnali-Khaptad	Khaumale	Mugu
Karnali-Khaptad	Kimari	Mugu
Karnali-Khaptad	Kotdanda	Mugu
Karnali-Khaptad	Mangri	Mugu
Karnali-Khaptad	Mihi (Bhiyee)	Mugu
Karnali-Khaptad	Mugu	Mugu

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Lamatola	Bajhang
Karnali-Khaptad	Lekhgau	Bajhang
Karnali-Khaptad	Luyanta	Bajhang
Karnali-Khaptad	Majhigau	Bajhang
Karnali-Khaptad	Malumela	Bajhang
Karnali-Khaptad	Mashdev	Bajhang
Karnali-Khaptad	Matela	Bajhang
Karnali-Khaptad	Maulali	Bajhang
Karnali-Khaptad	Melbisauni	Bajhang
Karnali-Khaptad	Parakatne	Bajhang
Karnali-Khaptad	Patadewal	Bajhang
Karnali-Khaptad	Pauwagadhi	Bajhang
Karnali-Khaptad	Pipalkot	Bajhang
Karnali-Khaptad	Royal	Bajhang
Karnali-Khaptad	Rilu	Bajhang
Karnali-Khaptad	Rithapata	Bajhang
Karnali-Khaptad	Sainpasela	Bajhang
Karnali-Khaptad	Subeda	Bajhang
Karnali-Khaptad	Sunikot	Bajhang
Karnali-Khaptad	Sunkuda	Bajhang
Karnali-Khaptad	Surma	Bajhang
Karnali-Khaptad	Syandi	Bajhang
Karnali-Khaptad	Atichaur	Bajura
Karnali-Khaptad	Baddhu	Bajura
Karnali-Khaptad	Bai	Bajura
Karnali-Khaptad	Barhabise	Bajura
Karnali-Khaptad	Bichhaiyan	Bajura
Karnali-Khaptad	Bramhatola	Bajura
Karnali-Khaptad	Budhiganga	Bajura
Karnali-Khaptad	Chhatara	Bajura
Karnali-Khaptad	Dahakot	Bajura
Karnali-Khaptad	Dogadi	Bajura
Karnali-Khaptad	Gotree	Bajura

(1 - 472)

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Natharpu	Mugu
Karnali-Khaptad	Photu	Mugu
Karnali-Khaptad	Pina	Mugu
Karnali-Khaptad	Pulu	Mugu
Karnali-Khaptad	Rara(Gilas)	Mugu
Karnali-Khaptad	RaraKalai	Mugu
Karnali-Khaptad	Rowa	Mugu
Karnali-Khaptad	Ruga	Mugu
Karnali-Khaptad	Seri	Mugu
Karnali-Khaptad	Shreekot	Mugu
Karnali-Khaptad	ShreeNagar.	Mugu
Karnali-Khaptad	Sukhadhik	Mugu
Karnali-Khaptad	AathbisDanda	Rukum
Karnali-Khaptad	Aathbiskot	Rukum
Karnali-Khaptad	Arma	Rukum
Karnali-Khaptad	Bafikot	Rukum
Karnali-Khaptad	Bnalakacha	Rukum
Karnali-Khaptad	Chaurjahari (Bijayashwari)	Rukum
Karnali-Khaptad	Chhiwang	Rukum
Karnali-Khaptad	Chokhawang	Rukum
Karnali-Khaptad	Duli	Rukum
Karnali-Khaptad	Garayala	Rukum
Karnali-Khaptad	Gautamkot.	Rukum
Karnali-Khaptad	Ghetma	Rukum
Karnali-Khaptad	Jang	Rukum
Karnali-Khaptad	Jhula	Rukum
Karnali-Khaptad	Khara	Rukum
Karnali-Khaptad	Kholagaun	Rukum
Karnali-Khaptad	Kotjahari	Rukum
Karnali-Khaptad	Magma	Rukum
Karnali-Khaptad	Muru	Rukum
Karnali-Khaptad	MusikotKhalanga	Rukum
Karnali-Khaptad	Nuwakot	Rukum

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Gudukhati	Bajura
Karnali-Khaptad	Jagannath	Bajura
Karnali-Khaptad	Jayabageswori	Bajura
Karnali-Khaptad	Jugada	Bajura
Karnali-Khaptad	Jukot	Bajura
Karnali-Khaptad	Kailashmandau	Bajura
Karnali-Khaptad	Kanda	Bajura
Karnali-Khaptad	Kolti	Bajura
Karnali-Khaptad	Kotila	Bajura
Karnali-Khaptad	Kuldeumadau	Bajura
Karnali-Khaptad	Manakot	Bajura
Karnali-Khaptad	Martadi	Bajura
Karnali-Khaptad	Pandusain	Bajura
Karnali-Khaptad	Rugin	Bajura
Karnali-Khaptad	Sapata	Bajura
Karnali-Khaptad	Tolidewal	Bajura
Karnali-Khaptad	Ajayameru	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Alital	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Amargadhi-N.P.	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Ashigram	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Bagarkot	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Belapur	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Bhadrapur	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Bhageswor	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Chipur	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	DawalDibyapur	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Ganeshpur	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Gankhet	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Jogbuda	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Kailapalamandau	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Koteli	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Manilek	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Mashtamandau	Dadeldhura

Province	VDC Name	District Name	District Name
Karnali-Khaptad	Pipal	Rukum	Rukum
Karnali-Khaptad	Pokhara	Rukum	Rukum
Karnali-Khaptad	PurtimKanda	Rukum	Rukum
Karnali-Khaptad	Pwang	Rukum	Rukum
Karnali-Khaptad	Pyaugha	Rukum	Rukum
Karnali-Khaptad	Rugha	Rukum	Rukum
Karnali-Khaptad	Sankha	Rukum	Rukum
Karnali-Khaptad	Simli	Rukum	Rukum
Karnali-Khaptad	Sisine	Rukum	Rukum
Karnali-Khaptad	Syalagadi	Rukum	Rukum
Karnali-Khaptad	Syalapakha	Rukum	Rukum
Karnali-Khaptad	Badagaun	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	BajhiKanda	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Bame	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Bhalchaur	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Chandekareni	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Chhayachhetra	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Damachaur	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Dandagaun	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Darmakot	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Devsthal	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Dhakadam	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Dhanjaripipal	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Dhanwang	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Hiwalcha	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Jimali	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Kabhrechaur	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Kajeri	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Kalagaun	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	KalimatiKalche	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	KalimatiRampur	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Karagithi	Salyan	Salyan
Karnali-Khaptad	Kavra	Salyan	Salyan

Province	VDC Name	District Name	District Name
Karnali-Khaptad	Nawadurga	Dadeldhura	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Rupal	Dadeldhura	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Samejee	Dadeldhura	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	Sirsha	Dadeldhura	Dadeldhura
Karnali-Khaptad	AwalParajul	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	BadaBhairab	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	BadaKhola	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Badalamji	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Baluwatar	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Bansi	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Baraha	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Belpata	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Bhawani	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Bindhyabasini	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Bisalla	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Chamunda	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Chauratha	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	DadaParajul	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Dullu	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Gamaudi	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Gauri	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Goganpani	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Jaganath	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Jambukandhi	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	KalBhairab	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Kalika	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Kasikandh	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Katti	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Khadkawada	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Kharigera	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Kusapani	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Lakandra	Dailekh	Dailekh
Karnali-Khaptad	Lakuri	Dailekh	Dailekh

mr
(1-60)

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Khalanga	Salyan
Karnali-Khaptad	Korbanghimpe	Salyan
Karnali-Khaptad	Kotbara	Salyan
Karnali-Khaptad	Kotmola	Salyan
Karnali-Khaptad	Kubhindedaha	Salyan
Karnali-Khaptad	Laxmipur	Salyan
Karnali-Khaptad	Lekhpokhara	Salyan
Karnali-Khaptad	Majhkanda	Salyan
Karnali-Khaptad	Marke	Salyan
Karnali-Khaptad	Marmaparikanda	Salyan
Karnali-Khaptad	Mulkhola	Salyan
Karnali-Khaptad	Nigalchula	Salyan
Karnali-Khaptad	Phalawang	Salyan
Karnali-Khaptad	Pipalmeta	Salyan
Karnali-Khaptad	Rim	Salyan
Karnali-Khaptad	SaijuwalTakura	Salyan
Karnali-Khaptad	Shivarath	Salyan
Karnali-Khaptad	Siddheswari	Salyan
Karnali-Khaptad	Sinbang	Salyan
Karnali-Khaptad	Suikot	Salyan
Karnali-Khaptad	Syanikkhal	Salyan
Karnali-Khaptad	Tharmare	Salyan
Karnali-Khaptad	Tribeni	Salyan
Karnali-Khaptad	Agragaun	Surkhet
Karnali-Khaptad	AWALCHING	Surkhet
Karnali-Khaptad	Babiyachaur	Surkhet
Karnali-Khaptad	Bajedichaur	Surkhet
Karnali-Khaptad	Betan	Surkhet
Karnali-Khaptad	Bidyapur	Surkhet
Karnali-Khaptad	Bijaura	Surkhet
Karnali-Khaptad	Birendra Nagar N.P.	Surkhet
Karnali-Khaptad	Chapre	Surkhet
Karnali-Khaptad	Chhinchu	Surkhet

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Lalikanda	Dailekh
Karnali-Khaptad	LyatiBindraseni	Dailekh
Karnali-Khaptad	MairiKalikathum	Dailekh
Karnali-Khaptad	Maliika	Dailekh
Karnali-Khaptad	Moheitolee	Dailekh
Karnali-Khaptad	Narayan N.P.	Dailekh
Karnali-Khaptad	NauleKatuwal	Dailekh
Karnali-Khaptad	Nepa	Dailekh
Karnali-Khaptad	Nomule	Dailekh
Karnali-Khaptad	Odhari	Dailekh
Karnali-Khaptad	Padukasthan	Dailekh
Karnali-Khaptad	Pagnath	Dailekh
Karnali-Khaptad	Piladi	Dailekh
Karnali-Khaptad	Pipalkot	Dailekh
Karnali-Khaptad	PusakotChiudi	Dailekh
Karnali-Khaptad	RakamKarnali	Dailekh
Karnali-Khaptad	Raniban	Dailekh
Karnali-Khaptad	RawatKot	Dailekh
Karnali-Khaptad	Room	Dailekh
Karnali-Khaptad	Salleri	Dailekh
Karnali-Khaptad	Santalla	Dailekh
Karnali-Khaptad	Seri	Dailekh
Karnali-Khaptad	Sigaudi	Dailekh
Karnali-Khaptad	Sinhasain	Dailekh
Karnali-Khaptad	Tilepata	Dailekh
Karnali-Khaptad	Toli	Dailekh
Karnali-Khaptad	Tolijaisi	Dailekh
Karnali-Khaptad	Bhagabati	Darchula
Karnali-Khaptad	Boharigau	Darchula
Karnali-Khaptad	Bramhadev	Darchula
Karnali-Khaptad	Byash	Darchula
Karnali-Khaptad	Chhapari	Darchula
Karnali-Khaptad	Dadakot	Darchula

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Dattu	Darchula
Karnali-Khaptad	Dethala	Darchula
Karnali-Khaptad	Dhap	Darchula
Karnali-Khaptad	Dhari	Darchula
Karnali-Khaptad	Dhaulakot	Darchula
Karnali-Khaptad	Dhuligada	Darchula
Karnali-Khaptad	Eyarkot	Darchula
Karnali-Khaptad	Ghusa	Darchula
Karnali-Khaptad	Gokuleswor	Darchula
Karnali-Khaptad	Guljar	Darchula
Karnali-Khaptad	Gwani	Darchula
Karnali-Khaptad	Hikila	Darchula
Karnali-Khaptad	Hunainath	Darchula
Karnali-Khaptad	Huti	Darchula
Karnali-Khaptad	Katai (Kante)	Darchula
Karnali-Khaptad	Khalanga	Darchula
Karnali-Khaptad	Khandeswori	Darchula
Karnali-Khaptad	Khar	Darchula
Karnali-Khaptad	Kharakada	Darchula
Karnali-Khaptad	Lali	Darchula
Karnali-Khaptad	Latinath	Darchula
Karnali-Khaptad	Malikarjun	Darchula
Karnali-Khaptad	Pipalchauri	Darchula
Karnali-Khaptad	Ranisikhar	Darchula
Karnali-Khaptad	Rapla	Darchula
Karnali-Khaptad	Rithachaupata	Darchula
Karnali-Khaptad	Sankarpur	Darchula
Karnali-Khaptad	Seri	Darchula
Karnali-Khaptad	Sharmauli	Darchula
Karnali-Khaptad	Sikhar	Darchula
Karnali-Khaptad	Sipti	Darchula
Karnali-Khaptad	Sिताला	Darchula
Karnali-Khaptad	Sunsera	Darchula

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Dahachaur	Surkhet
Karnali-Khaptad	Dandakhali	Surkhet
Karnali-Khaptad	Dasarathpur	Surkhet
Karnali-Khaptad	Dharapani	Surkhet
Karnali-Khaptad	Gadibayalkada	Surkhet
Karnali-Khaptad	Garpan	Surkhet
Karnali-Khaptad	GhatGaun	Surkhet
Karnali-Khaptad	Ghoreta	Surkhet
Karnali-Khaptad	Ghumkhahare	Surkhet
Karnali-Khaptad	Gumi	Surkhet
Karnali-Khaptad	Guthu	Surkhet
Karnali-Khaptad	Hariharpur	Surkhet
Karnali-Khaptad	Jarbuta	Surkhet
Karnali-Khaptad	Kafalkot	Surkhet
Karnali-Khaptad	Kalyan	Surkhet
Karnali-Khaptad	Kaprichaur	Surkhet
Karnali-Khaptad	Khanikholla	Surkhet
Karnali-Khaptad	Kunathari	Surkhet
Karnali-Khaptad	Lagaam	Surkhet
Karnali-Khaptad	Latikoili	Surkhet
Karnali-Khaptad	Lekharsa	Surkhet
Karnali-Khaptad	Lekhgaun	Surkhet
Karnali-Khaptad	Lekhparajul	Surkhet
Karnali-Khaptad	Maintada	Surkhet
Karnali-Khaptad	Malarani	Surkhet
Karnali-Khaptad	Matela	Surkhet
Karnali-Khaptad	Mehelkuna	Surkhet
Karnali-Khaptad	Neta	Surkhet
Karnali-Khaptad	Pamka	Surkhet
Karnali-Khaptad	Pokharikanda	Surkhet
Karnali-Khaptad	Rajena	Surkhet
Karnali-Khaptad	Rakam	Surkhet
Karnali-Khaptad	Ramghat	Surkhet

(1-63)

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Tapoban	Darchula
Karnali-Khaptad	Uku	Darchula
Karnali-Khaptad	Bhijer	Dolpa
Karnali-Khaptad	Chharka	Dolpa
Karnali-Khaptad	Dho	Dolpa
Karnali-Khaptad	Dunai	Dolpa
Karnali-Khaptad	Jufal	Dolpa
Karnali-Khaptad	Kaigaun	Dolpa
Karnali-Khaptad	Kalika	Dolpa

Province	VDC Name	District Name
Karnali-Khaptad	Ranibas	Surkhet
Karnali-Khaptad	Ratu	Surkhet
Karnali-Khaptad	Sahare	Surkhet
Karnali-Khaptad	Salkot	Surkhet
Karnali-Khaptad	Satakhani	Surkhet
Karnali-Khaptad	Taranga	Surkhet
Karnali-Khaptad	Tatopani	Surkhet
Karnali-Khaptad	Uttarganga	Surkhet

Madhesh-Awadh-Tharuwan

Province	VDC Name	District Name
Madesh-Awadh-Tharuwan	Balaramwapur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Baluhawa	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Banganga	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Baraipur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Barakulpur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Basantapur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Baskhaur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bedauli	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bhagwanpur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bhalubari	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bijuwa	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Birpur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bishunpur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bithuwa	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Budhi	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Chanai	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dhankauli	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dharmpaniya	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dohani	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dubiyar	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dumara	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Fullika	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gajehada	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Ganeshpur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gauri	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gotihawa	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gugauli	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Haranampur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Haruona	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Hariharpur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Hathausa	Kapilbastu

Province	VDC Name	District Name
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bageswari	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Banakatawa	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Banakatti	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Basudevapur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bejapur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Belahari	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Belbhar	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Betahani	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bhawaniyapur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Binauna	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Chisapani	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Ganapur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gangapur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Hirminiya	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Holiya	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Indarpur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Jaispur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kalaphanta	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kamdi	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kanchanapur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kathkuiya	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	KhajuraKhurda	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Khaskarkado	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Khaskusma	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kohalpur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Laxmanpur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Mahadevpuri	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Manikapur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Matahiya	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Narainapur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Naubasta	Banke

Province	VDC Name	District Name
Madesh-Awadh-Tharuwan	Hathihawa	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Jahadi	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Jawabhari	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Jayanagar	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kajarhawa	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kapilbastu N.P.	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Khurhuriya	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kopawa	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	KrishnaNagar	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kushhawa	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Labani	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Lalpur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Maharajanj	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Mahendrakot	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Mahuwa	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Malwar	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Manpur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Milmi	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Motipur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	NandaNagar	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Nigalihawa	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Pakadi	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Parsohiya	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Patariya	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Patna	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Patthardaihiya	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Pipara	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Purusottampur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Rajpur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Ramnagar	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Rangapur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sauraha	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Shipanagar	Kapilbastu

Province	VDC Name	District Name
Madesh-Awadh-Tharuwan	Nepalgunj N.P.	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Paraspur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Phatepur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Piparhawa	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Puraina	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Puraini	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Radhapur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Rajjhena	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Raniyapur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Saigaun	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Samserganj	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sitapur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sonapur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Titihiriya	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Udarapur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Udayapur	Banke
Madesh-Awadh-Tharuwan	Badalpur	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Baganaha	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Baniyabhar	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Belawa	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bhimapur	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Daulatpur	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Deudakala	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dhadhavar	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dhodhari	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gola	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gulariya N.P.	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Jamuni	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kalika	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	KhairiChandanpur	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Magaragadi	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Mahamadpur	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Manau	Bardiya

Province	VDC Name	District Name
Madesh-Awadh-Tharuwan	ManpurMainapokhar	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	ManpurTapara	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Motipur	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	NayaGauin	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Neulapur	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Padanaha	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Pasupatinagar	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Patabhar	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Rajapur	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sanashree	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sivapur	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sorhawa	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Suryapatawa	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Taratal	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Thakudwara	Bardiya
Madesh-Awadh-Tharuwan	Baghmare	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bela	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bijauri	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Chaulahi	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dhanauri	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dharna	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dhikpur	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Duruwa	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gadhawa	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gangapraspur	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gobardiya	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Goltakuri	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Halwar	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Hekuli	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Koilabas	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Lalmatiya	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Laxmipur	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Manpur	Dang
Province	VDC Name	District Name
Madesh-Awadh-Tharuwan	Shivagadhi	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Shivapur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Singhkor	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sirsihawa	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sisawa	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Somdiha	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Thunhiya	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Tilaurakot	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Titirkhi	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Udayapur	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	VidhyaNagar	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Amraut	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	BadaharaDubauliya	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Baidauli	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Banjariya	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bhujhawa	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	DawanneDevi	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Devagawa	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gairami	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	GuthiParsauni	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Guthisuryapura	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Hakui	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Harpur	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Jahada	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Jamuniya	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kudiya	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kusma	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Makar	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Manari	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Narsahi	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Pakalihawa	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Palhi	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Panchanagar	Nawalparasi

Province	VDC Name	District Name
Madesh-Awadh-Tharuwan	Narayanpur	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Panchakule	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	PawanNagar	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Phulbari	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Purandhara	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Rajpur	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Rampur	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Satbariya	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Saudiyar	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Shantinagar	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Shreegaun	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sisahaniya	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sonpur	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Tarigaun	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Tribhuvan Nagar N.P.	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Tulsiपुर N.P.	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Urahari	Dang
Madesh-Awadh-Tharuwan	Baliya	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Basauti	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Beladevipur	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bhajani	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Boniya	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Chauha	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Chaurmale	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dansinhapur	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Darakh	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dhangadhi N.P.	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dododhara	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Durgauli	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gadariya	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Geta	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Godawari	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Hasuliya	Kailali

Province	VDC Name	District Name
Madesh-Awadh-Tharuwan	Pratappur	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Ramgram N.P.	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Ramnagar	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Rampurkha	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	RampurKhadauna	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Rupauliya	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sanai	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sarawal	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Somani	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sukrauli	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Swathi	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	ThuloKhairatawa	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Tilakpur	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Tribenisusta	Nawalparasi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Aama	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Aanandaban	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Amuwa	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Asurena	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bagaha	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bagauli	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bairghat	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Basantapur	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Betakuia	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bhagawanpur	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bisunpura	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bodabar	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bogadi	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Chhipagada	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	ChhotakiRamnagar	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Chilhiya	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	DayaNagar	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dhakadhai	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dhamauli	Rupandehi

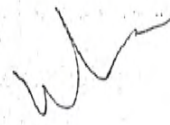
Province	VDC Name	District Name
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dudharakchhe	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Ekala	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Farena	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gajedi	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gangoliya	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Gonaha	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Harnaiya	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Hatibangai	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	HatiPharsatikar	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Jogada	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kamahariya	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Karahiya	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Karauta	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kerbani	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	KhadawaBangai	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Khudabagar	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Lumbini	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Lumbini Dev. Area	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Madhbaliya	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Madhuwani	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Mainahiya	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Majhagawa	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Makrahar	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	ManMateriya	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	ManPakadi	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Maryadpur	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Masina	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Motipur	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Padsari	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Pajarkatti	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	PakadiSakron	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Parroha	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Patekhoul	Rupandehi

Province	VDC Name	District Name
Madesh-Awadh-Tharuwan	Janakinagar	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Joshipur	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Khailad	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Khairala	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	KotaTulsipur	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Lalbojhi	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Malakheti	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Masuriya	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Mohanyal	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Munuwa	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Narayanpur	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Nigali	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Pahalmampur	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Pandaun	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Pathariya	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Pawera	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Phulwari	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Pratapapur	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	RamsikharJhala	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Ratanpur	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sadepani	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sahajpur	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sreepur	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sugarkhal	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Thapapur	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Tikapur N.P.	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Udasipur	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	Urma	Kailali
Madesh-Awadh-Tharuwan	BaisiBichawa	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Beldandi	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Chandani	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Daijee	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dekhatbhuli	Kanchanpur

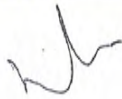
Province 6	VDC Name	District Name
Madesh-Awadh-Tharuwan	Dodhara	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Jhalari	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Kalika	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Krishnapur	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Laxmipur	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Mahendra Nagar N.P.	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Parasan	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Pipaladi	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	RaikawarBichawa	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	RampurBilaspur	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	RauteliBichawa	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sankarpur	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sreepur	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Suda	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Tribhuwanbast	Kanchanpur
Madesh-Awadh-Tharuwan	Abhirawa	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Ajigara	Kapilbastu
Madesh-Awadh-Tharuwan	Bahadrganj	Kapilbastu

Province 6	VDC Name	District Name
Madesh-Awadh-Tharuwan	Pokharvindi	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Rayapur	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Roinihawa	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Rudrapur	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sadi	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Saljhundi	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Semalar	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Semara Marchwar	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	ShankarNagar	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Siddharth Nagar N.P.	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sikatahan	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Silautiya	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Sipawa	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	SourahaPharsatikar	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Suryapura	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Tenuhawa	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	ThumhawaPiprahawa	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Tikuligadh	Rupandehi
Madesh-Awadh-Tharuwan	Butawal N.P.	Rupandehi

अनुसूची - २
स्वायत्त क्षेत्रको सूची
(धारा ८ संग सम्बन्धित)

क्र.सं.	स्वायत्त क्षेत्रको नाम
१.	कोचिला
२.	भांगद/उराउ
३.	द्विमाल
४.	मेचे
५.	सन्थाल
६.	लेप्चे
७.	याक्खा
८.	चेपाङ्ग
९.	दुरा
१०.	कुमाल
११.	दनुवार
१२.	पहरी
१३.	थामी
१४.	माफी
१५.	बराम
१६.	थकाली
१७.	छन्त्याल
१८.	सुरेल
१९.	सुनुवार
२०.	जिरेल
२१.	योल्मो
२२.	ब्यासी

अनुसूची ३
संघको अधिकार
(धारा ९ को उपधारा (१) सँग सम्बन्धित)

१. राष्ट्रिय सुरक्षा - रक्षा, सेना, नेपालको अन्तर्राष्ट्रिय सीमा, राष्ट्रिय गुप्तचर, अर्धसैनिक बल (केन्द्रीय प्रहरी) ।
२. मौद्रिक तथा वित्तीय नीति - राष्ट्रिय मौद्रिक नीति, मुद्रा, केन्द्रीय बैंक, विदेशी विनिमय, विदेशी मुद्रा, वैकिङ्ग तथा विमा नीति ।
३. वैदेशिक मामिला - विदेश नीति, संयुक्त राष्ट्र संघ लगायत अन्य अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्था सम्बन्धी मामिला, अन्तर्राष्ट्रिय बहुराष्ट्रिय कुटनीतिक सम्बन्ध, विदेशी सहयोग, अनुदान र ऋण आदान-प्रदान, राहदानी, प्रवेशाज्ञा, वैदेशिक लगानी नीति, वैदेशिक रोजगार, अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापार, आयात निर्यात, गैर आवासीय नेपाली सम्बन्धी नीति, अन्तर्राष्ट्रिय सुपर्दगी ।
४. संचार - केन्द्रीय दुरसंचार, हुलाक, रेडियो फ्रिक्वेन्सीको बाँडफाँड,
५. यातायात - राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय उड्डयन, अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, राष्ट्रिय राजमार्ग, राष्ट्रिय रेलवे, राष्ट्रिय रोपवे, राष्ट्रिय जलयात्रा,
६. कर राजस्व - भन्सार, संस्थागत आय कर, मूल्य अभिवृद्धि कर, आंशिक अन्तःशुल्क ।
७. नाप तौल - सबै किसिमका नाप तौल सम्बन्धी ।
८. ऊर्जा - आणविक ऊर्जा, ठूला नदी जलविद्युत ।
९. पर्यावरण - सबै किसिमका पर्यावरण, वातावरण, हिमाल संरक्षण, प्रवर्द्धन ।
१०. संघीय नागरिकता ।
११. बौद्धिक सम्पत्ती - पेटेन्ट, डिजाइन, ट्रेडमार्क, कपिराइट तथा अन्य औद्योगिक बौद्धिक सम्पत्ती ।
१२. हातहतियार, खरखजना
१३. शिक्षा स्वास्थ्य - संघीय विश्वविद्यालय, संघीय उच्च शिक्षा बोर्ड, संघीय माध्यमिक शिक्षा बोर्ड, स्वास्थ्य नीति ।
१४. अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी सम्झौता - दुई पक्षीय वा बहुपक्षीय अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी सम्झौता । प्रदेशको दायित्व सृजना हुने सन्धी सम्झौता प्रदेशले अनुमोदन सम्मिलन गरेपश्चात् प्रदेशमा लागू हुने ।
१५. फौजदारी कानून एवं फौजदारी कार्यविधि कानून ।
१६. अन्तर प्रादेशिक सिंचाई खानेपानी ।
१७. संघीय तथ्याङ्क ।
१८. कम्पनी र धितोपत्र कारोबार बजार
१९. क्वारेन्टाइन नीति
२०. सुख्खा बन्दरगाह
२१. खानी उत्खनन्
२२. सरकारी टेलिभिजन
२३. प्राकृतिक श्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी आंशिक

WLS

अनुसूची ४
प्रदेश (राज्य)को अधिकार
(धारा ९ को उपधारा (२) सँग सम्बन्धित)

१. प्रादेशिक मूल कानून
२. सुरक्षा : प्रादेशिक प्रहरी, प्रादेशिक शान्ति सुरक्षा, अपराध नियन्त्रण, प्रादेशिक गुप्तचर ।
३. सञ्चार : टेलिभिजन, रेडियो, अखबार ।
४. यातायात : विमानस्थल, प्रादेशिक रेलवे, प्रादेशिक रोपवे, प्रादेशिक जलयान, प्रादेशिक राजमार्ग ।
५. कर राजस्व : आशिक अन्तशुल्क, व्यक्तिगत आयकर, सवारी साधन कर, पारिश्रमिक कर, मनोरञ्जन कर, कृषि आयकर, सम्पत्ती कर, व्यवसायिक कर, घरजग्गा कर, रजिष्ट्रेशन कर, विज्ञापन कर, पर्यटन कर, मालपोत, बिक्री कर लगायत अन्य प्रादेशिक कर, सेवाशुल्क ।
६. कृषि उद्योग व्यवसाय तथा आर्थिक गतिविधि : भूमिसुधार, भूमि उपयोग, भूमिनीति, कृषि, केन्द्रीय बैंकको नियमनमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू तथा विभिन्न प्रकारका उद्योग व्यवसाय, विमा व्यवसाय, पर्यटन व्यवसाय, औद्योगिक सम्बन्ध, ट्रेड युनियन, श्रमनीति, वस्तु र सेवाको गुणस्तर, नियन्त्रण, अनुगमन, आपूर्ती, होटल, रिसोर्ट, ट्राभल्स, ट्रेनिङ्ग, ट्यापिटङ्ग, व्यवसाय दर्ता नियमन, प्रोप्राइटरशिप तथा साभ्दारी व्यवसाय सम्बन्धी नियमन ।
७. प्राकृतिक स्रोत : बनजंगल, खनिज, प्रादेशिक सिंचाई, प्रादेशिक नदी, तालतलैया, रोयल्टी ।
८. मनोरञ्जन : सबै प्रकारका मनोरञ्जन लगायत क्यासिनो समेत ।
९. शिक्षा स्वास्थ्य : विश्वविद्यालय, उच्च शिक्षा बोर्ड, विद्यालयस्तर बोर्ड परिक्षा, शैक्षिक संस्था, अस्पताल ।
१०. ऊर्जा ।
११. संघसंस्था : गुठी, ट्रष्ट; सामाजिक पेशागत संघसंस्था ।
१२. संघीय सरकारको सहमतिमा वैदेशिक सहयोग, अनुदान सहयोग, ऋण ।
१३. अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी सम्झौता : केन्द्रीय सरकारबाट अनुमोदन सम्मेलन भएको दुई पक्षिय वा बहुपक्षिय अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौतामा प्रदेशको दायित्व सृजना हुने अवस्थामा प्रदेशको अनुमोदन सम्मेलन सम्बन्धी कार्य ।
१४. कानून : प्रादेशिक देवानी कानून तथा कार्यविधि, सामान्य प्रकृतिको फौजदारी कानून एवं कार्यविधि ।
१५. प्रदेशसँग सम्बन्धित अधिकारको सम्बन्धमा आवश्यक कानून ।
१६. प्रादेशिक परिचय पत्र ।
१७. चिकित्सा, कानूनी इन्जिनियरिङ्ग लगायत विभिन्न पेशाको नियमन ।
१८. प्रादेशिक तथ्याङ्क ।
१९. नागरिकता र राहदानी वितरण ।
२०. भाषा, संस्कृति, लिपिको संरक्षण र प्रयोग
२१. जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद लगायत व्यक्तिगत घटनाको अभिलेखिकरण

अनुसूची - ५ Whi
 साभा अधिकारको सूची
 (धारा ९ (३) सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	विषयहरू
१	फौजदारी र देवानी कार्यविधि र प्रमाण र शपथ (कानूनी मान्यता, सार्वजनिक कार्य र अभिलेख र न्यायिक प्रक्रिया)
२	आवश्यक वस्तुको आपूर्ति, वितरण, मूल्य नियन्त्रण, गुणस्तर र अनुगमन
३	राज्यको सुरक्षासँग सम्बन्धित विषयमा निवारक नजर बन्द, कारागार तथा हिरासत व्यवस्थापन र शान्ति सुरक्षाको व्यवस्था तथा क्षतिपूर्ति
४	एक प्रदेशबाट अर्को प्रदेशमा अभियुक्त, धनुवा र कैदीको स्थानान्तरण
५	पारिवारिक मामला (विवाह, सम्पत्ति हस्तान्तरण, सम्बन्ध विच्छेद, लोपोन्मुख, दुहुरा धर्मपुत्र, उत्तराधिकार र संयुक्त पारिवारिक)सम्बन्धी कानून
६	सम्पत्ति प्राप्ति, अधिग्रहण र अधिकारको सृजना
७	करार, साभेदारी र एजेन्सी सम्बन्धी
८	टाटपल्टेको र दामासाही सम्बन्धी
९	औषधि र विषादी
१०	आर्थिक र सामाजिक योजना, परिवार नियोजन र जनसंख्या नियन्त्रण
११	सामाजिक सुरक्षा र रोजगारी, ट्रेड युनियन, औद्योगिक र मजदुरका हक अधिकार र विवाद सम्बन्धी कार्य, उपभोक्ता हित सम्बन्धी
१२	चिकित्सा, कानूनी र अन्य पेशाहरूको नियमन र अनुगमन
१३	घटना तथा जन्म मृत्यु दर्ता
१४	जलमार्ग
१५	अन्तर प्रदेश संचार माध्यम सम्बन्धी
१६	पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र संग्रहालय संरक्षण सम्बन्धी
१७	उद्योग तथा खनिज र भौतिक पूर्वाधार
१८	क्यासिनो, चिठ्ठा, सवारी साधन अनुमति
१९	अग्नि तथा प्राकृतिक प्रकोप नियन्त्रण र राहत तथा पुनर्निर्माण
२०	पर्यटन, खानेपानी तथा सरसफाई
२१	चलचित्र, सिनेमा हल सम्बन्धी
२२	बीमा
२३	गरिबी निवारण र औद्योगिकरण
२४	वैज्ञानिक अनुसन्धान, विज्ञान प्रविधि र मानव संसाधन विकास
२५	अन्तर प्रादेशिक रुपमा फैलिएको जङ्गल, जङ्गली जनावर, चराचुरुङ्गी, हिमाल, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा जल उपयोग, अन्तरप्रदेश सिचाई
२६	राष्ट्रिय तथा अन्तरप्रादेशिक पर्यावरण व्यवस्थापन
२७	भूमि नीति, भूमि व्यवस्थापन

अनुसुची - ६

स्थानीय तहको अधिकार

(धारा ९ को उपधारा (५) सँग सम्बन्धित)

क्र.सं	विषयहरु
१	नगर प्रहरी, सामुदायिक प्रहरी
२	सहकारी संस्था
३	एफ. एम संचालन, पत्रपत्रिका
४	सम्पत्ति कर, सवारी साधन कर, घरबहाल कर, मनोरञ्जन कर, पर्यटन सेवा कर, मालपोत, पारिश्रमिक र कृषि आयकर, विज्ञापन कर
५	प्राकृतिक श्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी
६	स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन
७	स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख संकलन
८	स्थानीय स्तरका विकास आयोजना तथा परियोजनाहरु
९	प्राथमिक, माध्यामिक र उच्च शिक्षा संचालन
१०	आधारभुत स्वास्थ्य र सरसफाई
११	स्थानीय बजार व्यवस्थापन
१२	स्थानीय सडक/ ग्रामीण सडक/ कृषि सडक
१३	मेलमिलाप र मध्यस्थता
१४	नागरिकता/राहदानी व्यवस्थापन
१५	घर जग्गा धनी पुर्जा वितरण
१६	कृषि तथा पशुपालन
१७	बूढा, बूढा, अपाङ्ग, महिला, एकल महिला र अशक्तहरुको व्यवस्थापन
१८	बेरोजगारको तथ्यांक संकलन
१९	कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, संचालन र नियन्त्रण
२०	जन्म, मृत्यु लगायतका व्यक्तिगत घटना दर्ता
२१	लघु जलविद्युत
२२	भाषा, संस्कृति र लिपि

अनुसुची - ७

स्वायत्त क्षेत्रको अधिकार

(धारा ९ को उपधारा (६) सँग सन्निहित)

क्र.सं	विषयहरु
१	सामुदायिक प्रहरी
२	सहकारी संस्था
३	एफ. एम रेडियो व्यवस्थापन र संचालन
४	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक र उच्च शिक्षा संचालन, अभिलेखालय, संग्रहालय
५	स्वास्थ्य सेवा
६	स्वायत्त निर्वाचित परिषद्
७	सम्पत्ति कर, व्यवसायिक कर, रि जग्गा रजिष्ट्रेसन कर, सवारी साधन कर, मनोरञ्जन कर, पर्यटन सेवा कर, मालपोत, पारिश्रमिक र कृषि आयकर
८	प्राकृतिक श्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी
९	सडक
१०	विद्युत आयोजना, सिंचाई आयोजना र अन्य विकास आयोजनाहरु
११	नागरिकता / राहदानी व्यवस्थापन
१२	जग्गा अभिलेख / जग्गा धनी पुर्जा
१३	खानी अन्वेषण र व्यवस्थापन (नीति, नियम वा कार्यान्वयन)
१४	भाषा, परम्परा, संस्कृति र लिपि संरक्षण
१५	प्राकृतिक स्रोत साधन र तिनको उपयोग
१६	कृषि, पशु विकास, व्यापार व्यवसाय
१७	स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन
१८	तथ्यांक अभिलेख संकलन
१९	प्रथाजन्य नियम
२०	संघीय तथा प्रादेशिक सरकारले तोके बमोजिम अन्य अधिकारहरु
२१	प्रादेशिक तथा संघीय व्यवस्थापिकामा प्रतिनिधित्व

परिच्छेद - ३

आयोगको सुझाव प्रतिवेदनको विश्लेषण

संविधानसभाको राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव, त्यसमा रहेका फरकमत, संविधानसभामा सभासदहरूले उठाउनु भएका विषयहरू, नेपालका अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १३८ को व्यवस्था समेतलाई केन्द्रमा राखी पहिचान र सामर्थ्यको आधारमा आयोगले राज्य पुनर्संरचना सम्बन्धमा आफ्नो सुझाव प्रतिवेदन तयार गरेको छ । आयोगले तयार गरेको सुझावको आधार र औचित्य सम्बन्धमा यस परिच्छेदमा धारागत रूपमा व्याख्या र विश्लेषण गरिएको छ । यसरी विश्लेषण गर्दा यस परिच्छेदमा क्रमशः राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव, आयोगको व्याख्या र विश्लेषण र आयोगको सुझाव उल्लेख गरिएको छ ।

३.१ प्रस्तावना

३.१.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

.....देशमा विद्यमान वर्गीय, जातीय, भाषिक, क्षेत्रीय, लैङ्गिक तथा समुदायगत समस्याहरूलाई समाधान गर्न नेपालको एकात्मक तथा केन्द्रीकृत स्वरूपलाई अन्त्य गर्दै नेपाललाई पूर्ण लोकतान्त्रिक समावेशी सहितको समानुपातिक संघीय गणतन्त्रात्मक शासन प्रणाली स्थापना गर्न अग्रगामी पुनर्संरचना गर्नु पर्ने भएकोले, नेपालको सार्वभौमसत्ता, स्वाधिनता, स्वतन्त्रता, एकता र अखण्डतालाई अक्षुण्ण राख्दै राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भाषिक तथा भौतिक विकास गर्न संविधानद्वारा प्रदत्त आत्मनिर्णयको अधिकार सहितको पहिचान र सामर्थ्यमा आधारित स्वायत्त, स्वशासित तथा अधिकार सम्पन्न प्रदेश, स्थानीय तह तथा विशेष संरचना पनि निर्माण गरी केन्द्रमा निहित शासन शक्तिलाई संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनासम्म बाँडफाँड गरी शान्तिपूर्ण, स्वाधिन, धर्म निरपेक्ष, समतामूलक र संवृद्ध नेपालको निर्माण गर्नु पर्ने भएकोले, सबै जाति, क्षेत्र, लिङ्ग एवं समुदायको राज्यशक्तिको परिचालन गर्ने अंगहरूमा समानुपातिक प्रतिनिधित्व एवं अधिकार पाउने व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

३.१.२ आयोगको व्याख्या र विश्लेषण

प्रस्तावनाले संविधान निर्माणको उद्देश्य, आधार र पृष्ठभूमिलाई प्रतिबिम्बित गर्दछ । संघीय लोकतान्त्रिक, गणतन्त्रात्मक संविधानको प्रस्तावनामा संघीयता सम्बन्धि व्यवस्था प्रस्ताव गरिनु सान्दर्भिक हुन आउछ । यस सम्बन्धमा आयोगले संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रतिवेदनमा प्रस्तावित प्रस्तावनामा रहेको प्रावधानको शुद्ध अध्ययन गर्‍यो । राज्य पुनर्संरचनाको विषयमा संविधानमा रहने प्रस्तावनाको प्रावधान आयोगले प्रस्ताव गर्नु उपयुक्त नै हुने भएको र त्यस सम्बन्धमा उक्त समितिले प्रस्ताव गरेको प्रस्तावना नै उपयुक्त देखियो ।

३.१.३ संविधानमा रहनुपर्ने प्रस्तावना सम्बन्धी आयोगको सुझाव

.....देशमा विद्यमान वर्गीय, जातीय, भाषिक, क्षेत्रीय, लैङ्गिक तथा समुदायगत समस्याहरूलाई समाधान गर्न नेपालको एकात्मक तथा केन्द्रीकृत स्वरूपलाई अन्त्य गर्दै नेपाललाई पूर्ण लोकतान्त्रिक समावेशी सहितको समानुपातिक संघीय गणतन्त्रात्मक शासन प्रणाली स्थापना गर्न अग्रगामी पुनर्संरचना गर्नु पर्ने भएकोले, नेपालको सार्वभौमसत्ता, स्वाधिनता, स्वतन्त्रता, एकता र अखण्डतालाई अक्षुण्ण राख्दै राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भाषिक तथा भौतिक विकास गर्न संविधानद्वारा प्रदत्त आत्मनिर्णयको अधिकार सहितको पहिचान र सामर्थ्यमा आधारित स्वायत्त, स्वशासित तथा अधिकार सम्पन्न प्रदेश, स्थानीय तह तथा विशेष संरचना पनि निर्माण गरी केन्द्रमा निहित शासन शक्तिलाई संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनासम्म बाँडफाँड गरी शान्तिपूर्ण, स्वाधिन, धर्म निरपेक्ष, समतामूलक र संवृद्ध नेपालको निर्माण गर्नु पर्ने भएकोले, सबै जाति, क्षेत्र, लिङ्ग एवं समुदायको राज्यशक्तिको परिचालन गर्ने अंगहरूमा समानुपातिक प्रतिनिधित्व एवं अधिकार पाउने व्यवस्था गर्न बाञ्छनीय भएकोले,

३.२ परिभाषा

३.२.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यसमा-

- (क) "संघ" भन्नाले संघीय संरचनाको सबभन्दा माथिल्लो तहको रूपमा रहने संघीय तह सम्झनु पर्छ । यस शब्दले संघीय नेपालका विभिन्न प्रदेशहरू, स्थानीय तह र विशेष संरचनाको समष्टिगत स्वरूपलाई समेत जनाउँछ ।
- (ख) "प्रदेश" भन्नाले संघीय एकाईमा विभाजन गरिएको नेपालको संघीय एकाईको क्षेत्र र स्वरूप सम्झनु पर्छ ।
- (ग) "स्थानीय तह" भन्नाले प्रदेश अन्तर्गत स्थापना हुने गाउँपालिका तथा नगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।
- (घ) "विशेष संरचना" भन्नाले प्रदेश भित्र स्थापना गरिने स्वायत्त क्षेत्र, विशेष क्षेत्र र संरक्षित क्षेत्र सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) "स्वायत्त क्षेत्र" भन्नाले प्रदेश भित्र स्थापना गरिने एक जाति/समुदाय वा भाषाको वाहुल्य भएको वा सघन उपस्थितिको अवस्था रहेको क्षेत्रलाई सम्झनु पर्छ ।
- (च) "संरक्षित क्षेत्र" भन्नाले प्रदेश भित्र स्थापना गरिने अति अल्पसंख्यक, लोपोन्मुख र अति सीमान्तकृत रूपमा रहेका जाति, समुदाय र सांस्कृतिक क्षेत्रको संरक्षण र संवर्द्धन गर्न स्थापना गरिने क्षेत्रलाई सम्झनु पर्छ ।
- (छ) "विशेष क्षेत्र" भन्नाले स्वायत्त क्षेत्र र संरक्षित क्षेत्र नसमेटेको, सम्बन्धित प्रदेश भित्र पिछडिएको, आर्थिक र सामाजिक अवस्थाबाट पछाडि पारिएको क्षेत्र वा विषयगत क्षेत्रको विकास गर्न स्थापना गरिने भौगोलिक एकाइलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ज) "राज्यशक्ति" भन्नाले राज्यको कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका सम्बन्धी अधिकार सम्झनु पर्छ ।

(क) "सूची" भन्नाले संघ, प्रदेश, स्थानीय तह तथा विशेष संरचना अन्तर्गत स्थापना हुने स्वायत्त क्षेत्रलाई यो संविधान बमोजिम प्रदान गरिएको अधिकार प्रयोग गर्न पाउने विषयको सूची सम्झनु पर्छ र सो शब्दले संविधानमा उल्लेखित साभा सूची समेतलाई जनाउँछ ।

३.२.२ आयोगको विश्लेषण

राज्यको विद्यमान एकात्मक र केन्द्रीकृत शासन प्रणाली संघीय संरचनामा रूपान्तरण भए पश्चात संविधानको विभिन्न धारा उपधाराहरूमा बारम्बार प्रयोगमा आउने संघीयतासंग सम्बन्धित शब्दावलीहरू स्पष्ट रूपमा बुझ्न र तिनीहरूको अर्थमा एकरूपता कायम गर्न त्यस्ता शब्दावलीहरूको परिभाषा आवश्यकता हुन्छ । त्यस्ता शब्दावलीहरूको स्पष्ट अर्थ र परिभाषाले संविधानको परिपालन एवं व्याख्या गर्न समेत मद्दत पुग्दछ । तसर्थ आयोगले संघ, प्रदेश, स्थानीय तह, विशेष संरचना र सो अन्तर्गत रहने स्वायत्त क्षेत्र, संरक्षित क्षेत्र, विशेष क्षेत्र, राज्य शक्ति र सूची जस्ता शब्दहरूको राज्यको पुनर्संरचना तथा राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिबाट प्रस्तावित परिभाषामा सामान्य परिमार्जन गरी सुझाव प्रस्तुत गरेको छ ।

३.२.३ संविधानमा रहनुपर्ने परिभाषा सम्बन्धी आयोगको सुझाव

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यसमा,-

- (क) "संघ" भन्नाले संघीय संरचनाको सबभन्दा माथिल्लो तहको रूपमा रहने संघीय तह सम्झनु पर्छ । यस शब्दले संघीय नेपालका विभिन्न प्रदेशहरू, स्थानीय तह र विशेष संरचनाको समष्टिगत स्वरूपलाई समेत जनाउँछ ।
- (ख) "प्रदेश" भन्नाले संघीय एकाईमा संरचना गरिएको नेपालको संघीय एकाईको भौगोलिक क्षेत्र र राजनीतिक स्वरूप सम्झनु पर्छ ।
- (ग) "स्थानीय तह" भन्नाले प्रदेश अन्तर्गत स्थापना हुने गाउँपालिका तथा नगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।
- (घ) "विशेष संरचना" भन्नाले प्रदेश भित्र स्थापना गरिने स्वायत्त क्षेत्र, संरक्षित क्षेत्र, विशेष क्षेत्र सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) "स्वायत्त क्षेत्र" भन्नाले प्रदेश भित्र स्थापना गरिने आदिवासी जनजातीको एक जाति/समुदाय वा भाषाको बाहुल्य भएको वा सघन उपस्थितिको अवस्था रहेको क्षेत्रलाई सम्झनु पर्छ ।
- (च) "संरक्षित क्षेत्र" भन्नाले प्रदेश भित्र स्थापना गरिने अति अल्पसंख्यक, लोपोन्मुख र अति सीमान्तकृत रूपमा रहेका जाति, समुदाय र सांस्कृतिक क्षेत्रको संरक्षण र संवर्द्धन गर्न स्थापना गरिने क्षेत्रलाई सम्झनु पर्छ ।
- (छ) "विशेष क्षेत्र" भन्नाले स्वायत्त क्षेत्र र संरक्षित क्षेत्रले नसमेटेको, सम्बन्धित प्रदेश भित्र पिछडिएको, आर्थिक र सामाजिक अवस्थाबाट पछाडि पारिएको जाति, समुदाय र क्षेत्र वा विषयगत क्षेत्रको विकास गर्न स्थापना गरिने भौगोलिक एकाइलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ज) "राज्य शक्ति" भन्नाले राज्यको कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका सम्बन्धी अधिकार सम्झनु पर्छ ।
- (झ) "सूची" भन्नाले संघ, प्रदेश, स्थानीय तह तथा विशेष संरचना अन्तर्गत स्थापना हुने स्वायत्त क्षेत्रलाई यो संविधान बमोजिम प्रदान गरिएको अधिकार प्रयोग गर्न पाउने विषयको सूची सम्झनु पर्छ र सो शब्दले संविधानमा उल्लेखित साभा सूची समेतलाई जनाउँछ ।

३.३. राज्य पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको स्वरूप

३.३.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

- (१) नेपालको राज्यशक्तिको प्रयोग संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाले यस संविधानमा उल्लेख गरिए बमोजिम गर्नेछन् ।
- (२) संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाले नेपालको एकता, अखण्डता, सार्वभौमसत्ता तथा मुलुकको दीर्घकालिन हित, सर्वाङ्गीण विकास, मानव अधिकार तथा मौलिक हक, कानूनी राज्य, शक्तिको पृथकीकरण र नियन्त्रण तथा सन्तुलन, जातीय समानतामा आधारित समता मूलक तथा बहुलतामा आधारित समाज, बहुदलीय प्रतिस्पर्धात्मक लोकतान्त्रिक प्रणाली, समानुपातिक र समावेशी प्रतिनिधित्वको अधिकार र पहिचानको संरक्षण गर्ने छन् ।
- (३) प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचना अन्तर्गतका स्वायत्त क्षेत्रमा बसोबास गर्ने आदिवासी, आदिवासी जनजातिको पहिचान, स्वशासन र स्वायत्तताको प्रत्याभूति हुनेछ ।

३.३.२ आयोगको विश्लेषण

संघीय संरचनामा संघ, प्रदेश र प्रदेश अन्तर्गत स्थानीय तह र विशेष संरचना जस्ता संरचनाहरू रहन्छन् । यस्ता संरचनाले संविधानमा उल्लेख भए अनुसार स्वायत्तता सहित अधिकारको प्रयोग गर्दछन् । तर अधिकारको प्रयोग गर्दा राष्ट्रिय अखण्डता, एकता र सार्वभौमसत्ता लगायतका मूल्य र मान्यताको संरक्षण गर्नु पर्दछ जसबाट मुलुकको हक, सर्वाङ्गीण प्रणालीको समेत संरक्षण र सम्वर्द्धन हुन मद्दत पुग्दछ । यसैगरी विशेष संरचना अन्तर्गतका स्वायत्त क्षेत्रमा बसोबास गर्ने आदिवासी जनजाति लगायत विभिन्न सामाजिक समूहको पहिचान, स्वशासन र स्वायत्तताको प्रत्याभूति गर्न आवश्यक हुन्छ र राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको स्वरूपको व्यवस्था सम्वन्धमा राज्यको पुनर्संरचना तथा राज्य शक्तिको बाँडफाँड -समितिबाट प्रस्तावित व्यवस्थामा केही परिमार्जन गरी सुभाब प्रस्तुत गरेको छ ।

३.३.३ संविधानमा रहनुपर्ने राज्यशक्तिको स्वरूप तथा राज्य पुनर्संरचना सम्वन्धी आयोगको सुभाब

- (१) नेपालको राज्यशक्तिको प्रयोग संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाले यस संविधानमा सूचीकृत अधिकार बमोजिम गर्नेछन् ।
- (२) संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाले नेपालको एकता, अखण्डता, सार्वभौमसत्ता तथा मुलुकको दीर्घकालिन हित, सर्वाङ्गीण विकास, मानव अधिकार तथा मौलिक हक, कानूनी राज्य, शक्तिको पृथकीकरण र नियन्त्रण तथा सन्तुलन, जात /जातीय तथा लैङ्गिक समानतामा आधारित समता मूलक तथा बहुलतामा आधारित समाज, बहुदलीय प्रतिस्पर्धात्मक लोकतान्त्रिक प्रणाली, समानुपातिक र समावेशी प्रतिनिधित्वको अधिकार र पहिचानको संरक्षण गर्ने छन् ।
- (३) स्वायत्त क्षेत्रमा बसोबास गर्ने आदिवासी जनजातिको पहिचान, स्वशासन र स्वायत्तताको प्रत्याभूति हुनेछ ।

३.४ संघीय नेपालको तहगत संरचना

३.४.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव ।

- (१) संघीय नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश तथा स्थानीय गरी तीन तहको हुनेछ ।
- (२) उपधारा (१) बमोजिमका संघ तथा प्रदेशमा व्यवस्थापिका, न्यायपालिका र कार्यपालिका रहने छ ।
- (३) उपधारा (१) बमोजिमको स्थानीय तहमा संविधानको अनुसूची ६ मा उल्लेखित अधिकार प्रयोग गर्ने गरी प्रादेशिक कानून अन्तर्गत विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार रहेको एक निर्वाचित परिषद रहने छ ।
- (४) उपधारा (१) बमोजिमको मूल संरचनाको अतिरिक्त विशेष संरचनाको रूपमा संविधानको धारा ८ मा व्यवस्था भए बमोजिम प्रदेश अन्तर्गत स्वायत्त क्षेत्र, विशेष क्षेत्र र संरक्षित क्षेत्र रहन सक्नेछन् ।
- (५) उपधारा (४) बमोजिम स्थापना हुने स्वायत्त क्षेत्रमा संविधानको अनुसूची ७ मा उल्लेखित अधिकार प्रयोग गर्ने गरी प्रादेशिक कानून अन्तर्गत विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार रहेको एक निर्वाचित परिषद रहने छ ।

३.४.२ आयोगको विश्लेषण

सबै प्रकारका विभेद विरुद्ध उठेका वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, लैङ्गिक, भाषिक र मधेश आन्दोलनका आवाज संवोधन गर्न र विभेदमा परेका जनताको समस्या समाधान गर्नु एवं जनताको स्वायत्तता र स्वशासनको अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न राज्यको विद्यमान केन्द्रीकृत एवं एकात्मक शासन व्यवस्थालाई संघीय संरचनामा रूपान्तरण गर्नु राज्य पुनर्संरचनाको उद्देश्य हो । यसरी संघीय संरचनामा रूपान्तरण गर्दा संघीय संरचना अन्तर्गत विभिन्न तहका सरकारको व्यवस्था र तहगत संरचनाहरूको आवश्यकता रहन्छ । राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिले संघीय नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश तथा स्थानीय गरी तीन तहको हुने छ भन्ने व्यवस्था गरेको छ । विशेष संरचना अन्तर्गत स्थापना हुने स्वायत्त क्षेत्र, संरक्षित क्षेत्र र विशेष क्षेत्र नेपालको संघीयताको अभिन्न अङ्ग हुनेछ ।

३.४.३ संविधानमा रहनुपर्ने संघीय नेपालको तहगत संरचना सम्बन्धी आयोगको सुझाव

- (१) संघीय नेपालको मूल संरचनामा संघ, प्रदेश र प्रदेश अन्तर्गत स्थापना हुने स्थानीय तह रहनेछ ।
- (२) उपधारा (१) बमोजिमका संघ तथा प्रदेशमा व्यवस्थापिका, न्यायपालिका र कार्यपालिका रहनेछन्
- (३) उपधारा (१) बमोजिम स्थानीय तहमा अनुसूची ६ मा उल्लेखित अधिकार प्रयोग गर्ने गरी प्रादेशिक कानून अन्तर्गत विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार रहेको एक निर्वाचित परिषद रहने छ ।
- (४) उपधारा (१) बमोजिम रहने संघ, प्रदेश र प्रदेश अन्तर्गतका स्थानीय तहको अतिरिक्त विशेष संरचनाको रूपमा धारा ८ मा व्यवस्था भए बमोजिम प्रदेश भित्र स्वायत्त क्षेत्र, विशेष क्षेत्र र संरक्षित क्षेत्र रहन सक्नेछन् ।
- (५) उपधारा (४) बमोजिम स्थापना हुने स्वायत्त क्षेत्रमा अनुसूची ७ मा उल्लेखित अधिकार प्रयोग गर्ने गरी प्रादेशिक कानून अन्तर्गत विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार रहेको एक निर्वाचित परिषद रहने छ ।

३.५ प्रदेशको निर्माण

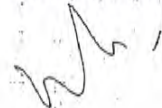

३.५.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

- (१) नेपालको एकात्मक राज्यको स्वरूपलाई पुनर्संरचना गरी संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाललाई चौध स्वायत्त प्रदेशमा विभाजन गरिएको छ ।
- (२) उपधारा (१) बमोजिम निर्माण गरिएका प्रदेशको नाम र क्षेत्र अनुसूची १ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- (३) उपधारा (२) बमोजिम विभाजित प्रदेशको नाम हेरफेर गर्नु परेमा सम्बन्धित प्रदेशको प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतको निर्णय भई प्रादेशिक सरकारको सिफारिसमा संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतले अनुमोदन गर्नु पर्नेछ ।
- (४) उपधारा (३) बमोजिम प्रदेशको नाम हेरफेर गर्ने विषयमा संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमत कायम हुन नसकेमा सम्बन्धित प्रदेशको व्यवस्थापिकाले आवश्यक ठानेमा जनमत संग्रह गर्न सक्ने छ ।
- (५) यस संविधान बमोजिमका प्रदेशहरु एक आपसमा गाभिन तथा थप नयाँ प्रदेशको रुपमा निर्माण गर्न परेमा वा प्रादेशिक सिमानालाई एक आपसमा मिलाई हेरफेर गर्न परेमा सम्बन्धित प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतको निर्णय भई प्रादेशिक सरकारको सिफारिसलाई संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतले अनुमोदन गर्नु पर्नेछ ।
- (६) उपधारा (५) बमोजिमको प्रक्रिया अबलम्बन गर्दा संघीय व्यवस्थापिकामा दुई तिहाई बहुमत नपुगी अनुमोदन गर्न नसकेमा सम्बन्धित प्रदेशहरुमा जनमत संग्रह गर्न सकिने छ ।
- (७) उपधारा (४) र उपधारा (६) बमोजिम भएको जनमत संग्रहको निर्णय अनुसार संघीय व्यवस्थापिकाले संविधान संशोधन गर्ने छ ।
- (८) उपधारा (३), उपधारा (४) र उपधारा (५) बमोजिम संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतले अनुमोदन गर्ने र उपधारा (४) र उपधारा (६) बमोजिम जनमत संग्रह गर्ने लगायत अन्य व्यवस्था संघीय व्यवस्थापिकाले कानूनद्वारा निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ ।
- (९) प्रदेशको राजधानी अनुसूची १ मा उल्लेख भए बमोजिम हुने छ । प्रादेशिक राजधानी हेरफेर गर्नु परेमा प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले निर्धारण गरेको स्थानमा रहने छ । प्रादेशिक राजधानीको स्थान हेरफेर गर्ने कार्यविधि र प्रक्रिया प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

३.५.२ आयोगको विश्लेषण

संघीय संरचनामा रहने प्रदेशको निर्माण गर्दा सामर्थ्य सहितको पहिचानलाई आधार मानिएको छ । प्राथमिक आधारको रुपमा पहिचानलाई लिइएको छ । यस अन्तर्गत जातीय/समुदाय, भाषिक, सांस्कृतिक, भौगोलिक, क्षेत्रगत निरन्तरता एवं ऐतिहासिक निरन्तरता रहेका छन् । सामर्थ्य अन्तर्गत आर्थिक अन्तरसम्बन्ध र सामर्थ्यता, पूर्वाधार विकासको अवस्था र संभावना, प्राकृतिक साधन र स्रोतको उपलब्धता, मानव संसाधन र प्रशासनिक सुगमतालाई आधार लिइएको छ । सामर्थ्य सहितको पहिचानलाई आधार मानेर दशवटा भौगोलिक प्रदेशको संरचना गरिएको छ । सांख्यिक रुपमा पनि धेरै (कूल जनसंख्याको करिब १३ प्रतिशत) जनसंख्या रहेको, देशमा छरिएर रहेको र ऐतिहासिक कालदेखि निरन्तर रुपमा सबभन्दा पछाडि परेको दलित समुदायको हकहितलाई सम्बोधन गर्न एक गैर भौगोलिक दलित प्रदेशको पनि आवश्यकता देखिएकोले गैर भौगोलिक संघीय दलित प्रदेशको व्यवस्था गरिएको छ । संविधान सभा राज्यको

पुनर्संरचना तथा राज्यशक्तिको बाँडफाँड समिति अन्तर्गतको उपसमितिले देशको जनसंख्याको एक प्रतिशत भन्दा माथि रहेका जाती, समुदाय र एक प्रतिशत बढी बोलिने भाषालाई आधार मानेर जाती समुदायहरुको रेखांकन गर्ने विधि अबलम्बन गरि प्रदेशको प्रस्ताव गर्दा शेर्पा र जडान प्रदेशमा एक प्रतिशत जनसंख्या पुग्न नसकेको अवस्था देखिन्छ । आयोगको वित्तीय संघीयता र अन्तरप्रदेश आर्थिक सम्बन्ध समितिले करिब १६ वटा मापकबाट सामर्थ्यको निक्कौल गर्दा शेर्पा, जडान लगायत खप्तड र सुनकोशी प्रदेशको Viability एकदम न्युन अवस्थामा रहेको देखिएकोले सामर्थ्यको आधारमा उल्लेखित चार प्रदेश छुट्टै स्वायत्त प्रदेशको रूपमा रहन नसक्ने देखिएको छ । सो समेतलाई आधार मानेर तथा सामर्थ्यताको अवस्थालाई समेत दृष्टिगत गरी आयोगले दश भौगोलिक प्रदेश र एक गैर भौगोलिक प्रदेशको प्रस्ताव गरेको छ ।

३.५.३ संविधानमा रहनुपर्ने प्रदेशको संरचना सम्बन्धी आयोगको सुझाव

- (१) नेपालको एकात्मक राज्यको स्वरूपलाई पुनर्संरचना गरी संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाललाई दश भौगोलिक प्रदेश र एउटा गैर भौगोलिक दलित प्रदेशमा विभाजन गरिएको छ ।
- (२) उपधारा (१) बमोजिम निर्माण गरिएको भौगोलिक प्रदेशको नाम देहाय बमोजिम र त्यसको क्षेत्र अनुसूची १ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
 - प्रदेश १ लिम्बुवान
 - प्रदेश २ किरात
 - प्रदेश ३ ताम्सालिङ
 - प्रदेश ४ मधेस मिथिला-भोजपुरा
 - प्रदेश ५ नेवा
 - प्रदेश ६ नारायणी
 - प्रदेश ७ तमुवान
 - प्रदेश ८ मगरात
 - प्रदेश ९ कर्णाली-खप्तड
 - प्रदेश १० मधेस-अवध-थारुवान
- (३) उपधारा (२) बमोजिम विभाजित प्रदेशको नाम हेरफेर गर्नु परेमा सम्बन्धित प्रदेशको प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतको निर्णय भई प्रादेशिक सरकारले संघीय सरकारमा सिफारिस गरे पछिको लगत्तै बस्ने संघीय व्यवस्थापिकाको अधिवेशनमा दुईतिहाई बहुमतले अनुमोदन गर्नु पर्नेछ ।
- (४) उपधारा (३) बमोजिम प्रदेशको नाम हेरफेर गर्ने विषयमा संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमत कायम हुन नसकेमा सम्बन्धित प्रदेशको व्यवस्थापिकाले आवश्यक ठानेमा जनमत संग्रह गर्न सक्नेछ ।
- (५) यस संविधान बमोजिमका प्रदेशहरु एक आपसमा गाभिन तथा थप नयाँ प्रदेशको रूपमा निर्माण गर्नु परेमा वा प्रादेशिक सिमानालाई एक आपसमा मिलाई हेरफेर गर्नु परेमा सम्बन्धित प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतको निर्णय भई प्रादेशिक सरकारले संघीय सरकारमा सिफारिस गरे पछिको लगत्तै बस्ने संघीय व्यवस्थापिकाको अधिवेशनमा दुईतिहाई बहुमतले अनुमोदन गर्नु पर्नेछ ।
- (६) उपधारा (५) बमोजिमको प्रक्रिया अबलम्बन गर्दा संघीय व्यवस्थापिकामा दुई तिहाई बहुमत नपुगी अनुमोदन हुन नसकेमा सम्बन्धित प्रदेशहरुमा जनमत संग्रह गर्न सकिनेछ ।

- (७) उपधारा (४) र उपधारा (६) बमोजिम भएको बहुमत संग्रहको निर्णय अनुसार संविधान संशोधन हुनेछ ।
- (८) उपधारा (३), उपधारा (४) र उपधारा (५) बमोजिम संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतले अनुमोदन गर्ने र उपधारा (४) र (६) बमोजिम जनमत संग्रह गर्ने लगायत अन्य व्यवस्था संघीय व्यवस्थापिकाले कानून बनाई निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
- (९) प्रदेशको राजधानी अनुसूची १ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ । प्रादेशिक राजधानी हेरफेर गर्नु परेमा प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले निर्धारण गरेको स्थानमा रहने छ । प्रादेशिक राजधानीको स्थान हेरफेर गर्ने कार्यविधि र प्रक्रिया प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
- (१०) गैर भौगोलिक दलित प्रदेश सम्बन्धमा कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

३.६ संघको राजधानी

३.६.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

- (१) संघको राजधानी संघीय सरकारले तोकेको स्थानमा रहनेछ ।
- (२) उपधारा (१) बमोजिम तोकिएको स्थानलाई संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतले हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

३.६.२ आयोगको विश्लेषण

संघको राजधानी संघीय सरकारले आवश्यकता र उपयुक्तताको आधारमा तोकन उपयुक्त हुने भएको र संघीय सरकारले एक पटक तोकि सकेपछि त्यसलाई परिवर्तन गर्नुपरेमा संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतबाट परिवर्तन गर्नु उपयुक्त हुने भएकोले राज्यको पुनर्संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव बमोजिम नै संघको राजधानी तोकने अधिकार संघीय सरकार र राजधानी परिवर्तन गर्ने अधिकार संघीय व्यवस्थापिकालाई नै दिन उपयुक्त भएकोले सोही बमोजिमको सुझाव प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.६.३ संविधानमा रहनुपर्ने संघीय राजधानी सम्बन्धी आयोगको सुझाव

- (१) संघको राजधानी संघीय सरकारले तोकेको स्थानमा रहनेछ ।
- (२) उपधारा (१) बमोजिम तोकिएको स्थानलाई संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतले हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

३.७ स्थानीय तहको निर्माण र क्षेत्र निर्धारण

३.७.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

- (१) यस संविधान बमोजिम निर्माण भएका प्रदेश अन्तर्गत स्थानीय तहको रूपमा गाउँपालिका र नगरपालिका रहनेछन् ।
- (२) उपधारा (१) बमोजिम रहने स्थानीय तहको संख्या र क्षेत्र निर्धारण गर्नको लागि प्रादेशिक सरकारलाई संघीय सरकारले निश्चित मापदण्ड तोक्न सक्ने छ । यसरी मापदण्ड तोक्दा संघीय सरकारले सापेक्षिक रूपमा समान जनसंख्या, भौगोलिक तथा प्रशासनिक अनुकूलता,

जनसंख्याको घनत्व, यातायातको सुविधा, प्राकृतिक स्रोत र साधनको अवस्थिति र सम्बन्धित क्षेत्रका वासिन्दाको सांस्कृतिक तथा सामुदायिक पक्षलाई ध्यान दिनु पर्ने छ ।

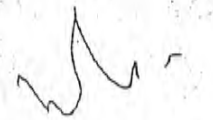
- (३) उपधारा (२) बमोजिम संघीय सरकारले तोकेको मापदण्डको आधारमा सम्बन्धित प्रादेशिक सरकारले स्थानीय तहको नाम, संख्या र क्षेत्र निर्धारण गर्न उच्चस्तरीय आयोग गठन गर्ने छ । सो आयोगले स्थानीय स्वायत्त शासन संचालन गर्न अनुकूल हुने गरी स्थानीय तहको गठनमा सकभर एकरूपता कायम गर्ने छ ।
- (४) उपधारा (१) बमोजिम गठन हुने स्थानीय तहको संख्या, सिमा र क्षेत्र यो संविधान बमोजिम प्रादेशिक सरकार गठन भएको मितिले एक वर्ष भित्र निर्धारण गरी सक्नु पर्नेछ ।
- (५) उपधारा (१) बमोजिम स्थानीय निकायको गठन नभए सम्मका लागि विद्यमान स्थानीय तह कायम रहने छन् ।
- (६) स्थानीय तहको गठन र संरचना सम्बन्धी अन्य व्यवस्था प्रादेशिक कानूनद्वारा निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ ।

३.७.२ आयोगको विश्लेषण

स्थानीय तह प्रदेश अन्तर्गत रहने हुँदा त्यस्ता तहको नाम, संख्या र क्षेत्र निर्धारण सम्बन्धी विषय प्रादेशिक सरकारको क्षेत्र भित्र पर्ने भएकोले संघीय सरकारले नभई प्रादेशिक सरकारले नै सो विषय निरूपण गर्नु उपयुक्त हुने देखिन्छ । त्यस्तो स्थानीय तहको गठनमा सकभर एकरूपता कायम गर्न स्थानीय तहको क्षेत्र निर्धारण सम्बन्धी विषयमा निश्चित मापदण्ड निर्धारण गर्नुपर्ने आवश्यकता रहन्छ । सामान्यतया त्यस्ता मापदण्ड अन्तर्गत सापेक्षिक रूपमा समान जनसंख्या, भौगोलिक तथा प्रशासनिक अनुकूलता, जनसंख्याको घनत्व, यातायातको सुविधा, प्राकृतिक स्रोत र साधनको अवस्थिति र सम्बन्धित क्षेत्रका वासिन्दाको सांस्कृतिक तथा सामुदायिक पक्ष लगायतका विषयहरू महत्वपूर्ण हुन सक्दछन् । त्यसरी तोकिएको मापदण्ड समेतका आधारमा विशेषज्ञहरूको आयोगबाट अध्ययन अनुसन्धान गराई औचित्य र आवश्यकता निश्चित गरेपश्चात मात्र स्थानीय तहको नाम, संख्या र क्षेत्र निर्धारण गर्न प्रदेश सरकारलाई सहयोग पुग्दछ । त्यस्तो आयोगले प्रादेशिक सरकारले तोकेको मापदण्ड र स्थानीय स्वायत्त शासनको मर्म अनुकूल हुने गरी प्रतिवेदन तयार गरी प्रादेशिक सरकारलाई बुझाउने र सोही प्रतिवेदनको आधारमा प्रादेशिक सरकारले स्थानीय तहको क्षेत्र निर्धारण गर्न उपयुक्त हुन्छ ।

३.७.३ संविधानमा रहनुपर्ने स्थानीय तहको निर्माण र क्षेत्र निर्धारण सम्बन्धी आयोगको सुझाव

- (१) यस संविधान बमोजिम निर्माण भएका प्रदेश अन्तर्गत स्थानीय तहको रूपमा गाउँपालिका र नगरपालिका रहनेछन् ।
- (२) उपधारा (१) बमोजिम रहने स्थानीय तहको संख्या र क्षेत्र निर्धारण गर्नको लागि प्रादेशिक सरकारले निश्चित मापदण्ड तोक्नेछ । यसरी मापदण्ड तोक्दा प्रादेशिक सरकारले सापेक्षिक रूपमा समान जनसंख्या, भौगोलिक तथा प्रशासनिक अनुकूलता, जनसंख्याको घनत्व, यातायातको सुविधा, प्राकृतिक स्रोत र साधनको अवस्थिति र सम्बन्धित क्षेत्रका वासिन्दाको सांस्कृतिक तथा सामुदायिक पक्षलाई ध्यान दिनु पर्ने छ ।
- (३) उपधारा (२) बमोजिम तोकेको मापदण्डको आधारमा सम्बन्धित प्रादेशिक सरकारले स्थानीय तहको नाम, संख्या र क्षेत्र निर्धारण गर्न उच्च स्तरीय आयोग गठन गर्नेछ ।

-
- (४) उपधारा (१) बमोजिम गठन हुने स्थानीय तहको संख्या, सिमा र क्षेत्र प्रादेशिक सरकार गठन भएको मितिले एक वर्ष भित्र निर्धारण गरी सक्नु पर्नेछ।
 - (५) उपधारा (१) बमोजिम स्थानीय तहको गठन नभएसम्मका लागि विद्यमान स्थानीय तह कायम रहने छन्।
 - (६) स्थानीय तहको गठन र संरचना सम्बन्धी अन्य व्यवस्था प्रादेशिक कानूनद्वारा निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ।

३.८ विशेष संरचना सम्बन्धी व्यवस्था

३.८.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

- (१) संविधानको धारा ४ बमोजिमको मूल संरचनाको अतिरिक्त कुनै प्रदेश भित्र एक जाति/समुदाय वा भाषिक समुदायको बाहुल्य भएको वा सधन उपस्थिति रहेको क्षेत्रलाई स्वायत्त क्षेत्र कायम गर्न सकिनेछ।
- (२) उपधारा (१) को अतिरिक्त अति अल्पसंख्यकरूपमा रहेका जाति/समुदाय, सांस्कृतिक क्षेत्र, लोपोन्मुख र सिमान्तकृत जातिहरूको संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्न कुनै क्षेत्रलाई संरक्षित क्षेत्र कायम गर्न सकिनेछ।
- (३) उपधारा (१) र (२) बमोजिमको क्षेत्रले तसमेटेका सम्बन्धित प्रदेश भित्र पिछडिएका तथा आर्थिक र सामाजिक अवस्थाबाट पछाडि पारिएको क्षेत्र वा विषयगत क्षेत्रको विकास गर्न कुनै खास भौगोलिक क्षेत्रलाई विशेष क्षेत्र कायम गर्न सकिनेछ।
- (४) उपधारा (१) बमोजिम प्रदेश अन्तर्गत निर्माण हुने स्वायत्त क्षेत्रहरू अनुसूची २ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछन्। अनुसूचीमा उल्लेखित स्वायत्त क्षेत्रहरूको अतिरिक्त थप नयाँ निर्माणको लागि सिफारिस गर्न प्रादेशिक सरकारले एक अधिकार सम्पन्न आयोग गठन गर्नेछ। स्वायत्त क्षेत्रको निर्माण पहिलोपटक प्रादेशिक सरकार गठन भएको एक वर्ष भित्र गरिसक्नु पर्नेछ।
- (५) उपधारा (४) बमोजिमका स्वायत्त क्षेत्रहरूको नाम हेरफेर, थपघट र परिवर्तन गर्नु परेमा सम्बन्धित प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको सिफारिसलाई संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतबाट अनुमोदन गर्नु पर्नेछ।
- (६) उपधारा (२) र (३) बमोजिम संरक्षित क्षेत्र र विशेष क्षेत्र निर्माण गर्नु परेमा सम्बन्धित प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको बहुमतको निर्णयबाट गर्न सकिनेछ।
- (७) स्वायत्त क्षेत्र, विशेष क्षेत्र र संरक्षित क्षेत्र सम्बन्धी अन्य व्यवस्था प्रादेशिक कानूनद्वारा निर्धारण भए बमोजिम हुनेछ।

३.८.२ आयोगको विश्लेषण

जातीय/समुदाय, भाषिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक परम्परा जस्ता पहिचान र सामर्थ्य समेतका आधारमा संघीय प्रदेशहरूको प्रस्ताव गरिएको छ। प्रदेश अन्तर्गत रहेका अन्य अल्पसंख्यक आदिवासी जनजाति, समुदाय, सांस्कृतिक क्षेत्र, लोपोन्मुख सिमान्तकृत जाति/समुदायले पनि संघीय शासन प्रणाली अनुसारको स्वशासन र स्वायत्तताको उपभोग गरी आफ्नो पहिचान सहित राज्य संचालनमा सहभागी हुन पाउनु भन्ने उद्देश्यले निश्चित अधिकारसहित स्वायत्त क्षेत्रको व्यवस्था गरिनु उपयुक्त हुन्छ। प्रदेश अन्तर्गत स्वायत्त क्षेत्रको निर्माण हुने हुँदा त्यस्ता क्षेत्रहरूको नाम, संख्या र सिमानाको हेरफेर, थपघट र परिवर्तन गर्ने विषय संघले भन्दा

प्रदेशले नै गर्नु उपयुक्त हुने हुँदा अनुसूची २ मा दिइएको स्वायत्त क्षेत्रको सूचीमा त्यसरी हेरफेर, थपघट र परिवर्तन गर्ने विषय सम्बन्धीत प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई सदस्यहरूको बहुमतबाट गर्ने व्यवस्था प्रस्ताव गरिएको छ । अनुसूची-२ अन्तर्गतका आदिवासी जनजातीको सूची नेपाल सरकारले सूचीकृत गरे अनुसार अपुर्ण भएकोले प्रादेशिक आयोग गठन पश्चात पुनः सूचीकृत गर्ने । पहिचानको आधारमा प्रदेश बनिसकेका आदिवासी जनजातीहरूको हकमा त्यस्तो स्वायत्त क्षेत्र अन्यत्र बन्ने छैन ।

३.८.३ संविधानमा रहनुपर्ने स्वायत्त क्षेत्र सम्बन्धी आयोगको सुझाव

- (१) प्रदेश भित्र स्थापना गरिने आदिवासी जनजातीको एक जाति/समुदाय वा भाषाको बाहुल्य भएको वा सघन उपस्थितिको अवस्था रहेको क्षेत्रलाई स्वायत्त क्षेत्र कायम गर्न सकिनेछ ।
- (२) "संरक्षित क्षेत्र" प्रदेश भित्र स्थापना गरिने अति अल्पसंख्यक, लोपोन्मुख र अति सीमान्तकृत रूपमा रहेका जाति, समुदाय र सांस्कृतिक क्षेत्रको संरक्षण र संवर्द्धन गर्न स्थापना गरिने क्षेत्रलाई संरक्षित क्षेत्र कायम गर्न सकिनेछ ।
- (३) "विशेष क्षेत्र" स्वायत्त क्षेत्र र संरक्षित क्षेत्रले नसमेटेको, सम्बन्धित प्रदेश भित्र पिछडिएको, आर्थिक र सामाजिक अवस्थाबाट पछाडि पारिएको जाति, समुदाय र क्षेत्र वा विषयगत क्षेत्रको विकास गर्न स्थापना गरिने भौगोलिक तहलाई विशेष क्षेत्र कायम गर्न सकिनेछ ।
- (४) उपधारा (१) बमोजिम प्रदेश अन्तर्गत निर्माण हुने स्वायत्त क्षेत्रहरू अनुसूची २ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछन् । स्वायत्त क्षेत्रको निर्माण पहिलोपटक प्रादेशिक सरकार गठन भएको एक वर्ष भित्र गरिसक्नु पर्नेछ ।
- (५) उपधारा (४) बमोजिम स्थापित हुने स्वायत्त क्षेत्रहरूको नाम, संख्या र सीमानाको हेरफेर, थपघट र परिवर्तन गर्नु परेमा सम्बन्धित प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई सदस्यहरूको बहुमतबाट हुनेछ ।
- (६) उपधारा (२) र (३) बमोजिम संरक्षित क्षेत्र र विशेष क्षेत्र निर्माण गर्दा सम्बन्धित प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको बहुमतको निर्णयबाट गर्न सकिनेछ ।
- (७) स्वायत्त क्षेत्र, विशेष क्षेत्र, र संरक्षित क्षेत्र सम्बन्धी अन्य व्यवस्था प्रादेशिक कानूनद्वारा निर्धारण भए बमोजिम हुनेछ ।

३.९ संघ, प्रदेश र स्थानीय तह र विशेष संरचनाको अधिकारको बाँडफाँड

३.९.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

- (१) यस संविधानको अनुसूची ३ मा उल्लेखित विषयमा संघको अधिकार निहित रहने छ । संघीय व्यवस्थापिकाले यस संविधानको अनुसूची ३ मा उल्लेखित विषयमा कानून बनाउन सक्नेछ ।
- (२) यस संविधानको अनुसूची ४ मा उल्लेखित विषयमा प्रदेशको अधिकार निहित रहने छ । प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले यस संविधानको अनुसूची ४ मा उल्लेखित विषयमा आफ्नो प्रदेश भित्र लागु हुने गरी कानून बनाउन सक्नेछ ।
- (३) यस संविधानमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अनुसूची ५ मा उल्लेखित साझा सूचीका विषयमा संघीय व्यवस्थापिकाले निर्धारण गरेको विधायनको आधारभूत सिद्धान्त, मान्यता र ढाँचाको आधारमा प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले आवश्यक कानून निर्माण गर्न सक्नेछ ।

- (४) उपधारा (१) र (२) मा उल्लेखित विधायिकी अधिकारका साथै यस संविधान बमोजिम संघ तथा प्रदेशलाई कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार हुनेछ ।
- (५) स्थानीय तहको अधिकार संविधानको अनुसूची ६ मा उल्लेख भए बमोजिम हुने छ । अनुसूची ६ मा उल्लेखित विषयमा स्थानीय तहले आवश्यक कानून बनाउन सक्नेछ । यसरी बनाएको कानून प्रादेशिक कानूनसँग बाँफिएमा बाँफिएको हदसम्म स्वतः निष्क्रिय हुनेछ ।
- (६) उपधारा (५) को विधायिकी अधिकार सहित स्थानीय तहमा व्यवस्था भएको निर्वाचित परिषदलाई कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार हुनेछ ।
- (७) विशेष संरचना अन्तर्गतको स्वायत्त क्षेत्रको अधिकार संविधानको अनुसूची ७ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ । अनुसूची ७ मा उल्लेखित विषयमा स्वायत्त क्षेत्रले आफ्नो क्षेत्र भित्र लागु हुने गरी कानून बनाउन सक्नेछ । यसरी बनाएको कानून प्रादेशिक कानूनसँग बाँफिएमा बाँफिएको हदसम्म स्वतः निष्क्रिय हुनेछ ।
- (८) उपधारा (७) को विधायिकी अधिकार सहित स्वायत्त क्षेत्रमा व्यवस्था भएको निर्वाचित परिषदलाई कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार रहनेछ ।
- (९) यस संविधान बमोजिम स्थापना गरिने विशेष संरचना अन्तर्गतका विशेष क्षेत्र र संरक्षित क्षेत्रको अधिकार प्रादेशिक कानूनद्वारा निर्धारण भए बमोजिम हुनेछ ।
- (१०) उपधारा (५) र (७) मा उल्लेखित कुराले प्रादेशिक सरकारलाई आफ्नो सूचीमा परेको विषयमा कानूनद्वारा स्थानीय तह र विशेष संरचनालाई थप अधिकार प्रदान गर्न बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।
- (११) संघ, प्रदेश, स्थानीय तह तथा विशेष संरचना अन्तर्गतको स्वायत्त क्षेत्रको अधिकारको सूचीमा वा साभा सूचीमा उल्लेख नभएको कुनै विषयमा तथा यो संविधान तथा संविधान अन्तर्गतका कानूनमा नतोकिएको विषयमा कानून बनाउने अधिकार संघीय व्यवस्थापिकामा निहित हुनेछ ।

३.९.२ आयोगको विश्लेषण

संघीय व्यवस्थाको एउटा मूलभूत चरित्र भनेको संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाको अधिकार संविधानमा नै व्यवस्था गर्नु हो । यसरी संविधानमा नै अधिकारको स्पष्ट व्यवस्था गर्दा संघले प्रदेशको अधिकारमा हस्तक्षेप गर्न तथा प्रदेशले स्थानीय तहको अधिकारमा हस्तक्षेप गर्न नसक्ने भै सबै संरचनाले आफ्नो अधिकारको उपभोग स्वतन्त्र रूपमा गर्न सक्ने र स्वायत्तताको प्रयोग गर्न सक्दछन् । अधिकार बाँडफाँड गर्दा राष्ट्रिय महत्वको विषय, वैदेशिक सम्बन्ध, अन्तर प्रादेशिक विषय संघमा, प्रदेशको स्वायत्तताको लागि आवश्यक पर्ने अधिकार र प्रदेशले व्यवस्थापन गर्न सक्ने विषयहरू प्रदेशमा र स्थानीय महत्वका तथा स्थानीय तहले व्यवस्थापन गर्न सक्ने विषयमा स्थानीय तहलाई अधिकारको बाँडफाँड गर्ने व्यवस्था गरिन्छ । अधिकारको बाँडफाँड गर्दा सूची प्रणालीको आधारमा गरिने अभ्यास संघीय मुलुकहरूमा रहेको छ । उक्त सूचीमा संबन्धित तहलाई विधायिकी र कार्यकारीणी अधिकारको प्रयोग गर्ने अधिकार रहन्छ । संघ र प्रदेशको साभा सरोकारका विषयहरू संघ र प्रदेश दुवैले प्रयोग गर्नुपर्ने प्रकृतिका हुने भएकाले साभा अधिकारको सूची रने व्यवस्था गरिएको छ । कुनै पनि तहको सूची भित्र नपरेको कुनै विषय उत्पन्न हुन गएमा त्यस्तो विषय कुन तहको सरकारको अधिकार भित्र पर्ने भन्ने जटिलता सिर्जना हुनसक्ने अवस्थालाई दृष्टिगत गरी दुई वा दुई भन्दा बढी प्रदेश र संघसंग सम्बन्धित रहेका विषयमा संघमा र प्रदेशसंग सम्बन्धित रहेका विषयमा प्रदेशमा अवशिष्ट अधिकार रहने व्यवस्था गर्न उपयुक्त देखिन्छ ।

W

३.९.३ संविधानमा रहनुपर्ने संघ, प्रदेश र स्थानीय तह र विशेष संरचनाको अधिकारको बाँडफाँड सम्बन्धी आयोगको सुझाव

- (१) अनुसूची ३ मा उल्लेखित विषयमा संघको अधिकार निहित रहने छ। संघीय व्यवस्थापिकाले यस संविधानको अनुसूची ३ मा उल्लेखित विषयमा कानून बनाउन सक्नेछ।
- (२) अनुसूची ४ मा उल्लेखित विषयमा प्रदेशको अधिकार निहित रहने छ। प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले यस संविधानको अनुसूची ४ मा उल्लेखित विषयमा आफ्नो प्रदेश भित्र लागु हुने गरी कानून बनाउन सक्नेछ।
- (३) यस संविधानमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अनुसूची ५ मा उल्लेखित साभा सूचीका विषयमा संघीय व्यवस्थापिकाले निर्धारण गरेको विधायनको आधारभूत सिद्धान्त, मान्यता र ढाँचाको आधारमा प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले आवश्यक कानून निर्माण गर्न सक्नेछ।
- (४) उपधारा (१) र (२) मा उल्लेखित विधायिकी अधिकारका साथै यस संविधान बमोजिम संघ तथा प्रदेशलाई कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार हुनेछ।
- (५) स्थानीय तहको अधिकार संविधानको अनुसूची ६ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ। अनुसूची ६ मा उल्लेखित विषयमा स्थानीय तहले प्रादेशिक कानून भित्र रहि आवश्यक नियमावली बनाउन सक्नेछ।
- (६) उपधारा (५) मा स्थानीय तहमा व्यवस्था भएको निर्वाचित परिषदलाई कार्यकारिणी र अर्ध न्यायिक अधिकार हुनेछ।
- (७) विशेष संरचना अन्तर्गतको स्वायत्त क्षेत्रको अधिकार संविधानको अनुसूची ७ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ। अनुसूची ७ मा उल्लेखित विषयमा स्वायत्त क्षेत्रले आफ्नो क्षेत्र भित्र लागु हुने गरी कानून बनाउन सक्नेछ। यसरी बनाएको कानून प्रादेशिक कानूनसँग बाँफिएमा बाँफिएको हदसम्म स्वतः निष्क्रिय हुनेछ।
- (८) उपधारा (७) को विधायिकी अधिकार सहित स्वायत्त क्षेत्रमा व्यवस्था भएको निर्वाचित परिषदलाई कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार रहनेछ।
- (९) यस संविधान बमोजिम स्थापना गरिने संरक्षित क्षेत्र र विशेष क्षेत्रले प्रादेशिक कानून भित्र रहि नियमावली बनाउन सक्नेछ।
- (१०) संघ, प्रदेश, स्थानीय तह तथा विशेष संरचना अन्तर्गतको स्वायत्त क्षेत्रको अधिकारको सुचीमा वा साभा सूचीमा उल्लेख नभएको कुनै विषयमा दुई वा दुई भन्दा बढी प्रदेश र संघसंग सम्बन्धित रहेमा संघमा र प्रदेशसंग सम्बन्धित रहेमा प्रदेशमा अवशिष्ट अधिकार रहनेछ।

३.१० संघीय एकाइहरू बीचको अन्तरसम्बन्ध

३.१०.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

- (१) संघ, प्रदेश, स्थानीय तह तथा विशेष संरचना बीचको सम्बन्ध सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित हुनेछ।
- (२) प्रदेश प्रदेश बीचको आपसी सम्बन्ध व्यवस्थित गर्न संघले प्रदेशहरू बीच आवश्यक व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ।
- (३) दुई वा दुई भन्दा बढी प्रदेशले अनुसूची ४ मा उल्लेखित विषयमा कानून निर्माण गर्न संघीय व्यवस्थापिका समक्ष अनुरोध गरेमा संघीय व्यवस्थापिकाले आवश्यक कानून बनाउन सक्नेछ।
- (४) संघले राष्ट्रिय महत्वका विषयमा र प्रदेशहरू बीच समन्वय गर्नु पर्ने विषयमा सबै प्रदेशहरूका लागि संविधान र कानून बमोजिम आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना

- गर्नु सम्बन्धित प्रदेशको कर्तव्य हुनेछ । तर प्रदेशको अधिकारमा हस्तक्षेप हुने गरी संघले कुनै निर्देशन वा कार्यकारिणी आदेश जारी गर्ने छैन ।
- (५) कुनै पनि प्रदेशले राष्ट्रिय सार्वभौमसत्ता, अखण्डता र देशको शान्ति व्यवस्थामा असर पर्ने किसिमको कार्य गरेमा संघीय सरकारको सिफारिसमा राष्ट्र प्रमुखले त्यस्तो प्रदेशलाई आवश्यकतानुसार सचेत गराउन, प्रादेशिक सरकार र व्यवस्थापिका निलम्बन गर्न वा विघटन गर्न सक्नेछ ।
- (६) उपधारा (५) बमोजिम कुनै प्रदेशको सरकार वा व्यवस्थापिका निलम्बन वा विघटन गरेकोमा पैंतीस दिन भित्र संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ । तर संघीय व्यवस्थापिकाबाट अनुमोदन नभएमा त्यस्तो आदेश स्वतः निष्कृत भएको मानिनेछ ।
- (७) उपधारा (६) बमोजिम संघीय व्यवस्थापिकाबाट अनुमोदन भएमा त्यस्तो प्रदेशमा ६ महिना भित्र प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको निर्वाचन हुनेछ ।
- (८) उपधारा (७) बमोजिम निर्वाचन नभए सम्मका लागि त्यस्तो प्रदेशमा संघीय शासन कायम रहनेछ ।
- (९) कुनै एक प्रदेशले अर्को प्रदेशको कानूनी व्यवस्था वा न्यायिक एवं प्रशासकीय निर्णय वा आदेशको कार्यान्वयनमा सहयोग गर्नुपर्नेछ ।
- (१०) एक प्रदेशले अर्को प्रदेशसंग साझा चासो र हितको विषयमा एक अर्कालाई सूचना आदान प्रदान गर्न, परामर्श गर्न, आफ्नो कार्य र विधायनका बारेमा एक आपसमा समन्वय गर्न र आपसी सहयोग विस्तार गर्न सक्नेछन् ।
- (११) कुनै एक प्रदेशले अर्को प्रदेशको बासिन्दालाई आफ्नो प्रदेशको कानून बमोजिम समान सुरक्षा र सुविधा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (१२) संघले सम्बन्धित प्रदेश मार्फत् स्थानीय तह र विशेष संरचनालाई संविधान र प्रचलित कानून बमोजिम सहयोग गर्न र निर्देशन दिन सक्नेछ ।

३.१०.२ आयोगको विश्लेषण

- संघीय संरचनामा रहने सरकारका तहहरु बीच अधिकारको प्रयोग वा साझा चासो वा सरोकारका विषयमा विवाद हुन नदिई आपसमा सहयोग समन्वय विस्तार गर्नु पर्ने हुन्छ, संघीयतामा दुई तह वा सोभन्दा बढी तहको सरकार रहने हुँदा तहगत संरचनाहरुबीच समन्वय र सह अस्तित्व अत्यावश्यक हुन्छ । तसर्थ संघीय एकाईहरुले समन्वय र सहयोगको सिद्धान्तको आधारमा सम्बन्ध स्थापित गर्नु पर्दछ । यसको लागि संघले समन्वयकर्ता र अभिभावकत्वको भूमिका निर्वाह गर्नु पर्ने हुन्छ, यसो गर्दा प्रदेशको अधिकारमा हस्तक्षेप गर्नु हुँदैन, प्रदेशले पनि देशको सार्वभौमसत्ता र अखण्डतामा कुनै खलल पुऱ्याउने गरी कार्य गर्नु हुँदैन, एक प्रदेशको बासिन्दालाई अर्को प्रदेशमा विभेद गर्न हुँदैन र नागरिकको समान अधिकारलाई रक्षा गर्नु पर्दछ, भन्ने जस्ता कुराहरुलाई मध्येनजर गरी संघीय एकाईहरु बीचको अन्तरसम्बन्धको व्यवस्था गरिएको छ ।

३.१०.३ संविधानमा रहनुपर्ने संघीय एकाईहरुबीचको अन्तरसंबन्ध सम्बन्धमा आयोगको सुझाव

- (१) संघ, प्रदेश, स्थानीय तह तथा विशेष संरचना बीचको सम्बन्ध सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित हुनेछ ।
- (२) प्रदेश प्रदेश बीचको आपसी सम्बन्ध व्यवस्थित गर्न संघले प्रदेशहरु बीच आवश्यक समन्वय र व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ ।

- (३) दुई वा दुई भन्दा बढी प्रदेशले अनुसूची ४ मा उल्लेखित विषयमा कानून निर्माण गर्न संघीय व्यवस्थापिका समक्ष अनुरोध गरेमा संघीय व्यवस्थापिकाले आवश्यक कानून बनाउन सक्नेछ ।
- (४) संघले राष्ट्रिय महत्वका विषयमा र प्रदेशहरु बीच समन्वय गर्नु पर्ने विषयमा सबै प्रदेशहरुका लागि संविधान र कानून बमोजिम आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित प्रदेशको कर्तव्य हुनेछ । तर प्रदेशको अधिकारमा हस्तक्षेप हुने गरी संघले कुनै निर्देशन वा कार्यकारिणी आदेश जारी गर्ने छैन ।
- (५) कुनै प्रदेशले राष्ट्रिय सार्वभौमसत्ता र अखण्डतामा असर पर्ने किसिमको कार्य गरेमा संघीय सरकारको सिफारिसमा राष्ट्र प्रमुखले त्यस्तो प्रदेशलाई आवश्यकतानुसार सचेत गराउन, प्रादेशिक सरकार र व्यवस्थापिका निलम्बन गर्न सक्नेछ ।
- (६) उपधारा (५) बमोजिम कुनै प्रदेशको सरकार वा व्यवस्थापिका निलम्बन गरेकोमा पैतीस दिन भित्र संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ । तर संघीय व्यवस्थापिकाबाट अनुमोदन नभएमा त्यस्तो आदेश स्वतः निष्कृय भएको मानिनेछ ।
- (७) उपधारा (६) बमोजिम संघीय व्यवस्थापिकाबाट अनुमोदन भएमा त्यस्तो प्रदेशमा ६ महिना भित्र प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको निर्वाचन हुनेछ ।
- (८) उपधारा (७) बमोजिम निर्वाचन नभएसम्मका लागि त्यस्तो प्रदेशमा संघीय शासन कायम रहनेछ ।
- (९) एक प्रदेशले अर्को प्रदेशको कानूनी व्यवस्था वा न्यायिक एवं प्रशासकीय निर्णय वा आदेशको कार्यान्वयनमा सहयोग गर्नुपर्नेछ ।
- (१०) एक प्रदेशले अर्को प्रदेशसंग साभ्भा चासो र हितको विषयमा एक अर्कालाई सूचना आदान प्रदान गर्न, परामर्श गर्न, आफ्नो कार्य र विधायनका बारेमा एक आपसमा समन्वय गर्न र आपसी सहयोग विस्तार गर्न सक्नेछ ।
- (११) एक प्रदेशले अर्को प्रदेशको वासिन्दालाई आफ्नो प्रदेशको कानून बमोजिम समान सुरक्षा र सुविधा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (१२) संघले सम्बन्धित प्रदेश माफत स्थानीय तह र विशेष संरचनालाई संविधान र प्रचलित कानून बमोजिम प्रदेशको अधिकारमा हस्तक्षेप नहुने गरी सहयोग गर्न र निर्देशन दिन सक्नेछ ।

३.११ संघीय एकाईहरु बीच उत्पन्न हुने विवाद समाधान सम्बन्धी व्यवस्था

३.११.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

- (१) संघ र प्रदेश बीच र प्रदेश प्रदेश बीच विवाद उत्पन्न हुन नदिन र उत्पन्न भएका विवादको समाधान गर्न वा समाधान नभएका विषय संघीय व्यवस्थापिकामा सिफारिस गर्न एक अन्तर प्रादेशिक परिषद रहने छ । जसमा देहाय बमोजिमका अध्यक्ष र सदस्यहरु रहने छन् ।
 - क) कार्यकारी प्रमुख - अध्यक्ष
 - ख) संघीय गृहमन्त्री - सदस्य
 - ग) संघीय अर्थमन्त्री - सदस्य
 - घ) प्रदेशका प्रमुखहरु - सदस्य
- (२) उपधारा (१) बमोजिमको परिषदले आवश्यकता अनुसार परिषदको बैठकमा सम्बन्धित विषयको संघीय मन्त्री र प्रादेशिक मन्त्री तथा विशेषज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सक्ने छ ।
- (३) उपधारा (१) बमोजिमको परिषदको कार्यविधि सम्बन्धी अन्य व्यवस्था कानूनद्वारा निर्धारण भए बमोजिम हुने छ ।

- (४) अन्तर प्रादेशिक परिषदबाट सिफारिस भई आएमा वा संघीय व्यवस्थापिकाले आवश्यक ठानेका विषयलाई संघीय व्यवस्थापिकाको बैठकमा छलफल गरी समाधान गर्न सकिने छ ।
- (५) उपधारा (४) बमोजिम विवाद समाधान गर्ने प्रक्रिया संघीय व्यवस्थापिकाले कानून बनाई तोके बमोजिम हुने छ ।
- (६) उपधारा (४) बमोजिम संघीय व्यवस्थापिकाबाट विवादको समाधान हुन नसकेमा वा संघीय व्यवस्थापिकाले आवश्यक ठानेमा जनमत संग्रहको लागि संघीय सरकारलाई सिफारिस गर्न सक्नेछ ।
- ७) कुनै प्रदेश भित्रको विवाद समाधान गर्न सो प्रदेश वा प्रदेशहरु भित्र प्रादेशिक जनमत संग्रह र समग्र राष्ट्रको विषयमा राष्ट्रिय जनमत संग्रह गर्न सकिने छ ।
- (८) जनमत संग्रह सम्बन्धी अन्य व्यवस्था संघीय व्यवस्थापिकाद्वारा कानून बनाई निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ ।
- (९) प्रदेश र स्थानीय तह वा प्रदेश र विशेष संरचनाहरु वा स्थानीय तहहरु वा स्थानीय तह र विशेष संरचनाहरु वा विशेष संरचना अन्तर्गतका क्षेत्रहरु बीच विवाद उत्पन्न भएमा सम्बन्धित प्रदेशको व्यवस्थापिकाले छलफल गरी समाधान गर्न सक्ने छ ।
- (१०) उपधारा (९) अनुसार विवाद समाधान गर्ने प्रक्रिया र कार्यविधि प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले कानूनद्वारा निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ ।
- (११) संघ र प्रदेश, प्रदेश र प्रदेश, प्रदेश र स्थानीय तह, प्रदेश र विशेष संरचना र स्थानीय तह र विशेष संरचनाका क्षेत्रहरु बीच संविधानद्वारा सूचीकृत अधिकारको विषयमा वा संवैधानिक व्याख्याको विषयमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा त्यस्तो विवादको शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार संवैधानिक अदालतलाई हुनेछ ।
- (१२) संवैधानिक अदालतमा एक जना अध्यक्ष सहित पाँच जना सदस्यहरु रहने छन् ।
- (१३) संवैधानिक अदालतका अध्यक्ष र सदस्यहरुको नियुक्ति प्रक्रिया र योग्यता क्रमशः संघीय सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीश र अन्य न्यायाधीश सरह हुने छ ।
- (१४) संवैधानिक अदालतका अध्यक्ष तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त र अन्य सुविधा क्रमशः संघीय सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीश र न्यायाधीश सरह हुनेछ ।
- (१५) संवैधानिक अदालतले विवाद निरुपण गर्ने कार्यविधि र प्रक्रिया कानूनद्वारा निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ ।
- (१६) उपधारा (११) मा व्यवस्था भए बमोजिमका विषयमा संवैधानिक अदालतले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।
- (१७) स्थानीय तह र विशेष संरचना अन्तर्गत स्थापना हुने क्षेत्रहरु, स्थानीय तहहरु, विशेष संरचना अन्तर्गत स्थापना हुने क्षेत्रहरु बीच उत्पन्न हुने कानूनी विवादको शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार सम्बन्धित प्रादेशिक उच्च अदालतलाई हुने छ ।
- (१८) प्रादेशिक उच्च अदालतले गरेको निर्णय उपर संवैधानिक विषयमा संवैधानिक अदालतमा पुनरावेदन गर्न सकिने छ ।
- (१९) प्रादेशिक उच्च अदालतले उपधारा (१७) मा उल्लेखित विवादको निरोपण गर्ने कार्यविधि कानूनद्वारा निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ ।
- (२०) उपधारा (१) देखि उपधारा (१९) सम्म जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि संघ र प्रदेश, प्रदेश र प्रदेश, प्रदेश र स्थानीय तह, प्रदेश र विशेष संरचना, विशेष संरचनाहरु र स्थानीय तहहरु बीच उत्पन्न विवादहरुको समाधानका लागि दुई पक्षीय एवं बहुपक्षीय वार्ता, मेलमिलाप, समन्वय एवं मध्यस्थता जस्ता विवाद समाधानका वैकल्पिक प्रक्रियाहरु अबलम्बन गर्न सकिने छ ।

(२१) उपधारा (२०) बमोजिमका प्रक्रिया अन्तर्गत विवाद समाधान गर्ने कार्यविधि लगायतका विषय संघीय कानूनद्वारा निर्धारण भए बमोजिम हुनेछ ।

३.११.२ आयोगको विश्लेषण

संघीय संरचना भित्र अधिकार वाँडफाँड र त्यसको प्रयोग, प्राकृतिक स्रोत साधानको प्रयोग, सीमा लगायतका विषयमा राजनैतिक र कानूनी विवाद उत्पन्न हुन सक्दछन् । यस्ता राजनीतिक र कानूनी विवादको समाधान औपचारिक तथा बैकल्पिक विवाद समाधानका सबै उपायहरु अवलम्बन गरी समाधान गर्न उपयुक्त हुने भएकोले आवश्यकतानुसार राजनैतिक संयन्त्र, वार्ता, जनमतसंग्रह बैकल्पिक विवाद समाधानको उपायहरु तथा न्यायालयको प्रकृया समेतबाट समाधान गर्न सकिन्छ । संघीय एकाई विचका कानूनी विवाद समाधान गर्दा नियमित अदालत बाहेकको अर्को छुट्टै संवैधानिक अदालत वा न्यायाधिकरण गठन गर्नु व्यवहारिक हुदैन । छुट्टै संवैधानिक अदालत गठन गर्दा संघीय सर्वोच्च अदालत र संवैधानिक अदालतबीच क्षेत्राधिकार सम्बन्धमा विवाद उत्पन्न हुनसक्ने र त्यसबाट कानूनी र संवैधानिक जटिलता समेत उत्पन्न हुनसक्नेतर्फ दृष्टि पुऱ्याउनु पर्ने देखिन्छ । यसरी अदालतलाई क्षेत्राधिकार तोक्दा संघ र प्रदेश तथा प्रदेश प्रदेश बीचको विवाद संघीय सर्वोच्च अदालतले र प्रदेशभित्रको संघीय संरचना बीचको विवाद प्रादेशिक उच्च अदालतबाटै किनारा हुन उपयुक्त हुने देखिन्छ ।

३.११.३ संविधानमा रहनुपर्ने संघीय एकाईहरु बीच उत्पन्न हुने विवाद समाधान सम्बन्धी आयोगको सुझाव

- (१) संघ र प्रदेश बीच र प्रदेश प्रदेश बीच विवाद उत्पन्न हुन नदिन र उत्पन्न भएका राजनीतिक विवादको समाधान गर्न वा समाधान नभएका त्यस्ता विषय संघीय व्यवस्थापिकामा सिफारिस गर्न एक अन्तर प्रादेशिक परिषद रहने छ । जसमा देहाय बमोजिमका अध्यक्ष र सदस्यहरु रहने छन् ।
 - क) संघीय कार्यकारी प्रमुख - अध्यक्ष
 - ख) संघीय गृहमन्त्री - सदस्य
 - ग) संघीय अर्थमन्त्री - सदस्य
 - घ) प्रदेशका प्रमुखहरु - सदस्य
- (२) उपधारा (१) बमोजिमको परिषदले आवश्यकता अनुसार परिषदको बैठकमा सम्बन्धित विषयको संघीय मन्त्री र प्रादेशिक मन्त्री तथा विशेषज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ । आमन्त्रीत विशेषज्ञमा कम्तीमा १ जना महिला हुनुपर्नेछ ।
- (३) उपधारा (१) बमोजिमको परिषदको कार्यविधि सम्बन्धी अन्य व्यवस्था कानूनद्वारा निर्धारण भए बमोजिम हुने छ ।
- (४) अन्तर प्रादेशिक परिषदबाट सिफारिस भई आएका विषयलाई संघीय व्यवस्थापिकाको दुवै सदनको बैठकबाट छलफल गरी समाधान गर्न सकिने छ ।
- (५) उपधारा (४) बमोजिम विवाद समाधान गर्ने प्रक्रिया संघीय व्यवस्थापिकाले कानून बनाई तोके बमोजिम हुनेछ ।
- (६) उपधारा (४) बमोजिम विवादको समाधान हुन नसकेमा उपधारा (१) बमोजिम गठन हुने अन्तर प्रादेशिक परिषदको सिफारिसमा संघीय सरकारले जनमत संग्रहको घोषणा गर्न सक्नेछ ।

- (७) (क) प्रदेश भित्रको विवाद समाधान गर्न सो प्रदेश वा प्रदेशहरु भित्र प्रादेशिक जनमत संग्रह गर्ने काम प्रादेशिक सरकारले गर्न सक्नेछ ।
- (७) (ख) समग्र राष्ट्रको विषयमा राष्ट्रिय जनमत संग्रह गर्ने काम संघीय सरकारले गर्न सक्नेछ ।
- (८) जनमत संग्रह सम्बन्धी अन्य व्यवस्था संघीय व्यवस्थापिकाद्वारा कानून बनाई निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
- (९) प्रदेश र स्थानीय तह वा प्रदेश र विशेष संरचनाहरु वा स्थानीय तहहरु वा स्थानीय तह र विशेष संरचनाहरु वा विशेष संरचना अन्तर्गतका क्षेत्रहरु बीच विवाद उत्पन्न भएमा सम्बन्धित प्रदेशको व्यवस्थापिकाले छलफल गरी समाधान गर्न सक्ने छ ।
- (१०) उपधारा (९) अनुसार विवाद समाधान गर्ने प्रक्रिया र कार्यविधि प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले कानूनद्वारा निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ ।
- (११) (क) संघ र प्रदेश, प्रदेश र प्रदेशबीच संविधानद्वारा सूचीकृत अधिकारको विषयमा वा संवैधानिक व्याख्याको विषयमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा त्यस्तो विवादको शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार संघीय सर्वोच्च अदालतलाई हुनेछ ।
- (११) (ख) प्रदेश र स्थानीय तह, प्रदेश र विशेष संरचना र स्थानीय तह र विशेष संरचना, स्थानीय तह र स्थानीय तहका बीच संविधानद्वारा सूचीकृत अधिकारको विषयमा वा संवैधानिक व्याख्याको विषयमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार सम्बन्धित प्रदेशको उच्च अदालतलाई हुनेछ ।
- (१२) स्थानीय तह र विशेष संरचना अन्तर्गत स्थापना हुने क्षेत्रहरु, स्थानीय तहहरु, विशेष संरचना अन्तर्गत स्थापना हुने क्षेत्रहरु बीच उत्पन्न हुने कानूनी विवादको शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार सम्बन्धित प्रादेशिक उच्च अदालतलाई हुने छ ।
- (१३) यस धारामा माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि संघ र प्रदेश, प्रदेश र प्रदेश, प्रदेश र स्थानीय तह, प्रदेश र विशेष संरचना, विशेष संरचनाहरु र स्थानीय तहहरु बीच उत्पन्न विवादहरुको समाधानका लागि दुई पक्षीय एवं बहुपक्षीय वार्ता, मेलमिलाप, समन्वय एवं मध्यस्थता जस्ता विवाद समाधानका वैकल्पिक प्रक्रियाहरु अबलम्वन गर्न सकिने छ ।
- (१४) उपधारा (१३) बमोजिमका प्रक्रिया अन्तर्गत विवाद समाधान गर्ने कार्यविधि लगायतका विषय संघीय कानूनद्वारा निर्धारण भए बमोजिम हुनेछ ।

३.१२ आत्मनिर्णयको अधिकार

३.१२.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

- (१) आदिवासी, आदिवासी जनजाती, मधेशीलाई आन्तरिक र स्थानीय रुपमा राजनीति, संस्कृति, धर्म, भाषा, शिक्षा, सूचना, संचार, स्वास्थ्य, बसोबास, रोजगार, सामाजिक सुरक्षा, आर्थिक क्रियाकलाप, वाणिज्य, भूमि, स्रोतसाधनको परिचालन तथा वातावरण सम्बन्धी अधिकारका रुपमा आत्मनिर्णयको अधिकार रहने छ । यी विषयहरुमा कानून बनाई निश्चित गरिने छ ।
- (२) उपधारा (१) बमोजिम आत्मनिर्णयको अधिकारको प्रयोग गर्दा देशको सार्वभौमसत्ता, स्वतन्त्रता, एकता र क्षेत्रीय अखण्डतामा खलल नपर्ने गरी गरिने छ ।

३.१२.२ आयोगको विश्लेषण

मुलुकको सार्वभौमसत्ता, स्वतन्त्रता, एकता र क्षेत्रीय अखण्डतामा खलल नपर्ने गरी तथा नेपाल पक्ष रहेका विभिन्न मानव अधिकार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय दस्तावेजहरु र मानव अधिकारको सर्व स्वीकृत मान्यता अनुरूप हुने गरी आदिवासी जनजाती, मधेशी र दलितलाई निश्चित विषयहरुमा आत्मनिर्णयको अधिकार सम्पन्न बनाउन उपयुक्त भएको हुँदा आत्म निर्णयको अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ । आत्मनिर्णयको अधिकारले व्यक्ति र समुहको आन्तरिक र स्थानीय रुपमा आफ्नो संस्कृति, भाषा, धर्म, बसोबास, राजनीतिक, आर्थिक कृषाकलाप जस्ता विषयमा निर्णय गर्न पाउने अधिकार प्रदान गर्दछ । यसबाट संघीय नेपालमा बसोबास गर्ने सबै समुदाय, भाषा, लिङ्गका व्यक्तिहरुको स्वायत्तता, वैयक्तिक अधिकार र पहिचानको सम्मान हुन सक्छ ।

३.१२.३ संविधानमा रहनुपर्ने आत्मनिर्णयको अधिकार सम्बन्धी आयोगको सुझाव

- (१) आदिवासी जनजाती, मधेशी र दलितलाई आन्तरिक र स्थानीय रुपमा राजनीति, संस्कृति, धर्म, भाषा, शिक्षा, सूचना, संचार, स्वास्थ्य, बसोबास, रोजगार, सामाजिक सुरक्षा, आर्थिक क्रियाकलाप, वाणिज्य, भूमि, स्रोतसाधनको परिचालन तथा वातावरण सम्बन्धी अधिकारका रुपमा आत्मनिर्णयको अधिकार रहने छ ।
- (२) उपधारा (१) बमोजिम आत्मनिर्णयको अधिकारको प्रयोग गर्दा देशको सार्वभौमसत्ता, स्वतन्त्रता, एकता र क्षेत्रीय अखण्डतामा खलल नपर्ने गरी गरिने छ ।

३.१३ राजनैतिक अग्रधिकार सम्बन्धी व्यवस्था

३.१३.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

- (१) मूल संरचना अन्तर्गत जातीय/समुदायका आधारमा निर्माण हुने प्रदेशहरुको हकमा राजनैतिक दलहरुले निर्वाचनको समयमा र प्रादेशिक सरकार निर्माणको क्रममा सम्बन्धित प्रदेशमा बाहुल्य रहेको जाति/समुदायको सदस्यलाई मुख्य नेतृत्व तहमा प्राथमिकता दिनु पर्नेछ । तर यस्तो राजनैतिक अग्रधिकारको व्यवस्था दुई कार्यकाल पछि स्वतः निष्क्रिय हुनेछ ।
- (२) विशेष संरचना अन्तर्गत निर्माण हुने स्वायत्त क्षेत्रमा बाहुल्य रहेको जाति/समुदायको त्यस्तो स्वायत्त क्षेत्रको प्रमुख नेतृत्व तहमा राजनैतिक अग्रधिकार हुनेछ । तर यस्तो राजनैतिक अग्रधिकारको व्यवस्था दुई कार्यकाल पछि स्वतः निष्क्रिय हुनेछ ।

३.१३.२ आयोगको विश्लेषण

राज्यको पुनर्संरचना तथा राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिबाट प्रस्तावित राजनीतिक अग्रधिकार सम्बन्धमा प्रदेशमा प्रस्तावित व्यवस्थाको बारेमा धेरै विरोधका आवाजहरु आएको कुरालाई मनन गरी प्रादेशिक तहमा अग्रधिकारको व्यवस्था गर्न उपयुक्त देखिएन । तथापि विशेष क्षेत्र अन्तर्गत निर्माण हुने स्वायत्त क्षेत्रमा ऐतिहासिक उत्पिडनमा परेको वर्गलाई प्रमुख नेतृत्व तहमा पुग्ने व्यवस्था गर्न उपयुक्त भएको र त्यसबाट सो वर्ग, जाति वा समुदायलाई केही हदसम्म ऐतिहासिक न्याय, क्षतिपुर्ति र प्रोत्साहन हुने भएकोले स्वायत्त क्षेत्रमा बाहुल्य

रहेको गरिब समुदायको व्यक्तिलाई नेतृत्व तहमा एक कार्यकालको राजनैतिक अग्रधिकार प्रदान गरिएको छ ।

३.१३.३ संविधानमा रहनुपर्ने राजनैतिक अग्रधिकार सम्बन्धी आयोगको सुझाव

विशेष संरचना अन्तर्गत निर्माण हुने स्वायत्त क्षेत्रमा बाहूल्य रहेको जाति/समुदायको त्यस्तो स्वायत्त क्षेत्रको प्रमुख नेतृत्व तहमा राजनैतिक अग्रधिकार हुनेछ । तर यस्तो राजनैतिक अग्रधिकारको व्यवस्था एक कार्यकाल पछि स्वतः निष्क्रिय हुनेछ ।

३.१४ महिलाको अधिकार

३.१४.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

- (१) महिलाहरुमा देहाय बमोजिमका समान अधिकार रहने छन् ।
 - (क) पैतृक सम्पत्ति, नागरिकता, वंशज तथा पारिवारिक मामिलामा पुरुष सरह समान अधिकार
 - (ख) कानूनको दृष्टिमा समान संरक्षण र लाभ प्राप्त गर्ने अधिकार
 - (ग) समान कामका लागि समान पारिश्रमिक पाउने अधिकार ।
 - (घ) सम्बन्ध विच्छेदको अधिकार
- (२) उपधारा (१) मा उल्लेखित अधिकारका अलावा महिलाहरुमा देहायका अधिकारहरु सुरक्षित रहने छन् ।
 - क) प्रजनन स्वास्थ्य तथा प्रजनन सम्बन्धी अधिकार
 - ख) सुरक्षित मातृत्वको अधिकार
- (३) उपधारा (२)को खण्ड (क) र (ख)को व्यवस्थाका लागि नेपाल सरकारले कानून बनाई आवश्यक पर्ने स्रोत तथा साधन व्यवस्था गर्ने छ ।
- (४) उपधारा (१) र (२) मा उल्लेखित अधिकारका अलावा महिलाहरुलाई देहायका क्षेत्रमा निम्न लिखित विशेष अधिकार र अवसरको सुनिश्चितता गरिने छ ।
 - (क) राज्यका सम्पूर्ण तह र संरचनामा जनसंख्याको आधारमा समावेशी सहितको समानुपातिक प्रतिनिधित्वको अधिकार हुनेछ ।
 - (ख) शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षाको क्षेत्रमा विशेष अधिकार हुने छ ।
 - (ग) नीति निर्माणको तहमा रहने नेतृत्वदायी पदमा महिलाको समानुपातिक प्रतिनिधित्व र सहभागिताको विशेष व्यवस्था गरिने छ ।
- (५) महिलाले प्राप्त गर्ने सम्पूर्ण अधिकारमा मधेशी महिला, आदिवासी जनजाति महिला, अल्पसंख्यक र दलित महिलाको समेत समानुपातिक प्रतिनिधित्व गराइने छ ।

३.१४.२ आयोगको विश्लेषण

महिलाहरु नेपाली समाजमा पछाडि परेका र पारिएका छन् । जनसंख्याको अनुपातमा महिलाको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुनुपर्दछ भन्ने विषय आजको आवश्यकता र अपरिहार्यता बनेको छ । संघीय संरचनाको सवै तह र संरचनामा महिलाको उचित प्रतिनिधित्व हुन सकेमा लैङ्गिक न्यायको प्राप्ती हुन सक्दछ । नेपाल पक्ष रहेका अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार सम्बन्धी महासन्धिहरु मध्ये खास गरी महिला विरुद्धका सवै प्रकारका भेदभाव अन्त्य गर्ने सम्बन्धी महासन्धि तथा मानव अधिकारका सर्वमान्य सिद्धान्तहरुलाई विचार गरी महिला र पुरुष विच

समानता व्यवहारिक रूपमा नै कायम हुने व्यवस्था गर्न केही निश्चित विषयमा महिलाको अधिकारको सुनिश्चितता गर्नु अपरिहार्य हुन्छ । नेपाली समाजमा राजनैतिक, आर्थिक, सामाजिक रूपमा समान अवसरबाट बञ्चित भई महिला पछाडी परेको वास्तविकतालाई मध्येनजर गरी समानुपातिक तथा समावेशी सिद्धान्त, लैङ्गिक न्याय, महिलालाई विशेष संरक्षण, महिलाका विशेष अधिकार समेतलाई व्यवस्थित गर्न संघीय संरचनाका सबै नीति निर्माण तहमा महिलाको सहभागिता र प्रतिनिधित्व गराउनु पर्ने कुरालाई केन्द्रमा राखी संघीय संविधानमा महिलाको अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ ।

३.१४.३ संविधानमा रहनुपर्ने महिलाको अधिकार सम्बन्धी आयोगको सुझाव

- १) महिलाहरूलाई देहाय बमोजिमका पुरुष सरह समान अधिकार रहने छन् ।
 - (क) पैतृक सम्पत्ति, पारिवारिक सम्पत्तिमा समान स्वामित्वको व्यवस्था, नागरिकता, वंशज तथा पारिवारिक मामिलाको निर्णय र कार्यान्वयन,
 - (ख) कानूनको दृष्टिमा समान संरक्षण र लाभ प्राप्त गर्ने अधिकार,
 - (ग) समान कामका लागि समान पारिश्रमिक, ज्याला र सम्मान पाउने अधिकार,
 - (घ) सम्बन्ध विच्छेद र पारिवारिक पुर्नमिलनको अधिकार,
 - (ङ) विवाह सम्बन्धी निर्णय गर्ने अधिकार,
 - (च) राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्रको नीति निर्माण हुने हरेक निकायमा समानुपातिक सिद्धान्तको आधारमा समान अधिकार,
 - (छ) संघीय, प्रादेशिक, स्थानीय र विशेष संरचनाका सबै राजनैतिक तहमा समानुपातिक सिद्धान्तका आधारमा समान अधिकार कानूनद्वारा व्यवस्थित गरिनेछ ।
- (२) उपधारा (१) मा उल्लेखित अधिकारका अलावा महिलाहरूमा देहायका अधिकारहरू सुरक्षित रहने छन् ।
 - क) प्रजनन स्वास्थ्य तथा प्रजनन सम्बन्धी अधिकार
 - ख) सुरक्षित मातृत्वको अधिकार
- (३) उपधारा (१) र (२) को व्यवस्थाका लागि नेपाल सरकारले कानून बनाई लागु गर्न आवश्यक पर्ने स्रोत तथा साधन व्यवस्था गर्ने छ ।
- ४) उपधारा (१) र (२) मा उल्लेखित अधिकारका अलावा महिलाहरूलाई देहायका क्षेत्रमा निम्न लिखित विशेष अधिकार र अवसरको सुनिश्चितता गरिने छ ।
 - (क) शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी (सरकारी, गैरसरकारी, अर्धसरकारी र नीजि उद्योग र औद्योगिक प्रतिष्ठानहरू) सामाजिक सुरक्षाको क्षेत्रमा विशेष अधिकार ।
 - (ख) नीति निर्माणको तहमा रहने नेतृत्वदायी पदमा महिलाको समानुपातिक प्रतिनिधित्व र सहभागिताको विशेष व्यवस्था ।
- (५) महिलाले प्राप्त गर्ने सम्पूर्ण अधिकारमा मधेशी महिला, आदिवासी जनजाति महिला, अल्पसंख्यक र दलित महिलाको समेत समानुपातिक प्रतिनिधित्व गराइने छ ।

३.१५ दलितको अधिकार

३.१५.१ संविधानसभा राज्यको पुनसंरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

- (१) दलित समुदायको आर्थिक, राजनीतिक, सांस्कृतिक, शैक्षिक एवं सामाजिक क्षेत्रमा निम्नानुसार विशेष अधिकार रहने छन् ।

- (क) जात, समुदाय, वंश वा पेशाका आधारमा कुनै पनि व्यक्तिलाई कुनै पनि स्थानमा कुनै किसिमको छुवाछुत र भेदभाव गरिने छैन । यस्तो व्यवहार मानवता विरुद्धको गम्भिर दण्डनिय सामाजिक अपराध मानिने छ । पीडित व्यक्तिले कानूनद्वारा निर्धारण भए बमोजिम क्षतिपूर्ति पाउने छ ।
- (ख) सरकारी, अर्ध-सरकारी उद्योग र औद्योगिक प्रतिष्ठानहरूमा समानुपातिक ढंगले रोजगारीको प्रत्याभूति गरिने छ ।
- ग) दलितका परम्परागत पेशासंग सम्बन्धित आधुनिक व्यवसायमा दलितलाई प्राथमिकता दिइ तदनुसार सीप र स्रोत उपलब्ध गराउने छ ।
- ग) राज्यले भूमिहीन दलितलाई एक पटक जमिन उपलब्ध गराउने छ । र बसोबासको समेत व्यवस्था गर्नेछ ।
- घ) दलित विद्यार्थीलाई प्राथमिक देखि उच्च शिक्षा सम्म छात्रवृत्ति सहित निशुल्क शिक्षाको व्यवस्था गरिने छ । प्राविधिक उच्च शिक्षामा दलितको लागि कानूनद्वारा विशेष व्यवस्था गरिने छ ।
- ङ) दलितहरूको सामाजिक प्रगतिको लागि शिक्षा, स्वास्थ्य र रोजगारीमा विशेष व्यवस्था गरिने छ । साथै आर्थिक उर्पाजन गर्ने सीप र स्रोत उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिने छ ।
- (२) संघीय प्रादेशिक र स्थानीय तहका सबै राजनैतिक संरचनामा जनसंख्याको आधारमा दलितको समानुपातिक प्रतिनिधित्वको व्यवस्था गरी संघीय र प्रादेशिक संरचनामा क्रमशः तीन र पाँच प्रतिशत थप प्रतिनिधित्वको व्यवस्था कानूनद्वारा व्यवस्थित गरिने छ ।
- (३) निजामती सेवा, प्रहरी र सेना लगायतका रोजगारीका अन्य क्षेत्रमा दलितको सशक्तिकरण, प्रतिनिधित्व र सहभागिताका लागि समावेशी र समानुपातिक आधारमा कानूनद्वारा विशेष व्यवस्था गरिने छ ।
- (४) दलित समुदायले प्राप्त गर्ने सम्पूर्ण अधिकारमा पहाडी दलित, मधेशी दलित र दलित महिलाको समानुपातिक प्रतिनिधित्व गराइने छ ।

३.१५.२ आयोगको विश्लेषण

नेपाली समाजमा दलित समुदाय युगौं देखि विभिन्न उत्पीडनमा रहदै आएको छ । जातीय विभेद र छुवाछुत जस्तो कुरीतिका कारण दलित समुदाय अपहेलित जीवन बाँच्न समेत विवश छ । दलित समुदाय राज्य संरचना तहमा पुग्न सकेको पाइदैन । यस्तो हुन नसक्नुमा दलित समुदायलाई अधिकारबाट वञ्चित गरिनु र तिनीहरूको प्रतिनिधित्व सरल बाटोको व्यवस्था हुन नसक्नु हो । यो समुदायले जनसंख्याको ठुलो हिस्सा समेत आगटेको छ । दलितहरूको लागि राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक र शैक्षिक क्षेत्रमा विशेष अधिकारको व्यवस्था गर्न र संघीय संरचनामा सबै तहमा दलित समुदायको समानुपातिक प्रतिनिधित्व गराई त्यस्तो समुदायलाई देशको राजनैतिक, प्रशासनिक क्षेत्रमा सहभागी गराउन तथा ऐतिहासिक उत्पिडन समेतलाई क्षतिपूर्तिको माध्यमबाट संवोधन गर्नु पर्दछ । त्यसका लागि दलितको विशेष अधिकारको व्यवस्था प्रस्ताव गरिएको छ ।

३.१५.३ संविधानमा रहनुपर्ने दलितको अधिकार सम्बन्धी आयोगको सुझाव

- (१) दलित समुदायको आर्थिक, राजनीतिक, सांस्कृतिक, शैक्षिक एवं सामाजिक क्षेत्रमा निम्नानुसार विशेष अधिकार रहने छन् ।

(क) जात, समुदाय, वंश वा पेशाका आधारमा कुनै पनि व्यक्तिलाई कुनै पनि स्थानमा कुनै किसिमको छुवाछुत र भेदभाव गरिने छैन । यस्तो व्यवहार मानवता विरुद्धको जघन्य दण्डनिय सामाजिक अपराध मानिने छ । पीडित व्यक्तिले कानूनद्वारा निर्धारण भए बमोजिम क्षतिपूर्ति पाउने छ ।

(ख) सरकारी र अर्ध-सरकारी उद्योग र औद्योगिक प्रतिष्ठानहरु तथा निजी क्षेत्रमा समानुपातिक ढंगले रोजगारीको प्रत्याभूति गरिने छ ।

ग) दलितका परम्परागत पेशासंग सम्बन्धित आधुनिक व्यवसायमा दलितलाई प्राथमिकता दिई तदनुसार सीप र स्रोत उपलब्ध गराउने छ ।

घ) राज्यले भूमिहीन दलितलाई एक पटक जीवन निर्वाहको लागि चाहिने न्यूनतम जमिन उपलब्ध गराउने छ साथै आधारभूत बसोबासको समेत व्यवस्था गर्नेछ ।

ङ) दलित विद्यार्थीलाई पुर्व वाल्य अवस्था शिक्षा देखि उच्च शिक्षा सम्म छात्रवृत्ति सहित निशुल्क शिक्षाको व्यवस्था गरिने छ । प्राविधिक उच्च शिक्षामा दलितको लागि जनसंख्याको अनुपातमा १० प्रतिशत थप हुने गरी छात्रवृत्ति सहित निशुल्क शिक्षाको लागि विशेष व्यवस्था गरिने छ ।

च) दलितहरुको सामाजिक प्रगतिको लागि सीपयुक्त शिक्षा, स्वास्थ्य र रोजगारीमा विशेष व्यवस्था गरिने छ । साथै आर्थिक उर्पाजन गर्ने सीप र स्रोत उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिने छ ।

(२) संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय तहका सबै राजनैतिक संरचनामा जनसंख्याको आधारमा दलितको समानुपातिक प्रतिनिधित्वको व्यवस्था गरी संघीय र प्रादेशिक संरचनामा प्रदेशमा सात र केन्द्रमा पाँच प्रतिशत थप प्रतिनिधित्वको व्यवस्था कानूनद्वारा व्यवस्थित गरिने छ ।

(३) दलित समुदायलाई राज्यको नीति निर्माण, शासन, प्रशासन, जंगी, प्रहरी, संस्थान, विकास समिति, प्रतिष्ठान लगायतका सम्पूर्ण संरचनामा जनसंख्याको समानुपातको आधारका अतिरिक्त थप १० प्रतिशत प्रतिनिधित्वको व्यवस्था कानूनद्वारा गरिने छ । नेतृत्वदायी पद समेतमा दलितको जनसंख्याको आधारमा कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम समावेशी सहितको समानुपातको व्यवस्था हुनेछ ।

(४) दलित समुदायले प्राप्त गर्ने सम्पूर्ण अधिकारमा सबै क्षेत्रका पहाडी दलित, मधेशी दलित र दलित महिलाको समानुपातिक प्रतिनिधित्व गराइने छ ।

३.१६ आयोग सम्बन्धी व्यवस्था

३.१६.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

(१) नेपालमा एक संघीय महिला आयोग रहने छ । त्यस्तो आयोग प्रदेशमा पनि गठन गरिनेछ ।

(२) नेपालमा संघीय दलित अधिकार आयोग रहनेछ । त्यस्तो आयोग प्रदेशमा पनि गठन गरिनेछ ।

(३) नेपालमा एक संघीय मधेशी आयोग रहनेछ । त्यस्तो आयोग आवश्यकता अनुसार प्रदेशमा पनि गठन गर्न सकिनेछ ।

३.१६.२ आयोगको विश्लेषण

दलित, महिला, मधेशी र आदिवासी जनजाति पिछडिएको र पछाडि पारिएको समूह हो । यस्तो समुदायको हक हितको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्न संवैधानिक हैसियतको संघीय र प्रादेशिक आयोगहरुको व्यवस्थाले थप मद्दत पुग्न सक्ने र उनीहरुको अधिकारको संरक्षण, संवर्द्धन

हुनसक्ने अपेक्षा गर्न सकिन्छ । त्यसकारण त्यस्तो समुदायको हक हित संरक्षण गर्न आयोगको संवैधानिक व्यवस्था गरिनु पर्दछ ।

३.१६.३ संविधानमा रहनुपर्ने संवैधानिक आयोग सम्बन्धी आयोगको सुझाव

- (१) नेपालमा एक संघीय महिला आयोग रहने छ । त्यस्तो आयोग प्रदेशमा पनि गठन गरिनेछ । यस्ता आयोगहरू संवैधानिक आयोग हुने छन् । यसको गठन समावेशी र समानुपातिक हुनेछ ।
- (२) नेपालमा संघीय दलित अधिकार आयोग रहनेछ । त्यस्तो आयोग प्रदेशमा पनि गठन गरिनेछ । यस्ता आयोगहरू संवैधानिक आयोग हुने छन् । यसको गठन समावेशी र समानुपातिक हुनेछ ।
- (३) नेपालमा एक संघीय मधेशी आयोग रहनेछ । त्यस्तो आयोग प्रदेशमा पनि गठन गरिनेछ । यस्ता आयोगहरू संवैधानिक आयोग हुने छन् । यसको गठन समावेशी र समानुपातिक हुनेछ ।
- (४) नेपालमा एक आदिवासी जनजाती आयोग रहनेछ । त्यस्तो आयोग प्रदेशमा पनि गठन गर्न सकिनेछ । यस्ता आयोगहरू संवैधानिक आयोग हुने छन् । यसको गठन समावेशी र समानुपातिक हुनेछ ।

३.१७ मधेसीको अधिकार

३.१७.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

- (१) मधेशी समुदायलाई राज्यको नीति निर्माण, शासन, प्रशासन, जंगी, प्रहरी, संस्थान, विकास समिति, प्रतिष्ठान लगायतका सम्पूर्ण तह र संरचनामा नेतृत्वदायी पद समेतमा जनसंख्याको आधारमा कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम समावेशी सहितको समानुपातिक प्रतिनिधित्वको अधिकार हुनेछ ।

३.१७.२ आयोगको विश्लेषण

मधेशी समुदायको मुख्य समस्या राज्य पुनर्संरचनामा पहुँच र प्रतिनिधित्वको समस्या हो । त्यसकारण यो समुदाय उत्पिडन र वन्चितकरणमा परेको हो । तसर्थ, मधेशी समुदाय राजनीतिक, आर्थिक, भाषिक, क्षेत्रगत विषयमा पछाडि परेकोले त्यस्तो समुदायलाई प्रशासन, सुरक्षा लगायत अन्य अङ्गमा राज्यको विभिन्न नीति निर्माणको तहमा समानुपातिक प्रतिनिधित्वको लागि विशेष अधिकारको व्यवस्था गरिएमा मात्रै त्यो समुदायको राज्य संरचनामा पहुँच र प्रतिनिधित्व सुनिश्चित हुनसक्ने भएकोले विशेष अधिकारको व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

३.१७.३ संविधानमा रहनुपर्ने मधेसीको अधिकार सम्बन्धी आयोगको सुझाव

- (१) मधेशी समुदायलाई राज्यको नीति निर्माण, शासन, प्रशासन, जंगी, प्रहरी, संस्थान, विकास समिति, प्रतिष्ठान लगायतका सम्पूर्ण तह र संरचनामा नेतृत्वदायी पद समेतमा जनसंख्याको अनुपातमा समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्वको अधिकार हुनेछ ।

३.१८ अल्पसंख्यक, लोपोन्मुख जाति/समुदायको अधिकार

३.१८.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

- (१) राज्यले संघीय संरचनाका सबै तहहरूमा कानूनद्वारा निर्धारित लोपोन्मुख जाति/समुदायको प्रतिनिधित्व, सहभागिता र विकासलाई कानून बनाई विशेष संरक्षण गर्ने नीति अवलम्बन गर्नेछ।
- (२) आर्थिक र सामाजिक रूपले विपन्न, अति अल्पसंख्यक र सिमान्तकृत समुदायको प्रतिनिधित्व, सहभागिता, संरक्षण र विकासका निम्ति राज्यले कानूनद्वारा विशेष व्यवस्था गर्नेछ।

३.१८.२ आयोगको विश्लेषण

राज्यबाट उत्पीडित, उपेक्षित, राज्यसत्ताको पहुँचबाट टाढा परेका र बहिष्करणमा पारिएका लोपोन्मुख जाति/समुदायको प्रतिनिधित्व, सहभागिता र विकासलाई विशेष संरक्षण गर्नु पर्ने नीति अवलम्बन गरिएकोछ।

३.१८.३ संविधानमा रहनुपर्ने अल्पसंख्यक, लोपोन्मुख जाति/समुदायको अधिकार सम्बन्धी आयोगको सुझाव

- (१) राज्यले संघीय संरचनाका सबै तहहरूमा कानूनद्वारा निर्धारित अल्पसंख्यक, लोपोन्मुख जाति/समुदायको प्रतिनिधित्व, सहभागिता र विकासलाई कानून बनाई विशेष संरक्षण गर्ने नीति अवलम्बन गर्नेछ।
- (२) आर्थिक र सामाजिक रूपले विपन्न, अति अल्पसंख्यक र सिमान्तकृत समुदायको प्रतिनिधित्व, सहभागिता, संरक्षण र विकासका निम्ति राज्यले कानूनद्वारा विशेष व्यवस्था गर्नेछ।

३.१९ विशेष अधिकारको समीक्षा तथा पुनरावलोकन

३.१९.१ संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव

महिला तथा दलित समुदायको विशेष अधिकारको व्यवस्थाको कार्यान्वयन र त्यसको प्रभाव सम्बन्धमा मानव विकास सूचकाङ्कको आधारमा प्रत्येक १० वर्षमा गरिने राष्ट्रिय जनगणनासँगै नेपाल सरकारले समीक्षा तथा पुनरावलोकन गर्ने छ।

३.१९.२ आयोगको विश्लेषण

महिला, दलित र मुशिलम समुदायलाई प्रदान गरिएका विशेष अधिकारको व्यवस्थाको कार्यान्वयन र त्यसको प्रभाव सम्बन्धमा मानव विकास सूचकाङ्कको आधारमा आवधिक रूपमा समीक्षा तथा पुनरावलोकन गरिनु उपयुक्त हुन्छ।

३.१९.३ संविधानमा रहनुपर्ने विशेष अधिकारको समीक्षा तथा पुनरावलोकन सम्बन्धी
आयोगको सुझाव

महिला, दलित तथा मुस्लिम समुदायको विशेष अधिकारको व्यवस्थाको कार्यान्वयन र त्यसको
प्रभाव सम्बन्धमा मानव विकास सूचकाङ्कको आधारमा प्रत्येक १० वर्षमा गरिने राष्ट्रिय
जनगणनासँगै नेपाल सरकारले समीक्षा तथा पुनरावलोकन गर्ने छ ।

परिशिष्ट -१

आयोगको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकार

आयोगको गठन

राजनीतिक दलहरुका बीचको सहमतिका आधारमा नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषदको २०६८/०८/०६ को निर्णयानुसार नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ को धारा १३८ को उपधारा (२) बमोजिम देहाय बमोजिमको राज्य पुनर्संरचना सुझाव उच्चस्तरीय आयोगको गठन भएको ।

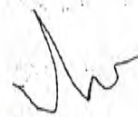
१. डा. मदन प्रसाद परियार, राजविराज - अध्यक्ष^१
२. डा. कृष्ण हाँछेथु, भक्तपुर - सदस्य^२
३. डा. भोगेन्द्र भा, धनुषा - "
४. श्री मल्ल के. सुन्दर, काठमाडौं - "
५. डा. रमेश दुङ्गेल, रामेछाप - "
६. डा. सर्वराज खडका, दैलेख - "
७. श्री सावित्री गुरुङ्ग, चितवन - "
८. श्री सुरेन्द्र कुमार महतो, धनुषा - "
९. श्री स्टेला तामाङ, काठमाडौं - "

आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार

राज्य पुनर्संरचना सुझाव उच्चस्तरीय आयोगले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १३८ को व्यवस्था, राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिका सबै मत र विचारहरु सहितको प्रतिवेदनको अपेक्षा, संविधानसभामा छलफल हुँदा प्रस्तुत भएका विचारहरु लगायत समग्र पक्षलाई ध्यान दिई पहिचान र सामर्थ्यलाई आधार मानी आफ्नो सुझाव प्रतिवेदन नेपाल सरकार समक्ष पेश गर्ने ।

^१ नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषदको मिति २०६८/०८/२० को निर्णयानुसार यस आयोगको संयोजकमा डा. मदन प्रसाद परियारको नियुक्ति भई नेपाल सरकार मन्त्रपरिषदको मिति २०६८/०९/२८ को निर्णयानुसार उहाँको पद अध्यक्षमा परिणत भएको ।

^२ नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषदको मिति २०६८/०८/२६ को निर्णयानुसार यस आयोगका पदाधिकारीहरुको पदलाई सदस्यमा परिणत भएको ।

राज्य पुनर्संरचना सुभावा उच्चस्तरीय आयोगको कार्यविधि, २०६८ (संसाधन सहित)

नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०६८ साल मंसिर ०६ गतेको निर्णयानुसार गठित राज्य पुनर्संरचना सुभावा उच्चस्तरीय आयोगले आफ्नो काम कारवाईलाई व्यवस्थित गर्न देहाय बमोजिमको कार्यविधि बनाएको छ :

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस कार्यविधिको नाम "राज्य पुनर्संरचना सुभावा उच्चस्तरीय आयोगको कार्यविधि, २०६८" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

(क) "आयोग" भन्नाले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १३८ को उपधारा (२) बमोजिम नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०६८/०८/०६ को निर्णयानुसार गठित राज्य पुनर्संरचना सुभावा उच्चस्तरीय आयोग सम्भन्नु पर्छ ।

(ख) "संयोजक" भन्नाले आयोगको संयोजक सम्भन्नु पर्छ ।

(ग) "सचिव" भन्नाले आयोगको सचिव सम्भन्नु पर्छ ।

(घ) "पदाधिकारी" भन्नाले आयोगको पदाधिकारी सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले आयोगको संयोजक समेतलाई जनाउँछ ।

(ङ) "कर्मचारी" भन्नाले आयोगमा काम गर्ने कर्मचारीलाई सम्भन्नुपर्छ ।

३. आयोगको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि:

(१) आयोगको बैठकको अध्यक्षता संयोजकले गर्नेछ । कुनै कारणवश संयोजक अनुपस्थित भएमा संयोजकले तोकेको पदाधिकारीले आयोगको बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।

(२) आयोगको नियमित बैठक प्रत्येक सोमवार अपरान्ह २ बजे बस्ने र आवश्यकता अनुसार अन्य समयमा समेत बस्न सक्नेछ । आयोगको नियमित बैठक हेरेफेर गर्नु परेमा वा अन्य समयमा बस्नु परेमा आयोगको बैठक संयोजकले तोके बमोजिमको समय, मिति र स्थानमा बस्नेछ ।

(३) कम्तिमा पाँचजना पदाधिकारीहरु उपस्थित भएमा आयोगको बैठकको गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(४) आयोगको बैठकमा सर्वसम्मतिबाट निर्णय गरिनेछ । त्यसरी सर्वसम्मत निर्णय हुन नसकेको विषयमा मात्र बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ । मतको गणना एक व्यक्ति एक मतको आधारमा गरिनेछ ।

(५) आयोगले कुनै विशेषज्ञ वा दक्षलाई आयोगको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(६) आयोगको निर्णय आयोगको बैठकमा उपस्थित सम्पूर्ण पदाधिकारीहरुले प्रमाणित गर्ने छन ।

४. संयोजकको काम, कर्तव्य र अधिकारहरु :- संयोजकको काम, कर्तव्य र अधिकारहरु अन्य कुराका अतिरिक्त देहाय बमोजिम हुनेछन् ।

(१) आयोगको कार्यको समग्र रुपमा समन्वय गर्ने ।

(२) आयोगको क्षेत्राधिकारभित्र रही आयोगलाई आवश्यक पर्ने राय, सुभावा संकलन गर्ने ।

- (३) विभिन्न संघ संस्थामा आवश्यकता अनुसार आयोगको प्रतिनिधित्व गर्ने ।
- (४) आयोगको काम कारवाहीका सम्बन्धमा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग सम्पर्क राख्ने ।
- (५) आयोगको काम कारवाहीका सम्बन्धमा विभिन्न संचार माध्यम तथा प्रेसलाई सूचना संप्रेषण गर्ने ।
- (६) विषयगत समितिहरूसँग सम्पर्क राखी आवश्यक विषयगत तथा प्राविधिक सुझाव दिने ।
- (७) प्रशासनिक कुरामा आयोगका सचिवलाई आवश्यक निर्देशन दिने ।

५. आयोगको सचिव : (१) आयोगको सचिवको रूपमा सङ्घीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालयका सचिवले काम गर्नेछ ।

- (२) नेपाल सरकारबाट आयोगलाई उपलब्ध गराइनुपर्ने आवश्यक साधन र स्रोतको व्यवस्था सचिवले मिलाउनेछ ।
- (३) आयोगको निर्णय पुस्तिका सचिवको जिम्मा रहेनेछ ।

६. आयोगको समिति : (१) आयोगले आफ्नो कार्य सम्पादन गर्ने सिलसिलामा पदाधिकारीहरु मध्येबाट संयोजक हुने गरी आवश्यकता अनुसार समिति गठन गर्न सक्नेछ ।

- (२) समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार आयोगले तोके बमोजिम हुनेछ ।

७. आयोगको काम कारवाही :

- (१) आयोगका पदाधिकारीहरु नियमित रूपमा आयोगमा उपस्थित हुनेछन् ।
- (२) आयोगले उपलब्ध श्रोत, साधन र जनशक्तिको आधारमा आफ्नो कार्य संचालन गर्नेछ ।
- (३) आयोगले आवश्यकतानुसार उपयुक्त पद्धति अपनाई तथ्य तथा सुझाव संकलन गर्न सक्नेछ ।
- (४) आयोगले नेपाल सरकारसँग आफ्नो कार्य सम्पादनको सिलसिलामा आवश्यक कागजात, तथ्य, तथ्याङ्क तथा अन्य आवश्यक जानकारी माग गर्न सक्नेछ र त्यसरी माग गरेको विवरण उपलब्ध गराउनु नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायको कर्तव्य हुनेछ ।
- (५) आयोगले दलगत प्रभाव, पूर्वाग्रह तथा आग्रहबाट स्वतन्त्र भई आफ्नो कार्य सम्पादन गर्नेछ । आयोगका पदाधिकारीहरु आफ्नो पदावधिभर कुनै पनि राजनीतिक दल, दलगत तथा जातीय संघ संस्थाको प्रभाव, पूर्वाग्रह र आग्रहबाट मुक्त भई कार्य गर्नेछन् ।

८. प्रवक्ता : आयोगको संयोजक नै आयोगको प्रवक्ता हुनेछ ।

९. सहयोग लिन सक्ने : आयोगले आफ्नो कार्य सम्पादन गर्नको लागि राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय तथा विशेषज्ञहरुको सहयोग तथा परामर्श लिन सक्नेछ ।

१०. गोपनीयता निर्वाह गर्नुपर्ने : आयोगका पदाधिकारी तथा कर्मचारीले आयोगको कामकारवाही सम्बन्धमा निर्णय वा निष्कर्षमा तपुगेको विषयमा गोपनीयता निर्वाह गर्नु पर्नेछ ।

११. नेपाल सरकारसँग सम्पर्क : आयोगले आफ्नो काम कारवाहीको सिलसिलामा नेपाल सरकारसँग सम्पर्क राख्नुपर्दा सङ्घीय मामिला, संविधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय मार्फत राख्नेछ ।

१२. आयोगको निर्णय बमोजिम हुने : (१) यस कार्यविधिमा लेखिएदेखि वाहेक अन्य कुराका हकमा आयोगको निर्णय बमोजिम हुनेछ ।

- (२) आवश्यक देखिएमा यस कार्यविधिलाई आयोगले संशोधन गर्न सक्नेछ ।

परिशिष्ट - ३

आयोगमा आमन्त्रित विज्ञहरु र छलफल भएको विषय

सि.नं.	विज्ञहरुको नाम थर	प्रस्तुत गरेको विषय	मिति
१	डा. चैतन्य सुब्बा	वित्तीय संघीयता र अन्तरप्रदेश आर्थिक विषय	२०६८/०९/१८
२	डा. भोला चालिसे	प्रदेश संचालनार्थ न्यूनतम आवश्यक श्रोत तथा पूर्वाधार समेत ।	२०६८/०९/१९
३	श्री मुक्ता सिं लामा	प्रादेशिक तथा स्थानीय स्तरमा अल्पसंख्यक एवं सीमान्तकृत समुदायको पहिचानको आधार	२०६८/०९/१९
४	डा. हरिकृष्ण उपाध्याय	प्रदेश संचालनार्थ न्यूनतम आवश्यक श्रोत तथा पूर्वाधार र वित्तीय संघीयता	२०६८/०९/२०
५	डा. मान बहादुर बि.के.	प्रदेश संचालनार्थ न्यूनतम आवश्यक श्रोत तथा पूर्वाधार र वित्तीय संघीयता	२०६८/०९/२०
६	डा. विपिन अधिकारी	संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाको अधिकार बाँडफाँड	२०६८/०९/२२
७	अधिवक्ता टीकाराम भट्टराई	संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाको अधिकार बाँडफाँड	२०६८/०९/२२
८	अधिवक्ता पुर्णमान शास्त्र्य	संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाको अधिकार बाँडफाँड	२०६८/०९/२२
९	अधिवक्ता याम बहादुर किसान	संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाको अधिकार बाँडफाँड	२०६८/०९/२२

परिशिष्ट - ४

आयोगमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

स.सं.	पद	सेवा समूह	नाम, थर	कार्यरत मन्त्रालय/कार्यालय
	सचिव	प्रशासन	दिनेशहरि अधिकारी	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	सहसचिव	न्याय/कानून	श्री भूमक प्रसाद शर्मा	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	उपसचिव	प्रशासन	श्री रामशरण चिमोरिया	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	जिल्ला न्यायाधिवक्ता	न्याय/सरकारी वकिल	श्री संजीव राज रेग्मी	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय, पितवन
	उपसचिव	न्याय/कानून	श्री दलबहादुर अधिकारी	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	उपसचिव	न्याय/कानून	श्री बलसागर गिरी	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	शाखा अधिकृत	न्याय/कानून	श्री दशरथ गौतम	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	शाखा अधिकृत	प्रशासन	श्री ओम कुमारी पोखरेल	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	शाखा अधिकृत	प्रशासन	श्री निर्मला ढकाल	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	शाखा अधिकृत	पुरातत्व	श्री क्रीर्तिवल्लभ पौडेल	पुरातत्व विभाग
	लेखापाल	प्रशासन/ लेखा	श्री सहकुल सङ्का	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	ना.सु.	प्रशासन	श्री युवराज गिरी	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	क.अ.	विविध	श्री रविन्द्र राज जोशी	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	क.अ.	विविध	श्री विकेश निरौला	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	ना.सु.	न्याय/कानून	श्री निर्मला कार्की	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	ना.सु.	प्रशासन	श्री उमेश राज सिग्देल	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	क.अ.	त्रिविध	श्री हितेश मण्डल	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	क.अ.	विविध	श्री खेम बहादुर सिंह	
	ना.सु.	न्याय/कानून	केशव पोखेल	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	टा.ना.सु.	प्रशासन	श्री नन्देश्वर डंगोल	पुरातत्व विभाग
	सहायक चाँचकी		श्री डेगेन्द्र राज सिंह	पुरातत्व विभाग
	सहायक चौथो		श्री मोहन प्रसाद दाहाल	गोरखापत्र संस्थान
	ड्राइभर	विविध	श्री जंग बहादुर मल्ल	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	ड्राइभर	विविध	श्री विजय राज तिमल्सेना	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
	का.स		दिव्या तामाङ	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	का.स		नविन ओली	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	का.स		श्री केशव कुमार सरदार	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	का.स		श्री लहनुलाल माझी	संघीय मामिला, संबिधानसभा, संसदीय व्यवस्था तथा संस्कृति मन्त्रालय
	ट्यापोटर		श्री उत्तम कुमार श्रेष्ठ	मस्यल गा.वि.स. वडा नं. ४, गोरखा

परिशिष्ट -५

nb

भूगोल तथा भौगोलिक सूचना प्रणाली विज्ञहरुको नामावली र विवरण

सि.नं.	भूगोल तथा भौगोलिक सूचना प्रणाली विज्ञहरुको नाम	कार्यरत संस्था
१	उप सचिव श्री नबराज सुवेदी	नापी विभाग अन्तर्गत
२	श्री शोभा श्रेष्ठ	त्रि.वि.वि. भूगोल विभाग,
३	श्री पवन कुमार घिमिरे	GISIDC
४	श्री सागर रत्न बज्राचार्य	
५	श्री सुभद्र भा	

परिशिष्ट -६

आयोगका महत्वपूर्ण निर्णयहरुको प्रतिलिपि

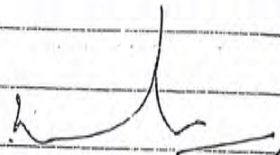

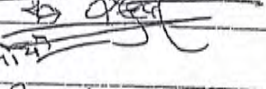
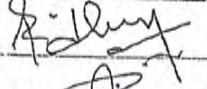
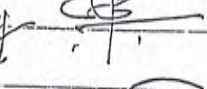
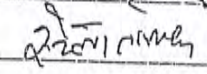

W

(५-६-१)

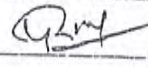
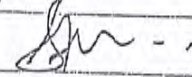
W

आज दिनांक २०६८ साल पौष १५ गते सुक्रवार राज्य पुस्तकालय अथवा स्तरीय पुस्तकालय
आयोगका कार्यालय नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण परिषद जनकपुरमा
योगका संयोजक डा० मदन प्रसाद परियारको अध्यक्षतामा देहाय वनोजिमका
सदस्यको उपस्थितिमा देहायवनोंजिमको निर्णयकार भागोको १६औं बैठक बस्यो

उपस्थिति

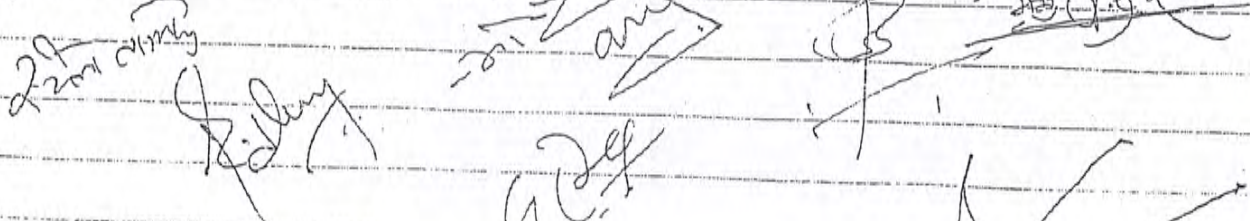
१- डा० मदन प्रसाद परियार	संयोजक	
२- डा० कृष्ण शर्मा	सदस्य	
३- श्री मल्ल के सुन्दर	"	
४- डा० भोगेन्द्र झा	"	
५- डा० रमेश कुशील	"	
६- डा० सर्वराज खड्का	"	
७- श्री सुरेन्द्र कुमार मदनौ	"	
८- श्री सुरेता तामाङ	"	

निमेष उपस्थिति

शाश्वत देवाय जीतम
भाषाईर श्री उत्तम श्रेष्ठ

निर्णय-१

आयोगका सदस्यहरूबीच २०६८ साल पौष १५ गते र १६ गतेका दिन
निर्माणका आधारका खोजीका क्रममा उत्तर दक्षिण अक्षांश वनोजिमका व्यवस्था
निकायको भन्ने विभिन्न कौणकाट गरिएको निरूपित चलफलमा नेपाली जनता
पश्चात्का पाँच भाषाहरू जातीय/समुदायगत/भाषिक/लिंगानुसार, भौगोलिक
/क्षेत्रगत निरन्तरता, ऐतिहासिक निरन्तरतालाई प्रमुख आधारका
आधारका जनजातिको ऐतिहासिक आधारलाई, मधेशी, पल्लि, मुल्लि, खस,
का लक्षणागत समुदायको राष्ट्रिय मुल्य जनताको एकतालाई प्रमुख आधारका
समुदायहरूको पहिचान र सामर्थ्यका आधारलाई स्वीकार गर्दै सदस्यहरूको
उक्ति। यसमा नदि समर्थताका आधारलाई पनि पहिचानको आधारका
रूपमा हुला राखेर समेत गरियो।

आज मिति २०६८ साल चैत्र २९ गते सुक्रवार धुलिखेल नज रिसोर्ट धुलिखेल

मा राज्य पुनर्गठना सुभाब उच्चस्तरीय आयोगको संयोजक डा. मदन प्रसाद परिहारज्यूको अध्यक्षतामा देहायबमोजिमका सदस्यहरूको उपस्थितिमा आयोगले २४ औं बैठक बसी देहायबमोजिम निर्णय गरियो।

उपस्थिति

- १- डा. मदन प्रसाद परिहार
- २- डा. कृष्ण हाँद्रेथु
- ३- श्री मन्मथ के सुन्दर
- ४- डा. भोगेन्द्र झा
- ५- डा. रमेश कुमार दुडुगेल
- ६- डा. संवराज खड्का
- ७- श्री सावित्री गुरूड.
- ८- श्री सुरेन्द्र कुमार महता
- ९- श्री स्टेला तामाङ.

संयोजक
सदस्य

विशेष उपस्थिति

- १- उपसचिव श्री दल बहादुर अधिकारी
- २- उपसचिव श्री संजिवराज रेग्मी
- ३- आतिथ्य श्री दशरथ गौतम
- ४- चापौर श्री उत्तम शर्मा

निर्णयहरू

१. सर्वसम्मत भएका विषयहरूमा त्यसरी सहमति भए लगत्तै अन्तिम मस्यौदा तयार गरी सबै सदस्यहरूले दस्तखत गर्ने।

२. सर्वसम्मत हुन नसकी स्पष्ट बहुमत भएको अवस्थामा संयोजकले मत व्यक्त नगर्ने।

३. निर्णयको लागि पेश भएको कुनैपनि विषयमा मत बराबर भएको अवस्थामा मात्र संयोजकले निर्णायक मत व्यक्त गर्ने। त्यसरी मत बराबर भएको विषयलाई संयोजकले लगत्तै निर्णायक मत व्यक्त गरी निरुपण गर्ने वा अनुकूलता हेरी पछि निर्णायक मत व्यक्त गरी निरुपण गर्ने।

४. कुनैपनि विषयमा बहुमतबाट निर्णय भएको र सो विषयमा कुनै सदस्यले फरक मत व्यक्त गरेको अवस्था रहेको खण्डमा यस्तो फरक मत रहेको कुरा संयोजकले लेख्ने भूमिकामा "प्रस्तुत प्रतिवेदनमा फरक मतहरु परेका र त्यस्ता फरक मतहरु छुट्टै अभिलेखवद्ध गरी पेश गरिएको" भन्ने वाक्यांश राख्ने ।
५. आयोगका सदस्यहरुले आफ्नो मत वा राय दिँदा हात उठाएर अनुमती लिएर मात्र पालैपालो बोलेर दिने । बसाइको आधारमा एक पछाडी अर्को सदस्यले बोल्ने गर्ने प्रचलन नरहने ।
६. बैठक अवधिभर आयोगका काम कारवाहीका सम्बन्धमा कुनैपनि संचार माध्यम वा संचारकर्मीसंग सम्पर्क नगर्ने ।
७. बैठकमा शिष्ट र मर्यादित भै प्रस्तुत हुने । आफ्नो पालामा मात्र छोटो र प्रष्ट भएर बोल्ने । सबै सहभागीहरुलाई समान समय प्रदान गरिने छ । दिइएको समयभित्र आफ्नो भनाई राखी सक्नुपर्ने छ । अनुकूल भएमा केही समय छलफलको अन्तिममा दिन सकिने छ ।
८. बैठक अवधिभर सबै सदस्यहरुले मोबाईल फोन वा अन्य टेलिफोन सेवा प्रयोग नगर्ने ।
९. कुनै बूदा वा विषय बहुमत/अल्पमत विधिबाट टुंग्याइएता पनि बैठकको अन्तिममा पुनः एकपटक छलफल गरी त्यसप्रच्छाडि मात्र अन्तिम निर्णयको रुप दिने ।

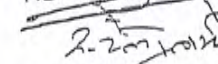
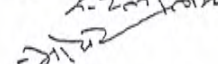

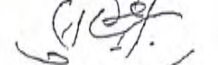

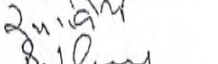
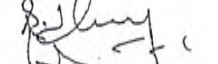
१०. आयोगको मस्यौदा समितिले पूर्ण बैठकमा पैसा जारेडो मस्यौदा प्रतिवेदनमा आयोगमा छलफल प्रारम्भ भयो । संविधान सभा, राज्य पुनर्रचर्य तथा राज्य ब्यान्डे डो बडफांड समितिले प्रस्ताव जारेडो मस्यौदा प्रतिवेदन प्रस्तावनामा मस्यौदा समितिले परिभाषित गरी पैसा जारेडो प्रस्ताव छलफल हुदा संविधानसभा, राज्य पुनर्रचर्यता स्वका राज्य ब्यान्डे डोका समितिले प्रस्ताव जारेडो प्रस्तावनाको मस्यौदा प्रस्ताव यथावत छलफल गरियो ।

आज दिने २०६८ साल माघ १२ गते विहवार बज्र हटेल काठमाडौंमा राज्य

पुनर्स्थापना सुकाव उच्चस्तरीय आयोगका अध्यक्ष डा. मदन प्रसाद
परियारको अध्यक्षतामा देहायवर्गीयको सर्वप्रथमको उपस्थितिमा आ-
योगको ३४ औं बैठक बसी देहायवर्गीयको निर्णय गरियो ।

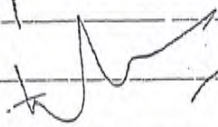
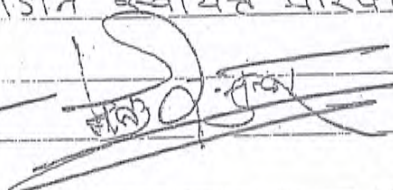
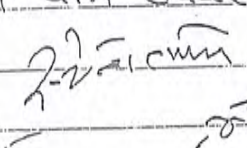
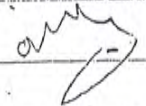
उपस्थिति

- १. डा. मदन प्रसाद परियार
- २. श्री मन्मथ के सुन्दर
- ३. श्री स्टेला तामाङ
- ४. डा. भोगेन्द्र भण्डारी
- ५. श्री सुरेन्द्र कुमार महेता
- ६. श्री सावित्री गुप्ता
- ७. डा. रामेश कुमार हुंगेल
- ८. डा. कृष्ण दाईव्य
- ९. डा. रत्नराज खड्का

अध्यक्ष
सदस्य
"
"
"
"
"
"
"

निर्णयहरू

४. अखण्ड नामसालिङ्गमा प्रविष्ट नहुनेगरी शोषा स्वायत्त परिषदस्य
पत्रा गर्ने र साथै जडान स्वायत्त परिषदको पनि त्यसैगरी निर्णय
गरियो ।

W

फरक मत खण्ड

W

W/S

राज्य पुनर्संरचना सुभाष उच्चस्तरीय आयोगबाट
प्रस्तुत प्रतिवेदनका विषयवस्तु उपर
फरक मत राख्नुहुने सदस्यहरुबाट
प्रस्तुत
फरक मत

फरक मत खण्ड

(प्रतिवेदनको परिच्छेद-२ मा प्रस्तुत आयोगको सुझाव सँग सम्बन्धित)

धारा र विषय	फरकमत	फरकमत राख्ने सदस्यहरु	व्याख्यात्मक टिप्पणी
२ परिभाषा	(ग) "स्थानीय तह" भन्नाले स्थानीय भौगोलिक क्षेत्र र राजनैतिक स्वरुप भन्ने बुझाउँछ र त्यसमा जिल्लापालिका, गाउँपालिका र नगरपालिका रहने छन् ।	रमेश कुमार दुङ्गेल सर्वराज खड्का सावित्री गुरुङ्ग	
	(ङ) "स्वायत्त क्षेत्र" भन्नाले प्रदेश भित्र स्थापना गरिने एक जाति, समुदाय वा भाषाको बाहुल्य भएको वा सघन उपस्थितिको अवस्था रहेको क्षेत्रलाई सम्भन्नु पर्छ । यस सम्बन्धमा राखिएको अनुसुची २ पूर्ण नभएकोले हटाउने ।	रमेश कुमार दुङ्गेल सर्वराज खड्का सावित्री गुरुङ्ग	
३ राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको स्वरुप	(१) नेपालको राज्यशक्तिको प्रयोग संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाले यस संविधानमा उल्लेख गरिएबमोजिम गर्नेछन् ।	रमेश कुमार दुङ्गेल सर्वराज खड्का सावित्री गुरुङ्ग	संघीय संरचनामा राज्यशक्तिको प्रयोग संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाहरुले संविधानद्वारा सूचिकृत अधिकार बमोजिमको सीमा भित्र रही प्रचलित कानून बमोजिम प्रयोग गर्नु पर्ने हुदा यो व्यवस्था गरिएको छ ।
	(२) संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाले नेपालको एकता, अखण्डता, सार्वभौमसत्ता तथा मुलुकको दीर्घकालिन हित, सर्वाङ्गीण विकास, मानव अधिकार तथा मौलिक हक, कानूनी राज्य, शक्तिको पृथकीकरण र नियन्त्रण तथा सन्तुलन, जातीय समानतामा आधारित समता मूलक तथा बहुलतामा आधारित समाज, बहुदलीय प्रतिस्पर्धात्मक लोकतान्त्रिक प्रणाली, समानुपातिक र समावेशी प्रतिनिधित्वको अधिकार र पहिचानको संरक्षण गर्ने छन् ।	रमेश कुमार दुङ्गेल सर्वराज खड्का सावित्री गुरुङ्ग	संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाहरुले राज्यशक्तिको प्रयोग गर्दा संघीय व्यवस्था तथा लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्थाका आधारभूत मूल्य मान्यताका अलावा देशको एकता, सार्वभौमसत्ता, दीर्घकालिन हित तथा नेपाली जनताको पहिचान,

hr

			<p>स्वशासन र स्वायत्ततालाई आत्मसाथ गर्नु पर्ने हुन्छ । यसको प्रयोगबाट जनता बीचको भावनात्मक एवं मजबुत एकता भएको नेपाली जनताको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक स्वाधिन शान्तिपूर्ण र संबद्ध राष्ट्रको निर्माण हुने विश्वास गर्न सकिन्छ । त्यसका लागि लोकतान्त्रिक मूल्य तथा मान्यताहरूलाई संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाहरूले शासन संचालनमा पालना र प्रत्याभूति गर्नु पर्ने र ती क्षेत्रहरूमा बसोबास गर्ने सबै नेपाली जनताहरूको पहिचान, स्वशासन, स्वायत्तता तथा सहअस्तित्वको प्रत्याभूति गर्नु पर्ने हुँदा यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
	<p>(३) स्वायत्त क्षेत्रमा बसोबास गर्ने आदिवासी, आदिवासी जनजातिको पहिचान, स्वशासन र स्वायत्तताको प्रत्याभूति हुनेछ ।</p>		<p>प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचना अन्तर्गतका स्वायत्त क्षेत्रमा बसोबास गर्ने आदिवासी, आदिवासी जनजातिको पहिचान, स्वशासन र स्वायत्तताको प्रत्याभूति गर्न यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
<p>४ संघीय नेपालको तहतगत संरचना</p>	<p>(१) संघीय नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश तथा स्थानीय गरी तीन तहको हुनेछ ।</p>	<p>रमेश कुमार दुङ्गेल सर्वराज खड्का सावित्री गुरुङ्ग</p>	<p>सबै प्रकारका विभेदका विरुद्ध उठेका वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, लैङ्गिक, धरुहट र मधेश आन्दोलनका आवाजलाई सम्बोधन गर्न र</p>

hr

			<p>राज्यशक्तिको परिचालन गर्ने अंगहरुमा जनसंख्या र भौगोलिक विशिष्टतालाई ख्याल गर्दै समानुपातिक प्रतिनिधित्व र अधिकार पाउने व्यवस्था गर्न, केन्द्रीकृत र एकात्मक स्वरूपको संरचनालाई संघीय राज्यमा रुपान्तरण गरी यस्तो संघीय संरचनामा विभिन्न तह, क्षेत्र र विभेदमा परेका जनताको समस्या संबोधन गर्न सक्ने किसिमको संघीय संरचना र तहको व्यवस्था गर्न तथा जनताको सहि प्रतिनिधित्व र पहुँचलाई सुनिश्चित गर्न पछिल्ला दिनहरुमा संघीय शासन व्यवस्थामा स्थानीय तहलाई पनि संघीय संरचनाको तहको रुपमा राख्ने अभ्यास र प्रचलन शुरु भएको सन्दर्भमा नेपालको संघीय, लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक स्वरूपमा हुने संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी मूलतः ३ तह हुने व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
	<p>(३) उपधारा (१) बमोजिमको स्थानीय तहमा संविधानको अनुसूची ६ मा उल्लेखित अधिकार प्रयोग गर्ने गरी प्रादेशिक कानून अन्तर्गत विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार रहेको एक निर्वाचित परिषद रहने छ ।</p>		<p>स्थानीय तह अन्तर्गत रहने जिल्ला पालिका, नगर पालिका र गाउँ पालिका समेतको स्थानीय सरकार संचालन गर्न सबैमा जनताद्वारा निर्वाचित परिषद रहने तथा त्यस्तो परिषदले</p>

WR

			संविधानद्वारा सूचीकृत अधिकार भित्र रही विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकार प्रयोग गर्न यो व्यवस्था गरिएको छ।
५. प्रदेशको निर्माण	(१) नेपालको एकात्मक राज्यको स्वरुपलाई पुनर्संरचना गरी संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाललाई ६ स्वायत्त प्रदेशमा संरचना गरिएको छ।	रमेश कुमार दुङ्गेल सर्वराज खड्का सावित्री गुरुङ्ग	देशको भूराजनितिक तथा सामरिक स्थिति, आर्थिक सबलता, संस्थागत रुपले दिगो र स्थायी विकासको आधार, धरातलीय स्वरुप, जनसङ्ख्या, पूर्वाधार विकासको अवस्था वा स्तर, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक सम्पदाको उपलब्धता, सामाजिक सहिष्णुता जस्ता पक्षको विश्लेषण गरी सामर्थ्य र पहिचान दुवैलाई आधार मानी राष्ट्रिय सार्वभौमिकता, अखण्डता र एकतालाई मजबुत बनाई आर्थिक समृद्धि हासिल गर्नसक्ने किसिमका प्रदेश तथा स्थानीय क्षेत्रहरुको व्यवस्था गर्न आवश्यक भएकाले, प्रदेश निर्माणको आधारहरुमा सामर्थ्य सहितको पहिचानलाई लिईएको छ। सामर्थ्यको आधार अन्तर्गत आर्थिक अन्तरसम्बन्ध र सामर्थ्यता, पूर्वाधार

WR

W

		<p>विकासको अवस्था र सम्भावना, प्राकृतिक साधन र स्रोतको उपलब्धता र प्रशासनिक सुगमतालाई लिइएको छ । पहिचानको आधार अन्तर्गत साँस्कृतिक, भौगोलिक, क्षेत्रगत निरन्तरता, ऐतिहासिक निरन्तरता, जाती, समुदाय र भाषिक आधारहरु रहेका छन् ।</p> <p>राष्ट्रिय एकता र आर्थिक समृद्धि प्राप्तिलाई मुख्य उद्देश्यका रूपमा लिएर सामर्थ्य, सामुदायिक सहिष्णुता तथा सद्भाव, भौगोलिक अवस्थिति तथा निरन्तरता, ऐतिहासिक तथा साँस्कृतिक स्थिति, नदी सभ्यता तथा जलाधार सहितको प्राकृतिक स्रोत-साधनको अवस्था, विकासका पूर्वाधारको अवस्था, प्रशासनिक सुगमता जस्ता पक्षलाई विचार पुन्याई संघीय संरचना गर्न आवश्यक भएको हुनाले ।</p>
	<p>(२) उपधारा (१) बमोजिम निर्माण गरिएको प्रदेशको भूभाग अनुसूची १ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।</p>	<p>नेपाल एक बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुसाँस्कृतिक, बहुधार्मिक र भौगोलिक विविधतायुक्त देश भएको र सामर्थ्य सहितको पहिचान प्रदेश निर्माणको आधार भएकोले प्रदेशको नामाङ्कन लोकतान्त्रिक पद्धती अनुरूप स्थायी प्रादेशिक व्यवस्थापिका वा</p>

W

			प्रादेशिक सभाले चयन गर्नु उपयुक्त भएकोले उक्त क्षेत्रको विविधतालाई प्रतिविम्बित हुने गरी नामाङ्कन गर्न सुझाव गरिएको छ ।
	(७) उपधारा (४) र उपधारा (६) बमोजिम भएको जनमत संग्रहको निर्णय अनुसार संघीय व्यवस्थापिकाले संविधान संशोधन गर्नेछ ।	रमेश कुमार ढुङ्गेल सर्वराज खडका सावित्री गुरुङ्ग भोगेन्द्र भ्वा	जनमत संग्रहको निर्णय जनताको निर्णय हुने हुँदा सो निर्णयको आधारमा संविधानमा संशोधन गर्नु पर्ने अनिवार्यता हुने हुँदा यो व्यवस्था गरिएको छ ।
७ स्थानीय तहको निर्माण र क्षेत्र निर्धारण	(१). यस संविधान बमोजिम निर्माण भएका स्थानीय तहमा जिल्ला पालिका, गाउँपालिका र नगरपालिका स्थानीय सरकारको रूपमा रहनेछन् ।	रमेश कुमार ढुङ्गेल सर्वराज खडका सावित्री गुरुङ्ग	संघीय संरचना अन्तर्गत स्थापना भएका प्रदेश भित्र स्थानीय तहको रूपमा जिल्ला पालिका, नगर पालिका र गाउँपालिका स्थानीय सरकारको रूपमा रहने हुँदा यो व्यवस्था गरिएको छ ।
	(२) उपधारा (१) बमोजिम रहने स्थानीय तहको संख्या र क्षेत्र निर्धारण गर्नको लागि संघीय सरकारले निश्चित मापदण्ड तोक्न सक्नेछ । यसरी मापदण्ड तोक्दा संघीय सरकारले सापेक्षिक रूपमा समान जनसंख्या, भौगोलिक तथा प्रशासनिक अनुकूलता, जनसंख्याको घनत्व, यातायातको सुविधा, प्राकृतिक स्रोत र साधनको अवस्थिति र सम्बन्धित क्षेत्रका बासिन्दाको सांस्कृतिक तथा सामुदायिक पक्षलाई ध्यान दिनु पर्ने छ ।		स्थानीय तहको संख्या र क्षेत्र निर्धारणको विषय प्रदेश सरकारको विषय भए पनि सबै प्रदेशहरूमा रहने स्थानीय तहको संरचना र अन्य व्यवस्थामा एकरूपता र समानता कायम गर्नु आवश्यक र व्यवहारिक हुने हुँदा यस विषयमा संघीय सरकारले निश्चित मापदण्ड तोक्न सक्ने र त्यसका लागि विभिन्न आधारहरूलाई ध्यान दिनु पर्ने हुँदा यो व्यवस्था गरिएको छ ।
	(३) उपधारा (२) बमोजिम तोकेको मापदण्डको आधारमा सम्बन्धित प्रादेशिक सरकारले स्थानीय तहको नाम, संख्या र क्षेत्र निर्धारण गर्न उच्च स्तरीय आयोग गठन गर्नेछ ।		स्थानीय तह प्रदेश भित्र रहने र तिनीहरूको नाम, संख्या र क्षेत्र निर्धारण प्रदेशले नै गर्नु उपयुक्त हुने भएकोले यो व्यवस्था

W

			<p>गरिएको छ । स्थानीय तहको संख्या र क्षेत्र निर्धारण तथा नामाकरण गर्न सो सम्बन्धमा अध्ययन एवं विश्लेषण आवश्यक पर्ने र क्षेत्र निर्धारण र सिमाङ्कनको कार्य मूलतः प्राविधिक विषय भएकोले प्रादेशिक सरकारले त्यस सम्बन्धमा अध्ययन अनुसन्धान गरेका विशेषज्ञहरुको आयोग गठन गरी सो आयोगले संघीय सरकारले तोकेका मापदण्ड र स्थानीय स्वायत्त शासन संचालन गर्न अनुकूल हुने गरी स्थानीय तहको गठन गर्ने कुरामा ध्यान दिन उपयुक्त हुनेछ । यसबाट स्थानीय तहको संरचनामा एकरूपता पनि आउने छ ।</p>
	<p>(४) उपधारा (१) बमोजिम गठन हुने स्थानीय तहको संख्या, सिमा र क्षेत्र प्रादेशिक सरकार गठन भएको मितिले एक वर्ष भित्र निर्धारण गरी सक्नु पर्नेछ ।</p>		<p>स्थानीय तहको संख्या र क्षेत्र निर्धारण गर्ने कार्य संविधान बमोजिम प्रादेशिक सरकार गठन भएको निश्चित समय भित्र गर्ने व्यवस्था रहनु पर्ने हुदाँ यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
	<p>(५) उपधारा (१) बमोजिम स्थानीय तहको गठन नभएसम्मका लागि विद्यमान स्थानीय तह कायम रहने छन् ।</p>		<p>स्थानीय तहहरु प्रदेश सरकारको निर्माण भए पछि मात्र बन्ने भएकोले प्रादेशिक सरकार गठन हुन केही समय लाग्ने र त्यसरी निर्माण र गठन नभए सम्म हाल विद्यमान रहेका स्थानीय तहहरु नै कायम रहन उपयुक्त हुने</p>

W

W

<p>८. विशेष संरचना सम्बन्धी व्यवस्था</p>	<p>(१) "स्वायत्त क्षेत्र" प्रदेश भित्र स्थापना गरिने एक जाति, समुदाय वा भाषाको बाहुल्य भएको वा सघन उपस्थितिको अवस्था रहेको क्षेत्रलाई स्वायत्त क्षेत्र कायम गर्नसकिनेछ । यस सम्बन्धमा राखिएको अनुसुची २ पूर्ण नभएकोले हटाउने ।</p>	<p>रमेश कुमार ढुङ्गेल सर्वराज खड्का सावित्री गुरुङ्ग</p>	<p>हुदा यो व्यवस्था गरिएको छ । तीन तहको मूल संरचना हुने भएको तर त्यसले कतिपय आदिवासी, आदिवासी जनजाती, उत्पिडित समुदाय र भाषिक समुदायका विषयहरुलाई समेट्न नसक्ने भएकोले प्रदेश अन्तर्गत त्यस्ता क्षेत्रहरुको पहिचान गरी विशेष संरचना अन्तर्गत निर्माण हुने स्वायत्त क्षेत्रका जनताले पनि संघीय शासन प्रणाली अनुसारको स्वशासन र स्वायत्तताको उपभोग गरी आफ्नो पहिचान सहित राज्य संचालनमा सहभागि हुन पाउने भन्ने उद्देश्यले स्वायत्त क्षेत्र कायम गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
<p>(४) "स्वायत्त क्षेत्र" को सम्बन्धमा राखिएको अनुसुची २ पूर्ण नभएकोले हटाउने ।</p>	<p>यस सम्बन्धमा राखिएको अनुसुची २ पूर्ण नभएकोले हटाउने । प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले शिफारिस गरे बमोजिम संघीय व्यवस्थापिकाले निर्णय गर्नुपर्ने हुदा यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p>		
<p>(५) उपधारा (४) बमोजिमका स्वायत्त क्षेत्रहरुको नाम हेरफेर, थपघट र परिवर्तन गर्नु परेमा सम्बन्धित प्रादेशिक व्यवस्थापिकाको सिफारिसलाई संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतबाट अनुमोदन गर्नु पर्नेछ ।</p>	<p>संविधानमा: सुचिकृत स्वायत्त क्षेत्रहरुको नाम हेरफेर, थपघट र परिवर्तन गर्नुपर्ने आवश्यकता रहन्छ । त्यस्तो कार्य सम्बन्धित प्रदेशको व्यवस्थापिकाले गर्न उपयुक्त हुनेहुदा यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p>		

W

<p>९. संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र विशेष संरचनाको अधिकारको वाँडफाँड</p>	<p>(३) अनुसूची ५ मा उल्लेखित साभा सूची नराख्ने ।</p>	<p>मल्ल के. सुन्दर कृष्ण हाँडेथु सुरेन्द्र कुमार महतो स्टेला तामाङ</p>	<p>साभा अधिकारको प्रयोगमा संघ र प्रदेश बीच विवाद हुने प्रबल सम्भावनालाई दृष्टिगत गरी साभा सूचीमा उल्लेखित अधिकार मध्ये संघले प्रयोग गर्ने प्रकृतिको अधिकार संघको सूचीमा र प्रदेशले प्रयोग गर्ने प्रकृतिको अधिकार प्रदेशको सूचीमा राख्न उपयुक्त हुन्छ ।</p>
	<p>(५) स्थानीय तहको अधिकार संविधानको अनुसूची ६ मा उल्लेख भए बमोजिम हुने छ । अनुसूची ६ मा उल्लेखित विषयमा स्थानीय तहले आवश्यक कानून बनाउन सक्नेछ । यसरी बनाएको कानून प्रादेशिक कानूनसँग बाँफिएमा बाँफिएको हदसम्म स्वतः निष्क्रिय हुनेछ ।</p>	<p>रमेश कुमार दुङ्गेल सर्वराज खडका सावित्री गुरुङ्ग</p>	<p>स्थानीय तह संघीय संरचनाको आधारभूत तहको रूपमा रहने र यसमा जनताको सबै भन्दा पहिले पहुँच हुने हुदाँ जनताको सरोकारका विषयहरु र स्थानीय तहले संचालन गर्दा प्रभावकारी, उपयोगी र व्यवहारिक हुने सक्ने विषयहरु स्थानीय तहलाई अधिकारको रूपमा संविधानमा सूचीकृत गर्न उपयुक्त हुन र सूचीकृत विषयमा स्थानीय तहलाई कानून निर्माण गर्ने अधिकार प्रदान गरी स्थानीय स्वायत्त शासन संचालन गर्न र स्वशासनको अधिकार प्रयोग गर्न यो व्यवस्था गरिएको छ । साथै स्थानीय तहले प्रादेशिक कानूनसँग नबाँफिने गरी कानून निर्माण गर्नु पर्ने र बाँफिएमा स्थानीय तहको कानून निष्क्रिय हुने व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
	<p>(६) उपधारा (५) को विधायिकी अधिकार सहित स्थानीय तहमा व्यवस्था भएको निर्वाचित परिषदलाई कार्यकारिणी र न्यायिक</p>	<p>रमेश कुमार दुङ्गेल सर्वराज खडका सावित्री गुरुङ्ग</p>	<p>स्थानीय तहलाई विधायिकी अधिकारका अलावा कार्यकारिणी र</p>

	अधिकार हुनेछ ।		न्यायिक अधिकार समेत रहने व्यवस्था गर्न सो तहमा व्यवस्था हुने निर्वाचित परिषदलाई सो अधिकार दिन यो व्यवस्था गरिएको छ ।
	(१०) उपधारा (५) र (७) मा उल्लेखित कुराले प्रादेशिक सरकारलाई आफ्नो सूचीमा परेको विषयमा कानूनद्वारा स्थानीय तह र विशेष संरचनालाई थप अधिकार प्रदान गर्न बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।	रमेश कुमार दुङ्गेल सावित्री गुरुङ्ग	
	(११) संघ, प्रदेश, स्थानीय तह तथा विशेष संरचना अन्तर्गतको स्वायत्त क्षेत्रको अधिकारको सूचीमा वा साभ्ना सूचीमा उल्लेख नभएको कुनै विषयमा तथा यो संविधान तथा संविधान अन्तर्गतका कानूनमा नतोकिएको विषयमा कानून बनाउने अधिकार संघीय व्यवस्थापिकामा निहित हुनेछ ।	रमेश कुमार दुङ्गेल सावित्री गुरुङ्ग भोगेन्द्र भा सर्वराज खड्का	संविधानमा कुनै पनि तहको अधिकारको सूचीमा नपरेको विषयमा कुन तहले कानून निर्माण गरी नियमित गर्ने भन्ने विषय स्पष्ट नराखिएमा समस्या पर्न सक्ने र यस्तो विषय विभिन्न संघीय देशमा संघीय व्यवस्थापिकाको अधिकार क्षेत्र हुने अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास र प्रचलन रहेको र सोही व्यवस्था नेपालमा पनि हुनु उचित भएकोले कुनै पनि तहको सूचीमा नपरेका विषय र साभ्ना सूचीमा नपरेका विषयमा कानून बनाउने अधिकार संघीय व्यवस्थापिकालाई हुने गरी यो व्यवस्था गरिएको छ ।
१०. संघीय एकाइहरू बीच अन्तरसम्बन्ध	(१) संघ, प्रदेश, स्थानीय तह तथा विशेष संरचना बीचको सम्बन्ध सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित हुनेछ ।	रमेश कुमार दुङ्गेल सावित्री गुरुङ्ग सर्वराज खड्का	संघीय संरचनामा रहने सरकारका तहहरू बीच अधिकारको प्रयोग वा साभ्ना चासो वा सरोकारका विषयमा विवाद हुन नदिई आपसमा सहयोग

			<p>समन्वय विस्तार गर्नु पर्ने हुदाँ सहयोगात्मक, सहकारी, सहअस्तित्व, आपसी सहमति र समन्वयको सिद्धान्तका आधारमा सम्बन्ध रहनु पर्ने भएकोले यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
<p>(५) कुनै पनि प्रदेशले राष्ट्रिय सार्वभौमसत्ता, अखण्डता र देशको शान्ति व्यवस्थामा असर पर्ने किसिमको कार्य गरेमा संघीय सरकारको सिफारिसमा राष्ट्र प्रमुखले त्यस्तो प्रदेशलाई आवश्यकतानुसार सचेत गराउन, प्रादेशिक सरकार र व्यवस्थापिका निलम्बन गर्न वा विघटन गर्न सक्नेछ ।</p> <p>(६) उपधारा (५) बमोजिम कुनै प्रदेशको सरकार वा व्यवस्थापिका निलम्बन वा विघटन गरेकोमा पैतीस दिन भित्र संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ । तर संघीय व्यवस्थापिकाबाट अनुमोदन नभएमा त्यस्तो आदेश स्वतः निष्कृत भएको मानिनेछ ।</p> <p>(१२) संघले सम्बन्धित प्रदेश मार्फत् स्थानीय तह र विशेष संरचनालाई संविधान र प्रचलित कानून बमोजिम सहयोग गर्न र निर्देशन दिन सक्नेछ ।</p>	<p>रमेश कुमार ढुङ्गेल सावित्री गुरुङ्ग</p>		<p>प्रदेशले देशको सार्वभौमसत्ता, अखण्डता र शान्ति व्यवस्थामा असर पुग्ने कार्य गरेकोमा संघीय सरकारले त्यसलाई तत्काल नियन्त्रण गर्नु पर्ने र व्यवस्थापन गर्नु पर्ने हुन्छ । त्यस्तो नियन्त्रणको प्रक्रिया अन्तर्गत सचेत गराउने, प्रादेशिक सरकार वा व्यवस्थापिका निलम्बन र विघटन गर्न सक्ने सम्मका व्यवस्थाहरु रहनु पर्ने हुदाँ यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
	<p>(६) उपधारा (५) बमोजिम कुनै प्रदेशको सरकार वा व्यवस्थापिका निलम्बन वा विघटन गरेकोमा पैतीस दिन भित्र संघीय व्यवस्थापिकाको दुई तिहाई बहुमतबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ । तर संघीय व्यवस्थापिकाबाट अनुमोदन नभएमा त्यस्तो आदेश स्वतः निष्कृत भएको मानिनेछ ।</p>	<p>रमेश कुमार ढुङ्गेल सावित्री गुरुङ्ग</p>	<p>संघीय सरकारले कुनै पनि प्रदेशलाई देशको सार्वभौमसत्ता, अखण्डता र शान्ति व्यवस्थामा असर पुऱ्याउने कार्य गरेको भनी स्वेच्छाचारी रूपमा विघटन एवं निलम्बन गर्न नसकोस् र त्यसलाई संघीय व्यवस्थापिकाबाट अनुमोदन गराउनु पर्ने व्यवस्थाले संघीय सरकारलाई जवाफदेही र उत्तरदायी बनाउन मद्दत पुग्ने भएकोले यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p>

	<p>(१२) संघले सम्बन्धित प्रदेश मार्फत स्थानीय तह र विशेष संरचनालाई संविधान र प्रचलित कानून बमोजिम सहयोग गर्न र निर्देशन दिन सक्नेछ ।</p>	<p>रमेश कुमार दुङ्गेल सावित्री गुरुङ्ग सर्व राज खड्का</p>	<p>संघ र स्थानीय तह तथा विशेष संरचना बीचको सम्बन्ध संविधानमा उल्लेखित अधिकारको बाँडफाँडको सूची, प्रचलित कानूनको अलावा पारस्परिक सहयोग, समन्वय र असल सम्बन्धमा आधारित हुने हुदाँ संघले संविधान र प्रचलित कानून बमोजिम त्यस्तो स्थानीय तह र विशेष संरचनालाई सम्बन्धित प्रदेश मार्फत् आवश्यक सहयोग गर्न र निर्देशन दिन यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
<p>११. संघीय एकाइहरु बीच उत्पन्न विवाद समाधान सम्बन्धी व्यवस्था</p>	<p>(१) अन्तर प्रादेशिक परिषदमा प्रादेशिक सरकारमा भएका महिला मन्त्रीहरु मध्येबाट २ महिला सदस्य हुने ।</p> <p>(२) उपधारा (१) बमोजिमको परिषदले आवश्यकता अनुसार परिषदको बैठकमा सम्बन्धित विषयको संघीय मन्त्री र प्रादेशिक मन्त्री तथा विशेषज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सक्ने छ ।</p> <p>(९) प्रदेश र स्थानीय तह वा प्रदेश र विशेष संरचनाहरु वा स्थानीय तहहरु वा स्थानीय तह र विशेष संरचनाहरु वा विशेष संरचना अन्तर्गतका क्षेत्रहरु बीच विवाद उत्पन्न भएमा सम्बन्धित प्रदेशको व्यवस्थापिकाले छलफल गरी समाधान गर्न सक्नेछ ।</p>	<p>स्टेला तामाङ</p> <p>सुरेन्द्र कुमार महतो भोगेन्द्र भा मल्ल के. सुन्दर</p> <p>सावित्री गुरुङ्ग रमेश कुमार दुङ्गेल सर्व राज खड्का</p>	<p>सबै नीति निर्माण तहमा महिलाको ३३ प्रतिशत प्रतिनिधित्व सुनिश्चित हुनुपर्ने भएकोले</p> <p>राज्यको पुनर्संरचना तथा राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव उपयुक्त देखिएको र विशेषज्ञ आमन्त्रण गर्दा महिलालाई आमन्त्रण गर्नुपर्ने बाध्यात्मक व्यवस्था संविधानमा राख्नु उपयुक्त र औचित्यपूर्ण हुँदैन ।</p> <p>राज्यको पुनर्संरचना तथा राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको प्रस्ताव उपयुक्त देखिएको र विशेषज्ञ आमन्त्रण गर्दा महिलालाई आमन्त्रण गर्नुपर्ने बाध्यात्मक व्यवस्था संविधानमा राख्नु उपयुक्त</p>

Handwritten mark at the top center of the page.

	<p>(११) (क) संघ र प्रदेश, प्रदेश र प्रदेश, प्रदेश र स्थानीय तह, प्रदेश र विशेष संरचना र स्थानीय तह र विशेष संरचनाका क्षेत्रहरू बीच संविधानद्वारा सूचीकृत अधिकारको विषयमा वा संवैधानिक व्याख्याको विषयमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा त्यस्तो विवादको शुरु कारबाही र किनारा गर्ने अधिकार संवैधानिक अदालतलाई हुनेछ ।</p> <p>(११) (क) संघ र प्रदेश, प्रदेश र प्रदेश बीच संविधानद्वारा सूचीकृत अधिकारको विषयमा वा संवैधानिक व्याख्याको विषयमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा त्यस्तो विवादको शुरु कारबाही र किनारा गर्ने अधिकार संवैधानिक अदालतलाई हुनेछ ।</p> <p>(११) (ख) प्रदेश र स्थानीय तह / प्रदेश र विशेष संरचना, स्थानीय तह र विशेष संरचना, स्थानीय तह र स्थानीय तहका बीच संविधानद्वारा सूचीकृत अधिकारको विषयमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा सम्बन्धित प्रदेशको उच्च अदालतले निर्णय गर्ने । यस प्रकृतिको विवादमा प्रादेशिक उच्च अदालतको फैसला चित नबुझेमा संवैधानिक अदालतमा पुनरावेदन गर्न पाउने ।</p>	<p>सर्वराज खडका भोगेन्द्र भा</p> <p>सावित्री गुरुङ्ग रमेश कुमार दुङ्गेल</p>	<p>र औचित्य पूर्ण हुदैन ।</p> <p>संघीय संरचना अन्तर्गत निर्माण हुने प्रदेश र स्थानीय तह एव विशेष संरचना अन्तर्गतका क्षेत्रहरू बीच विवादहरूको सिर्जना हुन सक्दछ । त्यस्ता विवादहरू राजनीतिक तहमा छलफल गरी समाधान गरिनु प्रभावकारी हुन सक्दछ । त्यसका लागि प्रादेशिक व्यवस्थापिका उपयुक्त संयन्त्र हुन सक्ने भएकोले यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p> <p>संघीय प्रणालीमा सरकारका तहहरू बीच अधिकारको प्रयोग र पालनाको विषयमा संवैधानिक र कानूनी विवादहरू उत्पन्न हुन्छन् । त्यस्ता विवादहरूलाई संवैधानिक र कानूनी आधारमा समाधान गरिनु पर्दछ । त्यसका लागि न्यायिक संयन्त्रको अभ्यास संघीय मूलकहरूमा रहेको पाइन्छ</p>
--	--	---	--

Handwritten mark at the bottom center of the page.

	<p>(१२). संवैधानिक अदालतमा एक जना अध्यक्ष सहित बढिमा पाँच जना सदस्यहरु रहने छन् ।</p> <p>उपधारा ११ को फरक मतसंग सम्बन्धित (१३) संवैधानिक अदालतका अध्यक्ष र सदस्यहरुको नियुक्ति प्रक्रिया र योग्यता क्रमशः संघीय सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीश र अन्य न्यायाधीश सरह हुने छ । उपधारा ११ को फरक मतसंग सम्बन्धित. (१४) संवैधानिक अदालतका अध्यक्ष तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त र अन्य सुविधा क्रमशः संघीय सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीश र न्यायाधीश सरह हुनेछ ।</p> <p>उपधारा ११ को फरक मतसंग सम्बन्धित</p>	<p>सर्व राज खड्का सावित्री गुरुङ्ग रमेश कुमार दुङ्गेल</p>	<p>। न्यायिक संयन्त्र अन्तर्गत संवैधानिक अदालत, सर्वोच्च अदालत, उच्च अदालत, न्यायाधिकरण जस्ता निकायहरु पर्दछन् । संघ र प्रदेश बीच, प्रदेश प्रदेश बीच, प्रदेश र स्थानीय तह बीच र प्रदेश र विशेष संरचनाका क्षेत्रहरु बीच संविधान र संविधानद्वारा प्रदत्त अधिकारको प्रयोग र पालना गर्ने विषयमा वा संवैधानिक व्याख्याको विषयमा विवादहरु हुन सक्दछन् । संवैधानिक विवादहरु अन्य कानूनी विवाद भन्दा फरक प्रकृतिका हुन्छन् । त्यसकारण यस्ता विवादको निरुपणका लागि न्यायिक प्रकृया समेत फरक हुन्छ । त्यसैले संवैधानिक अदालतलाई संघीय एकाइहरु बीचको संवैधानिक विवाद मात्र हेर्ने क्षेत्राधिकारले विवाद समाधान छिटोछरितो र प्रभावकारी हुन सक्ने भएकोले संवैधानिक अदालतको व्यवस्था गरिएको छ ।</p> <p>यस्तो संवैधानिक अदालतमा अध्यक्ष सहित बढिमा पाँच जना सदस्य रहने र त्यसमा रहने अध्यक्ष र सदस्यहरुको</p>
--	--	---	--

	<p>(१५) संवैधानिक अदालतले विवाद निरुपण गर्ने कार्यविधि र प्रक्रिया कानूनद्वारा निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ । उपधारा ११ को फरक मतसंग सम्बन्धित</p> <p>(१६) उपधारा (११) मा व्यवस्था भए बमोजिमका विषयमा संवैधानिक अदालतले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ । उपधारा ११ को फरक मत संग सम्बन्धित</p> <p>(१७) स्थानीय तह र विशेष संरचना अन्तर्गत स्थापना हुने क्षेत्रहरु, स्थानीय तहहरु, विशेष संरचना अन्तर्गत स्थापना हुने क्षेत्रहरु बीच उत्पन्न हुने कानूनी विवादको शुरु कारबाही र किनारा गर्ने अधिकार सम्बन्धित प्रादेशिक उच्च अदालतलाई हुने छ ।</p>	<p>नियुक्ति प्रक्रिया, योग्यता र सेवाका शर्त संधीय सर्वोच्च अदालतको प्रधान न्यायाधीश र अन्य न्यायाधीशको व्यवस्थासंग मिल्ने गरी राज्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ । संवैधानिक अदालतमा रहने अध्यक्ष तथा सदस्यहरुको नियुक्ति गर्दा समावेशी र समानुपातिक सिद्धान्तको आधारमा नियुक्त हुने छन् ।</p> <p>संवैधानिक अदालतले विवाद निरुपण गर्ने प्रक्रिया र कार्यविधि कानून बमोजिम निर्धारण गर्नु पर्ने हुदा यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p> <p>संवैधानिक अदालत संविधानद्वारा स्थापित हुने उच्च तहको अदालत हुने हुदा उक्त अदालतले गरेको निर्णय अन्तिम हुने व्यवस्था गरिएको छ ।</p> <p>प्रदेश अन्तर्गत निर्माण हुने स्थानीय तह र विशेष संरचनाको अधिकार संविधानमा सूचीकृत भए अनुसार ती निकायले प्रयोग गर्दछन् । प्रदेशले संविधानमा सूचीकृत भएका विषयका अलावा प्रादेशिक सूचीमा परेका विषयमा समेत स्थानीय</p>
--	--	---

	<p>(१८) प्रादेशिक उच्च अदालतले गरेको निर्णय उपर संवैधानिक विषयमा संवैधानिक अदालतमा पुनरावेदन गर्न सकिने छ । उपधारा ११ (ख) को फरक मतसंग सम्बन्धित</p> <p>(१९) प्रादेशिक उच्च अदालतले उपधारा (१७) मा उल्लेखित विवादको निरोपण गर्ने कार्यविधि कानूनद्वारा निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।</p> <p>(२०) यस धारामा माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि संघ र प्रदेश, प्रदेश र प्रदेश, प्रदेश र स्थानीय तह, प्रदेश र विशेष संरचना, विशेष संरचनाहरू र स्थानीय तहहरू बीच उत्पन्न विवादहरूको समाधानका लागि दुई पक्षीय एवं बहुपक्षीय वार्ता, मेलमिलाप, समन्वय एवं मध्यस्थता जस्ता विवाद समाधानका वैकल्पिक प्रक्रियाहरू अवलम्बन गर्न सकिने छ ।</p>	<p>तह र विशेष संरचनालाई कानूनद्वारा अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्दछ । त्यस्तो अवस्थामा स्थानीय तहहरू बीच, विशेष संरचनाहरू बीच र स्थानीय तह र विशेष संरचना बीच कानूनी विवादहरू उत्पन्न हुन सक्दछन् । त्यस्ता कानूनी विवाद छिटो छरितो रूपमा समाधान गर्न र भौगोलिक सुगमताको दृष्टिले प्रादेशिक उच्च अदालतबाट शुरु कारवाही र किनारा गर्न उपयुक्त हुने हुदा यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p> <p>प्रादेशिक उच्च अदालतले गरेको निर्णय संवैधानिक अदालतबाट परिक्षण गर्न सक्ने गरी सो अदालतमा पुनरावेदन गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ ।</p> <p>प्रादेशिक उच्च अदालतले विवाद निरूपण गर्न निश्चित कार्यविधि अवलम्बन गर्नु पर्ने र सो कार्यविधि प्रादेशिक कानूनद्वारा निर्धारण गर्न यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p> <p>संघीय एकाइहरू बीच उत्पन्न हुने सम्पूर्ण विवादहरूको समाधान अदालती पद्धतिबाट मात्रै</p>
--	---	---

W

			<p>प्रभावकारी हुन सक्दैन । कतिपय कानूनी विवाद वा असमझदारी विवाद समाधानका वैकल्पिक प्रकृयाको माध्यमबाट समाधान गर्नु प्रभावकारी हुन सक्दछ । यस्तो प्रकृयाले संघीय एकाइहरु बीच आपसी समझदारी र सहयोगलाई बृद्धि गरी अन्ततः संघीयतालाई नै सफल बनाउनु मद्दत गर्दछ । यस अन्तर्गत द्विपक्षीय एवं बहुपक्षीय वार्ता, मेलमिलाप, समन्वय एवं मध्यस्थता जस्ता प्रकृया अबलम्बन गर्न सकिने हुदाँ यो व्यवस्था गरिएको छ ।</p>
<p>१२. आत्मनिर्णयको अधिकार</p>	<p>(१) आदिवासी जनजाती, मधेशी, खस पर्वते र दलित लाई आ-आफ्नो समूहको सघन बसोबास भएको ऐतिहासिक भूमिमा आन्तरिक र स्थानीय रूपमा राजनीति, संस्कृति, धर्म, भाषा, शिक्षा, सूचना, संचार, स्वास्थ्य, बसोबास, रोजगार, सामाजिक सुरक्षा, आर्थिक क्रियाकलाप, वाणिज्य, भूमि, स्रोतसाधनको परिचालन तथा वातावरण सम्बन्धी अधिकारका रूपमा आत्मनिर्णयको अधिकार हुनेछ ।</p> <p>(१) आत्मनिर्णयको अधिकारलाई विशेष अधिकारको रूपमा राख्ने । आदिवासी, दलित, आदिवासी जनजाती, मधेशीलाई आन्तरिक र स्थानीय रूपमा संस्कृति, धर्म, भाषा, शिक्षा, सूचना, संचार, स्वास्थ्य, बसोबास, सामाजिक सुरक्षा, आर्थिक क्रियाकलाप, प्राकृतिक स्रोतसाधनको परिचालन तथा वातावरण</p>	<p>कृष्ण हाछेथु भोगेन्द्र भटा</p> <p>सर्वराज खड्का</p>	<p>आत्मनिर्णयको अधिकारको बहुआयामिक पक्ष मध्ये एउटा पक्ष समुदायको सामूहिक अधिकार हो । यो अल्पसंख्यक वा बहिष्कृत समूहको मात्र अधिकार नभई देश भित्रका सबै समुदायको अधिकार हुने भएकोले सामाजिक, सांस्कृतिक, भाषिक र धार्मिक रूपमा एउटै पहिचान रहेका खस पर्वतेले पनि आ-आफ्नो धातथलोका सघन बस्ती रहेको स्थानमा आत्मनिर्णयको अधिकारको प्रयोग गर्न पाउनु पर्दछ ।</p>

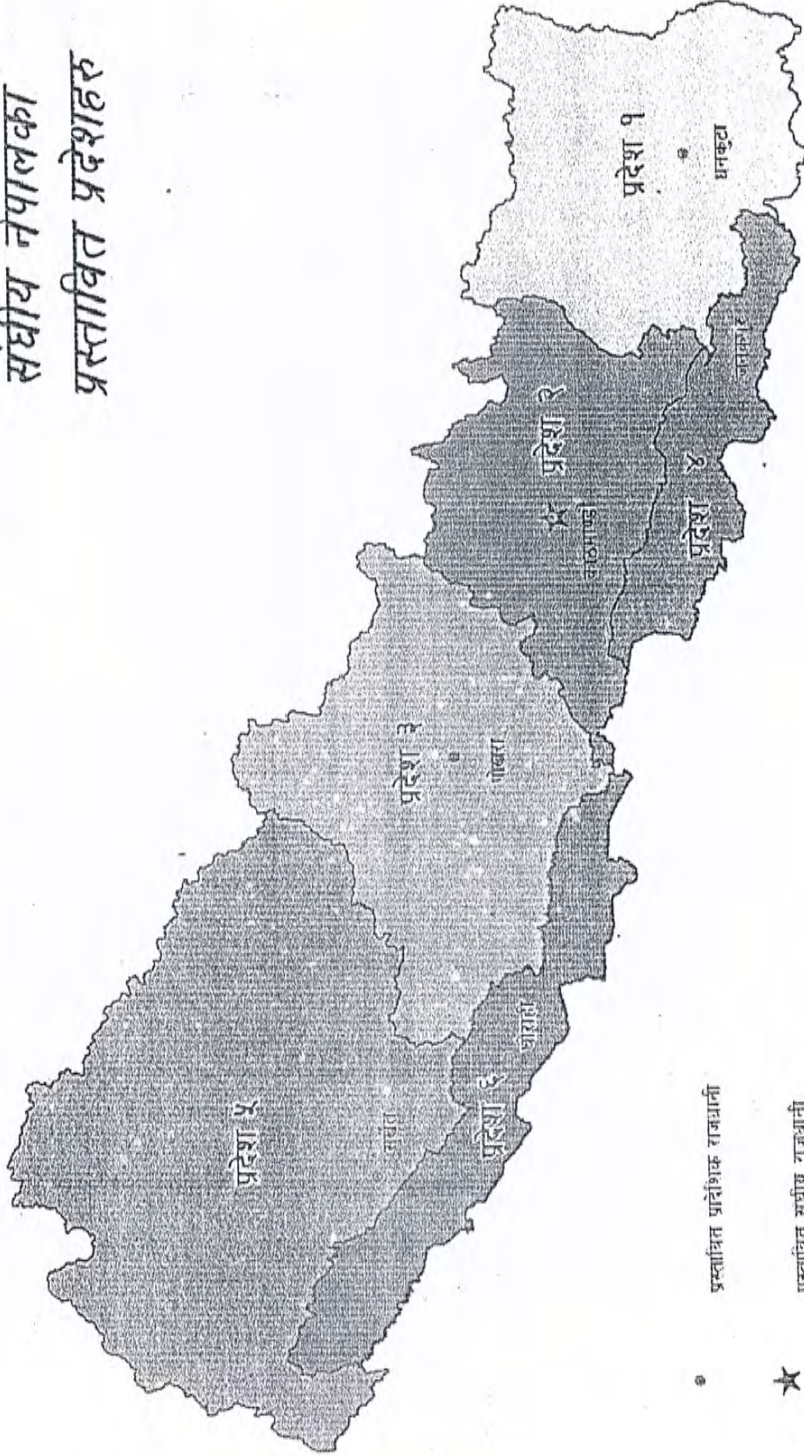
W

	<p>सम्बन्धी अधिकारका रूपमा विशेष अधिकार रहने छ । यी विषयहरूमा कानून बनाई निश्चित गरिने छ ।</p> <p>धारा १२ भित्रको ।</p> <p>(२) उपधारा (१) बमोजिम अधिकारको प्रयोग गर्दा देशको सार्वभौमसत्ता, स्वतन्त्रता, एकता, सामाजिक सदभाव र क्षेत्रीय अखण्डतामा खलल नपर्ने गरी गरिने छ ।</p> <p>धारा १२ को (१) संग सम्बन्धित भएकोले आवश्यक नभएको ।</p>	<p>.....</p> <p>रमेश कुमार दुङ्गेल सावित्री गुरुङ्ग</p>	<p>आत्मनिर्णयको अधिकार विषयले लोकतन्त्रमा व्यक्तिगत अधिकारलाई बुझाउने तथा आइ एल ओ महासन्धी १९९९ को प्रावधान भिन्दै सन्दर्भमा आएको र त्यसको आशय पनि नेपालको वर्तमान संघीयता निर्माण संग सम्बन्धित समुदायगत अधिकारको रूपमा प्रयोग गर्दा अनावश्यक विवाद उत्पन्न हुनसक्ने देखिएकोले संविधान सभाको समितिमा उल्लेखित यो धाराको व्याख्या र प्रयोग त्रुटीपूर्ण र अस्पष्ट देखिएकोले ।</p>
<p>१३. राजनैतिक अग्रधिकार सम्बन्धी व्यवस्था</p>	<p>(१) विशेष संरचना अन्तर्गत निर्माण हुने स्वायत्त क्षेत्र र विशेष क्षेत्रमा बाहूल्य रहेको जाति/समुदायको त्यस्तो स्वायत्त क्षेत्रको प्रमुख नेतृत्व तहमा राजनैतिक अग्रधिकार हुनेछ । तर यस्तो राजनैतिक अग्रधिकारको व्यवस्था दुई कार्यकाल पछि स्वतः निष्क्रिय हुनेछ ।</p> <p>यो धारा चाहिँदैन ।</p>	<p>सर्वराज खड्का भोगेन्द्र भ्ना सावित्री गुरुङ्ग रमेश कुमार दुङ्गेल</p>	<p>लोकतान्त्रिक व्यवस्थाको मूलभूत मूल्य, मान्यता र सिद्धान्तको प्रतिकूल हुने भएकोले ।</p> <p>सर्वराज खड्का सावित्री गुरुङ्ग रमेश कुमार दुङ्गेल लोकतान्त्रिक प्रणालीमा अग्रधिकारको व्यवस्था औचित्यपूर्ण हुँदैन । भोगेन्द्र भ्ना</p>
<p>१४. महिलाको अधिकार</p>	<p>(५) महिलाले प्राप्त गर्ने माथि उल्लेखित सम्पूर्ण अधिकारमा दलित, मधेशी, मुस्लिम, आदिवासी जनजाति, ब्राह्मण, क्षेत्री, ठकुरी, दशनामी, सन्यासी, र अल्पसंख्यक, अपाङ्गता</p>	<p>सर्वराज खड्का सावित्री गुरुङ्ग रमेश कुमार दुङ्गेल</p>	

	भएका महिला, एकल महिला अति दुर्गम क्षेत्रका पिछडिएका तथा गरीबीको रेखामुनिका समेत महिलाको समानुपातिक प्रतिनिधित्व गराइने छ ।		
१६. आयोग सम्बन्धी व्यवस्था	(१) नेपालमा एक आदिवासी, आदिवासी जनजाती आयोग रहनेछ । त्यस्तो आयोग प्रदेशमा पनि गठन गर्न सकिनेछ । यस्ता आयोगहरु संवैधानिक आयोग हुने छन् । यसको गठन समावेशी र समानुपातिक हुनेछ । (१) नेपालमा एक संघीय आदिवासी आयोग रहनेछ । त्यस्तो आयोग प्रदेशमा पनि गठन गर्न सकिनेछ । यस्ता आयोगहरु संवैधानिक आयोग हुने छन् । यसको गठन समावेशी र समानुपातिक हुनेछ ।	सावित्री गुरुङ्ग रमेश कुमार डुङ्गेल सर्वराज खडका	
१७. मधेशीको अधिकार	(१) मधेशी समुदायलाई राज्यको नीति निर्माण, शासन, प्रशासन, जंगी, प्रहरी, संस्थान, विकास समिति, प्रतिष्ठान लगायतका सम्पूर्ण तह र संरचनामा नेतृत्वदायी पद समेतमा जनसंख्याको आधारमा कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम समावेशी सहितको समानुपातिक प्रतिनिधित्वको अधिकार हुनेछ ।	सर्वराज खडका सावित्री गुरुङ्ग रमेश कुमार डुङ्गेल	
१८. अल्पसंख्यक, लोपोन्मुख जाति र समुदायको अधिकार	राज्यले संघीय संरचनाका सबै तहहरुमा कानूनद्वारा निर्धारित अल्पसंख्यक, लोपोन्मुख जाति र समुदायको प्रतिनिधित्व, सहभागिता र विकासलाई कानून बनाई विशेष संरक्षण गर्ने नीति अबलम्बन गर्नेछ ।	सर्वराज खडका सावित्री गुरुङ्ग रमेश कुमार डुङ्गेल	

अनुसूची - १
प्रदेशको संख्या, विमाना र क्षेत्र
संविधानको आठ ५ तम संव्यवस्था

संघीय नेपालका प्रस्तावित प्रदेशहरू

अनुसूची -१

प्रदेशको संख्या, सिमाना र क्षेत्र
संविधानको धारा ५ सँग सम्बन्धित

प्रदेशको नाम	प्रदेशको क्षेत्र	प्रस्तावित प्रादेशिक राजधानी
प्रदेश १	BHOJPUR, DHANKUTA, ILAM, JHAPA, KHOTANG, MORANG, OKHALDHUNGA, PANCHTHAR, SANKHUWASABHA, SOLUKHUMBU, SUNSARI, TAPLEJUNG, TERHATHUM and UDAYAPUR DISTRICT	धनकुटा
प्रदेश २	BHAKTAPUR, CHITAWAN, DHADING, DOLAKHA, KABHREPALANCHOK, KATHMANDU, LALITPUR, MAKAWANPUR, NUWAKOT, RAMECHHAP, RASUWA, SINDHULI and SINDHUPALCHOK DISTRICT	काठमाडौं
प्रदेश ३	ARGHAKHANCHI, BAGLUNG, GORKHA, GULMI, KASKI, LAMJUNG, MANANG, MUSTANG, MYAGDI, PALPA, PARBAT, PYUTHAN, ROLPA, SYANGJA, TANAHU DISTRICT and Eastern part of NAWALPARASI (Dauneedevi and eastern part) DISTRICT	पोखरा
प्रदेश ४	BARA, DHANUSHA, MAHOTTARI, PARSA, RAUTAHAT, SAPTARI, SARLAHI, and SIRAHA DISTRICT	जनकपुर
प्रदेश ५	ACHHAM, BAITADI, BAJHANG, BAJURA, DADELDHURA, DAILEKH, DARCHULA, DOLPA, DOTI, HUMLA, JAJARKOT, JUMLA, KALIKOT, KANCHANPUR, MUGU, RUKUM, SALYAN, and SURKHET DISTRICT	सुर्खेत
प्रदेश ६	BANKE, BARDIYA, DANG, KAILALI, KAPILBASTU, RUPANDEHI and Western part of NAWALPARASI DISTRICT (WEST OF Dauneedevi)	घोराही

प्रस्तावित संघीय राजधानी: काठमाडौं

प्रस्तावित प्रदेशहरु, त्यस भित्र परेका जिल्ला एवं गा.वि.स. तथा नगरपालिका को सूची तलको तालिकामा दिइएको छ ।

क्र. न.	प्रदेश	जिल्ला	गा.वि.स./नगरपालिका	क्र. न.	प्रदेश	जिल्ला	गा.वि.स./नगरपालिका
1	Province 1	BHOJPUR	AMTEK	63	Province 1	BHOJPUR	YUN
2	Province 1	BHOJPUR	ANNAPURNA	64	Province 1	DHANKUTA	AHA
3	Province 1	BHOJPUR	BAIKUNTHE	65	Province 1	DHANKUTA	ANKHISALLA
4	Province 1	BHOJPUR	BASTIM	66	Province 1	DHANKUTA	ARKHAULE JITPUR
5	Province 1	BHOJPUR	BHAISIPANKHA	67	Province 1	DHANKUTA	BASANTATAR
6	Province 1	BHOJPUR	BHOJPUR	68	Province 1	DHANKUTA	BELHARA
7	Province 1	BHOJPUR	BHULKE	69	Province 1	DHANKUTA	BHEDE TAR
8	Province 1	BHOJPUR	BOKHIM	70	Province 1	DHANKUTA	BHIRGAUN
9	Province 1	BHOJPUR	BOYA	71	Province 1	DHANKUTA	BODHE
10	Province 1	BHOJPUR	CHAMPE	72	Province 1	DHANKUTA	BUDHI MORANG
11	Province 1	BHOJPUR	CHARAMBI	73	Province 1	DHANKUTA	CHANUWA
12	Province 1	BHOJPUR	CHAIKIDANDA	74	Province 1	DHANKUTA	CHHA NAMBAR BUDHABARE
13	Province 1	BHOJPUR	CHHINAMAKHU	75	Province 1	DHANKUTA	CHHINTANG
14	Province 1	BHOJPUR	CHYANGRE	76	Province 1	DHANKUTA	CHUNG MANG
15	Province 1	BHOJPUR	DALGAUN	77	Province 1	DHANKUTA	DANDA BAJAR
16	Province 1	BHOJPUR	DEURALI	78	Province 1	DHANKUTA	DANDAGAUN
17	Province 1	BHOJPUR	DEWANTAR	79	Province 1	DHANKUTA	DHANKUTA MUNICIPALITY
18	Province 1	BHOJPUR	DHODALEKHANI	80	Province 1	DHANKUTA	GHORLIKHARKA
19	Province 1	BHOJPUR	DOBHANE	81	Province 1	DHANKUTA	HATTIKHARKA
20	Province 1	BHOJPUR	DUMMANA	82	Province 1	DHANKUTA	KHOKU
21	Province 1	BHOJPUR	GOGANE	83	Province 1	DHANKUTA	KHUWAPHOK
22	Province 1	BHOJPUR	GUPTESHWAR	84	Province 1	DHANKUTA	KURULETENUPA
23	Province 1	BHOJPUR	HASANPUR	85	Province 1	DHANKUTA	LEGUWA
24	Province 1	BHOJPUR	HELAUCHHA	86	Province 1	DHANKUTA	MAHARHARAT
25	Province 1	BHOJPUR	HOMTANG	87	Province 1	DHANKUTA	MAREK KATAHARE
26	Province 1	BHOJPUR	JARAYOTAR	88	Province 1	DHANKUTA	MAUNA BUDHUK
27	Province 1	BHOJPUR	KEURENIPANI	89	Province 1	DHANKUTA	MUDHEBAS
28	Province 1	BHOJPUR	KHAIRANG	90	Province 1	DHANKUTA	MUGA
29	Province 1	BHOJPUR	KHARTAMCHHA	91	Province 1	DHANKUTA	MURTIDHUNGA
30	Province 1	BHOJPUR	KHATAMMA	92	Province 1	DHANKUTA	PAKHTRIBAS
31	Province 1	BHOJPUR	KHAWA	93	Province 1	DHANKUTA	PAREWADIN
32	Province 1	BHOJPUR	KIMALUNG	94	Province 1	DHANKUTA	PHAKSHIB
33	Province 1	BHOJPUR	KOT	95	Province 1	DHANKUTA	PHALATE
34	Province 1	BHOJPUR	KUDAKKAULE	96	Province 1	DHANKUTA	RAJARANI
35	Province 1	BHOJPUR	KULUNG	97	Province 1	DHANKUTA	SANNE
36	Province 1	BHOJPUR	LEKHARKA	98	Province 1	DHANKUTA	TANKHUWA
37	Province 1	BHOJPUR	MANE BHANJYANG	99	Province 1	DHANKUTA	TELIYA
38	Province 1	BHOJPUR	MULPANI	100	Province 1	ILAM	AMCHOK
39	Province 1	BHOJPUR	NAGI	101	Province 1	ILAM	BANJHO
40	Province 1	BHOJPUR	NEPALEDANDA	102	Province 1	ILAM	BARBOTE
41	Province 1	BHOJPUR	OKHRE	103	Province 1	ILAM	CHAMAITA
42	Province 1	BHOJPUR	PANGCHA	104	Province 1	ILAM	CHISAPANI
43	Province 1	BHOJPUR	PATLEPANI	105	Province 1	ILAM	CHULACHULI
44	Province 1	BHOJPUR	PAWALA	106	Province 1	ILAM	DANABARI
45	Province 1	BHOJPUR	PYAUJI	107	Province 1	ILAM	DHUSENI
46	Province 1	BHOJPUR	RANIBAS	108	Province 1	ILAM	EKTAPPA
47	Province 1	BHOJPUR	SANGPANG	109	Province 1	ILAM	GAJURMUKHI
48	Province 1	BHOJPUR	SANO DUMMA	110	Province 1	ILAM	GODAK
49	Province 1	BHOJPUR	SHYAMSILA	111	Province 1	ILAM	GORKHE
50	Province 1	BHOJPUR	SIDDHESHWAR	112	Province 1	ILAM	IBHANG
51	Province 1	BHOJPUR	SINDRANG	113	Province 1	ILAM	ILAM MUNICIPALITY
52	Province 1	BHOJPUR	TAKSAR	114	Province 1	ILAM	IRAUTAR
53	Province 1	BHOJPUR	THIDINGKHA	115	Province 1	ILAM	JAMUNA
54	Province 1	BHOJPUR	THULO DUMMA	116	Province 1	ILAM	JIRMALE
55	Province 1	BHOJPUR	TIMMA	117	Province 1	ILAM	JITPUR
56	Province 1	BHOJPUR	TIWARIBHANJYANG	118	Province 1	ILAM	JOGMAI
57	Province 1	BHOJPUR	TUNGECCHHA	119	Province 1	ILAM	KANYAM
58	Province 1	BHOJPUR	WALANKHA	120	Province 1	ILAM	KOLBUNG
59	Province 1	BHOJPUR	WASIKHOR	121	Province 1	ILAM	LAXMIPUR
60	Province 1	BHOJPUR	WASINGTHARPU	122	Province 1	ILAM	LUMDE
61	Province 1	BHOJPUR	YAKU	123	Province 1	ILAM	MABU
62	Province 1	BHOJPUR	YANGPANG	124	Province 1	ILAM	MAHAMAI

62

125	Province 1	ILAM	MAIMAJHUWA	188	Province 1	JHAPA	PATHARIYA
126	Province 1	ILAM	MAIPOKHARI	189	Province 1	JHAPA	PRITHVINAGAR
127	Province 1	ILAM	MANGALBARE	190	Province 1	JHAPA	RAJGADH
128	Province 1	ILAM	MAJALING	191	Province 1	JHAPA	SANISCHARE
129	Province 1	ILAM	NAYABAJAR	192	Province 1	JHAPA	SATASIDHAM
130	Province 1	ILAM	PANCHAKANYA	193	Province 1	JHAPA	SHANTINAGAR
131	Province 1	ILAM	PASHUPATINAGAR	194	Province 1	JHAPA	SHARANAMATI
132	Province 1	ILAM	PHAKPHOK	195	Province 1	JHAPA	SHIVAGANJ
133	Province 1	ILAM	PHIKKAL	196	Province 1	JHAPA	SURUNGA
134	Province 1	ILAM	PHUYATAPPA	197	Province 1	JHAPA	TAGANDUBBA
135	Province 1	ILAM	PUWAMAJHUWA	198	Province 1	JHAPA	TOPGACHHI
136	Province 1	ILAM	PYANG	199	Province 1	KHOTANG	(DUMARE) DHARAPANI
137	Province 1	ILAM	SAKHEJUNG	200	Province 1	KHOTANG	AINSELUKHARKA
138	Province 1	ILAM	SAKHPHARA	201	Province 1	KHOTANG	ARKHAUL
139	Province 1	ILAM	SAMALBUNG	202	Province 1	KHOTANG	BADAHARE
140	Province 1	ILAM	SANGRUMBA	203	Province 1	KHOTANG	BADKADIYALE
141	Province 1	ILAM	SHANTIDANDA	204	Province 1	KHOTANG	BAHUNIDANDA
142	Province 1	ILAM	SHANTIPUR	205	Province 1	KHOTANG	BAJHE CHYANDANDA
143	Province 1	ILAM	SHRIANTU	206	Province 1	KHOTANG	BAKACHOL
144	Province 1	ILAM	SIDDHITHUMKA	207	Province 1	KHOTANG	BAKSILA
145	Province 1	ILAM	SOYAK	208	Province 1	KHOTANG	BAMRANG
146	Province 1	ILAM	SOYANG	209	Province 1	KHOTANG	BANSPANI
147	Province 1	ILAM	SULUBUNG	210	Province 1	KHOTANG	BARAHA POKHARI
148	Province 1	ILAM	SUMBOK	211	Province 1	KHOTANG	BATASE
149	Province 1	JHAPA	ANARMANI	212	Province 1	KHOTANG	BIJAYAKHARKA
150	Province 1	JHAPA	ARJUNDHARA	213	Province 1	KHOTANG	BOPJUNG
151	Province 1	JHAPA	BAHUNDANG	214	Province 1	KHOTANG	BUIPA
152	Province 1	JHAPA	BAIGUNDHARA	215	Province 1	KHOTANG	CHHITAPOKHARI
153	Province 1	JHAPA	BALUBADI	216	Province 1	KHOTANG	CHHORAMBU
154	Province 1	JHAPA	BANIYANI	217	Province 1	KHOTANG	CHIPRING
155	Province 1	JHAPA	BHADRAPUR MUNICIPALITY	218	Province 1	KHOTANG	CHISAPANI
156	Province 1	JHAPA	BUDHABARE	219	Province 1	KHOTANG	CHIURIDANDA
157	Province 1	JHAPA	CHAKCHAKI	220	Province 1	KHOTANG	CHYASMITAR
158	Province 1	JHAPA	CHANDRAGADHI	221	Province 1	KHOTANG	DAMARKHU SHIVALAYA
159	Province 1	JHAPA	CHARPANI	222	Province 1	KHOTANG	DANDAGAUN
160	Province 1	JHAPA	DAMAK MUNICIPALITY	223	Province 1	KHOTANG	DEVISTHAN
161	Province 1	JHAPA	DANGIBARI	224	Province 1	KHOTANG	DHITUNG
162	Province 1	JHAPA	DHAJAN	225	Province 1	KHOTANG	DIKTEL
163	Province 1	JHAPA	DHARAMPUR	226	Province 1	KHOTANG	DIKUWA
164	Province 1	JHAPA	DUWAGADHI	227	Province 1	KHOTANG	DIPLUNG
165	Province 1	JHAPA	GARAMANI	228	Province 1	KHOTANG	DUBEKOLDANDA
166	Province 1	JHAPA	GAURADHA	229	Province 1	KHOTANG	DURCHHIM
167	Province 1	JHAPA	GAURIGANJ	230	Province 1	KHOTANG	HANGCHUR
168	Province 1	JHAPA	GHAJLADUBBA	231	Province 1	KHOTANG	INDRAYANIPOKHARI
169	Province 1	JHAPA	GHERABARI	232	Province 1	KHOTANG	JALESHWARI
170	Province 1	JHAPA	GOLDHAP	233	Province 1	KHOTANG	JALPA
171	Province 1	JHAPA	HALDIBARI	234	Province 1	KHOTANG	JYAMIRE
172	Province 1	JHAPA	JALTHAL	235	Province 1	KHOTANG	KAULE
173	Province 1	JHAPA	JUROPANI	236	Province 1	KHOTANG	KHALDE
174	Province 1	JHAPA	JYAMIRGADHI	237	Province 1	KHOTANG	KHARMI
175	Province 1	JHAPA	KECHANA	238	Province 1	KHOTANG	KHARPA
176	Province 1	JHAPA	KHAJURGACHHI	239	Province 1	KHOTANG	KHARTAMCHHA
177	Province 1	JHAPA	KHUDUNABARI	240	Province 1	KHOTANG	KHIDIM
178	Province 1	JHAPA	KOHABARA	241	Province 1	KHOTANG	KHOTANG BAJAR
179	Province 1	JHAPA	KOROBARI	242	Province 1	KHOTANG	KUBHINDE
180	Province 1	JHAPA	KUMARKHOD	243	Province 1	KHOTANG	LAMIDANDA
181	Province 1	JHAPA	LAKHANPUR	244	Province 1	KHOTANG	LAPHYANG
182	Province 1	JHAPA	MAHABHARA	245	Province 1	KHOTANG	LICHKIRAMCHE
183	Province 1	JHAPA	MAHARANIHORA	246	Province 1	KHOTANG	LIKUWAPOKHARI
184	Province 1	JHAPA	MAHESHPUR	247	Province 1	KHOTANG	MAHADEVSTHAN
185	Province 1	JHAPA	MECHINAGAR MUNICIPALITY	248	Province 1	KHOTANG	MAKPA
186	Province 1	JHAPA	PANCHGACHHI	249	Province 1	KHOTANG	MANGALTAR
187	Province 1	JHAPA	PATHAMARI	250	Province 1	KHOTANG	MATTIMBIRTA

68

251	Province 1	KHOTANG	MAUWAROTE	314	Province 1	MORANG	MAHADEWA
252	Province 1	KHOTANG	NERPA	315	Province 1	MORANG	MAJHARE
253	Province 1	KHOTANG	HIRMANDANDA	316	Province 1	MORANG	MOTIPUR
254	Province 1	KHOTANG	NUNTHAIA	317	Province 1	MORANG	MRIGALIYA
255	Province 1	KHOTANG	FATHEKA	318	Province 1	MORANG	NOCHA
256	Province 1	KHOTANG	PAUWASERA	319	Province 1	MORANG	PATHARI
257	Province 1	KHOTANG	PHAKTANG	320	Province 1	MORANG	PATIGAUN
258	Province 1	KHOTANG	FHEDI	321	Province 1	MORANG	POKHARIYA
259	Province 1	KHOTANG	RAJAPANI	322	Province 1	MORANG	RAJGHAT
260	Province 1	KHOTANG	RAKHA BANGDEL	323	Province 1	MORANG	RAMITEKHOLA
261	Province 1	KHOTANG	RAKHA DIPSUNG	324	Province 1	MORANG	RANGELI
262	Province 1	KHOTANG	RATAMCHHA	325	Province 1	MORANG	SANISCHARE
263	Province 1	KHOTANG	RIBDUNG MAHESHWARI	326	Province 1	MORANG	SIDRAHA
264	Province 1	KHOTANG	SALLE	327	Province 1	MORANG	SJUWA
265	Province 1	KHOTANG	SAPTESHWAR	328	Province 1	MORANG	SIMHADEVI
266	Province 1	KHOTANG	SAPTESHWAR CHHITAPOKHARI	329	Province 1	MORANG	SISABANIJAHADA
267	Province 1	KHOTANG	SAUNECHAUR	330	Province 1	MORANG	SISBANI BADAHARA
268	Province 1	KHOTANG	SAWAKATAHARE	331	Province 1	MORANG	SORABHAG
269	Province 1	KHOTANG	SIMPANI	332	Province 1	MORANG	SUNDARPUR
270	Province 1	KHOTANG	SUNGDEL	333	Province 1	MORANG	TAKUWA
271	Province 1	KHOTANG	SUNTALE	334	Province 1	MORANG	TANDI
272	Province 1	KHOTANG	TEMMMA	335	Province 1	MORANG	TANKI SINUWARI
273	Province 1	KHOTANG	WAPLUKHA	336	Province 1	MORANG	TETARIYA
274	Province 1	KHOTANG	YAMKHA	337	Province 1	MORANG	THALAH
275	Province 1	MORANG	AMAHIBARIYATI	338	Province 1	MORANG	URLABARI
276	Province 1	MORANG	AMARDAHA	339	Province 1	MORANG	WARANGI
277	Province 1	MORANG	AMGACHHI	340	Province 1	MORANG	YANGSHILA
278	Province 1	MORANG	BABIYABIRTA	341	Province 1	OKHALDHUNGA	BALAKHU
279	Province 1	MORANG	BAHUNI	342	Province 1	OKHALDHUNGA	BARNALU
280	Province 1	MORANG	BANIGAMA	343	Province 1	OKHALDHUNGA	BARUNESHWAR
281	Province 1	MORANG	BARADANGA	344	Province 1	OKHALDHUNGA	BETINI
282	Province 1	MORANG	BAYARBAN	345	Province 1	OKHALDHUNGA	BHADAURE
283	Province 1	MORANG	BELBARI	346	Province 1	OKHALDHUNGA	BHUSINGA
284	Province 1	MORANG	BHATHIGACHH	347	Province 1	OKHALDHUNGA	BIGUTAR
285	Province 1	MORANG	BHAUDAHA	348	Province 1	OKHALDHUNGA	BILANDU
286	Province 1	MORANG	BHOGATANI	349	Province 1	OKHALDHUNGA	CHYANAM
287	Province 1	MORANG	BIRATNAGAR SUB M. CITY	350	Province 1	OKHALDHUNGA	DIYALE
288	Province 1	MORANG	BUDDHA NAGAR	351	Province 1	OKHALDHUNGA	GAMNANGTAR
289	Province 1	MORANG	DADARBAIRIYA	352	Province 1	OKHALDHUNGA	HARKAPUR
290	Province 1	MORANG	DAINIYA	353	Province 1	OKHALDHUNGA	JANTARKHANI
291	Province 1	MORANG	DANGIHAT	354	Province 1	OKHALDHUNGA	JYAMIRE
292	Province 1	MORANG	DANGRAHA	355	Province 1	OKHALDHUNGA	KALIKADEVI
293	Province 1	MORANG	DARESHA	356	Province 1	OKHALDHUNGA	KATUNJE
294	Province 1	MORANG	DULARI	357	Province 1	OKHALDHUNGA	KETUKE
295	Province 1	MORANG	GOBINDAPUR	358	Province 1	OKHALDHUNGA	KHIJI CHANDESHWARI
296	Province 1	MORANG	HARAICHA	359	Province 1	OKHALDHUNGA	KHIJI PHALATE
297	Province 1	MORANG	HASANDAHA	360	Province 1	OKHALDHUNGA	KHIJKATHI
298	Province 1	MORANG	HATTIMUDHA	361	Province 1	OKHALDHUNGA	KUIBHIR
299	Province 1	MORANG	HOKLABARI	362	Province 1	OKHALDHUNGA	KUNTADEVI
300	Province 1	MORANG	INDRAPUR	363	Province 1	OKHALDHUNGA	MADHAVPUR
301	Province 1	MORANG	ITAHARA	364	Province 1	OKHALDHUNGA	MAMKHA
302	Province 1	MORANG	JANTE	365	Province 1	OKHALDHUNGA	MANEBHANIYANG
303	Province 1	MORANG	JHAPA BAIJANATHPUR	366	Province 1	OKHALDHUNGA	MOLI
304	Province 1	MORANG	JHORAHAT	367	Province 1	OKHALDHUNGA	MULKHARKA
305	Province 1	MORANG	JHURKIYA	368	Province 1	OKHALDHUNGA	NARAYANSTHAN
306	Province 1	MORANG	KADAMAHA	369	Province 1	OKHALDHUNGA	NARMADESHWAR
307	Province 1	MORANG	KASENI	370	Province 1	OKHALDHUNGA	OKHALDHUNGA
308	Province 1	MORANG	KATAHARI	371	Province 1	OKHALDHUNGA	PALAPU
309	Province 1	MORANG	KERABARI	372	Province 1	OKHALDHUNGA	PATLE
310	Province 1	MORANG	KERAUN	373	Province 1	OKHALDHUNGA	PHEDIGUTH
311	Province 1	MORANG	LAKHANTARI	374	Province 1	OKHALDHUNGA	PHULBARI
312	Province 1	MORANG	LETANG	375	Province 1	OKHALDHUNGA	POKHARE
313	Province 1	MORANG	MADHUMALLA	376	Province 1	OKHALDHUNGA	POKLI

377	Province 1	OKHALDHUNGA	PRAPCHA	440	Province 1	SANKHUWASABHA	BANESHWAR
378	Province 1	OKHALDHUNGA	RAGADEEP	441	Province 1	SANKHUWASABHA	BARHABISE
379	Province 1	OKHALDHUNGA	RAGANI	442	Province 1	SANKHUWASABHA	CHAINPUR
380	Province 1	OKHALDHUNGA	RANIBAN	443	Province 1	SANKHUWASABHA	CHEPUWA
381	Province 1	OKHALDHUNGA	RATAMATE	444	Province 1	SANKHUWASABHA	DHUPU
382	Province 1	OKHALDHUNGA	RAWADOLU	445	Province 1	SANKHUWASABHA	DIDING
383	Province 1	OKHALDHUNGA	RUMJATAR	446	Province 1	SANKHUWASABHA	HATIYA
384	Province 1	OKHALDHUNGA	SALLERI	447	Province 1	SANKHUWASABHA	JALIALA
385	Province 1	OKHALDHUNGA	SERNA	448	Province 1	SANKHUWASABHA	KHANDBARI MUNICIPALITY
386	Province 1	OKHALDHUNGA	SHRICHOUR	449	Province 1	SANKHUWASABHA	KHARANG
387	Province 1	OKHALDHUNGA	SIMHADEVI	450	Province 1	SANKHUWASABHA	KIMATHANKA
388	Province 1	OKHALDHUNGA	SISNERI	451	Province 1	SANKHUWASABHA	MADI MULKHARKA
389	Province 1	OKHALDHUNGA	TALUWA	452	Province 1	SANKHUWASABHA	MADI RAMBENI
390	Province 1	OKHALDHUNGA	TARKERABARI	453	Province 1	SANKHUWASABHA	MAKALU
391	Province 1	OKHALDHUNGA	THAKLE	454	Province 1	SANKHUWASABHA	MAMLING
392	Province 1	OKHALDHUNGA	THULACHHAP	455	Province 1	SANKHUWASABHA	MANGTEWA
393	Province 1	OKHALDHUNGA	TOKSEL	456	Province 1	SANKHUWASABHA	MATSYAPOKHARI
394	Province 1	OKHALDHUNGA	UBUN	457	Province 1	SANKHUWASABHA	MAWADIN
395	Province 1	OKHALDHUNGA	WAKSA	458	Province 1	SANKHUWASABHA	NUM
396	Province 1	OKHALDHUNGA	YASAM	459	Province 1	SANKHUWASABHA	NUNDHAKI
397	Province 1	PANCHTHAR	AMARPUR	460	Province 1	SANKHUWASABHA	PATHIBHARA
398	Province 1	PANCHTHAR	ANGNA	461	Province 1	SANKHUWASABHA	PAWAKHOLA
399	Province 1	PANCHTHAR	ANGSARANG	462	Province 1	SANKHUWASABHA	SABHAPOKHARI
400	Province 1	PANCHTHAR	ARUBOTE	463	Province 1	SANKHUWASABHA	SIDDHAKALI
401	Province 1	PANCHTHAR	BHARAPA	464	Province 1	SANKHUWASABHA	SIDHHAPOKHARI
402	Province 1	PANCHTHAR	CHILINGDIN	465	Province 1	SANKHUWASABHA	SISUWA
403	Province 1	PANCHTHAR	CHOKMAGU	466	Province 1	SANKHUWASABHA	SITALPATI
404	Province 1	PANCHTHAR	CHYANGTHAPU	467	Province 1	SANKHUWASABHA	SYABUN
405	Province 1	PANCHTHAR	DURDIMBA	468	Province 1	SANKHUWASABHA	TAMAPHOK
406	Province 1	PANCHTHAR	EKTIN	469	Province 1	SANKHUWASABHA	TAMPHU
407	Province 1	PANCHTHAR	HANGBUNG	470	Province 1	SANKHUWASABHA	WANA
408	Province 1	PANCHTHAR	IMBUNG	471	Province 1	SANKHUWASABHA	YAPHU
409	Province 1	PANCHTHAR	KURUMBA	472	Province 1	SAPTARI	PIPPA(PASHCHIM)
410	Province 1	PANCHTHAR	LIMBA	473	Province 1	SOLUKHUMBU	BASA
411	Province 1	PANCHTHAR	LUMPHABUNG	474	Province 1	SOLUKHUMBU	BENI
412	Province 1	PANCHTHAR	LUNGRUPA	475	Province 1	SOLUKHUMBU	BHAKANJE
413	Province 1	PANCHTHAR	MANGJABUNG	476	Province 1	SOLUKHUMBU	BUNG
414	Province 1	PANCHTHAR	MAUWA	477	Province 1	SOLUKHUMBU	CHAULAKHARKA
415	Province 1	PANCHTHAR	MEMENG	478	Province 1	SOLUKHUMBU	CHAURIKHARKA
416	Province 1	PANCHTHAR	NAGI	479	Province 1	SOLUKHUMBU	CHHESKAM
417	Province 1	PANCHTHAR	NAGIN	480	Province 1	SOLUKHUMBU	DEUSA
418	Province 1	PANCHTHAR	NAWAMIDANDA	481	Province 1	SOLUKHUMBU	GARMA
419	Province 1	PANCHTHAR	OLANE	482	Province 1	SOLUKHUMBU	GOLI
420	Province 1	PANCHTHAR	OYAM	483	Province 1	SOLUKHUMBU	GORAKHANI
421	Province 1	PANCHTHAR	PANCHAMI	484	Province 1	SOLUKHUMBU	GUDEL
422	Province 1	PANCHTHAR	PAUWASARTAP	485	Province 1	SOLUKHUMBU	JUBING
423	Province 1	PANCHTHAR	PHAKTEP	486	Province 1	SOLUKHUMBU	JUBU
424	Province 1	PANCHTHAR	PHALAICHA	487	Province 1	SOLUKHUMBU	KAGEL
425	Province 1	PANCHTHAR	PHIDIM	488	Province 1	SOLUKHUMBU	KANKU
426	Province 1	PANCHTHAR	PPANGBUNG	489	Province 1	SOLUKHUMBU	KERUNG
427	Province 1	PANCHTHAR	RABI	490	Province 1	SOLUKHUMBU	KHUMJUNG
428	Province 1	PANCHTHAR	RANIGUN	491	Province 1	SOLUKHUMBU	LOKHIM
429	Province 1	PANCHTHAR	RANITAR	492	Province 1	SOLUKHUMBU	MUKU
430	Province 1	PANCHTHAR	SARANGDANDA	493	Province 1	SOLUKHUMBU	NAMCHE
431	Province 1	PANCHTHAR	SIDIN	494	Province 1	SOLUKHUMBU	NECHABATASE
432	Province 1	PANCHTHAR	SIWA	495	Province 1	SOLUKHUMBU	NECHABETGHARI
433	Province 1	PANCHTHAR	SUBHANG	496	Province 1	SOLUKHUMBU	NELE
434	Province 1	PANCHTHAR	SYABARUMBA	497	Province 1	SOLUKHUMBU	PANCHAN
435	Province 1	PANCHTHAR	THARPU	498	Province 1	SOLUKHUMBU	PAWAI
436	Province 1	PANCHTHAR	YANGNAM	499	Province 1	SOLUKHUMBU	SALLERI
437	Province 1	PANCHTHAR	YASOK	500	Province 1	SOLUKHUMBU	SALYAN
438	Province 1	SANKHUWASABHA	ANKHIBHUI	501	Province 1	SOLUKHUMBU	SOTANG
439	Province 1	SANKHUWASABHA	BALA	502	Province 1	SOLUKHUMBU	TAKSINDU

66

503	Province 1	SOLUKHUMBU	TAMAKHANI	566	Province 1	TAPLEJUNG	DUMISE
504	Province 1	SOLUKHUMBU	TAPTING	567	Province 1	TAPLEJUNG	HANGDEWA
505	Province 1	SOLUKHUMBU	TINGLA	568	Province 1	TAPLEJUNG	HANGPANG
506	Province 1	SOLUKHUMBU	WAKU	569	Province 1	TAPLEJUNG	IKHABU
507	Province 1	SUNSARI	AMAHIBELHA	570	Province 1	TAPLEJUNG	KALIKHOLA
508	Province 1	SUNSARI	AMDUWA	571	Province 1	TAPLEJUNG	KHAMLUNG
509	Province 1	SUNSARI	AURABANI	572	Province 1	TAPLEJUNG	KHEBANG
510	Province 1	SUNSARI	BABIYA	573	Province 1	TAPLEJUNG	KHEJENIM
511	Province 1	SUNSARI	BAKALAU	574	Province 1	TAPLEJUNG	KHOKLIN
512	Province 1	SUNSARI	BARAHACHHETRA	575	Province 1	TAPLEJUNG	LELEP
513	Province 1	SUNSARI	BASANTAPUR	576	Province 1	TAPLEJUNG	LIMBUNDIN
514	Province 1	SUNSARI	BHADGAUN SINUWARI	577	Province 1	TAPLEJUNG	LIMKHIM
515	Province 1	SUNSARI	BHALUWA	578	Province 1	TAPLEJUNG	LINGTEP
516	Province 1	SUNSARI	BHARAU	579	Province 1	TAPLEJUNG	LIWANG
517	Province 1	SUNSARI	BHOKRAHA	580	Province 1	TAPLEJUNG	MAMANGKHE
518	Province 1	SUNSARI	BISHNU PADUKA	581	Province 1	TAPLEJUNG	MEHELE
519	Province 1	SUNSARI	CHANDBELA	582	Province 1	TAPLEJUNG	NALBU
520	Province 1	SUNSARI	CHHITAH	583	Province 1	TAPLEJUNG	NAMKHOLYANG
521	Province 1	SUNSARI	CHIMADI	584	Province 1	TAPLEJUNG	NIGURADIN
522	Province 1	SUNSARI	DEWANGANJ	585	Province 1	TAPLEJUNG	OLANGCHUNGGOLA
523	Province 1	SUNSARI	DHARAN MUNICIPALITY	586	Province 1	TAPLEJUNG	PAPUNG
524	Province 1	SUNSARI	DUHABI	587	Province 1	TAPLEJUNG	PEDANG
525	Province 1	SUNSARI	DUMRAHA	588	Province 1	TAPLEJUNG	PHAKUMBA
526	Province 1	SUNSARI	EKAMBA	589	Province 1	TAPLEJUNG	PHAWAKHOLA
527	Province 1	SUNSARI	GAUTAMPUR	590	Province 1	TAPLEJUNG	PHULBARI
528	Province 1	SUNSARI	GHUSKI	591	Province 1	TAPLEJUNG	PHUNGLING
529	Province 1	SUNSARI	HANSPOSA	592	Province 1	TAPLEJUNG	PHURUMBU
530	Province 1	SUNSARI	HARINAGARA	593	Province 1	TAPLEJUNG	SABLAKHU
531	Province 1	SUNSARI	INARUWA MUNICIPALITY	594	Province 1	TAPLEJUNG	SADEWA
532	Province 1	SUNSARI	ITHARI MUNICIPALITY	595	Province 1	TAPLEJUNG	SANGHU
533	Province 1	SUNSARI	JALPAPUR	596	Province 1	TAPLEJUNG	SANTHAKRA
534	Province 1	SUNSARI	KAPTANGANJ	597	Province 1	TAPLEJUNG	SAWA
535	Province 1	SUNSARI	KHANAR	598	Province 1	TAPLEJUNG	SAWADIN
536	Province 1	SUNSARI	KOSHITAPPU WILDLIFE RESERVE	599	Province 1	TAPLEJUNG	SIKCHA
537	Province 1	SUNSARI	LAUKAHI	600	Province 1	TAPLEJUNG	SINAM
538	Province 1	SUNSARI	MADHELI	601	Province 1	TAPLEJUNG	SURUMKHIM
539	Province 1	SUNSARI	MADHESA	602	Province 1	TAPLEJUNG	TAPETHOK
540	Province 1	SUNSARI	MADHUBAN	603	Province 1	TAPLEJUNG	TELLOK
541	Province 1	SUNSARI	MADHYAHARSAHI	604	Province 1	TAPLEJUNG	THECHAMBU
542	Province 1	SUNSARI	MAHENDRA NAGAR	605	Province 1	TAPLEJUNG	THINGLABU
543	Province 1	SUNSARI	NARSHIMHA	606	Province 1	TAPLEJUNG	THUKIMBA
544	Province 1	SUNSARI	PAKALI	607	Province 1	TAPLEJUNG	THUMBEDIN
545	Province 1	SUNSARI	PANCHAKANYA	608	Province 1	TAPLEJUNG	TIRINGE
546	Province 1	SUNSARI	PASHCHIM KUSAHA	609	Province 1	TAPLEJUNG	YAMPHUDIN
547	Province 1	SUNSARI	PRAKASHPUR	610	Province 1	TERHATHUM	AMBUNG
548	Province 1	SUNSARI	PURBA KUSAHA	611	Province 1	TERHATHUM	ANGDIM
549	Province 1	SUNSARI	RAJGANJ SINUWARI	612	Province 1	TERHATHUM	BASANTAPUR
550	Province 1	SUNSARI	RAMGANJ BELGACHHIYA	613	Province 1	TERHATHUM	CHHATEDHUNGA
551	Province 1	SUNSARI	RAMNAGAR BHUTAHA	614	Province 1	TERHATHUM	CHUHANDANDA
552	Province 1	SUNSARI	SAHEBGANJ	615	Province 1	TERHATHUM	DAGAPA
553	Province 1	SUNSARI	SATERHODA	616	Province 1	TERHATHUM	HAMARJUNG
554	Province 1	SUNSARI	SHRI HARIPUR	617	Province 1	TERHATHUM	HWAKU
555	Province 1	SUNSARI	SHRIPURJABDI	618	Province 1	TERHATHUM	ISIBU
556	Province 1	SUNSARI	SIMARIYA	619	Province 1	TERHATHUM	IWA
557	Province 1	SUNSARI	SINGIYA	620	Province 1	TERHATHUM	JAJALE
558	Province 1	SUNSARI	SONAPUR	621	Province 1	TERHATHUM	JIRIKHIMI
559	Province 1	SUNSARI	TANMUNA	622	Province 1	TERHATHUM	KHAMLUNG
560	Province 1	TAPLEJUNG	AMBEGUDIN	623	Province 1	TERHATHUM	MORAHANG
561	Province 1	TAPLEJUNG	ANGKHOP	624	Province 1	TERHATHUM	MYANGLUNG
562	Province 1	TAPLEJUNG	CHAKSIBOTE	625	Province 1	TERHATHUM	OKHRE
563	Province 1	TAPLEJUNG	CHANGE	626	Province 1	TERHATHUM	OYAKJUNG
564	Province 1	TAPLEJUNG	DHUNGESANGHU	627	Province 1	TERHATHUM	PANCHAKANYA POKHARI
565	Province 1	TAPLEJUNG	DOKHU	628	Province 1	TERHATHUM	PAUTHAK

629	Province 1	TERHATHUM	PHAKCHAMARA	692	Province 2	BHAKTAPUR	CHITPOL
630	Province 1	TERHATHUM	PHULEK	693	Province 2	BHAKTAPUR	DADHIKOT
631	Province 1	TERHATHUM	PIPLE	694	Province 2	BHAKTAPUR	DUWAKOT
632	Province 1	TERHATHUM	SAMDU	695	Province 2	BHAKTAPUR	GUNDU
633	Province 1	TERHATHUM	SANKRANTI BAJAR	696	Province 2	BHAKTAPUR	JHAUKHEL
634	Province 1	TERHATHUM	SAWALA	697	Province 2	BHAKTAPUR	KATUNJE
635	Province 1	TERHATHUM	SHRIJUNG	698	Province 2	BHAKTAPUR	MADHYAPUR TH.MUNICIPALITY
636	Province 1	TERHATHUM	SIMLE	699	Province 2	BHAKTAPUR	NAGARKOT
637	Province 1	TERHATHUM	SOLMA	700	Province 2	BHAKTAPUR	NANGKHEL
638	Province 1	TERHATHUM	SUDAP	701	Province 2	BHAKTAPUR	SIPADOL
639	Province 1	TERHATHUM	SUNGNAM	702	Province 2	BHAKTAPUR	SIRUTAR
640	Province 1	TERHATHUM	TAMPHULA	703	Province 2	BHAKTAPUR	SUDAL
641	Province 1	TERHATHUM	THOKLUNG	704	Province 2	BHAKTAPUR	TATHALI
642	Province 1	UDAYAPUR	AMF TAR	705	Province 2	CHITAWAN	AYODHYAPURI
643	Province 1	UDAYAPUR	BALAMTA	706	Province 2	CHITAWAN	BACHHAULI
644	Province 1	UDAYAPUR	BANSBOTE	707	Province 2	CHITAWAN	BAGHAUDA
645	Province 1	UDAYAPUR	BARAHA	708	Province 2	CHITAWAN	BHANDARA
646	Province 1	UDAYAPUR	BARRE	709	Province 2	CHITAWAN	BHARATPUR MUNICIPALITY
647	Province 1	UDAYAPUR	BASAHA	710	Province 2	CHITAWAN	BIREDRANAGAR
648	Province 1	UDAYAPUR	BELTAR	711	Province 2	CHITAWAN	CHAINPUR
649	Province 1	UDAYAPUR	BHALAYA DANDA	712	Province 2	CHITAWAN	CHANDI BHANJYANG
650	Province 1	UDAYAPUR	BHUTTAR	713	Province 2	CHITAWAN	DAHAKHANI
651	Province 1	UDAYAPUR	CHAUDANDI	714	Province 2	CHITAWAN	DARECHOK
652	Province 1	UDAYAPUR	DUMRE	715	Province 2	CHITAWAN	DIBYANAGAR
653	Province 1	UDAYAPUR	HADIYA	716	Province 2	CHITAWAN	GARDI
654	Province 1	UDAYAPUR	HARDENI	717	Province 2	CHITAWAN	GITANAGAR
655	Province 1	UDAYAPUR	INAME	718	Province 2	CHITAWAN	GUNJANAGAR
656	Province 1	UDAYAPUR	JALPA CHILAUNE	719	Province 2	CHITAWAN	JAGATPUR
657	Province 1	UDAYAPUR	JANTE	720	Province 2	CHITAWAN	JUTPANI
658	Province 1	UDAYAPUR	JOGIDAHA	721	Province 2	CHITAWAN	KABILAS
659	Province 1	UDAYAPUR	KATARI	722	Province 2	CHITAWAN	KALYANPUR
660	Province 1	UDAYAPUR	KATUNJEBAWALA	723	Province 2	CHITAWAN	KATHAR
661	Province 1	UDAYAPUR	KHANBU	724	Province 2	CHITAWAN	KAULE
662	Province 1	UDAYAPUR	LAPHAGAUN	725	Province 2	CHITAWAN	KHAIRAHANI
663	Province 1	UDAYAPUR	LEKHANI	726	Province 2	CHITAWAN	KORAK
664	Province 1	UDAYAPUR	LEKHAUN	727	Province 2	CHITAWAN	KUMROJ
665	Province 1	UDAYAPUR	LIMPATAR	728	Province 2	CHITAWAN	LOTHAR
666	Province 1	UDAYAPUR	MAINAMAINI	729	Province 2	CHITAWAN	MANGALPUR
667	Province 1	UDAYAPUR	MYANKHU	730	Province 2	CHITAWAN	MEGHAULI
668	Province 1	UDAYAPUR	NAMETAR	731	Province 2	CHITAWAN	NARAYANPUR
669	Province 1	UDAYAPUR	OKHALE	732	Province 2	CHITAWAN	PADAMPUR
670	Province 1	UDAYAPUR	PANCHAWATI	733	Province 2	CHITAWAN	PARBATIPUR
671	Province 1	UDAYAPUR	POKHARI	734	Province 2	CHITAWAN	PATIHANI
672	Province 1	UDAYAPUR	RAUTA	735	Province 2	CHITAWAN	PIPLE
673	Province 1	UDAYAPUR	RISKU	736	Province 2	CHITAWAN	PITHUWA
674	Province 1	UDAYAPUR	RUPATAR	737	Province 2	CHITAWAN	RATNANAGAR MUNICIPALITY
675	Province 1	UDAYAPUR	SAUNE	738	Province 2	CHITAWAN	CHITWAN NATIONAL PARK
676	Province 1	UDAYAPUR	SIDDHIPUR	739	Province 2	CHITAWAN	SHAKTIKHOR
677	Province 1	UDAYAPUR	SIRISE	740	Province 2	CHITAWAN	SHARADANAGAR
678	Province 1	UDAYAPUR	SORUNG (CHHABISE)	741	Province 2	CHITAWAN	SHIVANAGAR
679	Province 1	UDAYAPUR	SUNDARPUR	742	Province 2	CHITAWAN	SIDDIHI
680	Province 1	UDAYA JUR	TAMLICHHA	743	Province 2	CHITAWAN	SUKRANAGAR
681	Province 1	UDAYAPUR	TAPESHWARI	744	Province 2	DHADING	AGINCHOK
682	Province 1	UDAYAPUR	TAWASHRI	745	Province 2	DHADING	BAIRENI
683	Province 1	UDAYAPUR	THANAGAUN	746	Province 2	DHADING	BASERI
684	Province 1	UDAYAPUR	THOKSILA	747	Province 2	DHADING	BENIGHAT
685	Province 1	UDAYAPUR	TRIBENI	748	Province 2	DHADING	BHUMISTHAN
686	Province 1	UDAYAPUR	TRIJUGA MUNICIPALITY	749	Province 2	DHADING	BUDHATHUM
687	Province 2	BHAKTAPUR	BAGESHWARI	750	Province 2	DHADING	CHAINPUR(DHADING)
688	Province 2	BHAKTAPUR	BALKOT	751	Province 2	DHADING	CHHATREDEURALI
689	Province 2	BHAKTAPUR	BHAKTAPUR MUNICIPALITY	752	Province 2	DHADING	DARKHA
690	Province 2	BHAKTAPUR	CHANGUNARAYAN	753	Province 2	DHADING	DHOLA
691	Province 2	BHAKTAPUR	CHHALING	754	Province 2	DHADING	DHUSA

755	Province 2	DHADING	DHUWAKOT	818	Province 2	DOLAKHA	KATAKUTI
756	Province 2	DHADING	GAJURI	819	Province 2	DOLAKHA	KHARE
757	Province 2	DHADING	GOGANFANI	820	Province 2	DOLAKHA	KHOPACHAGU
758	Province 2	DHADING	GUMDI	821	Province 2	DOLAKHA	LADUK
759	Province 2	DHADING	JHARLANG	822	Province 2	DOLAKHA	LAKURI DANDA
760	Province 2	DHADING	JIWANPUR	823	Province 2	DOLAKHA	LAMABAGAR
761	Province 2	DHADING	JOGIMARA	824	Province 2	DOLAKHA	LAMIDANDA
762	Province 2	DHADING	JYAMRUNG	825	Province 2	DOLAKHA	LAPILANG
763	Province 2	DHADING	KALLERI	826	Province 2	DOLAKHA	MAGAPAUWA
764	Province 2	DHADING	KATUNJE	827	Province 2	DOLAKHA	MALI
765	Province 2	DHADING	KEBALPUR	828	Province 2	DOLAKHA	MALU
766	Province 2	DHADING	KHALTE	829	Province 2	DOLAKHA	MARBU
767	Province 2	DHADING	KHARI	830	Province 2	DOLAKHA	MELUNG
768	Province 2	DHADING	KIRANCHOK	831	Province 2	DOLAKHA	MIRGE
769	Province 2	DHADING	KUMPUR	832	Province 2	DOLAKHA	NAMDU
770	Province 2	DHADING	LAPA	833	Province 2	DOLAKHA	ORANG
771	Province 2	DHADING	MAHADEVSTHAN	834	Province 2	DOLAKHA	PHASKU
772	Province 2	DHADING	MAIDI	835	Province 2	DOLAKHA	POWATI
773	Province 2	DHADING	MARPAK	836	Province 2	DOLAKHA	SAILUNGESHWAR
774	Province 2	DHADING	MULPANI	837	Province 2	DOLAKHA	SHAHARE
775	Province 2	DHADING	MURALIBHANJYANG	838	Province 2	DOLAKHA	SUNDRAWATI
776	Province 2	DHADING	NALANG	839	Province 2	DOLAKHA	SUNKHANI
777	Province 2	DHADING	NAUBISE	840	Province 2	DOLAKHA	SURI
778	Province 2	DHADING	NILKANTH	841	Province 2	DOLAKHA	SUSPA CHHAMABATI
779	Province 2	DHADING	PHULKHARKA	842	Province 2	DOLAKHA	SYAMA
780	Province 2	DHADING	PIDA	843	Province 2	DOLAKHA	TAMCHET DUDHPOKHARI
781	Province 2	DHADING	RI	844	Province 2	DOLAKHA	THULOPATAL
782	Province 2	DHADING	SALANG	845	Province 2	KABHREPALANCHOK	ANEKOT
783	Province 2	DHADING	SALYANKOT	846	Province 2	KABHREPALANCHOK	BALTHALI
784	Province 2	DHADING	SANGROS	847	Province 2	KABHREPALANCHOK	BANAKHU
785	Province 2	DHADING	SATYADEVI	848	Province 2	KABHREPALANCHOK	BANAPA MUNICIPALITY
786	Province 2	DHADING	SEMJUNG	849	Province 2	KABHREPALANCHOK	BEKHSIMLE
787	Province 2	DHADING	SERTUNG	850	Province 2	KABHREPALANCHOK	BHIMKHORI
788	Province 2	DHADING	SUNAULABAJAR	851	Province 2	KABHREPALANCHOK	BHUGDEU MAHANKAL
789	Province 2	DHADING	TASARPU	852	Province 2	KABHREPALANCHOK	BHUMLUTAR
790	Province 2	DHADING	THAKRE	853	Province 2	KABHREPALANCHOK	BIRTADEURALI
791	Province 2	DHADING	TIPLING	854	Province 2	KABHREPALANCHOK	BOLDE PHEDICHE
792	Province 2	DHADING	TRIPUPESHWAR	855	Province 2	KABHREPALANCHOK	BUDHAKHANI
793	Province 2	DOLAKHA	ALAMPU	856	Province 2	KABHREPALANCHOK	CHALAL GANESHTHAN
794	Province 2	DOLAKHA	BABARE	857	Province 2	KABHREPALANCHOK	CHANDENI MANDAN
795	Province 2	DOLAKHA	BHEDPU	858	Province 2	KABHREPALANCHOK	CHAPAKHORI
796	Province 2	DOLAKHA	BHIMESHWAR MUNICIPALITY	859	Province 2	KABHREPALANCHOK	CHAUBAS
797	Province 2	DOLAKHA	BHIRKOT	860	Province 2	KABHREPALANCHOK	CHAURI POKHARI
798	Province 2	DOLAKHA	BHUSAPHEDE	861	Province 2	KABHREPALANCHOK	CHHATREBANJH
799	Province 2	DOLAKHA	BIGU	862	Province 2	KABHREPALANCHOK	CHYAMRANGBESI
800	Province 2	DOLAKHA	BOCH	863	Province 2	KABHREPALANCHOK	CHYASING KHARKA
801	Province 2	DOLAKHA	BULUNG	864	Province 2	KABHREPALANCHOK	DANDAGAUN
802	Province 2	DOLAKHA	CHANGKHU	865	Province 2	KABHREPALANCHOK	DARAUNE POKHARI
803	Province 2	DOLAKHA	CHHETRAPA	866	Province 2	KABHREPALANCHOK	DEUBHUMI BALUWA
804	Province 2	DOLAKHA	CHILANGKHA	867	Province 2	KABHREPALANCHOK	DEVITAR
805	Province 2	DOLAKHA	CHYAMA	868	Province 2	KABHREPALANCHOK	DHULIKHEL MUNICIPALITY
806	Province 2	DOLAKHA	DANDAKHARKA	869	Province 2	KABHREPALANCHOK	DHUNGKHARKA
807	Province 2	DOLAKHA	GAIRIMUDI	870	Province 2	KABHREPALANCHOK	DHUSENI SIWALAYA
808	Province 2	DOLAKHA	GAURISHANKAR	871	Province 2	KABHREPALANCHOK	DOLALGHAT
809	Province 2	DOLAKHA	GHYANGSUKATHOR	872	Province 2	KABHREPALANCHOK	GAIRI BISAUNA DEUPUR
810	Province 2	DOLAKHA	HAWA	873	Province 2	KABHREPALANCHOK	GHARTICHHAP
811	Province 2	DOLAKHA	JAPHE	874	Province 2	KABHREPALANCHOK	GOKULE
812	Province 2	DOLAKHA	JHULE	875	Province 2	KABHREPALANCHOK	GOTHPANI
813	Province 2	DOLAKHA	JHYAKU	876	Province 2	KABHREPALANCHOK	HOKSE BAZAR
814	Province 2	DOLAKHA	JIRI	877	Province 2	KABHREPALANCHOK	JAISITHOK
815	Province 2	DOLAKHA	JUGU	878	Province 2	KABHREPALANCHOK	JYAMDI
816	Province 2	DOLAKHA	KABRE	879	Province 2	KABHREPALANCHOK	KABHRE NITTYA CHANDESHWARI
817	Province 2	DOLAKHA	KALINCHOK	880	Province 2	KABHREPALANCHOK	KANPUR KALAPANI

881	Province 2	KABHREPALANCHOK	KATTIKE DEURALI	944	Province 2	KATHMANDU	CHHAIMALE
882	Province 2	KABHREPALANCHOK	KATUNJE BESI	945	Province 2	KATHMANDU	CHUNIKHEL
883	Province 2	KABHREPALANCHOK	KHAHARE PANGU	946	Province 2	KATHMANDU	DAHACHOK
884	Province 2	KABHREPALANCHOK	KHANALTHOK	947	Province 2	KATHMANDU	DAKSHINKALI
885	Province 2	KABHREPALANCHOK	KHARELTHOK	948	Province 2	KATHMANDU	DHAPASI
886	Province 2	KABHREPALANCHOK	KHARPACHOK	949	Province 2	KATHMANDU	DHARMASTHALI
887	Province 2	KABHREPALANCHOK	KOLANTI	950	Province 2	KATHMANDU	GAGALPHEDI
888	Province 2	KABHREPALANCHOK	KOLANTI BHUMEDANDA	951	Province 2	KATHMANDU	GOKARNESHWAR
889	Province 2	KABHREPALANCHOK	KOSHIDEKHA	952	Province 2	KATHMANDU	GOLDHUNGA
890	Province 2	KABHREPALANCHOK	KUSHADEVI	953	Province 2	KATHMANDU	GONGABU
891	Province 2	KABHREPALANCHOK	MADAN KUNDARI	954	Province 2	KATHMANDU	GOTHATAR
892	Province 2	KABHREPALANCHOK	MAHADEVSTHAN	955	Province 2	KATHMANDU	ICHANGU NARAYAN
893	Province 2	KABHREPALANCHOK	MAHADEVSTAR	956	Province 2	KATHMANDU	INDRAYANI
894	Province 2	KABHREPALANCHOK	MAHENDRA JYOTI BANSOL	957	Province 2	KATHMANDU	JHORMAHANKAL
895	Province 2	KABHREPALANCHOK	MAJHIPHEDA	958	Province 2	KATHMANDU	JITPURPHEDI
896	Province 2	KABHREPALANCHOK	MANGALTAR	959	Province 2	KATHMANDU	JORPATI
897	Province 2	KABHREPALANCHOK	MATHURAPATI PHULBARI	960	Province 2	KATHMANDU	K/B BRESTHALI
898	Province 2	KABHREPALANCHOK	MECHCHE	961	Province 2	KATHMANDU	KAPAN
899	Province 2	KABHREPALANCHOK	METHINKOT	962	Province 2	KATHMANDU	KATHMANDU ME. CITY
900	Province 2	KABHREPALANCHOK	MILCHE	963	Province 2	KATHMANDU	KHADKA BHADRAKALI
901	Province 2	KABHREPALANCHOK	NALDUNG BALUWAPATI	964	Province 2	KATHMANDU	KIRTIPUR MUNICIPALITY
902	Province 2	KABHREPALANCHOK	NANGRE GAGARCHE	965	Province 2	KATHMANDU	LAPSPHEDI
903	Province 2	KABHREPALANCHOK	NASIKASTHAN SANGA	966	Province 2	KATHMANDU	MACHCHHEGAUN
904	Province 2	KABHREPALANCHOK	NAYAGAUN	967	Province 2	KATHMANDU	MAHADEVSTHAN
905	Province 2	KABHREPALANCHOK	PANAUTI MUNICIPALITY	968	Province 2	KATHMANDU	MAHANGKAL
906	Province 2	KABHREPALANCHOK	PANCHKHAL	969	Province 2	KATHMANDU	MANMAJU
907	Province 2	KABHREPALANCHOK	PATLEKHET	970	Province 2	KATHMANDU	MATATIRTHA
908	Province 2	KABHREPALANCHOK	PHALAMETA	971	Province 2	KATHMANDU	MULPANI
909	Province 2	KABHREPALANCHOK	PHALANTE	972	Province 2	KATHMANDU	NAIKAP NAYABHANJYANG
910	Province 2	KABHREPALANCHOK	PHOKSINGTAR	973	Province 2	KATHMANDU	NAIKAP PURANOBHANJYAN
911	Province 2	KABHREPALANCHOK	POKHARI NARAYANSTHAN	974	Province 2	KATHMANDU	NANGLEBHARE
912	Province 2	KABHREPALANCHOK	PURANO GAUN	975	Province 2	KATHMANDU	NAYAFATI
913	Province 2	KABHREPALANCHOK	RABI OPI	976	Province 2	KATHMANDU	PHUTUNG
914	Province 2	KABHREPALANCHOK	RYALE	977	Province 2	KATHMANDU	PUKHULACHHI
915	Province 2	KABHREPALANCHOK	SALDHARA	978	Province 2	KATHMANDU	RAMKOT
916	Province 2	KABHREPALANCHOK	SALLE	979	Province 2	KATHMANDU	SANGLA
917	Province 2	KABHREPALANCHOK	SALME	980	Province 2	KATHMANDU	SANKHU BAJRAYOGINI
918	Province 2	KABHREPALANCHOK	SANKHUPATI CHAUR	981	Province 2	KATHMANDU	SANKHUSUNTOL
919	Province 2	KABHREPALANCHOK	SANU WANGTHALI	982	Province 2	KATHMANDU	SATUNGAL
920	Province 2	KABHREPALANCHOK	SAPING	983	Province 2	KATHMANDU	SAUKHEL
921	Province 2	KABHREPALANCHOK	SARADA BATASE	984	Province 2	KATHMANDU	SHESHNARAYAN
922	Province 2	KABHREPALANCHOK	SARMATHALI	985	Province 2	KATHMANDU	SITAPAILA
923	Province 2	KABHREPALANCHOK	SARSUNKHARKA	986	Province 2	KATHMANDU	SUNDARIJAL
924	Province 2	KABHREPALANCHOK	SATHIGHAR BHAGAWATI	987	Province 2	KATHMANDU	SUCHATAR
925	Province 2	KABHREPALANCHOK	SHIKHAR AMBOTE	988	Province 2	KATHMANDU	TALKU DUDECHAUR
926	Province 2	KABHREPALANCHOK	SIMTHALI	989	Province 2	KATHMANDU	THALIDANCHHI
927	Province 2	KABHREPALANCHOK	SIPALI CHILAUNE	990	Province 2	KATHMANDU	THANKOT
928	Province 2	KABHREPALANCHOK	SISAKHAN	991	Province 2	KATHMANDU	TINTHANA
929	Province 2	KABHREPALANCHOK	SYAMPATI SIMALCHAUR	992	Province 2	KATHMANDU	TOKHA CHANDESHWARI
930	Province 2	KABHREPALANCHOK	THULO PARSEL	993	Province 2	KATHMANDU	TOKHA SARASWATI
931	Province 2	KABHREPALANCHOK	TUKUCHA NALA	994	Province 2	LALITPUR	ASRANG
932	Province 2	KABHREPALANCHOK	UGRACHANDI NALA	995	Province 2	LALITPUR	BADIKHEL
933	Province 2	KABHREPALANCHOK	UGRATARA JANAGAL	996	Province 2	LALITPUR	BHARDEU
934	Province 2	KABHREPALANCHOK	WALTING	997	Province 2	LALITPUR	BHATTEDANDA
935	Province 2	KATHMANDU	ALAPOT	998	Province 2	LALITPUR	BISANKHUNARAYAN
935	Province 2	KATHMANDU	BADHANJYANG	999	Province 2	LALITPUR	BUKHEL
937	Province 2	KATHMANDU	BALAMBU	1000	Province 2	LALITPUR	BUNGMATI
938	Province 2	KATHMANDU	BALUWA	1001	Province 2	LALITPUR	CHANDANPUR
939	Province 2	KATHMANDU	BHADRBAS	1002	Province 2	LALITPUR	CHAPAGAUN
940	Province 2	KATHMANDU	BHIMDHUNGA	1003	Province 2	LALITPUR	CHAUGHARE
941	Province 2	KATHMANDU	BUDHANILKANTHA	1004	Province 2	LALITPUR	CHHAMPI
942	Province 2	KATHMANDU	CHALNAKHEL	1005	Province 2	LALITPUR	DALACHAUKI
943	Province 2	KATHMANDU	CHAPALI BHADRAKALI	1005	Province 2	LALITPUR	DEVICHAUR

1007	Province 2	LALITPUR	DHAPAKHEL	1070	Province 2	MAKAWANPUR	PHAPBARARI
1008	Province 2	LALITPUR	DUKUCHHAP	1071	Province 2	MAKAWANPUR	RAIGAUN
1009	Province 2	LALITPUR	GHUSEL	1072	Province 2	MAKAWANPUR	RAKSIRANG
1010	Province 2	LALITPUR	GIMDI	1073	Province 2	MAKAWANPUR	SARIKHET PALASE
1011	Province 2	LALITPUR	GODAMCHAUR	1074	Province 2	MAKAWANPUR	SHIKHARPUR
1012	Province 2	LALITPUR	GODAWARI	1075	Province 2	MAKAWANPUR	SHRIPUR CHHATIWAN
1013	Province 2	LALITPUR	GOTIKHEL	1076	Province 2	MAKAWANPUR	SISNERI
1014	Province 2	LALITPUR	HARISIDDHI	1077	Province 2	MAKAWANPUR	SUKAURA
1015	Province 2	LALITPUR	IKUDOL	1078	Province 2	MAKAWANPUR	THINGAN
1016	Province 2	LALITPUR	IMADOL	1079	Province 2	MAKAWANPUR	TISTUNG
1017	Province 2	LALITPUR	JHARUWARASI	1080	Province 2	NUWAKOT	BAGESHWARI
1018	Province 2	LALITPUR	KALESHWAR	1081	Province 2	NUWAKOT	BALKUMARI
1019	Province 2	LALITPUR	KHOKANA	1082	Province 2	NUWAKOT	BARSUMCHET
1020	Province 2	LALITPUR	LALITPUR SUB MET. CITY	1083	Province 2	NUWAKOT	BELKOT
1021	Province 2	LALITPUR	LAMATAR	1084	Province 2	NUWAKOT	BETENI
1022	Province 2	LALITPUR	LELE	1085	Province 2	NUWAKOT	BHADRATAR
1023	Province 2	LALITPUR	LUBHU	1086	Province 2	NUWAKOT	BHALCHE
1024	Province 2	LALITPUR	MALTA	1087	Province 2	NUWAKOT	BIDUR MUNICIPALITY
1025	Province 2	LALITPUR	MANIKHEL	1088	Province 2	NUWAKOT	BUDHASING
1026	Province 2	LALITPUR	NALLU	1089	Province 2	NUWAKOT	BUNGTANG
1027	Province 2	LALITPUR	PYUTAR	1090	Province 2	NUWAKOT	CHARGHARE
1028	Province 2	LALITPUR	SAINBU BHAINSEPATI	1091	Province 2	NUWAKOT	CHATURALE
1029	Province 2	LALITPUR	SANKHU	1092	Province 2	NUWAKOT	CHAUGHADA
1030	Province 2	LALITPUR	SIDDHIPUR	1093	Province 2	NUWAKOT	CHAUTHE
1031	Province 2	LALITPUR	SUNAKOTHI	1094	Province 2	NUWAKOT	CHHAP
1032	Province 2	LALITPUR	THAIBA	1095	Province 2	NUWAKOT	DANGSING
1033	Province 2	LALITPUR	THECHO	1096	Province 2	NUWAKOT	DEURALI
1034	Province 2	LALITPUR	THULADURLUNG	1097	Province 2	NUWAKOT	DUIPIPAL
1035	Province 2	LALITPUR	TIKATHALI	1098	Province 2	NUWAKOT	GANESHSTHAN
1036	Province 2	MAKAWANPUR	AGRA	1099	Province 2	NUWAKOT	GAUNKHARKA
1037	Province 2	MAKAWANPUR	AMBHANJYANG	1100	Province 2	NUWAKOT	GERKHU
1038	Province 2	MAKAWANPUR	BAJRABARAHI	1101	Province 2	NUWAKOT	GHYANGPHEDI
1039	Province 2	MAKAWANPUR	BASAMADI	1102	Province 2	NUWAKOT	GORSYANG
1040	Province 2	MAKAWANPUR	BETENI	1103	Province 2	NUWAKOT	HALLE KALIKA
1041	Province 2	MAKAWANPUR	BHAINSE	1104	Province 2	NUWAKOT	JILING
1042	Province 2	MAKAWANPUR	BHARTA	1105	Province 2	NUWAKOT	KABILAS
1043	Province 2	MAKAWANPUR	BHIMPHEDE	1106	Province 2	NUWAKOT	KAKANI
1044	Province 2	MAKAWANPUR	BUDHICHAUR	1107	Province 2	NUWAKOT	KALYANPUR
1045	Province 2	MAKAWANPUR	CHITLANG	1108	Province 2	NUWAKOT	KAULE
1046	Province 2	MAKAWANPUR	CHURIYAMAI	1109	Province 2	NUWAKOT	KHADGA-BHANJYANG
1047	Province 2	MAKAWANPUR	DAMAN	1110	Province 2	NUWAKOT	KHANIGAUN
1048	Province 2	MAKAWANPUR	DANDAKHARKA	1111	Province 2	NUWAKOT	KHARANITAR
1049	Province 2	MAKAWANPUR	DHIYAL	1112	Province 2	NUWAKOT	KIMTANG
1050	Province 2	MAKAWANPUR	GOGANE	1113	Province 2	NUWAKOT	KUMARI
1051	Province 2	MAKAWANPUR	HANDIKHOLA	1114	Province 2	NUWAKOT	LACHYANG
1052	Province 2	MAKAWANPUR	HARNAMADI	1115	Province 2	NUWAKOT	LIKHU
1053	Province 2	MAKAWANPUR	HATIYA	1116	Province 2	NUWAKOT	MADANPUR
1054	Province 2	MAKAWANPUR	HETAUDA MUNICIPALITY	1117	Province 2	NUWAKOT	MAHAKALI
1055	Province 2	MAKAWANPUR	IPA PANCHAKANYA	1118	Province 2	NUWAKOT	MANAKAMANA
1056	Province 2	MAKAWANPUR	KAGATE	1119	Province 2	NUWAKOT	NARJAMANDAP
1057	Province 2	MAKAWANPUR	KALIKATAR	1120	Province 2	NUWAKOT	OKHARPAUWA
1058	Province 2	MAKAWANPUR	KANKADA	1121	Province 2	NUWAKOT	PANCHAKANYA
1059	Province 2	MAKAWANPUR	KHARANG	1122	Province 2	NUWAKOT	PHIKURI
1060	Province 2	MAKAWANPUR	KULEKHANI	1123	Province 2	NUWAKOT	RALUKADEVI
1061	Province 2	MAKAWANPUR	MAKAWANPURGADHI	1124	Province 2	NUWAKOT	RATMATE
1062	Province 2	MAKAWANPUR	MANAHARI	1125	Province 2	NUWAKOT	RAUTBESI
1063	Province 2	MAKAWANPUR	MANTHALI	1126	Province 2	NUWAKOT	SALME
1064	Province 2	MAKAWANPUR	MARKHU	1127	Province 2	NUWAKOT	SAMARI
1065	Province 2	MAKAWANPUR	NAMTAR	1128	Province 2	NUWAKOT	SAMUNDRATAR
1066	Province 2	MAKAWANPUR	NIBUWATAR	1129	Province 2	NUWAKOT	SAMURDADEVI KHOLEGAUN
1067	Province 2	MAKAWANPUR	PADAMPOKHARI	1130	Province 2	NUWAKOT	SHIKHARBESI
1068	Province 2	MAKAWANPUR	PALUNG	1131	Province 2	NUWAKOT	SIKRE
1069	Province 2	MAKAWANPUR	PHAKHEL	1132	Province 2	NUWAKOT	SUNARADEVI

1133	Province 2	NUWAKOT	SUNKHANI	1196	Province 2	RAMECHHAP	TILPUNG
1134	Province 2	NUWAKOT	SURYAMATI	1197	Province 2	RASUWA	BHORLE
1135	Province 2	NUWAKOT	TALAKHU	1198	Province 2	RASUWA	BRIDDM
1136	Province 2	NUWAKOT	TAPKA	1199	Province 2	RASUWA	CH
1137	Province 2	NUWAKOT	THANAPATI	1200	Province 2	RASUWA	DANDAGAUN
1138	Province 2	NUWAKOT	THANSING	1201	Province 2	RASUWA	DHUNCHE
1139	Province 2	NUWAKOT	THAPREK	1202	Province 2	RASUWA	GATLANG
1140	Province 2	NUWAKOT	TUPCHE	1203	Province 2	RASUWA	GOLJUNG
1141	Province 2	NUWAKOT	URLANI	1204	Province 2	RASUWA	HAKU
1142	Province 2	RAMECHHAP	BAMTI BHANDAR	1205	Province 2	RASUWA	JIBIBE (NILKANTHA)
1143	Province 2	RAMECHHAP	BETALI	1206	Province 2	RASUWA	LAHAREPAUWA
1144	Province 2	RAMECHHAP	BETHAN	1207	Province 2	RASUWA	LANGTANG
1145	Province 2	RAMECHHAP	BHALUWAJOR	1208	Province 2	RASUWA	RAMCHE
1146	Province 2	RAMECHHAP	BHATAULI	1209	Province 2	RASUWA	SARAMTHALI
1147	Province 2	RAMECHHAP	BHIRPANI	1210	Province 2	RASUWA	SYAPHRU
1148	Province 2	RAMECHHAP	BHUJI	1211	Province 2	RASUWA	THULOGAUN
1149	Province 2	RAMECHHAP	BIJULIKOT	1212	Province 2	RASUWA	THUMAN
1150	Province 2	RAMECHHAP	CHANKHU	1213	Province 2	RASUWA	TIMURE
1151	Province 2	RAMECHHAP	CHISAPANI	1214	Province 2	RASUWA	YARSA
1152	Province 2	RAMECHHAP	CHUCHURE	1215	Province 2	SINDHULI	AMALE
1153	Province 2	RAMECHHAP	DADHUWA	1216	Province 2	SINDHULI	ARUN THAKUR
1154	Province 2	RAMECHHAP	DEURALI	1217	Province 2	SINDHULI	BAHUN TILPUNG
1155	Province 2	RAMECHHAP	DIMP'OKHARI	1218	Province 2	SINDHULI	BALAJOR
1156	Province 2	RAMECHHAP	DORAMBA	1219	Province 2	SINDHULI	BASESHWAR
1157	Province 2	RAMECHHAP	DURAGAUN	1220	Province 2	SINDHULI	BASTIPUR
1158	Province 2	RAMECHHAP	GAGAL BHADAURE	1221	Province 2	SINDHULI	BELGHARI
1159	Province 2	RAMECHHAP	GELU	1222	Province 2	SINDHULI	BHAURAKALI
1160	Province 2	RAMECHHAP	GOSHWARA	1223	Province 2	SINDHULI	BHIMESHWAR
1161	Province 2	RAMECHHAP	GOTHSAGUN	1224	Province 2	SINDHULI	BHIMSTHAN
1162	Province 2	RAMECHHAP	GUMDEL	1225	Province 2	SINDHULI	BHUWANESHWARI GWALTAR
1163	Province 2	RAMECHHAP	GUNSI	1226	Province 2	SINDHULI	BITJOR BAGAINCHA
1164	Province 2	RAMECHHAP	GUPTESHWAR	1227	Province 2	SINDHULI	DANDIGIRANSE
1165	Province 2	RAMECHHAP	HILEDEVI	1228	Province 2	SINDHULI	DUDHAULI
1166	Province 2	RAMECHHAP	HIMGANGA	1229	Province 2	SINDHULI	DUDHBHANYANG
1167	Province 2	RAMECHHAP	KATHJOR	1230	Province 2	SINDHULI	HARIHARPUR GADHI
1168	Province 2	RAMECHHAP	KHANDADEVI	1231	Province 2	SINDHULI	HARSAHI
1169	Province 2	RAMECHHAP	KHANIYAPANI	1232	Province 2	SINDHULI	HATPATE
1170	Province 2	RAMECHHAP	KHIMTI	1233	Province 2	SINDHULI	JALKA'NYA (CHAPALI)
1171	Province 2	RAMECHHAP	KUNBHUKASTHALI	1234	Province 2	SINDHULI	JARAYOTAR
1172	Province 2	RAMECHHAP	LAKHANPUR	1235	Province 2	SINDHULI	JHANGJHOLI RATMATA
1173	Province 2	RAMECHHAP	MAJUWA	1236	Province 2	SINDHULI	JINAKHU
1174	Province 2	RAMECHHAP	MAKADUM	1237	Province 2	SINDHULI	KAKUR THAKUR
1175	Province 2	RAMECHHAP	MANTHALI	1238	Province 2	SINDHULI	KALPABRIKSHA
1176	Province 2	RAMECHHAP	NAGDAHA	1239	Province 2	SINDHULI	KAMALAMAI MUNICIPALITY
1177	Province 2	RAMECHHAP	NAMADI	1240	Province 2	SINDHULI	KAPILAKOT
1178	Province 2	RAMECHHAP	OKHRENI	1241	Province 2	SINDHULI	KHANGSANG
1179	Province 2	RAMECHHAP	PAKARBAS	1242	Province 2	SINDHULI	KHOLAGAUN
1180	Province 2	RAMECHHAP	PHARPU	1243	Province 2	SINDHULI	KUSHESHWAR (DUMIA)
1181	Province 2	RAMECHHAP	PHULAS	1244	Province 2	SINDHULI	KYANESHWAR
1182	Province 2	RAMECHHAP	PINGKHURI	1245	Province 2	SINDHULI	LAMPANTAR
1183	Province 2	RAMECHHAP	PRITI	1246	Province 2	SINDHULI	MAHADEVANDA
1184	Province 2	RAMECHHAP	PURANAGAUN	1247	Province 2	SINDHULI	MAHADEVSTHAN
1185	Province 2	RAMECHHAP	RAKATHUM	1248	Province 2	SINDHULI	MAHENDRA LADABHIR
1186	Province 2	RAMECHHAP	RAMECHHAP	1249	Province 2	SINDHULI	MAHENDRAJHYADI
1187	Province 2	RAMECHHAP	RAMPUR	1250	Province 2	SINDHULI	MAJHUWA
1188	Province 2	RAMECHHAP	RASANALU	1251	Province 2	SINDHULI	NETRAKALI
1189	Province 2	RAMECHHAP	SAIPU	1252	Province 2	SINDHULI	NIPANE
1190	Province 2	RAMECHHAP	SALU	1253	Province 2	SINDHULI	PIPALMADI
1191	Province 2	RAMECHHAP	SANGHUTAR	1254	Province 2	SINDHULI	PURANO JHANGJHOLI
1192	Province 2	RAMECHHAP	SUKAJOR	1255	Province 2	SINDHULI	RANIBAS
1193	Province 2	RAMECHHAP	SUNARPANI	1256	Province 2	SINDHULI	RANICHAURI
1194	Province 2	RAMECHHAP	THOKARPUR	1257	Province 2	SINDHULI	RATANCHURA
1195	Province 2	RAMECHHAP	THOSE	1258	Province 2	SINDHULI	RATNAWATI

1259	Province 2	SINDHULI	SANTESHWARI RAMPUR	1322	Province 2	SINDHUPALCHOK	PIPALDANDA
1260	Province 2	SINDHULI	SIRTHALI	1323	Province 2	SINDHUPALCHOK	PISKAR
1261	Province 2	SINDHULI	SITALPATI	1324	Province 2	SINDHUPALCHOK	PULCHODANDA
1262	Province 2	SINDHULI	SUNAM POKHARI	1325	Province 2	SINDHUPALCHOK	RANGCHE
1263	Province 2	SINDHULI	SWALPATHANA	1326	Province 2	SINDHUPALCHOK	SANGACHOK
1264	Province 2	SINDHULI	TAMAIOR	1327	Province 2	SINDHUPALCHOK	SANUSIRUBARI
1265	Province 2	SINDHULI	TANDI	1328	Province 2	SINDHUPALCHOK	SELANG
1266	Province 2	SINDHULI	TINKANYA	1329	Province 2	SINDHUPALCHOK	SHIKHARPUR
1267	Province 2	SINDHULI	TOSAMKHOLA	1330	Province 2	SINDHUPALCHOK	SIMPALKABHRE
1268	Province 2	SINDHULI	TRIBHUWAN AMBOTE	1331	Province 2	SINDHUPALCHOK	SINDHUKOT
1269	Province 2	SINDHUPALCHOK	ATTARPUR	1332	Province 2	SINDHUPALCHOK	SIPAPOKHARE
1270	Province 2	SINDHUPALCHOK	BADEGAUN	1333	Province 2	SINDHUPALCHOK	SUNKHANI
1271	Province 2	SINDHUPALCHOK	BANSBARI	1334	Province 2	SINDHUPALCHOK	SYAULE
1272	Province 2	SINDHUPALCHOK	BANSKHARKA	1335	Province 2	SINDHUPALCHOK	TALAMARANG
1273	Province 2	SINDHUPALCHOK	BARAMCHI	1336	Province 2	SINDHUPALCHOK	TATOPANI
1274	Province 2	SINDHUPALCHOK	BARHABISE	1337	Province 2	SINDHUPALCHOK	TAUTHALI
1275	Province 2	SINDHUPALCHOK	BARUWA	1338	Province 2	SINDHUPALCHOK	TEKANPUR
1276	Province 2	SINDHUPALCHOK	BATASE	1339	Province 2	SINDHUPALCHOK	THAKANI
1277	Province 2	SINDHUPALCHOK	BHIMTAR	1340	Province 2	SINDHUPALCHOK	THANPAKOT
1278	Province 2	SINDHUPALCHOK	BHOTANG	1341	Province 2	SINDHUPALCHOK	THAPALCHAP (DHUYANG)
1279	Province 2	SINDHUPALCHOK	BHOTECHAUR	1342	Province 2	SINDHUPALCHOK	THOKARPA
1280	Province 2	SINDHUPALCHOK	BHOTENAMALANG	1343	Province 2	SINDHUPALCHOK	THULO DHADING
1281	Province 2	SINDHUPALCHOK	BHOTSIPA	1344	Province 2	SINDHUPALCHOK	THULOPAKHAR
1282	Province 2	SINDHUPALCHOK	CHAUTARA	1345	Province 2	SINDHUPALCHOK	THULOSIRUBARI
1283	Province 2	SINDHUPALCHOK	CHOKATI	1346	Province 2	SINDHUPALCHOK	THUMPAKHAR
1284	Province 2	SINDHUPALCHOK	DHUSKUN	1347	Province 2	SINDHUPALCHOK	YAMUNADANDA
1285	Province 2	SINDHUPALCHOK	DHUYANG	1348	Province 3	ARGHAKHANCHI	ANGURI
1286	Province 2	SINDHUPALCHOK	DUBACHAUR	1349	Province 3	ARGHAKHANCHI	ARGHA
1287	Province 2	SINDHUPALCHOK	GATI	1350	Province 3	ARGHAKHANCHI	ARGHATOS
1288	Province 2	SINDHUPALCHOK	GHORTHALI	1351	Province 3	ARGHAKHANCHI	ASURKOT
1289	Province 2	SINDHUPALCHOK	GOLCHE	1352	Province 3	ARGHAKHANCHI	BAGI
1290	Province 2	SINDHUPALCHOK	GUMBA	1353	Province 3	ARGHAKHANCHI	BALKOT
1291	Province 2	SINDHUPALCHOK	GUNSAKOT	1354	Province 3	ARGHAKHANCHI	BHAGAWATI
1292	Province 2	SINDHUPALCHOK	HAGAM	1355	Province 3	ARGHAKHANCHI	CHHATRAGANJ
1293	Province 2	SINDHUPALCHOK	HABUNG	1356	Province 3	ARGHAKHANCHI	CHIDIKA
1294	Province 2	SINDHUPALCHOK	HELAMBU	1357	Province 3	ARGHAKHANCHI	DHAKABANG
1295	Province 2	SINDHUPALCHOK	ICHOK	1358	Province 3	ARGHAKHANCHI	DHANCHAUR
1296	Province 2	SINDHUPALCHOK	IRKHU	1359	Province 3	ARGHAKHANCHI	DHARAPANI
1297	Province 2	SINDHUPALCHOK	JALBIRE	1360	Province 3	ARGHAKHANCHI	DHATIBANG
1298	Province 2	SINDHUPALCHOK	JETHAL	1361	Province 3	ARGHAKHANCHI	DHIKURA
1299	Province 2	SINDHUPALCHOK	JYAMIRE	1362	Province 3	ARGHAKHANCHI	DIBHARNA
1300	Province 2	SINDHUPALCHOK	KADAMBAS	1363	Province 3	ARGHAKHANCHI	GOKHUNGA
1301	Province 2	SINDHUPALCHOK	KAIKA	1364	Province 3	ARGHAKHANCHI	HAMSAPUR
1302	Province 2	SINDHUPALCHOK	KARTHALI	1365	Province 3	ARGHAKHANCHI	JALUKE
1303	Province 2	SINDHUPALCHOK	KIUAL	1366	Province 3	ARGHAKHANCHI	JUKENA
1304	Province 2	SINDHUPALCHOK	KUBHINDE	1367	Province 3	ARGHAKHANCHI	KERUNGA
1305	Province 2	SINDHUPALCHOK	KUNCHOK	1368	Province 3	ARGHAKHANCHI	KHAN
1306	Province 2	SINDHUPALCHOK	LARGACHE	1369	Province 3	ARGHAKHANCHI	KHANCHIKOT
1307	Province 2	SINDHUPALCHOK	LISANGKHU	1370	Province 3	ARGHAKHANCHI	KHANDAHA
1308	Province 2	SINDHUPALCHOK	LITIKOT	1371	Province 3	ARGHAKHANCHI	KHIDIM
1309	Province 2	SINDHUPALCHOK	MAHANGKAL	1372	Province 3	ARGHAKHANCHI	KHILJI
1310	Province 2	SINDHUPALCHOK	MANESWARA	1373	Province 3	ARGHAKHANCHI	KIMDANDA
1311	Province 2	SINDHUPALCHOK	MANGKHA	1374	Province 3	ARGHAKHANCHI	MAIDAN
1312	Province 2	SINDHUPALCHOK	MARMING	1375	Province 3	ARGHAKHANCHI	MARENG
1313	Province 2	SINDHUPALCHOK	MELAMCHI	1376	Province 3	ARGHAKHANCHI	NARAPANI
1314	Province 2	SINDHUPALCHOK	NAWALPUR	1377	Province 3	ARGHAKHANCHI	NUWAKOT
1315	Province 2	SINDHUPALCHOK	PALCHOK	1378	Province 3	ARGHAKHANCHI	PALI
1316	Province 2	SINDHUPALCHOK	PANGRETAR	1379	Province 3	ARGHAKHANCHI	PANENA
1317	Province 2	SINDHUPALCHOK	PANGTANG	1380	Province 3	ARGHAKHANCHI	PATAUTI
1318	Province 2	SINDHUPALCHOK	PEDKU	1381	Province 3	ARGHAKHANCHI	POKHARATHOK
1319	Province 2	SINDHUPALCHOK	PHATAKSILA	1382	Province 3	ARGHAKHANCHI	SANDHIKARKA
1320	Province 2	SINDHUPALCHOK	PHULPINGATTI	1383	Province 3	ARGHAKHANCHI	SIDDHARA
1321	Province 2	SINDHUPALCHOK	PHULPINGKOT	1384	Province 3	ARGHAKHANCHI	SIMALPANI

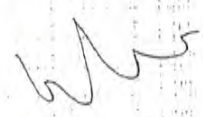
1385	Province 3	ARGHAKHANCHI	SITAPUR	1448	Province 3	BAGLUNG	TARA
1386	Province 3	ARGHAKHANCHI	SUBARNAKHAL	1449	Province 3	BAGLUNG	TITYANG
1387	Province 3	ARGHAKHANCHI	THADA	1450	Province 3	DHADING	SALYANTAR
1388	Province 3	ARGHAKHANCHI	THULOPOKHARI	1451	Province 3	GORKHA	AMPPIPAL
1389	Province 3	ARGHAKHANCHI	WANGLA	1452	Province 3	GORKHA	ARU ARBANG
1390	Province 3	BAGLUNG	ADHIKARICHAUR	1453	Province 3	GORKHA	ARU CHANAUTE
1391	Province 3	BAGLUNG	AMALACHAUR	1454	Province 3	GORKHA	ARUPOKHARI
1392	Province 3	BAGLUNG	AMARBHUMI	1455	Province 3	GORKHA	ASRANG
1393	Province 3	BAGLUNG	ARGAL	1456	Province 3	GORKHA	BAGUWA
1394	Province 3	BAGLUNG	ARJWA	1457	Province 3	GORKHA	BAKRANG
1395	Province 3	BAGLUNG	BAGLUNG MUNICIPALITY	1458	Province 3	GORKHA	BARPAK
1396	Province 3	BAGLUNG	BATAKACHAUR	1459	Province 3	GORKHA	BHUMUCHOK
1397	Province 3	BAGLUNG	BHAKUNDE	1460	Province 3	GORKHA	BIHI
1398	Province 3	BAGLUNG	BHIMPOKHORA	1461	Province 3	GORKHA	BORLANG
1399	Province 3	BAGLUNG	BHINGITHE	1462	Province 3	GORKHA	BUNGKOT
1400	Province 3	BAGLUNG	BIHUNKOT	1463	Province 3	GORKHA	CHHEKAMPAR
1401	Province 3	BAGLUNG	BINAMARE	1464	Province 3	GORKHA	CHHOPRAK
1402	Province 3	BAGLUNG	BOBANG	1465	Province 3	GORKHA	CHURCHET
1403	Province 3	BAGLUNG	BOHARAGAUN	1466	Province 3	GORKHA	CHYANGLING
1404	Province 3	BAGLUNG	BUNGADOBHAN	1467	Province 3	GORKHA	DARBUNG
1405	Province 3	BAGLUNG	BURTIBANG	1468	Province 3	GORKHA	DEURALI
1406	Province 3	BAGLUNG	CHHISTI	1469	Province 3	GORKHA	DHAWA
1407	Province 3	BAGLUNG	DAGATUMDANDA	1470	Province 3	GORKHA	DHUWAKOT
1408	Province 3	BAGLUNG	DAMEK	1471	Province 3	GORKHA	GAIKHUR
1409	Province 3	BAGLUNG	DARLING	1472	Province 3	GORKHA	GANKHU
1410	Province 3	BAGLUNG	DEVISTHAN	1473	Province 3	GORKHA	GHAIRUNG
1411	Province 3	BAGLUNG	DHAMJA	1474	Province 3	GORKHA	GHYACHOK
1412	Province 3	BAGLUNG	DHULLUBANSKOT	1475	Province 3	GORKHA	GHYALCHOK
1413	Province 3	BAGLUNG	DUDILABHATI	1476	Province 3	GORKHA	GUMDA
1414	Province 3	BAGLUNG	GWALICHAUR	1477	Province 3	GORKHA	HAMSAPUR
1415	Province 3	BAGLUNG	HARICHAUR	1478	Province 3	GORKHA	HARMI
1416	Province 3	BAGLUNG	HATIYA	1479	Province 3	GORKHA	JAUBARI
1417	Province 3	BAGLUNG	HIL	1480	Province 3	GORKHA	KASHIGAUN
1418	Province 3	BAGLUNG	HUGDISHIR	1481	Province 3	GORKHA	KERABARI
1419	Province 3	BAGLUNG	JADI	1482	Province 3	GORKHA	KERAUA
1420	Province 3	BAGLUNG	JAJALA	1483	Province 3	GORKHA	KHARIBOT
1421	Province 3	BAGLUNG	KANDEBAS	1484	Province 3	GORKHA	KHOPLANG
1422	Province 3	BAGLUNG	KHUNGA	1485	Province 3	GORKHA	LAPRAK
1423	Province 3	BAGLUNG	KHUNGKHANI	1486	Province 3	GORKHA	LAPU
1424	Province 3	BAGLUNG	KUSMI SERA	1487	Province 3	GORKHA	LHO
1425	Province 3	BAGLUNG	LEKHANI	1488	Province 3	GORKHA	MAKAISING
1426	Province 3	BAGLUNG	MALIFA	1489	Province 3	GORKHA	MANAKAMANA
1427	Province 3	BAGLUNG	MALMA	1490	Province 3	GORKHA	MANBU
1428	Province 3	BAGLUNG	NARAYANSTHAN	1491	Province 3	GORKHA	MASEL
1429	Province 3	BAGLUNG	NARETHANTI	1492	Province 3	GORKHA	MIRKOT
1430	Province 3	BAGLUNG	NISI	1493	Province 3	GORKHA	MUECHHOK
1431	Province 3	BAGLUNG	PAIYUN PATA	1494	Province 3	GORKHA	NAMJUNG
1432	Province 3	BAGLUNG	PALA	1495	Province 3	GORKHA	NARESHWAR
1433	Province 3	BAGLUNG	PANDAVKHANI	1496	Province 3	GORKHA	PALUNGSTAR
1434	Province 3	BAGLUNG	PAYUNTHANTHAP	1497	Province 3	GORKHA	PANCHKHUWADEURALI
1435	Province 3	BAGLUNG	RAJKUT	1498	Province 3	GORKHA	PANDRUNG
1436	Province 3	BAGLUNG	RANASINGKITENI	1499	Province 3	GORKHA	PHINAM
1437	Province 3	BAGLUNG	RANGKHANI	1500	Province 3	GORKHA	PHUJEL
1438	Province 3	BAGLUNG	RAYADANDA	1501	Province 3	GORKHA	PRITHVINARAYAN MUNICIPALITY
1439	Province 3	BAGLUNG	RESH	1502	Province 3	GORKHA	PROK
1440	Province 3	BAGLUNG	RIGHA	1503	Province 3	GORKHA	SAMAGAUN
1441	Province 3	BAGLUNG	SALYAN	1504	Province 3	GORKHA	SAURPANI
1442	Province 3	BAGLUNG	SARKUWA	1505	Province 3	GORKHA	SHRINATHKOT
1443	Province 3	BAGLUNG	SHISAKHANI	1506	Province 3	GORKHA	SIMJUNG
1444	Province 3	BAGLUNG	SINGANA	1507	Province 3	GORKHA	SIRDIBAS
1445	Province 3	BAGLUNG	SUKHAURA	1508	Province 3	GORKHA	SWARA
1446	Province 3	BAGLUNG	TAMAN	1509	Province 3	GORKHA	TAKLUNG
1447	Province 3	BAGLUNG	TANGRAM	1510	Province 3	GORKHA	TAKUMAJHLAKURIBOT

218

1511	Province 3	GORKHA	TANDRANG	1574	Province 3	GULMI	MIHALPOKHARI
1512	Province 3	GORKHA	TANGLICHOK	1575	Province 3	GULMI	MUSIKOT
1513	Province 3	GORKHA	TAPLE	1576	Province 3	GULMI	NAYAGAUN
1514	Province 3	GORKHA	TARKUKOT	1577	Province 3	GULMI	NETA
1515	Province 3	GORKHA	THALAJUNG	1578	Province 3	GULMI	PALLAKOT
1516	Province 3	GORKHA	THUMI	1579	Province 3	GULMI	PARALMI
1517	Province 3	GORKHA	UIYA	1580	Province 3	GULMI	PAUDI AMARAI
1518	Province 3	GULMI	AGLUNG	1581	Province 3	GULMI	PHOKSING
1519	Province 3	GULMI	AMARARWATHOK	1582	Province 3	GULMI	PIPALDHARA
1520	Province 3	GULMI	AMARPUR	1583	Province 3	GULMI	PURKOT DAHA
1521	Province 3	GULMI	AMPCHAUR	1584	Province 3	GULMI	PURTIGHAT
1522	Province 3	GULMI	ARBANI	1585	Province 3	GULMI	RIMUWA
1523	Province 3	GULMI	ARJE	1586	Province 3	GULMI	RUPAKOT
1524	Province 3	GULMI	ARKHABANG	1587	Province 3	GULMI	RURU
1525	Province 3	GULMI	ARKHALE	1588	Province 3	GULMI	SHANTIPUR
1526	Province 3	GULMI	ARLANGKOT	1589	Province 3	GULMI	SIMICHAUR
1527	Province 3	GULMI	ASLEWA	1590	Province 3	GULMI	SIPSENI
1528	Province 3	GULMI	BADAGAUN	1591	Province 3	GULMI	TAMGHAS
1529	Province 3	GULMI	BALETAKSAR	1592	Province 3	GULMI	THANPATI
1530	Province 3	GULMI	BAUTHUM	1593	Province 3	GULMI	THULOLUMPEK
1531	Province 3	GULMI	BAMGHA	1594	Province 3	GULMI	TURANG
1532	Province 3	GULMI	BANJHKATERA	1595	Province 3	GULMI	WAGLA
1533	Province 3	GULMI	BHANBHANE	1596	Province 3	GULMI	WAMITAKSAR
1534	Province 3	GULMI	BHARSE	1597	Province 3	KASKI	ARBABIJAYPUR
1535	Province 3	GULMI	BHURTUNG	1598	Province 3	KASKI	ARMALA
1536	Province 3	GULMI	BIRBAS	1599	Province 3	KASKI	BHACHOK
1537	Province 3	GULMI	BISHUKHARKA	1600	Province 3	KASKI	BHADAURETAMAGO
1538	Province 3	GULMI	CHHAPHILE	1601	Province 3	KASKI	BHALAM
1539	Province 3	GULMI	DARBARDEVISTHAN	1602	Province 3	KASKI	BHARATPOKHARI
1540	Province 3	GULMI	DARLAMCHAUR	1603	Province 3	KASKI	CHAPAKOT
1541	Province 3	GULMI	DARLING	1604	Province 3	KASKI	DANGSING
1542	Province 3	GULMI	DAUGHA	1605	Province 3	KASKI	DEURALI
1543	Province 3	GULMI	DHURKOT RAJASTHAL	1606	Province 3	KASKI	DHAMPUS
1544	Province 3	GULMI	DIBRUNG	1607	Province 3	KASKI	DHIKURPOKHARI
1545	Province 3	GULMI	DIGAM	1608	Province 3	KASKI	DHITAL
1546	Province 3	GULMI	DOHOLI	1609	Province 3	KASKI	GHACHOK
1547	Province 3	GULMI	DUBICHAUR	1610	Province 3	KASKI	GHANDRUK
1548	Province 3	GULMI	GAIDAKOT	1611	Province 3	KASKI	HAMSAAPUR
1549	Province 3	GULMI	GHAMIR	1612	Province 3	KASKI	HYANGJA
1550	Province 3	GULMI	GHURKOT BASTU	1613	Province 3	KASKI	KAHUN
1551	Province 3	GULMI	GWADHA	1614	Province 3	KASKI	KALIKA
1552	Province 3	GULMI	GWADI	1615	Province 3	KASKI	KASKIKOT
1553	Province 3	GULMI	HADHADE	1616	Province 3	KASKI	KRISTINACHNECHAUR
1554	Province 3	GULMI	HARDINETA	1617	Province 3	KASKI	LAHACHOK
1555	Province 3	GULMI	HAREWA	1618	Province 3	KASKI	LAMACHAUR
1556	Province 3	GULMI	HARMICHAUR	1619	Province 3	KASKI	LEKHNATH MUNICIPALITY
1557	Province 3	GULMI	HARRACHAUR	1620	Province 3	KASKI	LUMLE
1558	Province 3	GULMI	HASARA	1621	Province 3	KASKI	LWANGGHALEL
1559	Province 3	GULMI	HASTICHAUR	1622	Province 3	KASKI	MACHHAPUCHCHHRE
1560	Province 3	GULMI	HUNGA	1623	Province 3	KASKI	MAJHTHANA
1561	Province 3	GULMI	HWANGDI	1624	Province 3	KASKI	MAUJA
1562	Province 3	GULMI	ISMA RAJSTHAL	1625	Province 3	KASKI	MIJUREDANDA
1563	Province 3	GULMI	JAHANG	1626	Province 3	KASKI	NAMARJUNG
1564	Province 3	GULMI	JAISITHOK	1627	Province 3	KASKI	NIRMALPOKHARI
1565	Province 3	GULMI	JAYAKHANI	1628	Province 3	KASKI	PARCHE
1566	Province 3	GULMI	JUBHUNG	1629	Province 3	KASKI	POKHARA SUB-MET. CITY
1567	Province 3	GULMI	JUNIYA	1630	Province 3	KASKI	PUMDIBHUMDI
1568	Province 3	GULMI	KHADGAKOT	1631	Province 3	KASKI	PURANCHAUR
1569	Province 3	GULMI	KHARJYANG	1632	Province 3	KASKI	RIBHAN
1570	Province 3	GULMI	KURGHA	1633	Province 3	KASKI	RUPAKOT
1571	Province 3	GULMI	LIMGHA	1634	Province 3	KASKI	SAIMARANG
1572	Province 3	GULMI	MALAYAGIRI	1635	Province 3	KASKI	SALYAN
1573	Province 3	GULMI	MARABHUNG	1636	Province 3	KASKI	SARANGKOT

1637	Province 3	KASKI	SARDIKHOLA	1700	Province 3	LAMJUNG	TARU
1638	Province 3	KASKI	SIDDHA	1701	Province 3	LAMJUNG	TARKUGHAT
1639	Province 3	KASKI	SILDUJURE	1702	Province 3	LAMJUNG	UDIPUR
1640	Province 3	KASKI	THUMAKODANDA	1703	Province 3	MANANG	BAGARCHAP
1641	Province 3	KASKI	THUMKI	1704	Province 3	MANANG	BHAKA
1642	Province 3	LAMJUNG	ARCHALBOT	1705	Province 3	MANANG	CHAME
1643	Province 3	LAMJUNG	BAGLUNG PANI	1706	Province 3	MANANG	DHARAPANI
1644	Province 3	LAMJUNG	BAHUNDANDA	1707	Province 3	MANANG	DHYARU
1645	Province 3	LAMJUNG	BAJHAKHET	1708	Province 3	MANANG	KHANGSAR
1646	Province 3	LAMJUNG	BANGRE	1709	Province 3	MANANG	MANANG
1647	Province 3	LAMJUNG	BANSAR	1710	Province 3	MANANG	NAR
1648	Province 3	LAMJUNG	BESISHAHAR	1711	Province 3	MANANG	PHU
1649	Province 3	LAMJUNG	BHALAYAKHARKA	1712	Province 3	MANANG	PISANG
1650	Province 3	LAMJUNG	BHARTE	1713	Province 3	MANANG	TANKIMANANG
1651	Province 3	LAMJUNG	BHOJE	1714	Province 3	MANANG	THOCHE
1652	Province 3	LAMJUNG	BHORLETAR	1715	Province 3	MUSTANG	CHARANG
1653	Province 3	LAMJUNG	BHOTEODAR	1716	Province 3	MUSTANG	CHHONDUP
1654	Province 3	LAMJUNG	BHUJUNG	1717	Province 3	MUSTANG	CHHOSER
1655	Province 3	LAMJUNG	BHULBHULE	1718	Province 3	MUSTANG	CHHUSANG
1656	Province 3	LAMJUNG	BICHAUR	1719	Province 3	MUSTANG	DHAMI
1657	Province 3	LAMJUNG	CHAKRATIRTA	1720	Province 3	MUSTANG	JHONG
1658	Province 3	LAMJUNG	CHANDISTHAN	1721	Province 3	MUSTANG	JOMSOM
1659	Province 3	LAMJUNG	CHANDRESHWAR	1722	Province 3	MUSTANG	KAGBENI
1660	Province 3	LAMJUNG	CHITI	1723	Province 3	MUSTANG	KOWANG
1661	Province 3	LAMJUNG	DHAMILIKUWA	1724	Province 3	MUSTANG	KUNJO
1662	Province 3	LAMJUNG	DHODENI	1725	Province 3	MUSTANG	LETE
1663	Province 3	LAMJUNG	DHUSENI	1726	Province 3	MUSTANG	LOMANTHANG
1664	Province 3	LAMJUNG	DUDHPOKHARI	1727	Province 3	MUSTANG	MAPPHA
1665	Province 3	LAMJUNG	DURADANDA	1728	Province 3	MUSTANG	MUKTINATH
1666	Province 3	LAMJUNG	GAUDA	1729	Province 3	MUSTANG	SURKHANG
1667	Province 3	LAMJUNG	GAUNSHAHAR	1730	Province 3	MUSTANG	TUKUCHE
1668	Province 3	LAMJUNG	GHALE UTTARKANYA	1731	Province 3	MYAGDI	ARMAN
1669	Province 3	LAMJUNG	GHANPOKHARA	1732	Province 3	MYAGDI	ARTHUNGE
1670	Province 3	LAMJUNG	GHERMU	1733	Province 3	MYAGDI	BABIYACHAUR
1671	Province 3	LAMJUNG	GILUNG	1734	Province 3	MYAGDI	BARANJA
1672	Province 3	LAMJUNG	HILETAKSAR	1735	Province 3	MYAGDI	BEGHOLA
1673	Province 3	LAMJUNG	ILAMPOKHARI	1736	Province 3	MYAGDI	BHAGAWATI
1674	Province 3	LAMJUNG	ISANESHWAR	1737	Province 3	MYAGDI	BHAKIMLI
1675	Province 3	LAMJUNG	JITA	1738	Province 3	MYAGDI	BHALKBANG
1676	Province 3	LAMJUNG	KARAPU	1739	Province 3	MYAGDI	BIM
1677	Province 3	LAMJUNG	KHUDI	1740	Province 3	MYAGDI	CHIMKHOLA
1678	Province 3	LAMJUNG	KOLKI	1741	Province 3	MYAGDI	DAGNAM
1679	Province 3	LAMJUNG	KUNCHHA	1742	Province 3	MYAGDI	DANA
1680	Province 3	LAMJUNG	MALING	1743	Province 3	MYAGDI	DARBANG
1681	Province 3	LAMJUNG	MOHARIYAKOT	1744	Province 3	MYAGDI	DEVISTHAN
1682	Province 3	LAMJUNG	NALMA	1745	Province 3	MYAGDI	DOWA
1683	Province 3	LAMJUNG	NAUTHAR	1746	Province 3	MYAGDI	GHATAN
1684	Province 3	LAMJUNG	NETA	1747	Province 3	MYAGDI	GURJA
1685	Province 3	LAMJUNG	PACHOK	1748	Province 3	MYAGDI	HISTAN
1686	Province 3	LAMJUNG	PAREWADANDA	1749	Province 3	MYAGDI	JHIN
1687	Province 3	LAMJUNG	PASGAUN	1750	Province 3	MYAGDI	JYAMRUKOT
1688	Province 3	LAMJUNG	PHALENI	1751	Province 3	MYAGDI	KUHUN
1689	Province 3	LAMJUNG	PURANKOT	1752	Province 3	MYAGDI	KUINEMANGALE
1690	Province 3	LAMJUNG	PYARJUNG	1753	Province 3	MYAGDI	LULANG
1691	Province 3	LAMJUNG	RAMGHA	1754	Province 3	MYAGDI	MARANG
1692	Province 3	LAMJUNG	SAMBHANJYANG	1755	Province 3	MYAGDI	MUDI
1693	Province 3	LAMJUNG	SHRIBANJYANG	1756	Province 3	MYAGDI	MUNA
1694	Province 3	LAMJUNG	SIMPANI	1757	Province 3	MYAGDI	NARCHYANG
1695	Province 3	LAMJUNG	SINDURE	1758	Province 3	MYAGDI	NISKOT
1696	Province 3	LAMJUNG	SUNDARBAZAR	1759	Province 3	MYAGDI	OKHARBOT
1697	Province 3	LAMJUNG	SURYAPAL	1760	Province 3	MYAGDI	PAKHAPANI
1698	Province 3	LAMJUNG	TADHRING	1761	Province 3	MYAGDI	PATLEKHET
1699	Province 3	LAMJUNG	TAKSAR	1762	Province 3	MYAGDI	PIPLE

1763	Province 3	MYAGDI	PULACHAUR	1826	Province 3	PALPA	CHIDIPANI
1764	Province 3	MYAGDI	RAMCHE	1827	Province 3	PALPA	CHIRTUNGDHARA
1765	Province 3	MYAGDI	RATNECHAUR	1828	Province 3	PALPA	DARCHHA
1766	Province 3	MYAGDI	RUM	1829	Province 3	PALPA	DARLAMDANDA
1767	Province 3	MYAGDI	SHIKHA	1830	Province 3	PALPA	DEURALI
1768	Province 3	MYAGDI	SINGA	1831	Province 3	PALPA	DEVINAGAR
1769	Province 3	MYAGDI	TAKAM	1832	Province 3	PALPA	DOBHAN
1770	Province 3	MYAGDI	TATOPANI	1833	Province 3	PALPA	GALDHA
1771	Province 3	NAWALPARASI	AMARAPURI	1834	Province 3	PALPA	GANDAKOT
1772	Province 3	NAWALPARASI	ARGYAUU	1835	Province 3	PALPA	GEJHA
1773	Province 3	NAWALPARASI	BENIMANIPUR	1836	Province 3	PALPA	GOTHADI
1774	Province 3	NAWALPARASI	BHARATIPUR	1837	Province 3	PALPA	HEKLANG
1775	Province 3	NAWALPARASI	BULINGTAR	1838	Province 3	PALPA	HUMIN
1776	Province 3	NAWALPARASI	DANAJHERI	1839	Province 3	PALPA	HUNGI
1777	Province 3	NAWALPARASI	DAUNNEDEVI	1840	Province 3	PALPA	JALPA
1778	Province 3	NAWALPARASI	DEGGAUN	1841	Province 3	PALPA	JHADEWA
1779	Province 3	NAWALPARASI	DEURALI(NAWALPARASI)	1842	Province 3	PALPA	JHIRBAS
1780	Province 3	NAWALPARASI	DEVACHULI	1843	Province 3	PALPA	JUTHAPAUWA
1781	Province 3	NAWALPARASI	DHAUWADI	1844	Province 3	PALPA	JYAMIRE
1782	Province 3	NAWALPARASI	DHURKOT	1845	Province 3	PALPA	KACHAL
1783	Province 3	NAWALPARASI	DIBYAPURI	1846	Province 3	PALPA	KASENI
1784	Province 3	NAWALPARASI	DUMKIBAS	1847	Province 3	PALPA	KHALI BAN
1785	Province 3	NAWALPARASI	GAINDAKOT	1848	Province 3	PALPA	KHANICHHAP
1786	Province 3	NAWALPARASI	HUPSEKOT	1849	Province 3	PALPA	KHANIGAUN
1787	Province 3	NAWALPARASI	JAUBARI	1850	Province 3	PALPA	KHASYAULI
1788	Province 3	NAWALPARASI	KAWASOTI	1851	Province 3	PALPA	KHYAHA
1789	Province 3	NAWALPARASI	KOLHUWA	1852	Province 3	PALPA	KOLDANDA
1790	Province 3	NAWALPARASI	KOTTHAR	1853	Province 3	PALPA	KUSUMKHOLA
1791	Province 3	NAWALPARASI	KUMARBARTI	1854	Province 3	PALPA	MADANPOKHARA
1792	Province 3	NAWALPARASI	MAINAGHAT	1855	Province 3	PALPA	MASYAM
1793	Province 3	NAWALPARASI	MAKAR	1856	Province 3	PALPA	MITYAL
1794	Province 3	NAWALPARASI	MITHUKARAM	1857	Province 3	PALPA	MUJHUNG
1795	Province 3	NAWALPARASI	MUKUNDAPUR	1858	Province 3	PALPA	NAYARNAMTALES
1796	Province 3	NAWALPARASI	NARAM	1859	Province 3	PALPA	PALUNGMAINADI
1797	Province 3	NAWALPARASI	NARAYANI	1860	Province 3	PALPA	PHEK
1798	Province 3	NAWALPARASI	NAYABELHANI	1861	Province 3	PALPA	PHOKSINGKOT
1799	Province 3	NAWALPARASI	PARSAUNI	1862	Province 3	PALPA	PIFALDANDA
1800	Province 3	NAWALPARASI	PITHAULI	1863	Province 3	PALPA	POKHARATHOK
1801	Province 3	NAWALPARASI	PRAGATINAGAR	1864	Province 3	PALPA	RAHABAS
1802	Province 3	NAWALPARASI	RAJAHAR	1865	Province 3	PALPA	RAMPUR
1803	Province 3	NAWALPARASI	RAKACHULI	1866	Province 3	PALPA	RINGNAIRAH
1804	Province 3	NAWALPARASI	RAKUWA	1867	Province 3	PALPA	RUPSE
1805	Province 3	NAWALPARASI	RATANPUR	1868	Province 3	PALPA	SAHALKOT
1806	Province 3	NAWALPARASI	RUCHANG	1869	Province 3	PALPA	SATYAWATI
1807	Province 3	NAWALPARASI	RUPAULIYA	1870	Province 3	PALPA	SIDDHESHWAR
1808	Province 3	NAWALPARASI	SHIVAMANDIR	1871	Province 3	PALPA	SILUWA
1809	Province 3	NAWALPARASI	TAMSAIYA	1872	Province 3	PALPA	SOMADI
1810	Province 3	NAWALPARASI	TRIBENISUSTA	1873	Province 3	PALPA	TANHU
1811	Province 3	NAWALPARASI	UPALLO ARKHALE	1874	Province 3	PALPA	TANSEN MUNICIPALITY
1812	Province 3	PALPA	ARCHALE	1875	Province 3	PALPA	TELGHA
1813	Province 3	PALPA	ARGALI	1876	Province 3	PALPA	TIMURE
1814	Province 3	PALPA	BAHADURPUR	1877	Province 3	PALPA	YAMDHA
1815	Province 3	PALPA	BAKAMALANG	1878	Province 3	PARBAT	ARTHAR DANDAKHARKA
1816	Province 3	PALPA	BALDENGADHI	1879	Province 3	PARBAT	BACHCHHA
1817	Province 3	PALPA	BANDIPOKHARA	1880	Province 3	PARBAT	BAKHATHANTI
1818	Province 3	PALPA	BARANGDI	1881	Province 3	PARBAT	BAJUNG
1819	Province 3	PALPA	BHAIRABSTHAN	1882	Province 3	PARBAT	BALAKOT
1820	Province 3	PALPA	BHUWANPOKHARI	1883	Province 3	PARBAT	BANAU
1821	Province 3	PALPA	BIRKOT	1884	Province 3	PARBAT	BANSKHARKA
1822	Province 3	PALPA	BODHAGUMBA	1885	Province 3	PARBAT	BARRACHAUR
1823	Province 3	PALPA	BODHAPOKHARATHOK	1886	Province 3	PARBAT	BEULIBAS
1824	Province 3	PALPA	CHAPPANI	1887	Province 3	PARBAT	BHANGARA
1825	Province 3	PALPA	CHHARA	1888	Province 3	PARBAT	BHOKSING

CB

1889	Province 3	PARBAT	BHORLE	1952	Province 3	PYUTHAN	GOTHIBANG
1890	Province 3	PARBAT	BHUKTANGLE	1953	Province 3	PYUTHAN	HAMSAPUR
1891	Province 3	PARBAT	CHITRE	1954	Province 3	PYUTHAN	JUMRIKANDA
1892	Province 3	PARBAT	CHUWA	1955	Province 3	PYUTHAN	KHABANG
1893	Province 3	PARBAT	DEUPUR	1956	Province 3	PYUTHAN	KHAIRA
1894	Province 3	PARBAT	DEURALI	1957	Province 3	PYUTHAN	KHALANGA
1895	Province 3	PARBAT	DHAIRING	1958	Province 3	PYUTHAN	KHUNG
1896	Province 3	PARBAT	DURLUNG	1959	Province 3	PYUTHAN	KOCHIBANG
1897	Province 3	PARBAT	HOSRANGDI	1960	Province 3	PYUTHAN	LIBANG
1898	Province 3	PARBAT	HUWAS	1961	Province 3	PYUTHAN	LIGHA
1899	Province 3	PARBAT	KARKINETA	1962	Province 3	PYUTHAN	LUNG
1900	Province 3	PARBAT	KATUWACHAUPARI	1963	Province 3	PYUTHAN	MAJHKOT
1901	Province 3	PARBAT	KHOLA LAKURI	1964	Province 3	PYUTHAN	MARANTHANA
1902	Province 3	PARBAT	KHURKOT	1965	Province 3	PYUTHAN	MARKABANG
1903	Province 3	PARBAT	KURGHA	1966	Province 3	PYUTHAN	NARIKOT
1904	Province 3	PARBAT	KYANG	1967	Province 3	PYUTHAN	NAYAGAUN
1905	Province 3	PARBAT	LEKHPHANT	1968	Province 3	PYUTHAN	OKHARKOT
1906	Province 3	PARBAT	LIMITHANA	1969	Province 3	PYUTHAN	PAKALA
1907	Province 3	PARBAT	LUNGKHUDEURALI	1970	Province 3	PYUTHAN	PHOPLI
1908	Province 3	PARBAT	MAJPHANT	1971	Province 3	PYUTHAN	PUJA
1909	Province 3	PARBAT	MUDIKUWA	1972	Province 3	PYUTHAN	RAJWARA
1910	Province 3	PARBAT	NANGLIWANG	1973	Province 3	PYUTHAN	RAMDI
1911	Province 3	PARBAT	PAKHAPANI	1974	Province 3	PYUTHAN	RASPURKOT
1912	Province 3	PARBAT	PAKUWA	1975	Province 3	PYUTHAN	SARI
1913	Province 3	PAPBAT	PANG	1976	Province 3	PYUTHAN	SWARGADWARIKHAL
1914	Province 3	PARBAT	PANGRANG	1977	Province 3	PYUTHAN	SYAULIBANG
1915	Province 3	PARBAT	PHALAMKHANI	1978	Province 3	PYUTHAN	TIRAM
1916	Province 3	PARBAT	PHALEBAS DEVISTHAN	1979	Province 3	PYUTHAN	TORBANG
1917	Province 3	PARBAT	PHALEBAS KHANIGAUN	1980	Province 3	PYUTHAN	TUSAKA
1918	Province 3	PARBAT	PIPALTARI	1981	Province 3	PYUTHAN	UDAYAPURKOT
1919	Province 3	PARBAT	RAMJADEURALI	1982	Province 3	ROLPA	ARESH
1920	Province 3	PARBAT	RANIPANI	1983	Province 3	ROLPA	BADACHAUR
1921	Province 3	PARBAT	SALIGRAM	1984	Province 3	ROLPA	BHAWANG
1922	Province 3	PARBAT	SALIJA	1985	Province 3	ROLPA	BUDHAGAUN
1923	Province 3	PARBAT	SARONKHOLA	1986	Province 3	ROLPA	DHABANG
1924	Province 3	PARBAT	SHANKAR POKHARI	1987	Province 3	ROLPA	DUBIDANDA
1925	Province 3	PARBAT	SHIVALAYA	1988	Province 3	ROLPA	DUBRING
1926	Province 3	PARBAT	TAKLAK	1989	Province 3	ROLPA	SAIRIGAUN
1927	Province 3	PARBAT	THANAMAULA	1990	Province 3	ROLPA	GAJUL
1928	Province 3	PARBAT	THAPATHANA	1991	Province 3	ROLPA	GAM
1929	Province 3	PARBAT	THULPOKHARI	1992	Province 3	ROLPA	GHARTIGAUN
1930	Province 3	PARBAT	TILHAR	1993	Province 3	ROLPA	GHODAGAUN
1931	Province 3	PARBAT	TRIBENI	1994	Province 3	ROLPA	GUMCHAL
1932	Province 3	PARBAT	URAMPOKHARA	1995	Province 3	ROLPA	HARJANG
1933	Province 3	PYUTHAN	ARKHA	1996	Province 3	ROLPA	HWAMA
1934	Province 3	PYUTHAN	BADIKOT	1997	Province 3	ROLPA	IRIBANG
1935	Province 3	PYUTHAN	BANGEMAROT	1998	Province 3	ROLPA	JAIMAKSALA
1936	Province 3	PYUTHAN	BANGESAL	1999	Province 3	ROLPA	JAMKOT
1937	Province 3	PYUTHAN	BARAULA	2000	Province 3	ROLPA	JAULE POKHARI
1938	Province 3	PYUTHAN	BARJIBANG	2001	Province 3	ROLPA	JEDBANG
1939	Province 3	PYUTHAN	BELBAS	2002	Province 3	ROLPA	JELBANG
1940	Province 3	PYUTHAN	BHINGRI	2003	Province 3	ROLPA	JHENAM
1941	Province 3	PYUTHAN	BIJAYNAGAR	2004	Province 3	ROLPA	JINABANG
1942	Province 3	PYUTHAN	BIJULI	2005	Province 3	ROLPA	JUGAR
1943	Province 3	PYUTHAN	BIJUWAR	2006	Province 3	ROLPA	KARETI
1944	Province 3	PYUTHAN	CHUJA	2007	Province 3	ROLPA	KHUMEL
1945	Province 3	PYUTHAN	DAKHAKWADI	2008	Province 3	ROLPA	KHUNGRI
1946	Province 3	PYUTHAN	DAMRI	2009	Province 3	ROLPA	KORCHABANG
1947	Province 3	PYUTHAN	DANGWANG	2010	Province 3	ROLPA	KOTGAUN
1948	Province 3	PYUTHAN	DHARAMPANI	2011	Province 3	ROLPA	KURELI
1949	Province 3	PYUTHAN	DHARMAWATI	2012	Province 3	ROLPA	LIBANG
1950	Province 3	PYUTHAN	DHUBANG	2013	Province 3	ROLPA	MASINA
1951	Province 3	PYUTHAN	DHUNGEDADHI	2014	Province 3	ROLPA	MUHING

2015	Province 3	ROLPA	MIRUL	2078	Province 3	SYANGJA	RANGBHANG
2016	Province 3	ROLPA	NUWAGAUN	2079	Province 3	SYANGJA	RAPAKOT
2017	Province 3	ROLPA	OTA	2080	Province 3	SYANGJA	RATNAPUR
2018	Province 3	ROLPA	FACHHABANG	2081	Province 3	SYANGJA	SAKHAR
2019	Province 3	ROLPA	FAKRAFANI	2082	Province 3	SYANGJA	TADARALI
2020	Province 3	ROLPA	PANG	2083	Province 3	SYANGJA	SEKHAM
2021	Province 3	ROLPA	PHAGAM	2084	Province 3	SYANGJA	SETIDHOBHAN
2022	Province 3	ROLPA	RANGKOT	2085	Province 3	SYANGJA	SHRIKRISHNAGANDAKI
2023	Province 3	ROLPA	RANGSI	2086	Province 3	SYANGJA	SIRSEKOT
2024	Province 3	ROLPA	RANK	2087	Province 3	SYANGJA	SOEK
2025	Province 3	ROLPA	SAKHI	2088	Province 3	SYANGJA	TAKSAR
2026	Province 3	ROLPA	SHERAM	2089	Province 3	SYANGJA	THULADIHI
2027	Province 3	ROLPA	SIRPA	2090	Province 3	SYANGJA	THUMPOKHARA
2028	Province 3	ROLPA	SYURI	2091	Province 3	SYANGJA	TINDOBATO
2029	Province 3	ROLPA	TALABANG	2092	Province 3	SYANGJA	TULSI BHANJYANG
2030	Province 3	ROLPA	TEBANG	2093	Province 3	SYANGJA	WALING MUNICIPALITY
2031	Province 3	ROLPA	THABANG	2094	Province 3	SYANGJA	WANGSING DEURALI
2032	Province 3	ROLPA	UWA	2095	Province 3	TANAHU	ANBUKHAIRENI
2033	Province 3	SYANGJA	ALAMDEVI	2096	Province 3	TANAHU	ARUNODAYA
2034	Province 3	SYANGJA	ARJUN CHAUPARI	2097	Province 3	TANAHU	BAIDI
2035	Province 3	SYANGJA	ARUCHAUR	2098	Province 3	TANAHU	BANDIPUR
2036	Province 3	SYANGJA	ARUKHARKA	2099	Province 3	TANAHU	BARBHANJYANG
2037	Province 3	SYANGJA	BAHAKOT	2100	Province 3	TANAHU	BA SANTAPUR
2038	Province 3	SYANGJA	BANETHOK DEURALI	2101	Province 3	TANAHU	BHANU
2039	Province 3	SYANGJA	BANGEPHATKE	2102	Province 3	TANAHU	BHANUMATI
2040	Province 3	SYANGJA	BHATKOLA	2103	Province 3	TANAHU	BHIMAD
2041	Province 3	SYANGJA	BICHARICHAUTARA	2104	Province 3	TANAHU	BHIRKOT
2042	Province 3	SYANGJA	BIRGHA	2105	Province 3	TANAHU	BYAS MUNICIPALITY
2043	Province 3	SYANGJA	BIRUWA ARCHALE	2106	Province 3	TANAHU	CHHANG
2044	Province 3	SYANGJA	CHANDI BHANJYANG	2107	Province 3	TANAHU	CHHIMKESHWARI
2045	Province 3	SYANGJA	CHAPKOT	2108	Province 3	TANAHU	CHHIPCHHIPE
2046	Province 3	SYANGJA	CHHANGCHHANGDI	2109	Province 3	TANAHU	CHCK CHISAPANI
2047	Province 3	SYANGJA	CHILANEBAS	2110	Province 3	TANAHU	DEURALI
2048	Province 3	SYANGJA	CHIMNEBAS	2111	Province 3	TANAHU	DEVGHAT
2049	Province 3	SYANGJA	CHITREBHANJYANG	2112	Province 3	TANAHU	DHARAMPANI
2050	Province 3	SYANGJA	DARSING DAHATHUM	2113	Province 3	TANAHU	DHORPHIRDI
2051	Province 3	SYANGJA	DHAPUK SIMALBHANJYANG	2114	Province 3	TANAHU	DULEGAUNDA
2052	Province 3	SYANGJA	ELADI	2115	Province 3	TANAHU	GAJARKOT
2053	Province 3	SYANGJA	JAGATBHANJYANG	2116	Province 3	TANAHU	GHANSIKUWA
2054	Province 3	SYANGJA	JAGATRADEVI	2117	Province 3	TANAHU	JAMUNE
2055	Province 3	SYANGJA	KALIKAKOT	2118	Province 3	TANAHU	KAHUN SHIVAPUR
2056	Province 3	SYANGJA	KEWARE BHANJYANG	2119	Province 3	TANAHU	KESHAVTAR
2057	Province 3	SYANGJA	KHILUNGDEURALI	2120	Province 3	TANAHU	KHAIRENITAR
2058	Province 3	SYANGJA	KICHANAS	2121	Province 3	TANAHU	KIHUN
2059	Province 3	SYANGJA	KOLMABARAHACHAUR	2122	Province 3	TANAHU	KOTA
2060	Province 3	SYANGJA	KUWAKOT	2123	Province 3	TANAHU	KOTDARBAR
2061	Province 3	SYANGJA	KYAKMI	2124	Province 3	TANAHU	KYAMIN
2062	Province 3	SYANGJA	MAGYAM CHISAPANI	2125	Province 3	TANAHU	MAJHKOT
2063	Province 3	SYANGJA	MAJHKOT SHIVALAYA	2126	Province 3	TANAHU	MANPANG
2064	Province 3	SYANGJA	MALUNGA	2127	Province 3	TANAHU	MIRLUNG
2065	Province 3	SYANGJA	MALYANGKOT	2128	Province 3	TANAHU	PHIRPHIRE
2066	Province 3	SYANGJA	MANAKAMANA	2129	Province 3	TANAHU	POKHARIBHANJYANG
2067	Province 3	SYANGJA	NIBUWAKHARKA	2130	Province 3	TANAHU	PURKOT
2068	Province 3	SYANGJA	ORASTE	2131	Province 3	TANAHU	RAIPUR
2069	Province 3	SYANGJA	PAKWADI	2132	Province 3	TANAHU	RAMJAKOT
2070	Province 3	SYANGJA	PANCHAMUL	2133	Province 3	TANAHU	RANIPOKHARI
2071	Province 3	SYANGJA	PAWAI GAUNDE	2134	Province 3	TANAHU	RISTI
2072	Province 3	SYANGJA	PELAKOT	2135	Province 3	TANAHU	RUPAKOT
2073	Province 3	SYANGJA	PELKACHAUR	2136	Province 3	TANAHU	SAMU BHAGAWATIPUR
2074	Province 3	SYANGJA	PHAPARTHUM	2137	Province 3	TANAHU	SATISWARA
2075	Province 3	SYANGJA	PHEDIKHOLA	2138	Province 3	TANAHU	SYAMGHA
2076	Province 3	SYANGJA	PIDIKHOLA	2139	Province 3	TANAHU	TANAHUNSUR
2077	Province 3	SYANGJA	POTALIBAZAR MUNICIPALITY	2140	Province 3	TANAHU	THAPREK

2141	Province 3	TANAHU	THIRING SUNDHARA	2204	Province 4	BARA	MANAHARWA
2142	Province 4	BARA	AMARPATTI	2205	Province 4	BARA	MATJARWA
2143	Province 4	BARA	AMAW	2206	Province 4	BARA	MOTISAR
2144	Province 4	BARA	AMLEKHGANJ	2207	Province 4	BARA	SAPAH
2145	Province 4	BARA	AMHIGANJ	2208	Province 4	BARA	MIRGANJ
2146	Province 4	BARA	BABUAIN	2209	Province 4	BARA	PAKADIYA CHIKANI
2147	Province 4	BARA	BACHHANPURWA	2210	Province 4	BARA	PARSAUNA
2148	Province 4	BARA	BADKA PHULBARIYA	2211	Province 4	BARA	PARSAUNI
2149	Province 4	BARA	BAGAH	2212	Province 4	BARA	PARSURAMPUR
2150	Province 4	BARA	BAGHBAN	2213	Province 4	BARA	PATERWA
2151	Province 4	BARA	BAHUARI	2214	Province 4	BARA	PATHARA
2152	Province 4	BARA	BALIRAMPUR	2215	Province 4	BARA	PATHARHATTI
2153	Province 4	BARA	BANAULI	2216	Province 4	BARA	PHATTEPUR
2154	Province 4	BARA	BANJARIYA	2217	Province 4	BARA	PHETA
2155	Province 4	BARA	BARAINIYA	2218	Province 4	BARA	PIPARA
2156	Province 4	BARA	BARIYARPUR	2219	Province 4	BARA	PIPARABIRTA
2157	Province 4	BARA	BASATPUR	2220	Province 4	BARA	PIFARADHIGOTH
2158	Province 4	BARA	BATARA	2221	Province 4	BARA	PIPARPATI (DUI)
2159	Province 4	BARA	BELDARI	2222	Province 4	BARA	PIPARPATI (EK)
2160	Province 4	BARA	BHAGAWANPUR	2223	Province 4	BARA	PIPAR SIMARA
2161	Province 4	BARA	BHAULHI BHARBALIYA	2224	Province 4	BARA	PRASTOKA
2162	Province 4	BARA	BHARATGANJ SINHAUL	2225	Province 4	BARA	PURAINIYA
2163	Province 4	BARA	BHATAUDA	2226	Province 4	BARA	RAGHUNATHPUR
2164	Province 4	BARA	BHODAHA	2227	Province 4	BARA	RAMPUR (TOKANI)
2165	Province 4	BARA	BISHRAMPUR	2228	Province 4	BARA	RAMPURWA
2166	Province 4	BARA	BISHUNPURWA	2229	Province 4	BARA	RATANPURI
2167	Province 4	BARA	BISUNPUR	2230	Province 4	BARA	RAUWAHI
2168	Province 4	BARA	BUNIYAD	2231	Province 4	BARA	SAPAH
2169	Province 4	BARA	CHHATAPIPPA	2232	Province 4	BARA	SHRINAGAR BAIRIYA
2170	Province 4	BARA	CHHATAWA	2233	Province 4	BARA	SIHORWA
2171	Province 4	BARA	DAHIYAR	2234	Province 4	BARA	SIMHASANI
2172	Province 4	BARA	DEWAPUR	2235	Province 4	BARA	SISAHANIYA
2173	Province 4	BARA	DHARAMNAGAR	2236	Province 4	BARA	TEDHAKATTI
2174	Province 4	BARA	DOHARI	2237	Province 4	BARA	TELKUWA
2175	Province 4	BARA	DUMARWANA	2238	Province 4	BARA	TETARIYA
2176	Province 4	BARA	GADAHAL	2239	Province 4	BARA	UCHIDIH
2177	Province 4	BARA	GANJBHAWANIPUR	2240	Province 4	BARA	UMAJAN
2178	Province 4	BARA	GOLGANJ	2241	Province 4	DHANUSHA	ANDUPATTI
2179	Province 4	BARA	HARAIYA	2242	Province 4	DHANUSHA	AURAH
2180	Province 4	BARA	HARDIYA	2243	Province 4	DHANUSHA	BAGHCHAUDA
2181	Province 4	BARA	HARIHARPUR	2244	Province 4	DHANUSHA	BAHEDA BELA
2182	Province 4	BARA	INARWA MAI	2245	Province 4	DHANUSHA	BAHUARWA
2183	Province 4	BARA	INARWASIRA	2246	Province 4	DHANUSHA	BALABAKHAR
2184	Province 4	BARA	ITIYAH	2247	Province 4	DHANUSHA	BALAHA KATHAL
2185	Province 4	BARA	JHITAKAIYA DAKSHIN	2248	Province 4	DHANUSHA	BALAHA SAGHARA
2186	Province 4	BARA	JHITAKAIYA UTTAR	2249	Province 4	DHANUSHA	BALAHAGOTH
2187	Province 4	BARA	JITPUR	2250	Province 4	DHANUSHA	BANINIYA
2188	Province 4	BARA	KABAHIGOTH	2251	Province 4	DHANUSHA	BAPHAI
2189	Province 4	BARA	KABAHUJABDI	2252	Province 4	DHANUSHA	BARAMAJHIYA
2190	Province 4	BARA	KACHORWA	2253	Province 4	DHANUSHA	BASAHIYA
2191	Province 4	BARA	KAKADI	2254	Province 4	DHANUSHA	BASBITTI
2192	Province 4	BARA	KALAIYA MUNICIPALITY	2255	Province 4	DHANUSHA	BATESHWAR
2193	Province 4	BARA	KARAIYA	2256	Province 4	DHANUSHA	BENGA SHIVAPUR
2194	Province 4	BARA	KHOPUWA	2257	Province 4	DHANUSHA	BENGADAWAR
2195	Province 4	BARA	KHUTAWAJABDI	2258	Province 4	DHANUSHA	BHARATPUR
2196	Province 4	BARA	KOLBI	2259	Province 4	DHANUSHA	BHUCHAKRAPUR
2197	Province 4	BARA	KUDAWA	2260	Province 4	DHANUSHA	BHUTHAHI PATERWA
2198	Province 4	BARA	LAKSMIPUR KOTWALI	2261	Province 4	DHANUSHA	BINHI
2199	Province 4	BARA	LIPANIMAL	2262	Province 4	DHANUSHA	BISARBHORA
2200	Province 4	BARA	MADHURIJABDI	2263	Province 4	DHANUSHA	CHAKKAR
2201	Province 4	BARA	MAHENDRA	2264	Province 4	DHANUSHA	CHORA KOYALPUR
2202	Province 4	BARA	MAHESPUR	2265	Province 4	DHANUSHA	DESADIHA
2203	Province 4	BARA	MAJHARIYA	2266	Province 4	DHANUSHA	DEURI PARBAHA

2267	Province 4	DHANUSHA	DEVPURA RUPAITHA	2330	Province 4	DHANUSHA	SONIGAMA
2268	Province 4	DHANUSHA	DHABAULI	2331	Province 4	DHANUSHA	SUGAMADHUKARHI
2269	Province 4	DHANUSHA	DHALKEBAR	2332	Province 4	DHANUSHA	SUGANIKAS
2270	Province 4	DHANUSHA	DHANAUJI	2333	Province 4	DHANUSHA	TALLO GODAR
2271	Province 4	DHANUSHA	DHANUSA GOVINDAPUR	2334	Province 4	DHANUSHA	TARAPATTI SIRSIYA
2272	Province 4	DHANUSHA	DHANUSADHAM	2335	Province 4	DHANUSHA	THADI JHIJHA
2273	Province 4	DHANUSHA	DIGAMBARPUR	2336	Province 4	DHANUSHA	THILLA YADUWA
2274	Province 4	DHANUSHA	DUBARIKOT HATHALETVA	2337	Province 4	DHANUSHA	TULSI
2275	Province 4	DHANUSHA	DUHABI	2338	Province 4	DHANUSHA	TULSIYAH JABDI
2276	Province 4	DHANUSHA	EKRAHI	2339	Province 4	DHANUSHA	TULSIYAH NIKAS
2277	Province 4	DHANUSHA	GHODGHAS	2340	Province 4	DHANUSHA	UMAPREMPUR
2278	Province 4	DHANUSHA	GIDDHA	2341	Province 4	DHANUSHA	YADUKUHA
2279	Province 4	DHANUSHA	GOPALPUR	2342	Province 4	DHANUSHA	YAGYABHUMI
2280	Province 4	DHANUSHA	GOTHKOYALPUR	2343	Province 4	MAHOTTARI	ANKAR
2281	Province 4	DHANUSHA	HAMSAPUR KATHPULLA	2344	Province 4	MAHOTTARI	AURAH
2282	Province 4	DHANUSHA	HARIHARPUR	2345	Province 4	MAHOTTARI	BADIYA BANCHAURI
2283	Province 4	DHANUSHA	HARINE	2346	Province 4	MAHOTTARI	BAGADA
2284	Province 4	DHANUSHA	HATHIPUR HARBARA	2347	Province 4	MAHOTTARI	BAIRGIYA LAKSMINIYA
2285	Province 4	DHANUSHA	INARWA	2348	Province 4	MAHOTTARI	BALAWA
2286	Province 4	DHANUSHA	ITAHARWA	2349	Province 4	MAHOTTARI	BANAULI DONAULI
2287	Province 4	DHANUSHA	JANAKPUR MUNICIPALITY	2350	Province 4	MAHOTTARI	BANAUTA
2288	Province 4	DHANUSHA	JHATYAH	2351	Province 4	MAHOTTARI	BANGAHA
2289	Province 4	DHANUSHA	JHOJHI KATAIYA	2352	Province 4	MAHOTTARI	BARDIBAS
2290	Province 4	DHANUSHA	KAJARA RAMAUL	2353	Province 4	MAHOTTARI	BASABITTI
2291	Province 4	DHANUSHA	KANAKPATTI	2354	Province 4	MAHOTTARI	BATHNAHA
2292	Province 4	DHANUSHA	KAUCHURI THERA	2355	Province 4	MAHOTTARI	BELGACHHI
2293	Province 4	DHANUSHA	KHAJURI CHANHA	2356	Province 4	MAHOTTARI	BHARATPUR
2294	Province 4	DHANUSHA	KHARIHANI	2357	Province 4	MAHOTTARI	BHATAULIYA
2295	Province 4	DHANUSHA	KURTHA	2358	Province 4	MAHOTTARI	BHRAMARPURA
2296	Province 4	DHANUSHA	LABATOLI	2359	Province 4	MAHOTTARI	BIJALPURA
2297	Province 4	DHANUSHA	LAGMAGADHA GUTHI	2360	Province 4	MAHOTTARI	DAMHIMADAI
2298	Province 4	DHANUSHA	LAKHAURI	2361	Province 4	MAHOTTARI	DHAMAURA
2299	Province 4	DHANUSHA	LAKKAR	2362	Province 4	MAHOTTARI	DHARMAPUR
2300	Province 4	DHANUSHA	LAKSMINIBAS	2363	Province 4	MAHOTTARI	DHIRAPUR
2301	Province 4	DHANUSHA	LAKSMIPUR BAGewa	2364	Province 4	MAHOTTARI	EKARIHYA
2302	Province 4	DHANUSHA	LOHANA	2365	Province 4	MAHOTTARI	EKDARA
2303	Province 4	DHANUSHA	MACHI JHITKAIYA	2366	Province 4	MAHOTTARI	GAIDHA BHETPUR
2304	Province 4	DHANUSHA	MAHUWA (PRA. KHE.)	2367	Province 4	MAHOTTARI	GAURIBAS
2305	Province 4	DHANUSHA	MAHUWA (PRA. KO)	2368	Province 4	MAHOTTARI	GAUSHALA
2306	Province 4	DHANUSHA	MAKHANAHA	2369	Province 4	MAHOTTARI	GONARPURA
2307	Province 4	DHANUSHA	MANSHINGPATTI	2370	Province 4	MAHOTTARI	HALKHORI
2308	Province 4	DHANUSHA	MITHILESHWAR MAUWAHI	2371	Province 4	MAHOTTARI	HARIHARPUR HARINMARI
2309	Province 4	DHANUSHA	MITHILESHWAR NIKAS	2372	Province 4	MAHOTTARI	HATHILET
2310	Province 4	DHANUSHA	MUKHIYAPATTI	2373	Province 4	MAHOTTARI	HATTISARWA
2311	Province 4	DHANUSHA	NAGARAIN	2374	Province 4	MAHOTTARI	ITAHARWAKATTI
2312	Province 4	DHANUSHA	NAKATAJHIJ	2375	Province 4	MAHOTTARI	JALESHWAR MUNICIPALITY
2313	Province 4	DHANUSHA	NANNUPATTI	2376	Province 4	MAHOTTARI	KHAIRBANI
2314	Province 4	DHANUSHA	NAUWAKHOR PRASAHI	2377	Province 4	MAHOTTARI	KHAIRMARA
2315	Province 4	DHANUSHA	PACHAHARWA	2378	Province 4	MAHOTTARI	KHOPI
2316	Province 4	DHANUSHA	PATERWA	2379	Province 4	MAHOTTARI	KHUTTAPIPRADHI
2317	Province 4	DHANUSHA	PATNUKA	2380	Province 4	MAHOTTARI	KISAN NAGAR
2318	Province 4	DHANUSHA	PAUDESHWAR	2381	Province 4	MAHOTTARI	KOLHUWA BAGAIYA
2319	Province 4	DHANUSHA	PHULGAMA	2382	Province 4	MAHOTTARI	LAKSMINIYA
2320	Province 4	DHANUSHA	PUSPABALPUR	2383	Province 4	MAHOTTARI	LOHARPATTI
2321	Province 4	DHANUSHA	RAGHUNATHPUR	2384	Province 4	MAHOTTARI	MAHADAIYATAPANPUR
2322	Province 4	DHANUSHA	RAMDAIYA BHAWADI	2385	Province 4	MAHOTTARI	MAHOTTARI
2323	Province 4	DHANUSHA	SABAILA	2386	Province 4	MAHOTTARI	MAISTHAN
2324	Province 4	DHANUSHA	SAKHUWA MAHENDRANAGAR	2387	Province 4	MAHOTTARI	MAJHAURA BISNUPUR
2325	Province 4	DHANUSHA	SAPAH	2388	Province 4	MAHOTTARI	MANARA
2326	Province 4	DHANUSHA	SATOKHAR	2389	Province 4	MAHOTTARI	MATIHANI
2327	Province 4	DHANUSHA	SHANTIPUR	2390	Province 4	MAHOTTARI	MEGHANATH GORHANNA
2328	Province 4	DHANUSHA	SINGYAH MADAN	2391	Province 4	MAHOTTARI	NAINHI
2329	Province 4	DHANUSHA	SINURJODA	2392	Province 4	MAHOTTARI	NIGAUL

2393	Province 4	MAHOTTARI	PADAUL	2456	Province 4	PARSA	JAGANATHPUR
2394	Province 4	MAHOTTARI	PARSA PATALI	2457	Province 4	PARSA	JANAKITOLA
2395	Province 4	MAHOTTARI	PARSADEWAD	2458	Province 4	PARSA	JAYAMANGALAPUR
2396	Province 4	MAHOTTARI	PASUPATINAGAR	2459	Province 4	PARSA	JHAUWAGHUTI
2397	Province 4	MAHOTTARI	PHULAKAHA	2460	Province 4	PARSA	JITPUR
2398	Province 4	MAHOTTARI	PIGAUNA	2461	Province 4	PARSA	KAUWABAN KATAIYA
2399	Province 4	MAHOTTARI	PIPRA	2462	Province 4	PARSA	LAHABARTHAKARI
2400	Province 4	MAHOTTARI	POKHARIBHINDA	2463	Province 4	PARSA	LAKHANPUR
2401	Province 4	MAHOTTARI	PRAKAULI PHULHATTA	2464	Province 4	PARSA	LALPARSA
2402	Province 4	MAHOTTARI	RAGHUNATHPUR	2465	Province 4	PARSA	LANGADI
2403	Province 4	MAHOTTARI	RAMGOPALPUR	2466	Province 4	PARSA	LIPANI BIRTA
2404	Province 4	MAHOTTARI	RAMNAGAR	2467	Province 4	PARSA	MADHUBAN MATHAUL
2405	Province 4	MAHOTTARI	RATAULI	2468	Province 4	PARSA	MAHADEV PATTI
2406	Province 4	MAHOTTARI	SAHASAULA	2469	Province 4	PARSA	MAHUWAN
2407	Province 4	MAHOTTARI	SAHODAWA	2470	Province 4	PARSA	MANIYARI
2408	Province 4	MAHOTTARI	SANDHA	2471	Province 4	PARSA	MASIHANI
2409	Province 4	MAHOTTARI	SARPALLO	2472	Province 4	PARSA	MIRJAPUR
2410	Province 4	MAHOTTARI	SHAMSI	2473	Province 4	PARSA	MURLI
2411	Province 4	MAHOTTARI	SHRIPUR	2474	Province 4	PARSA	NAGARDAHA
2412	Province 4	MAHOTTARI	SIMARDAHI	2475	Province 4	PARSA	NICHUTA
2413	Province 4	MAHOTTARI	SINGYAH	2476	Province 4	PARSA	NIRMALBASTI
2414	Province 4	MAHOTTARI	SISAWAKATAIYA	2477	Province 4	PARSA	PAKHA MAINPUR
2415	Province 4	MAHOTTARI	SONAMA	2478	Province 4	PARSA	PANCHARUKHI
2416	Province 4	MAHOTTARI	SONAMAI	2479	Province 4	PARSA	PARSA W/LD LIFE RESERVE
2417	Province 4	MAHOTTARI	SONAUL	2480	Province 4	PARSA	PARSAUNI BHATHA
2418	Province 4	MAHOTTARI	SUGA BHAWANIPATTI	2481	Province 4	PARSA	PARSAUNI BIRTA
2419	Province 4	MAHOTTARI	SUNDARPUR	2482	Province 4	PARSA	PARSHURAMPUR
2420	Province 4	PARSA	ALAU	2483	Province 4	PARSA	PATERWA SUGAULI
2421	Province 4	PARSA	AMARPATTI	2484	Province 4	PARSA	PAWARITOLABARWA
2422	Province 4	PARSA	AURAHA	2485	Province 4	PARSA	PIDARIGUTHI
2423	Province 4	PARSA	BAGAHI	2486	Province 4	PARSA	POKHARIYA
2424	Province 4	PARSA	BAGBANNA	2487	Province 4	PARSA	RAMGADHAWA
2425	Province 4	PARSA	BAGESHWARI TITARAUNA	2488	Province 4	PARSA	RAMNAGARI
2426	Province 4	PARSA	BAHUARI PIDARI	2489	Province 4	PARSA	SABAITHAWA
2427	Province 4	PARSA	BAHUARWA BHATA	2490	Province 4	PARSA	SAKHUWA-PARASAUNI
2428	Province 4	PARSA	BAIRIYA BIRTA (NAU, TA. JA.)	2491	Province 4	PARSA	SAMJHAUTA
2429	Province 4	PARSA	BAIRIYA BIRTA (SISIYARI)	2492	Province 4	PARSA	SANKARSARAIYA
2430	Province 4	PARSA	BASADILWA	2493	Province 4	PARSA	SEHWA
2431	Province 4	PARSA	BASANTAPUR	2494	Province 4	PARSA	SIRSIYA
2432	Province 4	PARSA	BELWA	2495	Province 4	PARSA	SIRSIYA (De. Pu.)
2433	Province 4	PARSA	BHAURATAR	2496	Province 4	PARSA	SONBARSA
2434	Province 4	PARSA	BHAWANIPUR	2497	Province 4	PARSA	SUBARNAPUR
2435	Province 4	PARSA	BHEDIHARI	2498	Province 4	PARSA	SUGAULI BIRTA
2436	Province 4	PARSA	BHIKHAIIPUR	2499	Province 4	PARSA	SUPAULI
2437	Province 4	PARSA	BHISWA	2500	Province 4	PARSA	SURJAHA
2438	Province 4	PARSA	BIJBANIYA	2501	Province 4	PARSA	THORI
2439	Province 4	PARSA	BINDABASINI	2502	Province 4	PARSA	TULSIBARWA
2440	Province 4	PARSA	BIRANCHIBARWA	2503	Province 4	PARSA	UDAYAPUR GHURMI
2441	Province 4	PARSA	BIRGANJ SUB-METROPOLITAN CITY	2504	Province 4	RAUTAHAT	AJGAIBI
2442	Province 4	PARSA	BIRUWAGUTHI	2505	Province 4	RAUTAHAT	AKOLAWA
2443	Province 4	PARSA	BISRAMPUR	2506	Province 4	RAUTAHAT	AURAIYA
2444	Province 4	PARSA	CHORNI	2507	Province 4	RAUTAHAT	JADAHARWA
2445	Province 4	PARSA	DEURBANA	2508	Province 4	RAUTAHAT	BAGAHI
2446	Province 4	PARSA	DHOBINI	2509	Province 4	RAUTAHAT	BAIRIYA
2447	Province 4	PARSA	DHORE	2510	Province 4	RAUTAHAT	BANJARAH
2448	Province 4	PARSA	GADI	2511	Province 4	RAUTAHAT	BARIYARPUR
2449	Province 4	PARSA	GAMHARIYA	2512	Province 4	RAUTAHAT	BASANTAPATTI
2450	Province 4	PARSA	GHODDAUD PIPRA	2513	Province 4	RAUTAHAT	BASATPUR
2451	Province 4	PARSA	GOVINDAPUR	2514	Province 4	RAUTAHAT	BASBITI JINGADIYA
2452	Province 4	PARSA	HARIHARPUR	2515	Province 4	RAUTAHAT	BHALOHIYA (LAXMIPUR)
2453	Province 4	PARSA	HARIHARPUR BIRTA	2516	Province 4	RAUTAHAT	BHASEDAWA
2454	Province 4	PARSA	HARPATGANJ	2517	Province 4	RAUTAHAT	BHEDIYAH
2455	Province 4	PARSA	HARPUR	2518	Province 4	RAUTAHAT	BIRTI

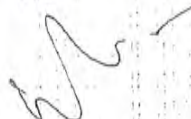
2519	Province 4	RAUTAHAT	BISHRAMPUR	2582	Province 4	RAUTAHAT	RAJDEVI
2520	Province 4	RAUTAHAT	BISUNPURWAMANPUR	2583	Province 4	RAUTAHAT	RAJPUR PHARHADAWA
2521	Province 4	RAUTAHAT	BRAMHAPURI	2584	Province 4	RAUTAHAT	RAJPUR TULSI
2522	Province 4	RAUTAHAT	CHANDRANIGAHAPUR	2585	Province 4	RAUTAHAT	RAMAULI BAIRIYA
2523	Province 4	RAUTAHAT	DEWAHI	2586	Province 4	RAUTAHAT	RAMPURKHAIP
2524	Province 4	RAUTAHAT	DHARAHARI	2587	Province 4	RAUTAHAT	RANGAPUR
2525	Province 4	RAUTAHAT	DHARMAPUR	2588	Province 4	RAUTAHAT	SAKHUAWA
2526	Province 4	RAUTAHAT	DIPAHI	2589	Province 4	RAUTAHAT	SAKHUAWA DHAMAURA
2527	Province 4	RAUTAHAT	DUMARIYA (PAROHA)	2590	Province 4	RAUTAHAT	SAMANPUR
2528	Province 4	RAUTAHAT	DUMARIYA(MATIYON)	2591	Province 4	RAUTAHAT	SANGRAMPUR
2529	Province 4	RAUTAHAT	GADHAU BHAGWANPUR	2592	Province 4	RAUTAHAT	SANTAPUR (DOSTIYA)
2530	Province 4	RAUTAHAT	GAMHARIYA BIRTA	2593	Province 4	RAUTAHAT	SANTAPUR(MATIYON)
2531	Province 4	RAUTAHAT	GAMHARIYA PARSA	2594	Province 4	RAUTAHAT	SARMUJAWA
2532	Province 4	RAUTAHAT	GANGAPIRA	2595	Province 4	RAUTAHAT	SARUATHA
2533	Province 4	RAUTAHAT	GARUDA BAIRIYA	2596	Province 4	RAUTAHAT	SHITALPUR BAIRGANIYA
2534	Province 4	RAUTAHAT	GAUR MUNICIPALITY	2597	Province 4	RAUTAHAT	SIMARA BHAWANIPUR
2535	Province 4	RAUTAHAT	GEDAHIGUTHI	2598	Province 4	RAUTAHAT	SONARNIYA
2536	Province 4	RAUTAHAT	HAJMANIYA	2599	Province 4	RAUTAHAT	TEJAPAKAD
2537	Province 4	RAUTAHAT	HARDIYA	2600	Province 4	RAUTAHAT	TENGRAHA
2538	Province 4	RAUTAHAT	HARSAHA PHATUHA	2601	Province 4	SAPTARI	ARNAHA
2539	Province 4	RAUTAHAT	HATHIYAH	2602	Province 4	SAPTARI	AURAH
2540	Province 4	RAUTAHAT	INARBARI JYUTAH	2603	Province 4	SAPTARI	BADAGAMA
2541	Province 4	RAUTAHAT	INARWA	2604	Province 4	SAPTARI	BAIRAWA
2542	Province 4	RAUTAHAT	JATAHARA	2605	Province 4	SAPTARI	BAKDHUWA
2543	Province 4	RAUTAHAT	JAYANAGAR	2606	Province 4	SAPTARI	BAMANGAMAKATTI
2544	Province 4	RAUTAHAT	JETHARAHIA	2607	Province 4	SAPTARI	BANAINIYA
2545	Province 4	RAUTAHAT	JHINGADAWA BELBICHHWA	2608	Province 4	SAPTARI	BANARHULA
2546	Province 4	RAUTAHAT	JHUNKHUNMA	2609	Province 4	SAPTARI	BANLA
2547	Province 4	RAUTAHAT	JOKAHA	2610	Province 4	SAPTARI	BANALI
2548	Province 4	RAUTAHAT	JUDIBELA	2611	Province 4	SAPTARI	BARMAHIYA
2549	Province 4	RAUTAHAT	KANKAPUR	2612	Province 4	SAPTARI	BASBALPUR
2550	Province 4	RAUTAHAT	KARKACH KARMAIYA	2613	Province 4	SAPTARI	BASBITI
2551	Province 4	RAUTAHAT	KARUNIYA	2614	Province 4	SAPTARI	BATHANAHA
2552	Province 4	RAUTAHAT	KATAHARIYA	2615	Province 4	SAPTARI	BELHI
2553	Province 4	RAUTAHAT	KHESARAHIA	2616	Province 4	SAPTARI	BELHI CHAPENA
2554	Province 4	RAUTAHAT	LAUKAHA	2617	Province 4	SAPTARI	BHAGAWATPUR
2555	Province 4	RAUTAHAT	LAXMINIYA	2618	Province 4	SAPTARI	BHANGAHA
2556	Province 4	RAUTAHAT	LAXMIPUR BELBICHHWA	2619	Province 4	SAPTARI	BHARDAMA
2557	Province 4	RAUTAHAT	MADANPUR	2620	Province 4	SAPTARI	BHUTAH
2558	Province 4	RAUTAHAT	MADHOPUR	2621	Province 4	SAPTARI	BIRPUR
2559	Province 4	RAUTAHAT	MAHAMADPUR	2622	Province 4	SAPTARI	BISAHARIYA
2560	Province 4	RAUTAHAT	MALAH	2623	Province 4	SAPTARI	BODE BARSAIN
2561	Province 4	RAUTAHAT	MARYADPUR	2624	Province 4	SAPTARI	BCRIYA
2562	Province 4	RAUTAHAT	MATHIYA	2625	Province 4	SAPTARI	BRAMHAPUR
2563	Province 4	RAUTAHAT	MATSARI	2626	Province 4	SAPTARI	CHHINNAMASTA
2564	Province 4	RAUTAHAT	MITHUAWA	2627	Province 4	SAPTARI	DADHA
2565	Province 4	RAUTAHAT	MUDBALAWA	2628	Province 4	SAPTARI	DAULATPUR
2566	Province 4	RAUTAHAT	NARKATIYA	2629	Province 4	SAPTARI	DEURI
2567	Province 4	RAUTAHAT	PACHARUKHI	2630	Province 4	SAPTARI	DELRI BHARUWA
2568	Province 4	RAUTAHAT	PATAURA	2631	Province 4	SAPTARI	DHANGADHI
2569	Province 4	RAUTAHAT	PATHARABUDHARAM	2632	Province 4	SAPTARI	DHARAMPUR
2570	Province 4	RAUTAHAT	PAURAI	2633	Province 4	SAPTARI	DIDHAWA
2571	Province 4	RAUTAHAT	PHATUWA MAHESHPUR	2634	Province 4	SAPTARI	DIMAN
2572	Province 4	RAUTAHAT	PIPARA (POKHARIYA)	2635	Province 4	SAPTARI	GAMHARIYA PARWAHA
2573	Province 4	RAUTAHAT	PIPARIYA (DOSTIYA)	2636	Province 4	SAPTARI	GHOCHANPUR
2574	Province 4	RAUTAHAT	PIPARIYA (PAROHA)	2637	Province 4	SAPTARI	GOBARGADHA
2575	Province 4	RAUTAHAT	PIPRA BHAGWANPUR	2638	Province 4	SAPTARI	GOITHI
2576	Province 4	RAUTAHAT	PIPRA BHALOHIYA	2639	Province 4	SAPTARI	HANUMAN NAGAR
2577	Province 4	RAUTAHAT	PIPRA RAJBARA	2640	Province 4	SAPTARI	HARDIYA
2578	Province 4	RAUTAHAT	POTHIYAH	2641	Province 4	SAPTARI	HARIHARPUR
2579	Province 4	RAUTAHAT	PRATAPPUR PALTUWA	2642	Province 4	SAPTARI	HARIPUR
2580	Province 4	RAUTAHAT	PREMPUR GONAH	2643	Province 4	SAPTARI	INARWA
2581	Province 4	RAUTAHAT	RAGHUNATHPUR	2644	Province 4	SAPTARI	INARWA PHULBARIYA

2645	Province 4	SAPTARI	ITAHARI BISHNUPUR	2708	Province 4	SAPTARI	SISWA
2646	Province 4	SAPTARI	JAGATPUR	2709	Province 4	SAPTARI	SITAPUR
2647	Province 4	SAPTARI	JAMUNI MADHEPURA	2710	Province 4	SAPTARI	TARAH
2648	Province 4	SAPTARI	JANDAUL	2711	Province 4	SAPTARI	TERHAUTA
2649	Province 4	SAPTARI	JHUTKI	2712	Province 4	SAPTARI	THELIYA
2650	Province 4	SAPTARI	JOGINIYA 1	2713	Province 4	SAPTARI	TIKULIYA
2651	Province 4	SAPTARI	JOGINIYA 2	2714	Province 4	SAPTARI	TILATHI
2652	Province 4	SAPTARI	KABILASHA	2715	Province 4	SAPTARI	TRIKAUL
2653	Province 4	SAPTARI	KACHAN	2716	Province 4	SARLAHI	ACHALGADH
2654	Province 4	SAPTARI	KALYANPUR	2717	Province 4	SARLAHI	ARNAHA
2655	Province 4	SAPTARI	KAMALPUR	2718	Province 4	SARLAHI	ATRAULI
2656	Province 4	SAPTARI	KANCHANPUR	2719	Province 4	SARLAHI	AURAH
2657	Province 4	SAPTARI	KATAIYA	2720	Province 4	SARLAHI	BABARGANJ
2658	Province 4	SAPTARI	KHADAKPUR	2721	Province 4	SARLAHI	BAGDAIYA
2659	Province 4	SAPTARI	KHOJPUR	2722	Province 4	SARLAHI	BAHADURPUR
2660	Province 4	SAPTARI	KHOKSAR PARBAHA	2723	Province 4	SARLAHI	BALARA
2661	Province 4	SAPTARI	KOBARSAIN	2724	Province 4	SARLAHI	BARA UDHORAN
2662	Province 4	SAPTARI	KOCHABHAKARI	2725	Province 4	SARLAHI	BARAHATHAWA
2663	Province 4	SAPTARI	KOILADI	2726	Province 4	SARLAHI	BASANTAPUR
2664	Province 4	SAPTARI	KOMADHEPURA	2727	Province 4	SARLAHI	BATRAUL
2665	Province 4	SAPTARI	KOSHI TAPPU WILDLIFE RESERVE	2728	Province 4	SARLAHI	BELA
2666	Province 4	SAPTARI	KUSHAHA	2729	Province 4	SARLAHI	BELHI
2667	Province 4	SAPTARI	LALAPATTI	2730	Province 4	SARLAHI	BELWA JABDI
2668	Province 4	SAPTARI	LAUNIYA	2731	Province 4	SARLAHI	BHAGAWATIPUR
2669	Province 4	SAPTARI	LOHAJARA	2732	Province 4	SARLAHI	BHAKTIPUR
2670	Province 4	SAPTARI	MADHUPATTI	2733	Province 4	SARLAHI	BHANDSAR
2671	Province 4	SAPTARI	MADHWAPUR	2734	Province 4	SARLAHI	BHAWANIPUR
2672	Province 4	SAPTARI	MAHADEVA	2735	Province 4	SARLAHI	BHELAHI
2673	Province 4	SAPTARI	MAINA KADERI	2736	Province 4	SARLAHI	BRAHMAPURI
2674	Province 4	SAPTARI	MAINA SAHASRABAHU	2737	Province 4	SARLAHI	CHANDRA NAGAR
2675	Province 4	SAPTARI	MALAHANAMA	2738	Province 4	SARLAHI	CHHATAUL
2676	Province 4	SAPTARI	MALAHANIYA	2739	Province 4	SARLAHI	CHHATAUNA
2677	Province 4	SAPTARI	MALEKPUR	2740	Province 4	SARLAHI	DHANAKAUL
2678	Province 4	SAPTARI	MALETH	2741	Province 4	SARLAHI	DHANGADHA
2679	Province 4	SAPTARI	MANRAJA	2742	Province 4	SARLAHI	DHANKAUL PA.
2680	Province 4	SAPTARI	MAUWAHA	2743	Province 4	SARLAHI	DHUNGREKHOLA
2681	Province 4	SAPTARI	MOHANPUR	2744	Province 4	SARLAHI	DUMARIYA
2682	Province 4	SAPTARI	NAKTI RAYAPUR	2745	Province 4	SARLAHI	GADAIYA
2683	Province 4	SAPTARI	NARGHO	2746	Province 4	SARLAHI	GAMHARIYA
2684	Province 4	SAPTARI	NEGADA	2747	Province 4	SARLAHI	GAUDETA
2685	Province 4	SAPTARI	ODRAHA	2748	Province 4	SARLAHI	GAURISHANKAR
2686	Province 4	SAPTARI	PAKARI	2749	Province 4	SARLAHI	GHURKAULI
2687	Province 4	SAPTARI	PANSERA	2750	Province 4	SARLAHI	HAJARIYA
2688	Province 4	SAPTARI	PATERWA	2751	Province 4	SARLAHI	HARIAUN
2689	Province 4	SAPTARI	PATO	2752	Province 4	SARLAHI	HARIPUR
2690	Province 4	SAPTARI	PATTHARGADA	2753	Province 4	SARLAHI	HARIPURWA
2691	Province 4	SAPTARI	PHAKIRA	2754	Province 4	SARLAHI	HARKATHAWA
2692	Province 4	SAPTARI	PHARSAITH	2755	Province 4	SARLAHI	HATHIAUL
2693	Province 4	SAPTARI	PHATTEPUR	2756	Province 4	SARLAHI	HEMPUR
2694	Province 4	SAPTARI	PHULKARI	2757	Province 4	SARLAHI	ISHWARPUR
2695	Province 4	SAPTARI	PIPRA (PUREA)	2758	Province 4	SARLAHI	JABDI
2696	Province 4	SAPTARI	PORTAHA	2759	Province 4	SARLAHI	JAMUNIYA
2697	Province 4	SAPTARI	PRASBANI	2760	Province 4	SARLAHI	JANAKI NAGAR
2698	Province 4	SAPTARI	RAJBIRAJ MUNICIPALITY	2761	Province 4	SARLAHI	JINGADAWA
2699	Province 4	SAPTARI	RAMNAGAR	2762	Province 4	SARLAHI	KABILASI
2700	Province 4	SAPTARI	RAMPUR JAMUWA	2763	Province 4	SARLAHI	KALINJOR
2701	Province 4	SAPTARI	RAMPUR MALAHANIYA	2764	Province 4	SARLAHI	KARMAIYA
2702	Province 4	SAPTARI	RAUTAHAT	2765	Province 4	SARLAHI	KAUDENA
2703	Province 4	SAPTARI	RUPNAGAR	2766	Province 4	SARLAHI	KHAIRAWA MUGLAHA
2704	Province 4	SAPTARI	SAKARPURA	2767	Province 4	SARLAHI	KHORIYA
2705	Province 4	SAPTARI	SARSHWAR	2768	Province 4	SARLAHI	KHUTAUNA
2706	Province 4	SAPTARI	SHAMBHUNATH	2769	Province 4	SARLAHI	KISANPUR
2707	Province 4	SAPTARI	SIMRAHA	2770	Province 4	SARLAHI	LAKSMIPUR

98

2771	Province 4	SARLAHI	LAKSMIPUR(KODRAHA)	2834	Province 4	SIRAHA	BHEDIYA
2772	Province 4	SARLAHI	LALBANDI	2835	Province 4	SIRAHA	BHOKRAHA
2773	Province 4	SARLAHI	LAUKAT	2836	Province 4	SIRAHA	BISHNUPUR KATTI
2774	Province 4	SARLAHI	MADHUBANGOTH	2837	Province 4	SIRAHA	BISHNUPUR PRA. MAI.
2775	Province 4	SARLAHI	MADHUBANI	2838	Province 4	SIRAHA	BISHNUPUR PRA. RA.
2776	Province 4	SARLAHI	MAHINATHPUR	2839	Province 4	SIRAHA	BRAMHANA GORCHHARI
2777	Province 4	SARLAHI	MALANGAWA MUNICIPALITY	2840	Province 4	SIRAHA	CHANDRA AYODHYAPUR
2778	Province 4	SARLAHI	MANPUR	2841	Province 4	SIRAHA	CHANDRA UDAYAPUR
2779	Province 4	SARLAHI	MIRJAPUR	2842	Province 4	SIRAHA	CHANDRALALPUR
2780	Province 4	SARLAHI	MOHANPUR	2843	Province 4	SIRAHA	CHATARI
2781	Province 4	SARLAHI	MOTIPUR	2844	Province 4	SIRAHA	CHIKANA
2782	Province 4	SARLAHI	MURTIYA	2845	Province 4	SIRAHA	DEVIPUR
2783	Province 4	SARLAHI	MUSAILI	2846	Province 4	SIRAHA	DHANGADHI
2784	Province 4	SARLAHI	NARAYAN.KHOLA	2847	Province 4	SIRAHA	DHO'DANA
2785	Province 4	SARLAHI	NARAYANPUR	2848	Province 4	SIRAHA	DUMRI
2786	Province 4	SARLAHI	NAUKALAWA	2849	Province 4	SIRAHA	DURGAPUR
2787	Province 4	SARLAHI	NETRAGANJ	2850	Province 4	SIRAHA	GADHA
2788	Province 4	SARLAHI	PARSA	2851	Province 4	SIRAHA	GAURIPUR
2789	Province 4	SARLAHI	PARWANIPUR	2852	Province 4	SIRAHA	GAUTARI
2790	Province 4	SARLAHI	PATTHARKOT	2853	Province 4	SIRAHA	GOVINDPUR MALHANIYA
2791	Province 4	SARLAHI	PHARAHADAWA	2854	Province 4	SIRAHA	HAKPARA
2792	Province 4	SARLAHI	PHULPARASI	2855	Province 4	SIRAHA	HANUMAN NAGAR PRA. DHA.
2793	Province 4	SARLAHI	PIDARI	2856	Province 4	SIRAHA	HANUMAN NAGAR PRA. MA.
2794	Province 4	SARLAHI	PIDARIYA	2857	Province 4	SIRAHA	HARKATTI
2795	Province 4	SARLAHI	PIPARIYA	2858	Province 4	SIRAHA	INARWA
2796	Province 4	SARLAHI	RAJGHAT	2859	Province 4	SIRAHA	ITAHARWA
2797	Province 4	SARLAHI	RAMBAN	2860	Province 4	SIRAHA	ITARI PARSARI
2798	Province 4	SARLAHI	RAMNAGAR BAHAUARWA	2861	Province 4	SIRAHA	ITATAR
2799	Province 4	SARLAHI	RANIGANJ	2862	Province 4	SIRAHA	JAMDAHA
2800	Province 4	SARLAHI	ROHUWA	2863	Province 4	SIRAHA	JANAKINAGAR
2801	Province 4	SARLAHI	SAHODAWA	2864	Province 4	SIRAHA	JIJHAUL
2802	Province 4	SARLAHI	SAKARAU	2865	Province 4	SIRAHA	KABILASI
2803	Province 4	SARLAHI	SALEMPUR	2866	Province 4	SIRAHA	KACHANARI
2804	Province 4	SARLAHI	SANGRAMPUR	2867	Province 4	SIRAHA	KALYANPUR JABDI
2805	Province 4	SARLAHI	SASAPUR	2868	Province 4	SIRAHA	KALYANPUR KALABANJAR
2806	Province 4	SARLAHI	SEKHAUNA	2869	Province 4	SIRAHA	KARJANHA
2807	Province 4	SARLAHI	SHANKARPUR	2870	Province 4	SIRAHA	KHIRAUNA
2808	Province 4	SARLAHI	SHREEPUR	2871	Province 4	SIRAHA	KHURUKYAH
2809	Province 4	SARLAHI	SIMARA	2872	Province 4	SIRAHA	KRISHNAPUR
2810	Province 4	SARLAHI	SISAUT	2873	Province 4	SIRAHA	KUSHAHA LAKSMINIYA
2811	Province 4	SARLAHI	SISAUTIYA	2874	Province 4	SIRAHA	LAGADI GADHIYANI
2812	Province 4	SARLAHI	SUDAMA	2875	Province 4	SIRAHA	LAGADIGOTH
2813	Province 4	SARLAHI	SUNDARPUR	2876	Province 4	SIRAHA	LAHAN MUNICIPALITY
2814	Province 4	SARLAHI	SUNDARPUR CHOCHARWA	2877	Province 4	SIRAHA	LALPUR
2815	Province 4	SARLAHI	TRIBHUVAN NAGAR	2878	Province 4	SIRAHA	LAXMINIYA
2816	Province 4	SIRAHA	ARNAMA LALPUR	2879	Province 4	SIRAHA	LAXMIPUR PRA. MA
2817	Province 4	SIRAHA	ARNAMA RAMPUR	2880	Province 4	SIRAHA	LAXMIPUR PATARI
2818	Province 4	SIRAHA	ASANPUR	2881	Province 4	SIRAHA	MADAR
2819	Province 4	SIRAHA	ASHOPUR BALKAWA	2882	Province 4	SIRAHA	MAHADEWA PORTAHA
2820	Province 4	SIRAHA	AURAH	2883	Province 4	SIRAHA	MAHANAU
2821	Province 4	SIRAHA	AYODHYANAGAR	2884	Province 4	SIRAHA	MAHESHPUR GAMHARIA
2822	Province 4	SIRAHA	BADHARA MAL	2885	Province 4	SIRAHA	MAHESHPUR PATAR
2823	Province 4	SIRAHA	BARCHHAWA	2886	Province 4	SIRAHA	MAJHAULIYA
2824	Province 4	SIRAHA	BARIYARPATTI	2887	Province 4	SIRAHA	MAJHAURA
2825	Province 4	SIRAHA	BASTIPUR	2888	Province 4	SIRAHA	MALHANIYA GAMHARIA
2826	Province 4	SIRAHA	BELAHA	2889	Province 4	SIRAHA	MALHANIYA KHORI
2827	Province 4	SIRAHA	BELHI	2890	Province 4	SIRAHA	MAUWAHI
2828	Province 4	SIRAHA	BETAUNA	2891	Province 4	SIRAHA	MOHANPUR KAMALPUR
2829	Province 4	SIRAHA	BHADAIYA	2892	Province 4	SIRAHA	MUKSAR
2830	Province 4	SIRAHA	BHAGAWANPUR	2893	Province 4	SIRAHA	NAHARARIGOL GAMAHARIYA
2831	Province 4	SIRAHA	BHAGAWATIPUR TAMASUIYA	2894	Province 4	SIRAHA	NARAH BALKAWA
2832	Province 4	SIRAHA	BHAWANIPUR	2895	Province 4	SIRAHA	NAWARAJPUR
2833	Province 4	SIRAHA	BHAWANIPUR KALABANJAR	2896	Province 4	SIRAHA	PADARIYA

92

2897	Province 4	SIRAHA	PHULBARIYA	2960	Province 5	ACHHAM	KALIKA	3	Province 5
2898	Province 4	SIRAHA	PHULKHAH KATTI	2961	Province 5	ACHHAM	KHAPTAD	4	Province 5
2899	Province 4	SIRAHA	PIPRA PRA. DHA.	2962	Province 5	ACHHAM	KHAPTAD NATIONAL PARK	5	Province 5
2900	Province 4	SIRAHA	PIPRA PRA. PI.	2963	Province 5	ACHHAM	KUCHI KALIKASTHAN	6	Province 5
2901	Province 4	SIRAHA	POKHARBHINDA	2964	Province 5	ACHHAM	KUIKA	7	Province 5
2902	Province 4	SIRAHA	RAGHOPUR	2965	Province 5	ACHHAM	KUNTIBANDALI	8	Province 5
2903	Province 4	SIRAHA	RAJPLUR	2966	Province 5	ACHHAM	KUSKOT	9	Province 5
2904	Province 4	SIRAHA	RAMNAGAR MIRCHAIYA	2967	Province 5	ACHHAM	LAYATI	10	Province 5
2905	Province 4	SIRAHA	RAMPUR BIRTA	2968	Province 5	ACHHAM	LUNGRA	11	Province 5
2906	Province 4	SIRAHA	SAKHUWA NANKARKATTI	2969	Province 5	ACHHAM	MALATIKOT	12	Province 5
2907	Province 4	SIRAHA	SANAITHA	2970	Province 5	ACHHAM	MANGALSEN	13	Province 5
2908	Province 4	SIRAHA	SARSHWAR	2971	Province 5	ACHHAM	MARKU	14	Province 5
2909	Province 4	SIRAHA	SIXRON	2972	Province 5	ACHHAM	MASTABANDALI	15	Province 5
2910	Province 4	SIRAHA	SILORWA PACHHAWARI	2973	Province 5	ACHHAM	MASTAMANDAUN	16	Province 5
2911	Province 4	SIRAHA	SIRAHA MUNICIPALITY	2974	Province 5	ACHHAM	MULI	17	Province 5
2912	Province 4	SIRAHA	SISWANI	2975	Province 5	ACHHAM	NADA	18	Province 5
2913	Province 4	SIRAHA	SITAPUR	2976	Province 5	ACHHAM	NANDEGADA	19	Province 5
2914	Province 4	SIRAHA	SITAPUR PRA. RA.	2977	Province 5	ACHHAM	NAWATHANA	20	Province 5
2915	Province 4	SIRAHA	SONAMATI	2978	Province 5	ACHHAM	OLIGAUN	21	Province 5
2916	Province 4	SIRAHA	SOTHIAIN	2979	Province 5	ACHHAM	PATALKOT	22	Province 5
2917	Province 4	SIRAHA	SUKHACHAINA	2980	Province 5	ACHHAM	PAYAL	23	Province 5
2918	Province 4	SIRAHA	SUKHIPUR	2981	Province 5	ACHHAM	PUTLETAULI	24	Province 5
2919	Province 4	SIRAHA	TAREGAN, GOBINDAPUR	2982	Province 5	ACHHAM	RAHAPH	25	Province 5
2920	Province 4	SIRAHA	TENUWAPATTI	2983	Province 5	ACHHAM	RAMAROSHAN	26	Province 5
2921	Province 4	SIRAHA	THALAHA KATAHA	2984	Province 5	ACHHAM	RANIBAN	27	Province 5
2922	Province 4	SIRAHA	TULSIPUR	2985	Province 5	ACHHAM	RIDIKOT	28	Province 5
2923	Province 4	SIRAHA	VIDYANAGAR	2986	Province 5	ACHHAM	RISIDHAHA	29	Province 5
2924	Province 5	ACHHAM	BAIJANATH	2987	Province 5	ACHHAM	SANTADA	30	Province 5
2925	Province 5	ACHHAM	BALANTA	2988	Province 5	ACHHAM	SAUKAT	31	Province 5
2926	Province 5	ACHHAM	BANNATOLI	2989	Province 5	ACHHAM	SERA	32	Province 5
2927	Province 5	ACHHAM	BARADADEVI	2990	Province 5	ACHHAM	SHODASA	33	Province 5
2928	Province 5	ACHHAM	BASTI	2991	Province 5	ACHHAM	SIDHESHWAR	34	Province 5
2929	Province 5	ACHHAM	BATULASAIN	2992	Province 5	ACHHAM	SUTAR	35	Province 5
2930	Province 5	ACHHAM	BAWALA	2993	Province 5	ACHHAM	SYUDI	36	Province 5
2931	Province 5	ACHHAM	BAYELA	2994	Province 5	ACHHAM	THANTI	37	Province 5
2932	Province 5	ACHHAM	BHAGYASHWARI	2995	Province 5	ACHHAM	TIMILSAIN	38	Province 5
2933	Province 5	ACHHAM	BHAIRABSTHAN	2996	Province 5	ACHHAM	TOLI	39	Province 5
2934	Province 5	ACHHAM	BHATAKATIYA	2997	Province 5	ACHHAM	TOSI	40	Province 5
2935	Province 5	ACHHAM	BINAYAK	2998	Province 5	ACHHAM	TURMAKHAD	41	Province 5
2936	Province 5	ACHHAM	BINDHYABASINI	2999	Province 5	ACHHAM	WARLA	42	Province 5
2937	Province 5	ACHHAM	BIRPATH	3000	Province 5	BAITADI	AMCHAU	43	Province 5
2938	Province 5	ACHHAM	BUDHAKOT	3001	Province 5	BAITADI	BASANTAPUR	44	Province 5
2939	Province 5	ACHHAM	CHALSA	3002	Province 5	BAITADI	BASULINGA	45	Province 5
2940	Province 5	ACHHAM	CHANDIKA	3003	Province 5	BAITADI	BHATANA	46	Province 5
2941	Province 5	ACHHAM	CHAPHAMANDAUN	3004	Province 5	BAITADI	BHUMESHWAR	47	Province 5
2942	Province 5	ACHHAM	DARNA	3005	Province 5	BAITADI	BHUMIRAJ	48	Province 5
2943	Province 5	ACHHAM	DEVSTHAN	3006	Province 5	BAITADI	BIJAYAPUR	49	Province 5
2944	Province 5	ACHHAM	DHAKARI	3007	Province 5	BAITADI	BISHALPUR	50	Province 5
2945	Province 5	ACHHAM	DHAKU	3008	Province 5	BAITADI	CHAUKHAM	51	Province 5
2946	Province 5	ACHHAM	DHAMALI	3009	Province 5	BAITADI	DASHARATHCHAND MUNI.	52	Province 5
2947	Province 5	ACHHAM	DHUNGACHALNA	3010	Province 5	BAITADI	DEHIMANDAUN	53	Province 5
2948	Province 5	ACHHAM	DUNI	3011	Province 5	BAITADI	DEULEK	54	Province 5
2949	Province 5	ACHHAM	GAJARA	3012	Province 5	BAITADI	DHUNGAD	55	Province 5
2950	Province 5	ACHHAM	GHODASAIN	3013	Province 5	BAITADI	DILASAINI	56	Province 5
2951	Province 5	ACHHAM	GHUGHURKOT	3014	Province 5	BAITADI	DURGABHAWANI	57	Province 5
2952	Province 5	ACHHAM	HATTIKOT	3015	Province 5	BAITADI	DURGASTHAN	58	Province 5
2953	Province 5	ACHHAM	HICHMA	3016	Province 5	BAITADI	GAJARI	59	Province 5
2954	Province 5	ACHHAM	JALAPADEVI	3017	Province 5	BAITADI	GIREGADA	60	Province 5
2955	Province 5	ACHHAM	JANALIBANDALI	3018	Province 5	BAITADI	GOKULESHWAR	61	Province 5
2956	Province 5	ACHHAM	JANALIKOT	3019	Province 5	BAITADI	GUJAR	62	Province 5
2957	Province 5	ACHHAM	JUPU	3020	Province 5	BAITADI	GURUKHOLA	63	Province 5
2958	Province 5	ACHHAM	KALAGAUN	3021	Province 5	BAITADI	GWALEK	64	Province 5
2959	Province 5	ACHHAM	KALEKANDA	3022	Province 5	BAITADI	HAT	65	Province 5

3023	Province 5	BAITADI	HATAIRAJ	3086	Province 5	BAJHANG	KOIRALAKOT
3024	Province 5	BAITADI	KAILFAL	3087	Province 5	BAJHANG	KOTBHAIRAB
3025	Province 5	BAITADI	KATAJUPANI	3088	Province 5	BAJHANG	KOTDEWAL
3026	Province 5	BAITADI	KOTILA	3089	Province 5	BAJHANG	LAMATOLA
3027	Province 5	BAITADI	KOTPRETARA	3090	Province 5	BAJHANG	IFKGAJUN
3028	Province 5	BAITADI	KULAU	3091	Province 5	BAJHANG	LUYATA
3029	Province 5	BAITADI	KUWAKOT	3092	Province 5	BAJHANG	MAJHIGAUN
3030	Province 5	BAITADI	MAHADEVSTHAN	3093	Province 5	BAJHANG	MALUMELA
3031	Province 5	BAITADI	MAHAKALI	3094	Province 5	BAJHANG	MASTADEV
3032	Province 5	BAITADI	MAHARUDRA	3095	Province 5	BAJHANG	MATELA
3033	Province 5	BAITADI	MALLADEHI	3096	Province 5	BAJHANG	MAULALI
3034	Province 5	BAITADI	MATHAIRAJ	3097	Province 5	BAJHANG	MELBISAUNI
3035	Province 5	BAITADI	MAUNELI	3098	Province 5	BAJHANG	PARAKATNE
3036	Province 5	BAITADI	MELAULI	3099	Province 5	BAJHANG	PATADEBAL
3037	Province 5	BAITADI	NAGARJUN	3100	Province 5	BAJHANG	PAUWAGADHI
3038	Province 5	BAITADI	NWADEV	3101	Province 5	BAJHANG	PIPALKOT
3039	Province 5	BAITADI	NWALI	3102	Province 5	BAJHANG	RAYAL
3040	Province 5	BAITADI	PANCHESHWAR	3103	Province 5	BAJHANG	RILU
3041	Province 5	BAITADI	PATAN	3104	Province 5	BAJHANG	RITHAPATA
3042	Province 5	BAITADI	RAULESHWAR	3105	Province 5	BAJHANG	SENPASELA
3043	Province 5	BAITADI	RIM	3106	Province 5	BAJHANG	SUBEDA
3044	Province 5	BAITADI	RODIDEWAL	3107	Province 5	BAJHANG	SUNKIOT
3045	Province 5	BAITADI	RUDRESHWAR	3108	Province 5	BAJHANG	SUNKUDA
3046	Province 5	BAITADI	SAKAR	3109	Province 5	BAJHANG	SURMA
3047	Province 5	BAITADI	SALENA	3110	Province 5	BAJHANG	SYADI
3048	Province 5	BAITADI	SARMALI	3111	Province 5	BAJURA	ATICHAUR
3049	Province 5	BAITADI	SHANKARPUR	3112	Province 5	BAJURA	BAI
3050	Province 5	BAITADI	SHIKHARPUR	3113	Province 5	BAJURA	BANDHU
3051	Province 5	BAITADI	SHIVALINGA	3114	Province 5	BAJURA	BARABISE
3052	Province 5	BAITADI	SHIVANATH	3115	Province 5	BAJURA	BICHCHHE
3053	Province 5	BAITADI	SHREE KEDAR	3116	Province 5	BAJURA	BRAMHATOLA
3054	Province 5	BAITADI	SHRIKOT	3117	Province 5	BAJURA	BUDHIGANGA
3055	Province 5	BAITADI	SIDDHAPUR	3118	Province 5	BAJURA	CHHATARA
3056	Province 5	BAITADI	SIDDHESHWAR	3119	Province 5	BAJURA	DAHAKOT
3057	Province 5	BAITADI	SIGAS	3120	Province 5	BAJURA	DOGADI
3058	Province 5	BAITADI	SILANGA	3121	Province 5	BAJURA	GOTRI
3059	Province 5	BAITADI	SITAD	3122	Province 5	BAJURA	GUDUKHATI
3060	Province 5	BAITADI	TALLADEHI	3123	Province 5	BAJURA	JAGANNATH
3061	Province 5	BAITADI	THALAKANDA	3124	Province 5	BAJURA	JAYABAGESHWARI
3062	Province 5	BAITADI	UDAYDEV	3125	Province 5	BAJURA	JUGADA
3063	Province 5	BAJHANG	BANJH	3126	Province 5	BAJURA	JUKOT
3064	Province 5	BAJHANG	BHAIRAVNATH	3127	Province 5	BAJURA	KAILASHMANDAU
3065	Province 5	BAJHANG	BHAMCHAUR	3128	Province 5	BAJURA	KANDA
3066	Province 5	BAJHANG	BHATEKHOLA	3129	Province 5	BAJURA	KHAPTAD NATIONAL PARK
3067	Province 5	BAJHANG	BYASI	3130	Province 5	BAJURA	KOLTI
3068	Province 5	BAJHANG	CHAINPUR	3131	Province 5	BAJURA	KOTILA
3069	Province 5	BAJHANG	CHAUDHARI	3132	Province 5	BAJURA	KULDEBMANDAU
3070	Province 5	BAJHANG	DAHABAGAR	3133	Province 5	BAJURA	MANAKOT
3071	Province 5	BAJHANG	DANGAJI	3134	Province 5	BAJURA	MARTADI
3072	Province 5	BAJHANG	DATOLA	3135	Province 5	BAJURA	PANDUSAIN
3073	Province 5	BAJHANG	DAULICHAUR	3136	Province 5	BAJURA	RUGIN
3074	Province 5	BAJHANG	DEULEK	3137	Province 5	BAJURA	SAPATA
3075	Province 5	BAJHANG	DEULIKOT	3138	Province 5	BAJURA	TOLIDEBAI
3076	Province 5	BAJHANG	DHAMENA	3139	Province 5	DADELDHURA	AJAYMERU
3077	Province 5	BAJHANG	GADARAYA	3140	Province 5	DADELDHURA	ALITAL
3078	Province 5	BAJHANG	HEMANTAWADA	3141	Province 5	DADELDHURA	AMARGADHI MUNICIPALITY
3079	Province 5	BAJHANG	KADEL	3142	Province 5	DADELDHURA	ASHIGRAM
3080	Province 5	BAJHANG	KAILASH	3143	Province 5	DADELDHURA	BAGARKOT
3081	Province 5	BAJHANG	KALUKHETI	3144	Province 5	DADELDHURA	BELAPUR
3082	Province 5	BAJHANG	KANDA	3145	Province 5	DADELDHURA	BHADRAPUR
3083	Province 5	BAJHANG	KAPHALSERI	3146	Province 5	DADELDHURA	BHAGESHWAR
3084	Province 5	BAJHANG	KHAPTAD NATIONAL PARK	3147	Province 5	DADELDHURA	CHIPUR
3085	Province 5	BAJHANG	KHIRATADI	3148	Province 5	DADELDHURA	DEWALDIBYAPUR

3149	Province 5	DADEL DHURA	GANESH PUR	3212	Province 5	DAILEKH	SINGASAIN
3150	Province 5	DADEL DHURA	GANGKHET	3213	Province 5	DAILEKH	TILEPATA
3151	Province 5	DADEL DHURA	JOGBUDHA	3214	Province 5	DAILEKH	TOU
3152	Province 5	DADEL DHURA	KAILAPALMANDAUN	3215	Province 5	DAILEKH	TOUJIASI
3153	Province 5	DADEL DHURA	KOTLE	3216	Province 5	DARCHULA	DHAGAWATI
3154	Province 5	DADEL DHURA	MANILEK	3217	Province 5	DARCHULA	BOHARIGAUN
3155	Province 5	DADEL DHURA	MASHTAMANDAUN	3218	Province 5	DARCHULA	BRAMHADEV
3156	Province 5	DADEL DHURA	NAV DURGA	3219	Province 5	DARCHULA	BYAS
3157	Province 5	DADEL DHURA	RUPAL	3220	Province 5	DARCHULA	CHHAPARI
3158	Province 5	DADEL DHURA	SAMAJI	3221	Province 5	DARCHULA	DANDAKOT
3159	Province 5	DADEL DHURA	SHIRSHE	3222	Province 5	DARCHULA	DATTU
3160	Province 5	DAILEKH	AWALPARAJUL	3223	Province 5	DARCHULA	DETHALA
3161	Province 5	DAILEKH	BADABHAIRAB	3224	Province 5	DARCHULA	DHAP
3162	Province 5	DAILEKH	BADAKHOLA	3225	Province 5	DARCHULA	DHARI
3163	Province 5	DAILEKH	BADALAMI	3226	Province 5	DARCHULA	DHAULAKOT
3164	Province 5	DAILEKH	BALUWATAR	3227	Province 5	DARCHULA	DHULIGADA
3165	Province 5	DAILEKH	BANSI	3228	Province 5	DARCHULA	GHUNSA
3166	Province 5	DAILEKH	BARAHA	3229	Province 5	DARCHULA	GOKULESHWAR
3167	Province 5	DAILEKH	BELPATA	3230	Province 5	DARCHULA	GULJAR
3168	Province 5	DAILEKH	BHAIRIKA LIKATH'JM	3231	Province 5	DARCHULA	GWANI
3169	Province 5	DAILEKH	BHAWANI	3232	Province 5	DARCHULA	HIKILA
3170	Province 5	DAILEKH	BINDHYABASINI	3233	Province 5	DARCHULA	HUNAINATH
3171	Province 5	DAILEKH	BISALLA	3234	Province 5	DARCHULA	HUTI
3172	Province 5	DAILEKH	CHAMUNDA	3235	Province 5	DARCHULA	IYARKOT
3173	Province 5	DAILEKH	CHAURATHA	3236	Province 5	DARCHULA	KATAI
3174	Province 5	DAILEKH	CHHIUDI PUSAKOT	3237	Province 5	DARCHULA	KHALANGA
3175	Province 5	DAILEKH	DANDAPARAJUL	3238	Province 5	DARCHULA	KHANDESHWARI
3176	Province 5	DAILEKH	DULLU	3239	Province 5	DARCHULA	KHAR
3177	Province 5	DAILEKH	DWARI	3240	Province 5	DARCHULA	KHARKANDA
3178	Province 5	DAILEKH	GAMAUDI	3241	Province 5	DARCHULA	LALI
3179	Province 5	DAILEKH	GAURI	3242	Province 5	DARCHULA	LATINATH
3180	Province 5	DAILEKH	GOGANPANI	3243	Province 5	DARCHULA	MALIKARJUN
3181	Province 5	DAILEKH	JAGANATH	3244	Province 5	DARCHULA	PIPALCHAURI
3182	Province 5	DAILEKH	JAMBUKANDH	3245	Province 5	DARCHULA	RANISHIKHAR
3183	Province 5	DAILEKH	KALBHAIKAV	3246	Province 5	DARCHULA	RAPLA
3184	Province 5	DAILEKH	KALIKA	3247	Province 5	DARCHULA	RITHTHA CHAUPATA
3185	Province 5	DAILEKH	KASIKANDH	3248	Province 5	DARCHULA	SARMAULI
3186	Province 5	DAILEKH	KATTI	3249	Province 5	DARCHULA	SERI
3187	Province 5	DAILEKH	KHADGABADA	3250	Province 5	DARCHULA	SHANKARPUR
3188	Province 5	DAILEKH	KHAR GAIRA	3251	Province 5	DARCHULA	SHIKHAR
3189	Province 5	DAILEKH	KUSAPANI	3252	Province 5	DARCHULA	SIPTI
3190	Province 5	DAILEKH	LAKANDRA	3253	Province 5	DARCHULA	SITAJLA
3191	Province 5	DAILEKH	LAKURI	3254	Province 5	DARCHULA	SUNSERA
3192	Province 5	DAILEKH	LALIKANDA	3255	Province 5	DARCHULA	TAPOBAN
3193	Province 5	DAILEKH	LAYANTI BINDRASAINI	3256	Province 5	DARCHULA	LKU
3194	Province 5	DAILEKH	MALIKA	3257	Province 5	DOLPA	BHIJER
3195	Province 5	DAILEKH	MEHALTOLI	3258	Province 5	DOLPA	CHHARKA
3196	Province 5	DAILEKH	NARAYAN MUNICIPALITY	3259	Province 5	DOLPA	DHO
3197	Province 5	DAILEKH	NAULE KATUWAL	3260	Province 5	DOLPA	DUNAI
3198	Province 5	DAILEKH	NAUMULE	3261	Province 5	DOLPA	JUPHAL
3199	Province 5	DAILEKH	NEPA	3262	Province 5	DOLPA	KAIGAUN
3200	Province 5	DAILEKH	PADUKASTHAN	3263	Province 5	DOLPA	KALIKA
3201	Province 5	DAILEKH	PAGNATH	3264	Province 5	DOLPA	LAHA
3202	Province 5	DAILEKH	PILADI	3265	Province 5	DOLPA	LAUN
3203	Province 5	DAILEKH	PIPALKOT	3266	Province 5	DOLPA	LIKU
3204	Province 5	DAILEKH	RAKAM KARNALI	3267	Province 5	DOLPA	MAJHPHAL
3205	Province 5	DAILEKH	RANIBAN	3268	Province 5	DOLPA	MUKOT
3206	Province 5	DAILEKH	RAWATKOT	3269	Province 5	DOLPA	NARKU
3207	Province 5	DAILEKH	RUM	3270	Province 5	DOLPA	PAHADA
3208	Province 5	DAILEKH	SALLERI	3271	Province 5	DOLPA	PHOKSUNDO
3209	Province 5	DAILEKH	SATTALA	3272	Province 5	DOLPA	RAHA
3210	Province 5	DAILEKH	SERI	3273	Province 5	DOLPA	RIMI
3211	Province 5	DAILEKH	SIGAUDI	3274	Province 5	DOLPA	SALDANG

SE

3275	Province 5	DOLPA	SARMI	3338	Province 5	HUMLA	HEPKA
3276	Province 5	DOLPA	SHAHARTARA	3339	Province 5	HUMLA	JAIR
3277	Province 5	DOLPA	SUHUN	3340	Province 5	HUMLA	KALIKA
3278	Province 5	DOLPA	TINJE	3341	Province 5	HUMLA	KHAGALGAUN
3279	Province 5	DOLPA	TRIPURAKOT	3342	Province 5	HUMLA	KHARPUNATH
3280	Province 5	DOTI	BAGALEK	3343	Province 5	HUMLA	LALI
3281	Province 5	DOTI	BANJH KAKANI	3344	Province 5	HUMLA	LIMI
3282	Province 5	DOTI	BANLEK	3345	Province 5	HUMLA	MADANA
3283	Province 5	DOTI	BARCCHHAIN	3346	Province 5	HUMLA	MAILA
3284	Province 5	DOTI	BARPATA	3347	Province 5	HUMLA	MELCHHAM
3285	Province 5	DOTI	BASUDEV	3348	Province 5	HUMLA	MIMI
3286	Province 5	DOTI	BHUMIRAJMANDAUN	3349	Province 5	HUMLA	MUCHU
3287	Province 5	DOTI	CHAMARA CHAUTARA	3350	Province 5	HUMLA	RAYA
3288	Province 5	DOTI	CHHAPALI	3351	Province 5	HUMLA	RODIKOT
3289	Province 5	DOTI	CHHATIWAN	3352	Province 5	HUMLA	SARKIDEU
3290	Province 5	DOTI	DAHAKALIKASTHAN	3353	Province 5	HUMLA	SAYA
3291	Province 5	DOTI	DAUD	3354	Province 5	HUMLA	SHRIMASTA
3292	Province 5	DOTI	DHIRKAMANDAUN	3355	Province 5	HUMLA	SHRINAGAR
3293	Province 5	DOTI	DIPAYAL SILGADHI MUNICIPALITY	3356	Province 5	HUMLA	SIMIKOT
3294	Province 5	DOTI	DURGAMANDAUN	3357	Province 5	HUMLA	SYADA
3295	Province 5	DOTI	GADSERA	3358	Province 5	HUMLA	THEHE
3296	Province 5	DOTI	GAGUDA	3359	Province 5	JAJARKOT	ARCHHANI
3297	Province 5	DOTI	GAIRAGAUN	3360	Province 5	JAJARKOT	BHAGAWATITOL
3298	Province 5	DOTI	GAJARI	3361	Province 5	JAJARKOT	BHUR
3299	Province 5	DOTI	GHANGALGAUN	3362	Province 5	JAJARKOT	DAHA
3300	Province 5	DOTI	GHANTESHWAR	3363	Province 5	JAJARKOT	DANDAGAUN
3301	Province 5	DOTI	GIRICHAUKA	3364	Province 5	JAJARKOT	DASERA
3302	Province 5	DOTI	JIJODAMANDAUN	3365	Province 5	JAJARKOT	DHIME
3303	Province 5	DOTI	KADAMANDAUN	3366	Province 5	JAJARKOT	GARKHAKOT
3304	Province 5	DOTI	KALENA	3367	Province 5	JAJARKOT	JAGATIPUR
3305	Province 5	DOTI	KALIKASTHAN	3368	Province 5	JAJARKOT	JHAPRA
3306	Province 5	DOTI	KANACHAUR	3369	Province 5	JAJARKOT	JUNGA THAPACHAUR
3307	Province 5	DOTI	KAPHALLEKI	3370	Province 5	JAJARKOT	KARIGAUN
3308	Province 5	DOTI	KEDAR AKHADA	3371	Province 5	JAJARKOT	KHAGENLOT
3309	Province 5	DOTI	KHAPTAD NATIONAL PARK	3372	Province 5	JAJARKOT	KHALANGA
3310	Province 5	DOTI	KHATIWADA	3373	Province 5	JAJARKOT	KORTANG
3311	Province 5	DOTI	KHIRSAIN	3374	Province 5	JAJARKOT	LAHA
3312	Province 5	DOTI	LADAGADA	3375	Province 5	JAJARKOT	MAJKOT
3313	Province 5	DOTI	LAKSMINAGAR	3376	Province 5	JAJARKOT	NAYAKBADA
3314	Province 5	DOTI	LAMIKHAL	3377	Province 5	JAJARKOT	PABARU
3315	Province 5	DOTI	LANAKEDARESHWAR	3378	Province 5	JAJARKOT	PAINK
3316	Province 5	DOTI	LATAMANDAUN	3379	Province 5	JAJARKOT	PUNMA
3317	Province 5	DOTI	MAHADEVSTHAN	3380	Province 5	JAJARKOT	RAGDA
3318	Province 5	DOTI	MANNAKAPADI	3381	Province 5	JAJARKOT	RAMIDANDA
3319	Province 5	DOTI	MUDBHARA	3382	Province 5	JAJARKOT	ROKAYAGAUN
3320	Province 5	DOTI	MUDEGAUN	3383	Province 5	JAJARKOT	SAKLA
3321	Province 5	DOTI	NIRALI	3384	Province 5	JAJARKOT	SALMA RAIKAR
3322	Province 5	DOTI	PACHNALI	3385	Province 5	JAJARKOT	SIMA
3323	Province 5	DOTI	POKHARI	3386	Province 5	JAJARKOT	SUWANALI
3324	Province 5	DOTI	RANAGAUN	3387	Province 5	JAJARKOT	TALEGAUN
3325	Province 5	DOTI	SANAGAUN	3388	Province 5	JAJARKOT	THALAREKAR
3326	Province 5	DOTI	SARASWATINAGAR	3389	Province 5	JUMLA	BADKI
3327	Province 5	DOTI	SATPHARI	3390	Province 5	JUMLA	BIRAT
3328	Province 5	DOTI	SIMCHAUR	3391	Province 5	JUMLA	BURAMADICHAUR
3329	Province 5	DOTI	TIJALI	3392	Province 5	JUMLA	CHANDANNATH
3330	Province 5	DOTI	TIKHATAR	3393	Province 5	JUMLA	CHHUMCHAUR
3331	Province 5	DOTI	TOLENI	3394	Province 5	JUMLA	DEPALGAUN
3332	Province 5	HUMLA	BARAIGAUN	3395	Province 5	JUMLA	DHAPA
3333	Province 5	HUMLA	BARGAUN	3396	Province 5	JUMLA	DILICHHAUR
3334	Province 5	HUMLA	CHHIPRA	3397	Province 5	JUMLA	GARJYANGKOT
3335	Province 5	HUMLA	DANDAPHAYA	3398	Province 5	JUMLA	GHODE MAHADEV
3336	Province 5	HUMLA	DARMA	3399	Province 5	JUMLA	GUTHICHAUR
3337	Province 5	HUMLA	GOTHI	3400	Province 5	JUMLA	HAKU

3401	Province 5	JUMLA	KALIKA	3464	Province 5	KANCHANPUR	RAUTELI BICHAWA
3402	Province 5	JUMLA	KANAKASUNDARI	3465	Province 5	KANCHANPUR	SHUKLAPHANTA WILDLIFE RES.
3403	Province 5	JUMLA	KARTIKSWAMI	3466	Province 5	KANCHANPUR	SHANKARPUR
3404	Province 5	JUMLA	KHANIGAUN	3467	Province 5	KANCHANPUR	SHRIPUR
3405	Province 5	JUMLA	KUDARI	3468	Province 5	KANCHANPUR	SUDA
3406	Province 5	JUMLA	LAMRA	3469	Province 5	KANCHANPUR	TRIBHUWANBASTI
3407	Province 5	JUMLA	LIHI	3470	Province 5	MUGU	DHAIN
3408	Province 5	JUMLA	MAHABE	3471	Province 5	MUGU	DOLPHU
3409	Province 5	JUMLA	MAHATGAUN	3472	Province 5	MUGU	GUMTHA
3410	Province 5	JUMLA	MALIKA	3473	Province 5	MUGU	HYANGLU
3411	Province 5	JUMLA	MALIKABOTA	3474	Province 5	MUGU	JIM
3412	Province 5	JUMLA	NARAKOT	3475	Province 5	MUGU	KALAI
3413	Province 5	JUMLA	PANDAB GUPHA	3476	Province 5	MUGU	KARKIBADA
3414	Province 5	JUMLA	PATARASI	3477	Province 5	MUGU	KHAUMALE
3415	Province 5	JUMLA	PATMARA	3478	Province 5	MUGU	KIMARI
3416	Province 5	JUMLA	TALIUM	3479	Province 5	MUGU	KOTDANDA
3417	Province 5	JUMLA	TAMTI	3480	Province 5	MUGU	MAGRI
3418	Province 5	JUMLA	TATOPANI	3481	Province 5	MUGU	MIHI
3419	Province 5	KALIKOT	BADALKOT	3482	Province 5	MUGU	MUGU
3420	Province 5	KALIKOT	BHARTA	3483	Province 5	MUGU	NATHARPU
3421	Province 5	KALIKOT	CHHAPRE	3484	Province 5	MUGU	PHATU
3422	Province 5	KALIKOT	CHILKHAYA	3485	Province 5	MUGU	PINA
3423	Province 5	KALIKOT	DAHA	3486	Province 5	MUGU	PULU
3424	Province 5	KALIKOT	DHOLAGOH	3487	Province 5	MUGU	RARA
3425	Province 5	KALIKOT	GELA	3488	Province 5	MUGU	ROWA
3426	Province 5	KALIKOT	JUBIKA	3489	Province 5	MUGU	RUGA
3427	Province 5	KALIKOT	KHIN	3490	Province 5	MUGU	SERI
3428	Province 5	KALIKOT	KOTBADA	3491	Province 5	MUGU	SHRIKOT
3429	Province 5	KALIKOT	KUMALGAUN	3492	Province 5	MUGU	SHRINAGAR
3430	Province 5	KALIKOT	LALU	3493	Province 5	MUGU	SUKHADHIK
3431	Province 5	KALIKOT	MALKOT	3494	Province 5	RUKUM	ARMA
3432	Province 5	KALIKOT	MANMA	3495	Province 5	RUKUM	ATHBISJANDAGAUN
3433	Province 5	KALIKOT	MEHALMUDDI	3496	Province 5	RUKUM	ATHBISKOT
3434	Province 5	KALIKOT	MUGRAHA	3497	Province 5	RUKUM	BAPHIYOT
3435	Province 5	KALIKOT	MUMRA	3498	Province 5	RUKUM	BHALAKCHA
3436	Province 5	KALIKOT	NANIKOT	3499	Province 5	RUKUM	BIJAYSHWARI
3437	Province 5	KALIKOT	ODANAKU	3500	Province 5	RUKUM	CHHIBANG
3438	Province 5	KALIKOT	PAKHA	3501	Province 5	RUKUM	CHOKHABANG
3439	Province 5	KALIKOT	PHUJ MAHADEV	3502	Province 5	RUKUM	CHUNBANG
3440	Province 5	KALIKOT	PHUKOT	3503	Province 5	RUKUM	DJULI
3441	Province 5	KALIKOT	RAMNAKOT	3504	Province 5	RUKUM	GARAYALA
3442	Province 5	KALIKOT	RANCHULI	3505	Province 5	RUKUM	GHEPTMA
3443	Province 5	KALIKOT	RANKU	3506	Province 5	RUKUM	GOTAMKOT
3444	Province 5	KALIKOT	RUPSA	3507	Province 5	RUKUM	HUKAM
3445	Province 5	KALIKOT	SIPKHANA	3508	Province 5	RUKUM	JANG
3446	Province 5	KALIKOT	SUKATIYA	3509	Province 5	RUKUM	JHULA
3447	Province 5	KALIKOT	SYUNA	3510	Province 5	RUKUM	KAKRI
3448	Province 5	KALIKOT	THIRPU	3511	Province 5	RUKUM	KANDA
3449	Province 5	KANCHANPUR	BAISI BICHAWA	3512	Province 5	RUKUM	KHARA
3450	Province 5	KANCHANPUR	BELDANDI	3513	Province 5	RUKUM	KHOLAGAUN
3451	Province 5	KANCHANPUR	CHANDANI	3514	Province 5	RUKUM	KOL
3452	Province 5	KANCHANPUR	DAJI	3515	Province 5	RUKUM	KOTJAHARI
3453	Province 5	KANCHANPUR	DEKHATBHULI	3516	Province 5	RUKUM	MAGMA
3454	Province 5	KANCHANPUR	DODHARA	3517	Province 5	RUKUM	MAHAT
3455	Province 5	KANCHANPUR	JHALARI	3518	Province 5	RUKUM	MARBANG
3456	Province 5	KANCHANPUR	KALIKA	3519	Province 5	RUKUM	MURU
3457	Province 5	KANCHANPUR	KRISHNAPUR	3520	Province 5	RUKUM	MUSIKOT
3458	Province 5	KANCHANPUR	LAXMIPUR	3521	Province 5	RUKUM	NUWAKOT
3459	Province 5	KANCHANPUR	MAHENDRANAGAR MUNICIPALITY	3522	Province 5	RUKUM	PEUGHA
3460	Province 5	KANCHANPUR	PARASAN	3523	Province 5	RUKUM	PIPAL
3461	Province 5	KANCHANPUR	PIPALADI	3524	Province 5	RUKUM	POKHARA
3462	Province 5	KANCHANPUR	RAIKAWAR BICHAWA	3525	Province 5	RUKUM	PURTIMKANDA
3463	Province 5	KANCHANPUR	RAMPUR BILASPUR	3526	Province 5	RUKUM	PWANG

900

3527	Province 5	RUKUM	RANERI	3590	Province 5	SURKHET	BIJAURA
3528	Province 5	RUKUM	RANMAMAKOT	3591	Province 5	SURKHET	BIRENDRANAGAR MUNICIPALITY
3529	Province 5	RUKUM	RUGA	3592	Province 5	SURKHET	CHHAPRE
3530	Province 5	RUKUM	SANALI	3593	Province 5	SURKHET	CHHINCHU
3531	Province 5	RUKUM	SINLI	3594	Province 5	SURKHET	DAHACHHAUR
3532	Province 5	RUKUM	SISNE	3595	Province 5	SURKHET	DANDAKHALI
3533	Province 5	RUKUM	SORHA	3596	Province 5	SURKHET	DASHARATHPUR
3534	Province 5	RUKUM	SYALNADI	3597	Province 5	SURKHET	DHARAPANI
3535	Province 5	RUKUM	SYALPAKHA	3598	Province 5	SURKHET	GADHI
3536	Province 5	RUKUM	TAKASERA	3599	Province 5	SURKHET	GARPAN
3537	Province 5	SALYAN	BADAGAUN	3600	Province 5	SURKHET	GHATGAUN
3538	Province 5	SALYAN	BAJHKANDA	3601	Province 5	SURKHET	GHORETA
3539	Province 5	SALYAN	BAME	3602	Province 5	SURKHET	GHUMKHAHARE
3540	Province 5	SALYAN	BHALCHHAUR	3603	Province 5	SURKHET	GUMI
3541	Province 5	SALYAN	CHADEKARENI	3604	Province 5	SURKHET	GUTHU
3542	Province 5	SALYAN	CHHAYACHHETRA	3605	Province 5	SURKHET	HARIHARPUR
3543	Province 5	SALYAN	DAMACHAUR	3606	Province 5	SURKHET	JARUTA
3544	Province 5	SALYAN	DANDAGAUN	3607	Province 5	SURKHET	KALYAN
3545	Province 5	SALYAN	DARMAKOT	3608	Province 5	SURKHET	KAPHALKOT
3546	Province 5	SALYAN	DEVSTHAL	3609	Province 5	SURKHET	KAPRICHHAUR
3547	Province 5	SALYAN	DHAKADAM	3610	Province 5	SURKHET	KHANKHOLA
3548	Province 5	SALYAN	DHANBANG	3611	Province 5	SURKHET	KUNATHARI
3549	Province 5	SALYAN	DHANJARIPPAL	3612	Province 5	SURKHET	LAGAM
3550	Province 5	SALYAN	HIWALCHA	3613	Province 5	SURKHET	LATIKOILI
3551	Province 5	SALYAN	JIMALI	3614	Province 5	SURKHET	LEKGAUN
3552	Province 5	SALYAN	KABHRA	3615	Province 5	SURKHET	LEKHPARAJUL
3553	Province 5	SALYAN	KABHRECHHAUR	3616	Province 5	SURKHET	LEKHPARSA
3554	Province 5	SALYAN	KAJERI	3617	Province 5	SURKHET	MAINTARA
3555	Province 5	SALYAN	KALAGAUN	3618	Province 5	SURKHET	MALARANI
3556	Province 5	SALYAN	KALIMATI KALCHE	3619	Province 5	SURKHET	MATELA
3557	Province 5	SALYAN	KALIMATI RAMPUR	3620	Province 5	SURKHET	MEHELKUNA
3558	Province 5	SALYAN	KARAGITHI	3621	Province 5	SURKHET	NETA
3559	Province 5	SALYAN	KHALANGA	3622	Province 5	SURKHET	PAMKA
3560	Province 5	SALYAN	KORBANGJHIMPE	3623	Province 5	SURKHET	POKHARIKANDA
3561	Province 5	SALYAN	KOTBARA	3624	Province 5	SURKHET	RAJENA
3562	Province 5	SALYAN	KOTMOLA	3625	Province 5	SURKHET	RAKAM
3563	Province 5	SALYAN	KUBHINDEDAHA	3626	Province 5	SURKHET	RAMGHAT
3564	Province 5	SALYAN	LAKSMIPUR	3627	Province 5	SURKHET	RAN'BAS
3565	Province 5	SALYAN	LEKPOKHARA	3628	Province 5	SURKHET	RATUDEVISTAN
3566	Province 5	SALYAN	MAJHKANDA	3629	Province 5	SURKHET	SAHARE
3567	Province 5	SALYAN	MARKE	3630	Province 5	SURKHET	SALKOT
3568	Province 5	SALYAN	MARMAPARIKANDA	3631	Province 5	SURKHET	SATYAHANI
3569	Province 5	SALYAN	MULKHOLA	3632	Province 5	SURKHET	TARANGA
3570	Province 5	SALYAN	NIGALCHOLI	3633	Province 5	SURKHET	TATOPANI
3571	Province 5	SALYAN	PHALABANG	3634	Province 5	SURKHET	UTTARGANGA
3572	Province 5	SALYAN	PIPALNETA	3635	Province 6	BANKE	BAGESHWARI
3573	Province 5	SALYAN	RIM	3636	Province 6	BANKE	BALAPUR
3574	Province 5	SALYAN	SARPANI GARPA	3637	Province 6	BANKE	BANAKATTI
3575	Province 5	SALYAN	SEJUWAL TAKURA	3638	Province 6	BANKE	BANKATWA
3576	Province 5	SALYAN	SHIVARATH	3639	Province 6	BANKE	BASUDEVPUR
3577	Province 5	SALYAN	SIDDHESHWARI	3640	Province 6	BANKE	BELAHARI
3578	Province 5	SALYAN	SINBANG	3641	Province 6	BANKE	BELBHAR
3579	Province 5	SALYAN	SUIKOT	3642	Province 6	BANKE	BETAHANI
3580	Province 5	SALYAN	SYANIKHAL	3643	Province 6	BANKE	BHAWAN YAPUR
3581	Province 5	SALYAN	THARMARE	3644	Province 6	BANKE	BINAUNA
3582	Province 5	SALYAN	TRIBENI	3645	Province 6	BANKE	CHISAPANI
3583	Province 5	SALYAN	WAPHUKHOLA	3646	Province 6	BANKE	GANAPUR
3584	Province 5	SURKHET	AGRIGAUN	3647	Province 6	BANKE	GANGAPUR
3585	Province 5	SURKHET	AWALCHING	3648	Province 6	BANKE	HIRMINIYA
3586	Province 5	SURKHET	BABIYA CHAUR	3649	Province 6	BANKE	HOLIYA
3587	Province 5	SURKHET	BAJEDICHHAUR	3650	Province 6	BANKE	INDRAPUR
3588	Province 5	SURKHET	BETAN	3651	Province 6	BANKE	JAISPUR
3589	Province 5	SURKHET	BIDYAPUR	3652	Province 6	BANKE	KACHANAPUR

3653	Province 6	BANKE	KALPHANTA	3716	Province 6	DANG	BELA
3654	Province 6	BANKE	KAMDI	3717	Province 6	DANG	BJAURI
3655	Province 6	BANKE	KASKARKANDO	3718	Province 6	DANG	CHAULAHI
3656	Province 6	BANKE	KATKUIYA	3719	Province 6	DANG	DHANAURI
3657	Province 6	BANKE	KHAJURA KHURDA	3720	Province 6	DANG	DHARNA
3658	Province 6	BANKE	KHASKUSHIMA	3721	Province 6	DANG	DHIKPUR
3659	Province 6	BANKE	KOHALPUR	3722	Province 6	DANG	DURUWA
3660	Province 6	BANKE	LAKSMANPUR	3723	Province 6	DANG	GADAWA
3661	Province 6	BANKE	MAHADEVपुर	3724	Province 6	DANG	GANGAPARASPUR
3662	Province 6	BANKE	MANIKAPUR	3725	Province 6	DANG	GOBARDIHA
3663	Province 6	BANKE	MATEHIYA	3726	Province 6	DANG	GOLTAKJRI
3664	Province 6	BANKE	NARENAPUR	3727	Province 6	DANG	HALUWAR
3665	Province 6	BANKE	NAUBASTA	3728	Province 6	DANG	HANSIPUR
3666	Province 6	BANKE	NEPALGANJ MUNICIPALITY	3729	Province 6	DANG	HAPUR
3667	Province 6	BANKE	PARASPUR	3730	Province 6	DANG	HEKULI
3668	Province 6	BANKE	PHATTEPUR	3731	Province 6	DANG	KABHRE
3669	Province 6	BANKE	PIPRAHAWA	3732	Province 6	DANG	KOILBAS
3670	Province 6	BANKE	PURAINA	3733	Province 6	DANG	LAKSMIPUR
3671	Province 6	BANKE	PURAINI	3734	Province 6	DANG	LALMATIYA
3672	Province 6	BANKE	RADHAPUR	3735	Province 6	DANG	LOHARPANI
3673	Province 6	BANKE	RAJHENA	3736	Province 6	DANG	MANPUR
3674	Province 6	BANKE	RANIYAPUR	3737	Province 6	DANG	NARAYANPUR
3675	Province 6	BANKE	SAIGAUN	3738	Province 6	DANG	PANCHAKULE
3676	Province 6	BANKE	SAMSERGANJ	3739	Province 6	DANG	PAWANNAGAR
3677	Province 6	BANKE	SITAPUR	3740	Province 6	DANG	PHULBARI
3678	Province 6	BANKE	SONAPUR	3741	Province 6	DANG	PURANDHARA
3679	Province 6	BANKE	TITHIRIYA	3742	Province 6	DANG	RAJPUR
3680	Province 6	BANKE	UDARAPUR	3743	Province 6	DANG	RAMPUR
3681	Province 6	BANKE	UDAYAPUR	3744	Province 6	DANG	SAIGHA
3682	Province 6	BARDIYA	BADALPUR	3745	Province 6	DANG	SATABARIYA
3683	Province 6	BARDIYA	BAGNAHA	3746	Province 6	DANG	SAUDIYAR
3684	Province 6	BARDIYA	BANIYABHAR	3747	Province 6	DANG	SHANTINAGAR
3685	Province 6	BARDIYA	BELAWA	3748	Province 6	DANG	SHRIGAUN
3686	Province 6	BARDIYA	BHIJAPUR	3749	Province 6	DANG	SISAHANIYA
3687	Province 6	BARDIYA	DAULATPUR	3750	Province 6	DANG	SONPUR
3688	Province 6	BARDIYA	DFUDAKALA	3751	Province 6	DANG	SYUJA
3689	Province 6	BARDIYA	DHADHAWAR	3752	Province 6	DANG	TARIGAUN
3690	Province 6	BARDIYA	DHODARI	3753	Province 6	DANG	TRIBHUWANNAGAR MUN.
3691	Province 6	BARDIYA	GOLA	3754	Province 6	DANG	TULSIPUR MUNICIPALITY
3692	Province 6	BARDIYA	GULARIYA MUNICIPALITY	3755	Province 6	DANG	URAHARI
3693	Province 6	BARDIYA	JAMUNI	3756	Province 6	KAILALI	BALIYA
3694	Province 6	BARDIYA	KALIKA	3757	Province 6	KAILALI	BASAUTI
3695	Province 6	BARDIYA	KHARI CHANDANPUR	3758	Province 6	KAILALI	BAUNIYA
3696	Province 6	BARDIYA	MAGARAGADHI	3759	Province 6	KAILALI	BELADEVIPUR
3697	Province 6	BARDIYA	MAHAMADPUR	3760	Province 6	KAILALI	BHAJANI
3698	Province 6	BARDIYA	MAINAPOKHAR	3761	Province 6	KAILALI	CHAUMALA
3699	Province 6	BARDIYA	MANAU	3762	Province 6	KAILALI	CHUHA
3700	Province 6	BARDIYA	MANPURTAPARA	3763	Province 6	KAILALI	DARAKH
3701	Province 6	BARDIYA	MOTIPUR	3764	Province 6	KAILALI	DHANGADI MUNICIPALITY
3702	Province 6	BARDIYA	NAYAGAUN	3765	Province 6	KAILALI	DHANSINGHPUR
3703	Province 6	BARDIYA	NEULAPUR	3766	Province 6	KAILALI	DODDHARA
3704	Province 6	BARDIYA	PADANAHA	3767	Province 6	KAILALI	DURGALI
3705	Province 6	BARDIYA	PASHUPATINAGAR	3768	Province 6	KAILALI	GADARIYA
3706	Province 6	BARDIYA	PATABHAR	3769	Province 6	KAILALI	GETA
3707	Province 6	BARDIYA	RAJAPUR	3770	Province 6	KAILALI	GODAWARI
3708	Province 6	BARDIYA	BARDIYA NATIONAL PARK	3771	Province 6	KAILALI	HASULIYA
3709	Province 6	BARDIYA	SANOSHRI	3772	Province 6	KAILALI	JANAKINAGAR
3710	Province 6	BARDIYA	SHIVAPUR	3773	Province 6	KAILALI	JOSHIPUR
3711	Province 6	BARDIYA	SORHAWA	3774	Province 6	KAILALI	KHAILAD
3712	Province 6	BARDIYA	SURYAPATUWA	3775	Province 6	KAILALI	KHAIRALA
3713	Province 6	BARDIYA	TARATAL	3776	Province 6	KAILALI	KOTA TULSIPUR
3714	Province 6	BARDIYA	THAKURDWARA	3777	Province 6	KAILALI	LAL BOJHI
3715	Province 6	DANG	BAGHMARE	3778	Province 6	KAILALI	MAHANYAL

3779	Province 6	KAILALI	MALAKHETI	3842	Province 6	KAPILBASTU	KOPUWA
3780	Province 6	KAILALI	MANUWA	3843	Province 6	KAPILBASTU	KRISHNANAGAR
3781	Province 6	KAILALI	MASURIYA	3844	Province 6	KAPILBASTU	KUSAHAWA
3782	Province 6	KAILALI	NARAYANPUR	3845	Province 6	KAPILBASTU	LABANI
3783	Province 6	KAILALI	NIGALI	3846	Province 6	KAPILBASTU	LALPUR
3784	Province 6	KAILALI	PABERA	3847	Province 6	KAPILBASTU	MAHARAJGANJ
3785	Province 6	KAILALI	PAHALWANPUR	3848	Province 6	KAPILBASTU	MAHENDRAKOT
3786	Province 6	KAILALI	PANDAUN	3849	Province 6	KAPILBASTU	MAHUWA
3787	Province 6	KAILALI	PATHARIYA	3850	Province 6	KAPILBASTU	MANPUR
3788	Province 6	KAILALI	PHULBARI	3851	Province 6	KAPILBASTU	MOTIPUR
3789	Province 6	KAILALI	PRATAPPUR	3852	Province 6	KAPILBASTU	NANDANAGAR
3790	Province 6	KAILALI	RAMSHIKHAR JHALA	3853	Province 6	KAPILBASTU	NIGLIHAWA
3791	Province 6	KAILALI	RATANPUR	3854	Province 6	KAPILBASTU	PAKADI
3792	Province 6	KAILALI	SAHAJPUR	3855	Province 6	KAPILBASTU	PARSOHIYA
3793	Province 6	KAILALI	SANDEPANI	3856	Province 6	KAPILBASTU	PATARIYA
3794	Province 6	KAILALI	SHRIPUR	3857	Province 6	KAPILBASTU	PATNA
3795	Province 6	KAILALI	SUGARKHAL	3858	Province 6	KAPILBASTU	PATTHARDEHIYA
3796	Province 6	KAILALI	THAPAPUR	3859	Province 6	KAPILBASTU	PHULIKA
3797	Province 6	KAILALI	TIKAPUR MUNICIPALITY	3860	Province 6	KAPILBASTU	PIPARA
3798	Province 6	KAILALI	UDASIPUR	3861	Province 6	KAPILBASTU	PITHUWA
3799	Province 6	KAILALI	URMA	3862	Province 6	KAPILBASTU	PURUSOTTAMPUR
3800	Province 6	KAPILBASTU	ABHIRAWA	3863	Province 6	KAPILBASTU	RAJPUR
3801	Province 6	KAPILBASTU	AJIGARA	3864	Province 6	KAPILBASTU	RAMNAGAR
3802	Province 6	KAPILBASTU	BAHADURGANJ	3865	Province 6	KAPILBASTU	RANGAPUR
3803	Province 6	KAPILBASTU	BALRAMPUR	3866	Province 6	KAPILBASTU	SAURAHA
3804	Province 6	KAPILBASTU	BALUHAWA	3867	Province 6	KAPILBASTU	SHIWAGADHI
3805	Province 6	KAPILBASTU	BANGANGA	3868	Province 6	KAPILBASTU	SHIWANAGAR
3806	Province 6	KAPILBASTU	BANSKHOR	3869	Province 6	KAPILBASTU	SHIWAPUR
3807	Province 6	KAPILBASTU	BARKULPUR	3870	Province 6	KAPILBASTU	SIMHAKHOR
3808	Province 6	KAPILBASTU	BASANTAPUR	3871	Province 6	KAPILBASTU	SIRSIHAWA
3809	Province 6	KAPILBASTU	BEDAULI	3872	Province 6	KAPILBASTU	SISAWA
3810	Province 6	KAPILBASTU	BHAGWANPUR	3873	Province 6	KAPILBASTU	SOMDIH
3811	Province 6	KAPILBASTU	BHACAWAD	3874	Province 6	KAPILBASTU	THUNHIYA
3812	Province 6	KAPILBASTU	BHALUBARI	3875	Province 6	KAPILBASTU	TILAUAKOT
3813	Province 6	KAPILBASTU	BHARHIPUR	3876	Province 6	KAPILBASTU	TITIRKHI
3814	Province 6	KAPILBASTU	BHILMI	3877	Province 6	KAPILBASTU	UDAYAPUR
3815	Province 6	KAPILBASTU	BIDYANAGAR	3878	Province 6	NAWALPARASI	AMRAUD
3816	Province 6	KAPILBASTU	BIJUWA	3879	Province 6	NAWALPARASI	BADAHARA DUBAULIYA
3817	Province 6	KAPILBASTU	BIRPUR	3880	Province 6	NAWALPARASI	BANJARIYA
3818	Province 6	KAPILBASTU	BISHUNPUR	3881	Province 6	NAWALPARASI	BEJOLI
3819	Province 6	KAPILBASTU	BUDHI	3882	Province 6	NAWALPARASI	BHUJAHAWA
3820	Province 6	KAPILBASTU	CHANAI	3883	Province 6	NAWALPARASI	DEVGAUN
3821	Province 6	KAPILBASTU	DHANKAULI	3884	Province 6	NAWALPARASI	GERMI
3822	Province 6	KAPILBASTU	DHARMAPANIYA	3885	Province 6	NAWALPARASI	GUTHI PARSANI
3823	Province 6	KAPILBASTU	DOHAN	3886	Province 6	NAWALPARASI	GUTHI SURYAPURA
3824	Province 6	KAPILBASTU	DUBIYA	3887	Province 6	NAWALPARASI	HAKUI
3825	Province 6	KAPILBASTU	DUMARA	3888	Province 6	NAWALPARASI	HARPUR
3826	Province 6	KAPILBASTU	GAJEHADA	3889	Province 6	NAWALPARASI	JAHADA
3827	Province 6	KAPILBASTU	GANESHPUR	3890	Province 6	NAWALPARASI	JAMUNIYA
3828	Province 6	KAPILBASTU	GAURI	3891	Province 6	NAWALPARASI	KUDIYA
3829	Province 6	KAPILBASTU	GOTIHAWA	3892	Province 6	NAWALPARASI	KUSMA
3830	Province 6	KAPILBASTU	GUGAULI	3893	Province 6	NAWALPARASI	MANARI
3831	Province 6	KAPILBASTU	HARDAUNA	3894	Province 6	NAWALPARASI	NARSAHI
3832	Province 6	KAPILBASTU	HARIHARPUR	3895	Province 6	NAWALPARASI	PAKALIHAWA
3833	Province 6	KAPILBASTU	HARNAMPUR	3896	Province 6	NAWALPARASI	PALHI
3834	Province 6	KAPILBASTU	HATHAUSA	3897	Province 6	NAWALPARASI	PANCHANAGAR
3835	Province 6	KAPILBASTU	HATHIHAWA	3898	Province 6	NAWALPARASI	PRATAPPUR
3836	Province 6	KAPILBASTU	JAHADI	3899	Province 6	NAWALPARASI	RAMGRAM MUNICIPALITY
3837	Province 6	KAPILBASTU	JAWABHARI	3900	Province 6	NAWALPARASI	RAMNAGAR
3838	Province 6	KAPILBASTU	JAYANAGAR	3901	Province 6	NAWALPARASI	RAMPURKHADAUNA
3839	Province 6	KAPILBASTU	KAJARHAWA	3902	Province 6	NAWALPARASI	RAMPURWA
3840	Province 6	KAPILBASTU	KAPILBASTU MUNICIPALITY	3903	Province 6	NAWALPARASI	SANAI
3841	Province 6	KAPILBASTU	KHURHURIYA	3904	Province 6	NAWALPARASI	SARAWAL

W

3905	Province 6	NAWALPARASI	SOMANI	3968	Province 6	RUPANDEHI	RUDHARAKSHA
3906	Province 6	NAWALPARASI	SUKRAULI	3969	Province 6	RUPANDEHI	RUDRAPUR
3907	Province 6	NAWALPARASI	SUNWAL	3970	Province 6	RUPANDEHI	SADI
3908	Province 6	NAWALPARASI	SWATHI	3971	Province 6	RUPANDEHI	SALJHUNDI
3909	Province 6	NAWALPARASI	THULO KHAIRATAWA	3972	Province 6	RUPANDEHI	SAURANA PHARSATIKAR
3910	Province 6	NAWALPARASI	TILAKPUR	3973	Province 6	RUPANDEHI	SEMALAR
3911	Province 6	NAWALPARASI	TRIBENISUSTA	3974	Province 6	RUPANDEHI	SEMARA
3912	Province 6	RUPANDEHI	ADARSHA AMAWA	3975	Province 6	RUPANDEHI	SHANKARNAGAR
3913	Province 6	RUPANDEHI	AMA	3976	Province 6	RUPANDEHI	SIDDHARTHANAGAR MUN.
3914	Province 6	RUPANDEHI	ANANDABAN	3977	Province 6	RUPANDEHI	SIKTAHAN
3915	Province 6	RUPANDEHI	ASURENA	3978	Province 6	RUPANDEHI	SILAUTIYA
3916	Province 6	RUPANDEHI	BAGAHA	3979	Province 6	RUPANDEHI	SIPUWA
3917	Province 6	RUPANDEHI	BAGAU LI	3980	Province 6	RUPANDEHI	SURYAPURA
3918	Province 6	RUPANDEHI	BAIRGHAT	3981	Province 6	RUPANDEHI	TENUHAWA
3919	Province 6	RUPANDEHI	BASANTAPUR	3982	Province 6	RUPANDEHI	THUMHAPIRAHAWA
3920	Province 6	RUPANDEHI	BETKUIYA	3983	Province 6	RUPANDEHI	TIKULIGADH
3921	Province 6	RUPANDEHI	BHAGAWANPUR				
3922	Province 6	RUPANDEHI	BISHNUPURA				
3923	Province 6	RUPANDEHI	BODABAR				
3924	Province 6	RUPANDEHI	BOGADI				
3925	Province 6	RUPANDEHI	BJTAWAL MUNICIPALITY				
3926	Province 6	RUPANDEHI	CHHIPAGADH				
3927	Province 6	RUPANDEHI	CHHOTK: RAMNAGAR				
3928	Province 6	RUPANDEHI	CHILHIYA				
3929	Province 6	RUPANDEHI	DAYANAGAR				
3930	Province 6	RUPANDEHI	DEWDAHA				
3931	Province 6	RUPANDEHI	DHAKADHAI				
3932	Province 6	RUPANDEHI	DHAMAU LI				
3933	Province 6	RUPANDEHI	EKALA				
3934	Province 6	RUPANDEHI	GAJEDI				
3935	Province 6	RUPANDEHI	GANGOBALIYA				
3936	Province 6	RUPANDEHI	GONAH A				
3937	Province 6	RUPANDEHI	HARNAIYA				
3938	Province 6	RUPANDEHI	HATIPHARSATIKAR				
3939	Province 6	RUPANDEHI	HATTI BANAGAI				
3940	Province 6	RUPANDEHI	JOGADA				
3941	Province 6	RUPANDEHI	KAMHARIYA				
3942	Province 6	RUPANDEHI	KARAHIYA				
3943	Province 6	RUPANDEHI	KARAUTA				
3944	Province 6	RUPANDEHI	KERWANI				
3945	Province 6	RUPANDEHI	KHADWA BANAGAI				
3946	Province 6	RUPANDEHI	KHUDABAGAR				
3947	Province 6	RUPANDEHI	LUMBINI				
3948	Province 6	RUPANDEHI	LUMBINI DEVELOPMENT AREA				
3949	Province 6	RUPANDEHI	MADHAWALIYA				
3950	Province 6	RUPANDEHI	MADHU BAN				
3951	Province 6	RUPANDEHI	MAINAH IYA				
3952	Province 6	RUPANDEHI	MAJHAGAWA				
3953	Province 6	RUPANDEHI	MAKRAHAR				
3954	Province 6	RUPANDEHI	MANMATERIA				
3955	Province 6	RUPANDEHI	MANPAKADI				
3956	Province 6	RUPANDEHI	MARYADPUR				
3957	Province 6	RUPANDEHI	MASINA				
3958	Province 6	RUPANDEHI	MOTIPUR				
3959	Province 6	RUPANDEHI	PADASARI				
3960	Province 6	RUPANDEHI	PAJARKATTI				
3961	Province 6	RUPANDEHI	PAKADI SAKRAUN				
3962	Province 6	RUPANDEHI	PARROHA				
3963	Province 6	RUPANDEHI	PATKHAULI				
3964	Province 6	RUPANDEHI	PHARENA				
3965	Province 6	RUPANDEHI	POKHARBHINDI				
3966	Province 6	RUPANDEHI	RAYAPUR				
3967	Province 6	RUPANDEHI	ROHINIHAWA				

W

अनुसुची २ हटाउने (रमेश दुङ्गेल, सर्वराज खड्का, सावित्री गुरुङ्गा)

१०४

W

११

विभिन्न तहमा सरकारको अधिकारको अनुसूचीहरू

अनुसूची-३

सङ्घको अधिकारको सूची

क्र.सं	विषयहरू
१	रक्षा र सेना सम्बन्धी
२	केन्द्रीय प्रहरी बल
३	केन्द्रीय बैंक, मुद्रा तथा मौद्रिक नीति, वित्तीय नीति, विदेशी अनुदान, सहयोग र ऋण भूमि तथा भूमि सुधार नीति
४	केन्द्रीय दुरसञ्चार, रेडियो फिक्वेन्सीको बाँडफाँड र हुलाक
५	भन्सार, मूल्य अभिवृद्धि कर, संस्थागत आयकर, राहदानी, भिसा, हुलाक, पर्यटन दस्तुर
६	प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी
७	केन्द्रीय निजामती व्यवस्थापन
८	केन्द्रीय तथ्यांक
९	केन्द्रीय स्तरका ठूला जलविद्युत र अन्य आयोजनाहरू तथा परियोजनाहरू, उच्च बाँधहरू
१०	केन्द्रीय विश्वविद्यालय, केन्द्रीय पुस्ताकलय, राष्ट्रिय शिक्षा नीति र परीक्षा प्रणाली
११	केन्द्रीय स्वास्थ्य नीति
१२	सङ्घीय व्यवस्थापिका र सङ्घीय कार्यपालिका सम्बन्धी मामिला
१३	अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार, विनिमय, बन्दरगाह, क्वारेन्टाइन
१४	अन्तर्राष्ट्रिय तथा अन्तरराज्य हवाई उड्डयन
१५	विदेशी तथा कूटनीतिक मामला र संयुक्त राष्ट्र सङ्घ सम्बन्धी, गैर आवासीय मामिला
१६	अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि, सुपर्दगी र अन्तर्राष्ट्रिय सीमा व्यवस्थापन
१७	राष्ट्रिय रेल तथा राष्ट्रिय लोकमार्गको व्यवस्थापन
१८	राष्ट्रिय रेल तथा राष्ट्रिय लोकमार्गको व्यवस्थापन
१९	सर्वोच्च अदालत/संवैधानिक अदालत, संवैधानिक अंग तथा केन्द्रीय आयोग र परिषदहरू
२०	नागरिकता/राहदानी, भिसा अध्यागमन सम्बन्धी कानून
२१	आणविक ऊर्जा र अन्तरिक्ष सम्बन्धी
२२	निर्वाचन आयोग, राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, लोक सेवा आयोग, राष्ट्रिय महिला आयोग, समानुपातिक समावेशी आयोग, राष्ट्रिय योजना आयोग, दलित आयोग, मधेशी आयोग, अति अल्पसंख्यक सीमान्तकृत तथा पिछडिएको क्षेत्र अनुदान आयोग र आदिवासी जनजाति आयोग लगायत केन्द्रीय महत्वका आयोगहरू (यी आयोगहरू सम्पूर्ण हटाउने यससम्बन्धी व्यवस्था धारा १९ मा नै गरिसकिएको छ ।)
२३	युद्ध र प्रतिरक्षा
२४	हातहतियार, खरखजाना तथा उत्पादन सम्बन्धी
२५	नाप, तौल

२६	खानी उत्खनन् र व्यवस्थापन
२७	बिमा नीति
२८	फौजदारी कानुनको निर्माण
२९	बौद्धिक सम्पत्ति (पेटेन्ट, डिजाइन, प्रतिलिपि अधिकार.समेत)
३०	सङ्घ, प्रदेश, स्थानीय तह तथा स्वायत्त क्षेत्रको अधिकारको सुचीमा वा साभा सुचीमा उल्लेख नभएको कुनै विषयमा तथा यो संविधान तथा संविधान अन्तर्गतका कानुनमा नतोकिएको विषय

थप गर्नु पर्ने विषयहरू

- राष्ट्रिय श्रम नीति
- ट्रेड युनियन र श्रम सम्बन्ध
- अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौता घोषणा अनुबन्धको अनुमोदन, सम्मिलित र स्वीकृतिका विषयहरू
- न्याय प्रशासन, कानुन र उपभोक्ता कानुन
- अन्तर राज्य नीति तथा सडक र सिंचाइको नियमन
- जैविक विविधताको संरक्षण
- प्राकृतिक महत्वपूर्ण सम्पदा
- महत्वपूर्ण सांस्कृतिक, धार्मिक धरोहर र सम्पदा, विश्व सम्पदामा सूचीकृत समेत

सर्वराज खड्का
सावित्री गुरुङ्ग
रमेश कुमार डुङ्गेल
भोगेन्द्र भ्वा

अनुसूची-४

प्रदेशको अधिकारको सूची

क्र.सं.	विषयहरू
१.	प्रादेशिक कानून
२.	प्रहरी, प्रशासन र शान्ति सुरक्षा
३.	बैंक तथा वित्तीय संस्था, केन्द्रको सहमतिमा वैदेशिक अनुदान र सहयोग
४	रेडियो एफ.एम, टेलिभिजन
५	व्यक्तिगत आयकर, सम्पत्ति कर, व्यावसायिक कर, घर जग्गा रजिस्ट्रेसन कर, सवारी साधन कर, मनोरञ्जन कर, पर्यटन सेवा कर, मालपोत, पारिश्रमिक र कृषि आयकर, सेवा शुल्क दस्तुर (सङ्घीय कानूनले परिभाषित गरेदेखि बाहेकका)
६	प्राकृतिक श्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी
७	प्रादेशिक निजामती सेवाको व्यवस्थापन
८	प्रादेशिक तथ्यांक
९	प्रादेशिक स्तरका विधुक्त, सिंचाइ आयोजना एवं अन्य आयोजना तथा परियोजनाहरू
१०	उच्च शिक्षा, विश्वविद्यालय, केन्द्रीय पुस्ताकलय, संग्रहालय
११	स्वास्थ्य सेवा
१२	प्रादेशिक व्यवस्थापिका, स्थानीय सरकार सम्बन्धी र विशेष संरचना सम्बन्धी
१३	अन्तर प्रादेशिक व्यापार
१४	प्रादेशिक हवाई सेवा
१५	प्रादेशिक रेल्वे र प्रादेशिक लोकमार्ग
१६	प्रादेशिक अनुसन्धान व्युरो
१७	प्रादेशिक अदालत, बाल अदालत, पारिवारिक अदालत प्रशासनिक न्यायाधिकरणहरू, प्रादेशिक कानूनसँग सम्बन्धित यस्तै प्रकारका न्यायिक, अर्धन्यायिक र प्रशासनिक न्यायाधिकरणहरू
१८	नागरिकता, राहदानी वितरण
१९	प्रादेशिक स्तरका आयोगहरू
२०	भूमि व्यवस्थापन, जग्गाको अभिलेख र मालपोत निर्धारण
२१	खानी अन्वेषण र व्यवस्थापन
२२	विमा व्यवस्थापन र सञ्चालन (प्रादेशिक स्तरको विमा नीति र विमासँग सम्बन्धित निकायहरूको नियमन)
२३	भाषा, परम्परा, संस्कृति र लिपि संरक्षण र प्रयोग
२४	प्रदेश भित्रको वन जङ्गल जल उपयोग
२५	कृषि तथा पशु विकास कलकारखाना, औद्योगीकरण, व्यापार व्यवसाय, यातायात, मदिराजन्य पदार्थ उत्पादन, निर्माण खरिद बिक्री
२६	पुस्तक तथा छपाखाना
२७	गुठी व्यवस्थापन

सावित्री गुरुङ्ग
रमेश कुमार ढुङ्गेल
सर्वराज खड्का

साभा अधिकारको अनुसूची-५ को सम्बन्धमा सुरेन्द्र कुमार महतोको फरक मत

संविधानसभा राज्यको पुनर्संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड समितिको मस्यौदा प्रतिवेदनको धारा ९ को उपधारा ३ को "यस संविधानमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि अनुसूची -५ मा उल्लेखित साभा सूचीका विषयमा संघीय व्यवस्थापिकाले निर्धारण गरेको विधायनको आधारभुत सिद्धान्त, मान्यता र ढाँचाका आधारमा प्रादेशिक व्यवस्थापिकाले आवश्यक कानून निर्माण गर्न सक्नेछ।" भन्ने प्रावधान संविधानमा रहनु आवश्यक छ छैन, उक्त प्रावधान राख्नु उपयुक्त हुन्छ हुदैन भन्ने सैद्धान्तिक विषयमा आयोगको मिति २०६८/१०/२ को २७ औं बैठकमा छलफल हुँदा उक्त प्रावधान राख्न हुन्छ भन्ने पक्षमा चार र राख्नु हुदैन भन्ने पक्षमा चार मत व्यक्त भई मत बराबर भएकोमा अध्यक्षले निर्णायक मत व्यक्त गरेपछि सैद्धान्तिक निर्णय हुने सहमती भएको थियो। मिति २०६८/१०/८ मा बसेको आयोगको बत्तिसौं बैठकमा उक्त विषयमा साभा सूची सम्बन्धी प्रावधान राख्न उपयुक्त हुने भनी अध्यक्षबाट निर्णायक मत व्यक्त भए पछि सो प्रावधान राख्ने निर्णय भयो।

त्यसपछि आयोगको बैठकमा मैले अनुसूची-५ प्रस्तुत गरेकोमा त्यसमा छलफल गर्न अस्वीकार गरेको प्रति मेरो आपत्ति रहेको छ। साभा सूची राख्ने सैद्धान्तिक निर्णय भएपछि सो सूची कस्तो हुने भन्ने सम्बन्धमा मैले प्रस्ताव गरेको अनुसूची-५ को प्रस्ताव छलफलमा आउन नदिनु लोकतन्त्रको आधारभुत मान्यता विपरित छ। तसर्थ मैले आफ्नो फरक मत राखेको छु। मैले प्रस्ताव गरेको साभा अधिकारको अनुसूची-५ यसैसाथ संलग्न छ।

अनुसूची ५

(साभ्का अधिकार)

१. आवश्यक वस्तुको आपूर्ति, वितरण, मूल्य नियन्त्रण, गुणस्तर र अनुगमन ।
२. राज्यको सुरक्षासँग सम्बन्धित विषयमा निवारक नजरबन्द, कारागार तथा हिरासत व्यवस्थापन र शान्ति सुरक्षाको व्यवस्था ।
३. एक प्रदेशबाट अर्को प्रदेशमा अभियुक्त, थुनुवा र कैदीको स्थानान्तरण ।
४. पारिवारिक मामला (विवाह, सम्पत्ति हस्तान्तरण, सम्बन्ध विच्छेद, लोपोन्मुख, टुहुरा, धर्मपुत्र, उत्तराधिकार र संयुक्त परिवार सम्बन्धी कानून ।
५. सम्पत्ती प्राप्ति, अधिग्रहण र अधिकारको सृजना ।
६. टाटपल्टेको र दामासाही सम्बन्धी (Bankruptcy and insolvency) ।
७. औषधि र विषादी ।
८. आर्थिक र सामाजिक योजना, परिवार नियोजन र जनसंख्या नियन्त्रण ।
९. सामाजिक सुरक्षा र रोजगारी ।
१०. चिकित्सा, कानूनी र अन्य पेशाहरु ।
११. घटना तथ्याङ्क, जन्म मृत्यु दर्ता ।
१२. जलमार्ग ।
१३. पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र संग्रहालय संरक्षण सम्बन्धी ।
१४. गरिवी निवारण ।
१५. वैज्ञानिक अनुसन्धान, विज्ञान प्रविधि र मानव संसाधन विकास ।

11574

१०९

सुरेन्द्र कुमार महतो

सदस्य